

Addiko Bank

Godišnji izveštaj 2016

Addiko Bank

Ključni podaci

Addiko Bank a.d. Beograd

m RSD

	2016.	2015.
	1.1.-31.12.	1.1.-31.12.
Bilans uspeha		
Neto prihod po osnovu kamata	2.979,7	3.388,9
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	818,8	775,0
Neto rashod po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	-1.561,7	-7.617,0
Operativni troškovi	-4.531,5	-4.601,1
Poslovni rezultat - pre rezervisanja za kreditne rizike	284,5	-182,9
Poslovni rezultat - posle rezervisanja za kreditne rizike	-1.277,2	-7.799,9
Rezultat perioda posle oporezivanja	-1.278,5	-7.932,2
Bilans stanja		
Krediti i potraživanja od klijenata	65.053,2	55.907,7
Depoziti klijenata	71.046,1	62.262,8
Kapital	20.713,7	22.150,8
Ukupna aktiva	97.354,7	101.521,3
Aktiva ponderisana rizikom (bankarska knjiga)	62.088,2	55.171,0
Ključni pokazatelji		
Odnos troškova i prihoda (CIR)	91,6%	
Neto prihod po osnovu kamata/	4,8%	
	31.12.	31.12.
Sopstveni capital	14.299,4	11.536,5
Kapitalni zahtev	7.450,6	6.620,5
Visak kapitala	6.848,8	4.916,0
Osnovni kapital (Stub 1)	11.492,1	7.794,4
Pokazatelj adekvatnosti osnovnog kapitala	18,5%	14,1%
Pokazatelj adekvatnosti ukupnog kapitala	23,0%	20,9%
	31.12.	31.12.
Broj zaposlenih na dan izvestaja	639	753
Broj lokacija	41	50

Pismo Izvršnog odbora

Poštovani,

Poslovanje Addiko Bank a.d. Beograd u 2016. godini bilo je izazovno i pre svega obeleženo povratkom na tržište, kao i promenom imena. Obe stvari praćene su nizom aktivnosti na polju digitalizacije, ubrzavanju kreditne aktivnosti, restrukturiranja, čišćenju bilansa, optimizaciji prostora i promeni načina funkcionisanja centrale. Sve nabrojano je odlična osnova za 2017. godinu u kojoj se očekuje da se poslovanje banke vrati u zonu profitabilnosti. Konkretno u 2016. godini plasirano je skoro sto miliona evra više nego godinu dana ranije. Takođe, i depoziti klijenata beleže sličan trend rasta.

Tokom 2016. godine priveden je kraju plan restrukturiranja, započet preuzimanjem banke sredinom 2015. U ovim uslovima će se, nakon sprovedenog procesa čišćenja bilansa, pun efekat u smislu rezultata videti od 2017. kada ulazimo u zonu profitabilnosti odnosno 2018. kada se očekuje ostvarenje značajnijeg profita.

Novi brend Addiko je u počeo da živi od jula 2016. sa svim vrednostima straightforward - praktičnog bankarstva koje sa sobom nosi. Promene koje su sprovedene i koje će se tek vršiti imaju za cilj da na najjednostavniji način rešavaju potrebe klijenata, a da se pri tom vodi računa o efikasnosti. Suštinski, želimo da se fokusiramo na ono što je bitno, i da nastavimo da sprovodimo one aktivnosti u kojima smo prepoznati kao odlični, umesto da se posvećujemo velikom broju aktivnosti u kojima smo prosečni.

Mobilna aplikacija i nova e-banking platforma su samo neke od aktivnosti u pravcu digitalizacije poslovanja banke, a nastavljamo kroz potpuno pojednostavljenje procesa otvaranja računa.

Krajem 2016. godine organizovali smo aktivnost „In your shoes“ koja je približila zaposlene u ekspoziturama i u centrali. Jedni i drugi imali su priliku da sagledaju svakodnevne probleme i situacije sa kojima se kolege susreću. Ovo je aktivnost na koju smo posebno ponosni, jer je dobra praksa koju smo pokrenuli u u Srbiji prepoznata i preuzeta od svih supsidijara unutar Grupe. Upravo ta razmena iskustava kolega je temelj da projekat implementacije novog operativnog modela „Jedna banka - šest zemalja“ doživi svoju punu afirmaciju i bude naša prednost u odnosu na ostale takmace na izuzetno zahtevnom bankarskom tržištu. Slobodno možemo da kažemo da je ovaj projekat najveći izazov koji je pred nama i kolegama u celoj Grupi s obzirom da je cilj još bolje usluge za naše klijente.

U godini koja je pred nama očekujemo još brži nastavak rada na konceptu straightforward odnosno praktičnog bankarstva koji klijenta i njegove potrebe stavlja u centar naše pažnje, a banchi donosi ispunjenje ciljeva odnosno ostvarenje profitabilnosti.

S poštovanjem,

Izvršni odbor Addiko Bank a.d. Beograd

Članovi Izvršnog odbora

Ivan Radojčić, Predsednik Izvršnog odbora

Mirko Španović, Zamenik predsednika Izvršnog odbora

Rade Vojnović, član Izvršnog odbora

Vladimir Stanisljević, član Izvršnog odbora

Godišnji izveštaj o poslovanju Addiko Bank a.d. Beograd

Uvod

U ovom dokumentu nalaze se detalji o poslovanju banke za 2016. Godinu. Na početku smo se kratko osvrnuli na najznačajnije događaje i poslovne rezultate. Detalje o aktivnostima banke možete naći u revidiranom Finansijskom izveštaju i Godišnjem izveštaju o poslovanju Banke koji se daje u prilogu.

1. O Addiko banci

Addiko Bank a.d. Beograd (u daljem tekstu Addiko banka) je deo međunarodne bankarske grupacije koja ima sedište u Beču, u Austriji. Addiko Grupa posluje u šest zemalja: Srbija, Hrvatska, Slovenija, Bosna i Hercegovina i Crna Gora i dnevno pruža usluge za preko 1.1 milion klijenata.

Jasan fokus na tržišta i klijente u regionu Jugoistočne Evrope, Addiko banka stavlja korisnike usluga u središte svoje strategije: pripremanje i promocija proizvoda i usluga relevantnih za ovaj region i njegovo ekonomsko okruženje, brži procesi i odlučivanje i jasna i jednostavna komunikacija.

Holding Al Lake (Luxembourg) S.à r.l. je vlasnik Addiko Grupe, a indirektno je vlasnik investicioni fond Advent International i Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD). Addiko banka radi pod ovim imenom od 11. Jula 2016. godine kada je uspešno rebrendirana cela Grupa.

a) Rebrendiranje

Nakon završene privatizacije u 2015. godini, sa novom vlasničkom strukturom i sa novom poslovnom strategijom, pokrenut je proces rebrendiranja banke i funkcionalisanja novog brenda sa novim vrednostima i vizuelnim identitetom.

Rebrendiranje je bio jedan od ključnih strateških projekata u 2016. kako u Srbiji tako i na nivou cele Grupe. To je bio jasan i veoma jak signal da je došlo do promene i da će to biti posebno vidljivo u poslovnom smislu. Nije samo promenjeno ime i logotip već su sprovedene obimne promene na bolje tako što su implementirani novi, viši, poslovni standardi i što su pokrenute efikasnije bankarske operacije.

Ceo proces rebrendiranja Grupe je vođen u dve faze - novi brend je lansiran 11. Jula u Austriji, Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji i Crnoj Gori, dok je proces subsidijara u Bosni i Hercegovini završen 31. oktobra. Cilj je bio da se kreira kredibilan, relevantan i karakterističan novi brend koji odslikava nove korporativne i poslovne vrednosti. Addiko brend simbolizuje Grupni napor da se izgradi nova, moderna, banka sa ciljem da pruži klijentu praktično, „straightforward“, bankarstvo. Fokusom na bitno, efikasnošću i jednostavnom komunikacijom napravljen je temelj na kome će se graditi buduće poslovanje banke.

b) Promene u Izvršnom odboru

Glavna promena koje se dogodila u 2016. godini je promena na mesto Predsednika Izvršnog odbora banke. 1. Septembra 2016. godine Ivan Radojičić preuzeo je mesto predsednika Izvršnog odbora Addiko banke u Srbiji od Zorana Vojnovića. Na poziciju predsednika IO Addiko banke Ivan Radojičić dolazi u veoma dinamičnom trenutku, kada banka sa novim imenom i velikom energijom razvija novi model poslovanja.

Veliko iskustvo novog predsednika IO u poslovima sa stanovništvom, radu sa korporativnim klijentima i MSP bila je dragocena u razvoju koncepta praktičnog bankarstva koji Addiko banka uvodi na tržište, a posebno nakon što je od 31. decembra 2016. preuzeo i poslove vezane za ove segmente poslovanja nakon što je Oliver Klesinger nastavio svoju karijeru van Addiko grupe.

c) Reorganizacija centrale

Nakon promene brenda i poslovne strategije krenulo se i u reorganizaciju Centrale banke u Beogradu. Uspešno je sproveden proces implementacije koncepta open space tako da je smanjen i prostor u Poslovnom centru Ušće sa četiri na tri sprata. Takođe, delovi poslovanja centrale banke su premešteni u objekte u Goce Delčeva i Trgovačkoj. Ovaj model organizacije prostora je dosta ubrzao interne procese i dostupnost informacija svim zaposlenima. Takođe, implementirana je najmodernija tehnologija koja spaja sale za sastanke sa salama u svim zemljama u kojima Grupa posluje, kao i u centrali u Beču, što je dovelo ne samo do dodatnih ušteda kroz smanjenje troškova putovanja, već i do lakšeg povezivanja svih zaposlenih što je dovelo do ubrzanja donošenja odluka i sprovođenja strategije poslovanja.

d) Restrukturiranje i reorganizacija

Tokom 2016. godine nastavljen je proces restrukturiranja i reorganizacije koji je doneo značajne uštede. Addiko banka u Srbiji je 2016. godinu završila sa 650 zaposlenih i 41 poslovnicom. Ono što je odlika celog procesa na nivou Grupe je da su formirani centri koji će iz jedne zemlje pružati usluge i pomoći celoj grupaciji. Cilj je da u određenim lokalnim bankama funkcije budu preuzete i da podržavaju poslovanje Grupe. To je prvi put u regionu da se bankarska grupa organizuje na takav način. U Addiko banci u Srbiji funkcioniše najveći broj tih centara koji imaju deljenje funkcija unutar grupe. Jedan od najvažnijih je centar za razvoj digitalnog bankarstva.

e) Digitalizacija

Addiko banka uvela je u svoje poslovanje uvela Grupni Centar za razvoj digitalnog bankarstva i sedište mu je u

Beogradu. Ovaj centar je napravljen sa ciljem da transformiše ovaj segment poslovanja Grupe i svih zemalja. Centar je sa renomiranim kompanijama iz Fintek sektora, a koji su im partneri na projektima, razvio platforme za e-banking i m-banking imajući u vidu prvenstveno potrebe klijenata. Nakon implementacije novih rešenja, odmah nakon rebrandiranja banke u 2016. godini, šest puta je skočio broj korisnika e-bankinga i m-bankiga samo u Srbiji. Pošto su ova rešenja implementirana u većini zemalja u segmentu poslovanja sa stanovništvom krenulo se i u implementaciju unapredeni rešenja i u segmentu poslovanja sa privredom.

U 2016. godini razvijena je i implementirana aplikacija na osnovnom sistemu koja je ubrzala otvaranje tekućih računa za fizička lica tako da je proces skraćen na manje od pet minuta.

2. Poslovanje ključnih segmenata banke

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom

Tokom 2016. godine, Addiko Banka a.d. Beograd zadržala je stabilnu poziciju na srpskom finansijском i međubankarskom tržištu.

Kretanje valutnog para EUR/RSD tokom 2016. je bilo karakterisano stabilnošću relativno u odnosu na kretanje vrednosti ostalih regionalnih valuta koje se nalaze u režimu slobodno plutajućeg deviznog kursa.

Relativnoj stabilnosti dinara na nivou 2016. doprinelo je, po svemu sudeći, nastavljeno sužavanje platno-bilansnog deficit-a, adekvatni prilivi kapitala, značajno fiskalno uravnoteženje postignuto tokom protekle godine, kao i intervencije NBS na međubankarskom tržištu.

Istovremeno, obim trgovine na međubankarskom tržištu je tokom 2016. bio znatno slabiji nego prethodnih godina, pa je tako tokom perioda januar-novembar 2016. iznosio oko 5,5 milijardi EUR, što je oko 20% manje nego u istom periodu 2015.

Tokom 2016. godine, Addiko Banka a.d. Beograd je zabeležila postepeno povećanje tržišnog učešća na deviznom tržištu, sa dostignutih 3,88% (nakon 3,22% na kraju 2015.)

U skladu sa niskom inflacijom, te sužavanjem platno-bilansne i fiskalne neravnoteže, NBS je tokom 2016. ublažila monetarnu politiku kroz ukupno smanjenje referentne kamatne stope za 0,5 procenatnih poena na 4,0%. Takođe, srpska centralna banka je krajem 2016. donela odluku da od 1.1.2017. smanji ciljanu inflaciju na 3±1,5% (sa 4±1,5%).

Tokom 2016. godine, obim emisija na primarnom tržištu državnim hartijama od vrednosti Republike Srbije je umanjen u odnosu na prethodnu godinu. Sa druge strane, efekat smanjenja obima trgovanja na primarnom tržištu je donekle ublažen rastom prometa trgovanja na sekundarnom tržištu u odnosu na prethodnu godinu. Uovim uslovima, ostvaren je rast stoka trezorskih zapisa i obveznica od oko 400 miliona evra, naspram rasta od oko 1 milijarde evra ostvarene u 2015. godini.

Sektor poslovanja sa stanovništvom i mikro klijentima

Tokom 2016 godine, Banka je imala izraženu ulogu na tržištu kreditiranja stanovništa putem nemenskih gotovinskih kredita. Uz to, klijentima su bile pružene mogućnosti dobijanja kredita uz ubrzane kreditne procese koji su podrazumevali isplatu kredita u roku od 24h. Banka je kreirala potpuno paletu kreditnih proizvoda prateći potrebe klijenata, koja je podrazumevala Fast Cash kredit sa fix kamatnom stopom i rokom do 60 meseci, kredit za konsolidaciju svih obaveza na period do 144 meseca i nemenski gotovinski kredit „2u1“. Kombinacija dobrih proizvoda i ubrzanih procesa je omogućila Banci da učestvuje sa 4% u ukupnom finasiranju Top 10 banaka na tržištu.

Uz veliki trud, Addiko Banka je ostvarila strategiju povratka na tržište nemenskih gotovinskih kredita kreditirajući za 400% više nego u 2015. godini.

Najveći volumen oročenih depozita je ostvaren tokom novembra i decembra u redovnoj akciji „Nedelja štednje“ kada je oročeno 54 miliona EUR depozita po cenama koje su značajno konkurentne a sa druge strane profitabilne za Banku. Osluškujući potrebe klijenata i nešto manje interovanje tržišta za oročenu štednju, Banka je kreirala novi atraktivni proizvod - avista štednju čije su kamatne stope približne štednjima u toj valuti na godinu dana. Time je Banka sačuvala svoje depozite u vremenu kada je stanovništvo nepoverljivo i nemotivisano za štednju.

Korenite promene, počev od racionalizacije mrežu ekspozitura uz jacanje ostalih kanala, mreže bankomata, ebank mbank usluga, promena naziva Banke, veliki broj projekata usmerenih na simplifikaciju usluge u skladu sa osnovnim vrednostima novog Addiko brenda koje podrazumevaju jednostavnost, efikasnost i direktnost, promene strategije i promene menadžmenta, su obezbedile da Addiko Banka ostvari svoje planove, pružajući lojalnost i poverenje svojim klijentima.

Nakon rebrandinga, Addiko Banka je počela da se predstavlja klijentima kao nova banka na tržištu koje razvija „straightforward“ koncept rada. Prvi korak u tome jeste bilo lansiranje novog Ebank i Mbank rešenja. Sledeci korak je bio unapredjenju i poboljšanju aplikativne podrške i potrebne dokumentacije. Pored toga, Banka je simplifikovala paletu svojih proizvoda i usluga fokusirajući se na jednostavne i korisne proizvode za klijenta.

U skladu sa planovima i ambicijama novih vlasnika, Addiko banka i Sektor upravljanja prodajom će u narednom periodu biti osnovani na savremenom konceptu bankarstva koji podrazumeva nova e/m-banking rešenja koja će omogućavati da većinu bankarskih usluga klijenti obavljaju brzo i jednostavno gde god i kad god to požele, razvoj mreže agenata prodaje, razvoj Bank@work koncepta prodaje, akviziciju novih klijenata kroz digitalne kanale komunikacije i predstavljanja, potrošačko kreditiranje i kredite za konsolidaciju obaveza, stvarajući čvrste, dugoročne i stabilne partnerske odnose sa svojim klijentima.

Služba za poslovanje mikro klijentima će nastaviti da radi na simifikaciji procesa i proizvoda za klijente tog segmenta.

Do usvajanja nove politike segmentacije klijenta svi Mikro klijenti nalazili su se u okviru segmenta malih i srednjih preduzeća.

Novom politikom mikro segment koji čine: pravna lica, preduzetnici i agro klijenti koji imaju godišnji poslovni prihod na nivou grupe povezanih lica do 500.000 EUR godišnje i koji imaju izlozenost na nivou grupe povezanih lica do 150.000 EUR ostali su u okviru Sektora poslovanja sa stanovništvom i mikro klijentima a ostali klijenti preneti su u nadležnost Sektora poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom.

Preko 95% svih poslovnih subjekta u Srbiji pripada upavo Mikro segmentu a njihova procenjena kreditna sposobnost iznosi više od 1 milijarde EUR.

U skladu sa segmentacijom je kreiran novi prodajni model koji predviđa da micro klijenta servisira univerzalni prodavac. Da se proces otvaranja računa, oročavanja, izrade kreditnih aplikacija automatizuje, kao i da se otvore novi kanali komunikacije kao što su E-Bank o M-bank i novi kanali prodaje u vidu promotera, agenata i franšiza.

Sektor poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom

Sektor poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom je u 2016. godini uspešno poslovaо, i ostvario rezultate koji su u skladu sa planiranim ciljevima iako je banka prošla kroz specifičan tranzicioni period promene strategije i brenda.

U skladu sa novim „straightforward“ pristupom, osnovno usmerenje tima Addiko banke odnosi se na očuvanje jakih partnerских odnosa sa klijentima kroz pružanje visoko kvalitetnih usluga.

Uprkos veoma konkurenckom poslovnom okruženju koje je praćeno viškom likvidnosti i niskim kamatnim stopama, segment poslovanja sa privrednim društvima je doprineo povećanju kreditnog portoflia, ojačalo depozitnu poziciju Banke kao i rast obima u transakcionom bankarstvu.

Pored toga, nastavilo sa implementacijom odgovorne strategije prema riziku, daljih aktivnosti u domenu optimizacije organizacije i procesa, kao i kontrole operativnih troškova što je održalo koncept proaktivnog pristupa planiranju i upravljanju prodajom.

Započeti su novi projekti sa ciljem istraživanja dodatnih mogućnosti uvećanja efikasnosti i efektivnosti prodaje kako bi se dodatno pospešio proces automatizacije kreditnog procesa i kvalitativnog targetiranja klijenata.

3. Budući razvoj banke

Jedan od najznačajnijih projekata na kojima će se raditi u narednom periodu je razvijanje novog operativnog modela poslovanja nazvanog „Jedna banka - šest zemalja“. Kroz ovaj projekat želimo da implementiramo najbolju regionalnu bankarsku praksu u svakoj od zemalja u kojima Addiko posluje. Group shared services pružaju operativnu podršku subsidijarima znanjem i ekspertizom, a u kojima se nalaze Local execution. Central steering funkcije daju strateške smernice, monitoring i podršku svim aktivnostima i mogu se nalaziti ili u centrali u Beču ili u odabranim zemljama - Srbija, Hrvatska i Slovenija.

U predstojećem periodu, planirana je dalja intenzifikacija mera za podsticanje prodaje. To se pre svega odražava kroz: razvoj alternativnih kanala prodaje i agenata, digitalizacije, optimizacije depozitne baze, poboljšanja produktivnosti sve u skladu sa kvalitetnijim procesima za upravljanje rizikom, tako da se očekuje se rast profitabilnosti u 2017. i 2018. godini.

Povećana profitabilnost bi bila vođena i unapređenjem neto prihoda od kamata i naknada, ali i daljim smanjenjem troškova, u skladu sa intenzifikacijom kreditne aktivnosti koja je podstaknuta pre svega aktivnošću u sektoru poslovanja sa stanovništvom.

Ivan Radočić

Mirko Španović

Rade Vojnović

Rade Vojnović

Ovi finansijski izveštaji su odobreni
od strane Izvršnog odbora Addiko Bank A.D. Beograd
na dan 20. marta 2017. godine.

Potpisano u ime Addiko Bank A.D. Beograd:

Đorđe Lazović
Direktor odeljenja računovodstva i
izveštavanja
(Imenovan od 1. marta 2017. godine)

Rade Vojnović
Član Izvršnog odbora

Ivan Radojčić
Predsednik Izvršnog odbora

Sadržaj

Izveštaj nezavisnog revizora	15
Finansijski izveštaji:	
Bilans uspeha	16
Izveštaj o ostalom rezultatu	16
Bilans stanja	17
Izveštaj o promenama na kapitalu	18
Izveštaj o tokovima gotovine	19
Napomene uz finansijske izveštaje	20 - 98
Prilog: Godišnji izveštaj o poslovanju	99 - 131

Deloitte д.о.о.
Теразије 8
11000 Београд
Република Србија

ПИБ 10048772
МБ 07770413

Тел: +381 (0)11 3812 100
Факс: +381 (0)11 3812 112
www.deloitte.com/rs

IZVEŠTAJ NEZAVISNOG REVIZORA

Akcionarima Addiko Bank A.D., Beograd

Izvršili smo reviziju finansijskih izveštaja Addiko Bank A.D., Beograd (u daljem tekstu "Banka") priloženih na stranama 2 do 97, koji obuhvataju bilans stanja na dan 31. decembra 2016. godine i odgovarajući bilans uspeha, izveštaj o ostalom rezultatu, izveštaj o promenama na kapitalu i izveštaj o tokovima gotovine za godinu koja se završava na taj dan, kao i pregled značajnih računovodstvenih politika i druge napomene uz finansijske izveštaje.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izveštaje

Rukovodstvo je odgovorno za sastavljanje i fer prezentaciju ovih finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja, kao i za interne kontrole koje rukovodstvo smatra neophodnim za sastavljanje finansijskih izveštaja koji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja, nastale usled kriminalne radnje ili greške.

Odgovornost revizora

Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o priloženim finansijskim izveštajima na osnovu obavljene revizije. Reviziju smo obavili u skladu sa Zakonom o reviziji i standardima revizije primenljivim u Republici Srbiji. Ovi standardi nalažu usaglašenost sa etičkim principima kao i da reviziju planiramo i obavimo na način koji omogućava da se, u razumnoj meri, uverimo da finansijski izveštaji ne sadrže pogrešne informacije od materijalnog značaja.

Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i obelodanjivanjima u finansijskim izveštajima. Izbor postupaka zavisi od prosuđivanja revizora, uključujući procenu rizika materijalno značajnih grešaka sadržanih u finansijskim izveštajima, nastalih usled kriminalne radnje ili greške. Prilikom procene ovih rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za sastavljanje i fer prezentaciju finansijskih izveštaja, u cilju osmišljavanja najboljih mogućih revizorskih procedura, ali ne u cilju izražavanja mišljenja o efikasnosti sistema internih kontrola pravnog lica. Revizija, takođe, uključuje ocenu primenjenih računovodstvenih politika i vrednovanje značajnih procena koje je izvršilo rukovodstvo, kao i ocenu opšte prezentacije finansijskih izveštaja.

Smatramo da su revizorski dokazi koje smo pribavili dovoljni i odgovarajući i da obezbeđuju solidnu osnovu za izražavanje našeg mišljenja.

Mišljenje

Prema našem mišljenju, finansijski izveštaji prikazuju istinito i objektivno, po svim materijalno značajnim pitanjima, finansijski položaj Addiko Bank A.D., Beograd na dan 31. decembra 2016. godine, kao i rezultate njenog poslovanja i tokove gotovine za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

Izveštaj o drugim zakonskim i regulatornim uslovima

Rukovodstvo Banke je odgovorno za sastavljanje godišnjeg izveštaja o poslovanju u skladu sa zahtevima Zakona o računovodstvu Republike Srbije. U skladu sa Zakonom o reviziji Republike Srbije i Odlukom o izmenama i dopunama odluke o spoljoj reviziji banaka, naša odgovornost je da izrazimo mišljenje o usklađenosti priloženog godišnjeg izveštaja o poslovanju za 2016. godinu sa finansijskim izveštajima za tu poslovnu godinu. Prema našem mišljenju, finansijske informacije obelodanjene u godišnjem izveštaju o poslovanju za 2016. godinu usaglašene su sa revidiranim finansijskim izveštajima za godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine

Ostala pitanja

Finansijski izveštaji Banke na dan i za godinu koja se završava na dan 31. decembra 2015. godine, bili su predmet revizije drugog revizora koji je u svom izveštaju od 21. aprila 2016. godine izrazio mišljenje bez rezerve.

Beograd, 23. mart 2017. godine

Nataša Milojević

Nataša Milojević
Ovlašćeni revizor

Finansijski izveštaji

Bilans uspeha

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine

'000 RSD

	Napomena	2016.	2015.
Prihodi od kamata	4	4.047.443	5.108.008
Rashodi kamata	4	(1.067.772)	(1.719.092)
Neto prihod po osnovu kamata		2.979.671	3.388.916
Prihodi od naknada i provizija	5	934.579	904.525
Rashodi naknada i provizija	5	(115.828)	(129.527)
Neto prihod po osnovu naknada i provizija		818.751	774.998
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	6	590.140	901.488
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	6	56.667	4.382
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	7	202.096	287.261
Ostali poslovni prihodi	8	168.731	61.261
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	9	(1.561.744)	(7.617.087)
Ukupan neto poslovni prihod/(rashod)		3.254.312	(2.198.781)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	10	(1.527.511)	(1.589.579)
Troškovi amortizacije	11	(231.027)	(324.958)
Ostali rashodi	12	(2.772.999)	(3.686.548)
Gubitak pre oporezivanja		(1.277.225)	(7.799.866)
Porez na dobitak	13	(1.283)	
Gubitak po osnovu odloženih poreza	13		(132.380)
Gubitak nakon oporezivanja		(1.278.508)	(7.932.246)

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Izveštaj o ostalom rezultatu

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine

'000 RSD

	Napomena	2016.	2015.
Gubitak perioda		(1.278.508)	(7.932.246)
Ostali rezultat perioda			
Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklassifikovane u dobitak ili gubitak:			
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju			232.032
Nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		(186.942)	
Dobitak/(gubitak) po osnovu odloženog poreza koji se odnosi na ostali rezultat perioda		28.041	(34.805)
Ukupan ostali rezultat perioda	28	(158.901)	197.227
Ukupan negativan rezultat perioda		(1.437.409)	(7.735.019)

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Bilans stanja

Na dan 31. decembar 2016. godine

'000 RSD

	Napomena	2016.	2015.
Aktiva			
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14	12.290.116	14.725.283
Založena finansijska sredstva	18		6.278.311
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju	15	1.208.490	564
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16	16.781.879	22.411.529
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih Organizacija	17	4.625.091	782.131
Krediti i potraživanja od komitenata	18	60.428.102	55.125.545
Nematerijalna ulaganja	19	545.150	443.261
Nekretnine, postrojenja i oprema	20	776.702	813.295
Tekuća poreska sredstva	13	78.242	170.730
Stalna sredstva namenjena prodaji i sredstva poslovanja koje se obustavlja	21	149.267	337.905
Ostala sredstva	22	471.669	432.722
Ukupno aktiva		97.354.708	101.521.276
Pasiva			
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	15	16.716	66.169
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	23	3.514.208	9.644.229
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	24	67.531.881	52.618.560
Subordinirane obaveze	25	4.322.188	15.709.622
Rezervisanja	26	604.830	638.918
Odložene poreske obaveze	13	29.661	57.702
Ostale obaveze	27	621.853	635.296
Ukupno obaveze		76.641.337	79.370.496
Akcijski kapital	28	21.823.802	27.275.922
Gubitak	28	(1.278.508)	(6.345.269)
Rezerve	28	168.077	1.220.127
Ukupno kapital		20.713.371	22.150.780
Ukupno pasiva		97.354.708	101.521.276

Napomene na narednim stranama čine sastavni deo ovih finansijskih izveštaja.

Izveštaj o promenama na kapitalu

U periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine

'000 RSD

	Akcijski kapital	Emisiona premija	Rezerve iz dobiti	Rezerve fer vrednosti	Gubitak	Ukupno	
Početno stanje na dan 1. januara 2015. godine	14.319.484	9.758.438	2.692.931	129.751	(212.805)	26.687.799	
Emisija akcija	3.198.000					3.198.000	
Gubitak tekuće godine					(7.932.246)	(7.932.246)	
Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju				232.032		232.032	
Gubitak po osnovu odloženog poreza				(34.805)		(34.805)	
Pokriće gubitka			(1.799.782)		1.799.782		
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	17.517.484	9.758.438	893.149	326.978	(6.345.269)	22.150.780	
Početno stanje na dan 1. januara 2016. godine	17.517.484	9.758.438	893.149	326.978	(6.345.269)	22.150.780	
Gubitak tekuće godine					(1.278.508)	(1.278.508)	
Negativni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju				(186.942)		(186.942)	
Dobitak po osnovu odloženog poreza				28.041		28.041	
Pokriće gubitka			(5.452.120)	(893.149)		6.345.269	
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	17.517.484	4.306.318			168.077	(1.278.508)	20.713.371

Izveštaj o tokovima gotovine

u periodu od 1. januara do 31. decembra 2016. godine

'000 RSD

	2016.	2015.
Tokovi gotovine iz poslovnih aktivnosti		
Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	5.538.258	5.804.030
Prilivi od kamata	4.440.966	4.278.809
Prilivi od naknada	890.746	922.604
Prilivi po osnovu ostalih poslovnih aktivnosti	206.546	602.617
Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti	(5.331.072)	(5.710.882)
Odlivi po osnovu kamata	(1.042.943)	(1.616.976)
Odlivi po osnovu naknada	(116.239)	(129.162)
Odlivi po osnovu bruto zarada, naknada zarada i drugih ličnih rashoda	(1.525.147)	(1.537.192)
Odlivi po osnovu poreza, doprinosa i drugih dažbina na teret prihoda	(165.160)	(199.262)
Odlivi po osnovu drugih troškova poslovanja	(2.481.583)	(2.228.290)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre povećanja ili smanjenja u plasmanima i depozitima	207.186	93.148
Smanjenje plasmana i povećanje uzetih depozita i ostalih obaveza	18.515.653	8.808.575
Smanjenje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i komitenata		7.907.087
Smanjenje finansijskih sredstava koje se inicijalno priznaju po fer vrednosti, finansijskih sredstava namenjenih trgovaju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju	4.727.684	
Smanjenje potraživanja po osnovu finansijskih derivata namenjenih zaštiti od rizika i promene fer vrednosti stavki koje su predmet zaštite od rizika	569.199	901.488
Povećanje depozita i ostalih obaveza prema bankama, finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima	13.218.770	
Povećanje plasmana i smanjenje uzetih depozita i ostalih obaveza	(3.887.116)	(8.508.756)
Povećanje kredita i potraživanja od banaka, drugih finansijskih organizacija, centralne banke i Komitenata	(3.887.116)	
Povećanje finansijskih sredstava koja se inicijalno priznaju po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijskih sredstava namenjenih trgovaju i ostalih hartija od vrednosti koje nisu namenjene investiranju		(2.409.172)
Smanjenje depozita i ostalih obaveza prema bankama, drugim finansijskim organizacijama, centralnoj banci i komitentima		(6.099.584)
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti pre poreza na dobit	14.835.723	392.967
Plaćen porez na dobit	(1.283)	
Neto priliv gotovine iz poslovnih aktivnosti	14.834.440	392.967
Tokovi gotovine iz aktivnosti investiranja		
Prilivi od prodaje nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	6.404	425
Odlivi za kupovinu nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme	(350.528)	(306.299)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti investiranja	(344.124)	(305.874)
Tokovi gotovine iz aktivnosti finansiranja		
Odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja	(17.302.432)	(5.808.346)
Odlivi gotovine po osnovu subordiniranih obaveza	(11.600.387)	
Odlivi gotovine po osnovu uzetih kredita	(5.702.045)	(5.808.346)
Neto odliv gotovine iz aktivnosti finansiranja	(17.302.432)	(5.808.346)
Svega prilivi gotovine	24.060.315	14.613.030
Svega odlivi gotovine	(26.872.431)	(20.334.283)
Neto smanjenje gotovine	(2.812.116)	(5.721.253)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na početku godine	9.161.094	14.900.719
Pozitivne kursne razlike	755.733	2.687.026
Negativne kursne razlike	(691.548)	(2.705.398)
Gotovina i gotovinski ekvivalenti na kraju godine	6.413.163	9.161.094

Napomene uz finansijske izveštaje

1. Opšte informacije o banci

Depozitno-kreditna banka a.d. Beograd, Novi Beograd, Goce Delčeva 44, na osnovu dozvole Narodne banke Jugoslavije O.br.38 od 27.02.1991. godine i Odluke o osnivanju Depozitno-kreditne banke d.d. Beograd br. 1/5 od 14.05.1991. godine, Rešenjem Fi-5709/91 od 22.05.1991. godine, upisana je u registarski uložak br.1-18332-00 Okružnog privrednog suda u Beogradu.

Osnivači Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, radi usaglašavanja akata Banke sa Zakonom o bankama i drugim finansijskim organizacijama ("Sl.list SRJ",br.32/93), zaključili su Ugovor o osnivanju Depozitno - kreditne banke a.d. Beograd br. 563 od 20.04.1995. godine.

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu XII-Fi.br.10865/02 od 27.09.2002. godine, na osnovu izvršene kupoprodaje akcija od postojećih akcionara Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, upisano je većinsko vlasništvo Hypo Alpe-Adria-Bank AG Klagenfurt, a rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu IX Fi.br.12210/02 od 28.10.2002. godine upisana je promena naziva banke u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Po sprovedenom postupku preuzimanja akcija Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd od strane Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt odobrenom rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 4/0-32-3303/4-10 od 14.07.2010. godine i sprovedenom postupku prinudne prodaje akcija u svemu u skladu sa Zakonom, Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd imala je dva akcionara i to: Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt i Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd (kasnije: Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd - u stečaju).

Skupština Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd na sednici održanoj dana 24.03.2011. godine donela je Odluku o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Hypo Alpe-Adria-Bank ad Beograd br. 08461/11 kojom je Banka promenila način organizovanja i postala zatvoreno akcionarsko društvo, a Rešenjem Agencije za privredne registre BD 39396/11 od 05.04.2011. godine usvojen je zahtev Banke pa je Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije G.br.10407 od 22.11.2013. godine o davanju prethodne saglasnosti sticaocu Hypo SEE Holding AG za sticanje direktnog vlasništva, koje mu omogućava 99.999% glasačkih prava u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd, dana 27.03.2014. godine u Centralnom registru depoa i kliringa hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija izdavaoca Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd sa računa društva Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt na račun sticaoca Hypo SEE Holding AG Klagenfurt, matični broj FN 350921, Alpen-Adria-Platz 1, Klagenfurt.

Dana 30.10.2014.godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG . Vlasnik Hypo Group Alpe Adria AG Klagenfurt (100%) je „Al Lake“ Luksemburg S.A.R.L. registrovan u Privrednom registru u Luksemburgu pod registarskim brojem B191802, na adresi 47 Grand Rue, L-1661 Luksemburg.

„Al Lake“ Luksemburg SARL je u vlasništvu društva „Al Lake“ Management SARL. Luksemburg. Vlasništvo nad Al Lake“ Management SARL. Luksemburg imaju fondovi kojima upravlja društvo Advent International Corporation sa sedištem u Sjedinjenim Američkim Državama-Boston i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

Dana 08.07.2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br. FN 350921k izvršena je promena poslovнog imena Hypo Group Alpe Adria AG (HGAA) u Addiko Bank AG (ABH) sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

Dana 08.07.2016. godine Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 55080/2016 izvršena je promena poslovнog imena Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd u Addiko Bank a.d. Beograd.

Addiko Bank AG objavljuje svoje konsolidovane izveštaje na internet stranici www.addiko.com

Tokom 2016. godine Banka je svoje poslovanje obavljala u centrali Banke i 41 ekspozituri Banke.

Banka obavlja sledeće poslove:

1. Depozitni poslovi,
2. Kreditni poslovi,
3. Devizni i menjački poslovi,
4. Pružanje platnih usluga,
5. Izdavanje platnih kartica,
6. Poslovanje sa HOV u skladu sa zakonskim propisima,
7. Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva (garancijski poslovi),
8. Kupovina, prodaja i naplata potraživanja (factoring and forfaiting),
9. Poslove zastupanja u osiguranju uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije,
10. Tehničko i finansijsko praćenje i kontrola izgradnje i rekonstrukcije građevinskih objekata vezano za projektno finansiranje,
11. Procena vrednosti nekretnina od strane ovlašćenih procenjivača za potrebe Banke, kao i njenih klijenata, vezano za njihovo kreditiranje od strane Banke,
12. Pružanje usluga drugim članicama Grupe i drugim pravnim licima iz oblasti koje su u vezi sa poslovanjem Banke.

Organizacioni delovi Banke nemaju svojstvo pravnog lica, nemaju samostalni račun već posluju preko računa Banke i imaju pravo da zaključuju ugovore u okviru svog predmeta poslovanja i u okviru ovlašćenja koja su im data aktima Banke.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je imala 639 zaposlenih (31. decembra 2015. godine: 753).

Šifra delatnosti banke je 6419 - ostalo monetarno posredovanje.

Matični broj Banke je 07726716.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100228215.

2. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja i pregled značajnih računovodstvenih politika

2.1. Osnove za sastavljanje i prezentaciju finansijskih izveštaja

Pravna lica i preduzetnici u Republici Srbiji su u obavezi da vođenje poslovnih knjiga, priznavanje i procenjivanje imovine i obaveza, prihoda i rashoda, sastavljanje, prikazivanje, dostavljanje i obelodanjivanje finansijskih izveštaja vrše u skladu sa Zakonom o računovodstvu (u daljem tekstu „Zakon”, „Sl. glasnik RS”, br. 62/2013). Banka, kao veliko pravno lice, u obavezi je da primenjuje Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“), koji u smislu navedenog zakona, obuhvataju: Okvir za pripremanje i prikazivanje finansijskih izveštaja („Okvir“), Međunarodne računovodstvene standarde („MRS“), Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja („MSFI“) i sa njima povezana tumačenja, izdata od Komiteta za tumačenje računovodstvenih standarda („IFRIC“), naknadne izmene tih standarda i sa njima povezana tumačenja, odobrene od Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („Odbor“), čiji je prevod utvrđilo i objavilo ministarstvo nadležno za poslove finansija. Dodatno, u skladu sa Izmenama i dopunama Zakona o bankama („Sl. glasnik RS“, br. 14/2015), banke u Republici Srbiji su dužne da prilikom sastavljanja godišnjih finansijskih izveštaja primenjuju Međunarodne standarde finansijskog izveštavanja, kao i naknadne izmene standarda i sa njima povezana tumačenja, od dana njihovog izdavanja od strane nadležnih tela.

Priloženi finansijski izveštaji su prikazani u formatu propisanom Odlukom o obrascima i sadržini pozicija u obrascima finansijskih izveštaja za banke („Službeni glasnik RS“ br. 71/2014 i 135/2014).

Finansijski izveštaji su sastavljeni na osnovu načela prvoitne (istorijske) vrednosti, osim vrednovanja sledećih stavki bilansa stanja:

- finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju iskazanih po fer vrednosti,
- derivativnih finansijskih instrumenata iskazanih po fer vrednosti,
- finansijskih sredstava i obaveza namenjenih trgovanju iskazanih po fer vrednosti,

Istorijski trošak je generalno zasnovan na fer vrednosti naknade plaćene u zamenu za dobra i usluge.

Fer vrednost je cena koja se može primiti za prodaju nekog sredstva ili platiti za prenos neke obaveze u uobičajenoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja, bez obzira na to da li je cena direktno utvrđiva ili procenjena korišćenjem neke druge tehnike vrednovanja. Prilikom procenjivanja fer vrednosti sredstva ili obaveze, Banka uzima u obzir karakteristike datog sredstva ili obaveze ukoliko bi i ostali učesnici na tržištu uzeli navedene karakteristike u obzir prilikom utvrđivanja cene navedenog sredstva ili obaveze na datum odmeravanja. U priloženim finansijskim izveštajima, za svrhe vrednovanja i ili obelodanjivanja, fer vrednost je utvrđena na prethodno opisani način, osim za transakcije lizinga, koje su u delokrugu MRS 17 i vrednovanja koja imaju neke sličnosti sa fer vrednošću, ali nisu fer vrednost, kao što su neto prodajna vrednost u MRS 2 ili vrednost u upotrebi u MRS 36.

Takođe, za potrebe finansijskog izveštavanja, odmeravanja fer vrednosti kategorisana su u nivo 1, 2 ili 3 na osnovu stepena utvrdivosti parametara za utvrđivanje fer vrednosti i značaja navedenih parametara za odmeravanje fer vrednosti u celini, kako sledi:

- Nivo 1 - parametri nivoa 1 su cene za identična sredstva ili obaveze kotirane (nekorigovane) na aktivnim tržištima koje su subjektu dostupne na datum odmeravanja;
- Nivo 2 - parametri nivoa 2 su parametri koji nisu kotirane cene svrstane u nivo 1, a koji su utvrđivi za dato sredstvo ili obavezu, direktno ili indirektno; i
- Nivo 3 - parametri nivoa 3 su neutvrdivi za dato sredstvo ili obavezu

Iznosi u priloženim finansijskim izveštajima Banke iskazani su u hiljadama dinara, osim ukoliko nije drugačije naznačeno. Dinar (RSD) predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke. Sve transakcije u valutama koje nisu funkcionalna valuta, tretiraju se kao transakcije u stranim valutama.

Banka je u sastavljanju priloženih finansijskih izveštaja primenila računovodstvene politike obelodanjene u daljem tekstu Napomene 2.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem period, kao i objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu postali efektivni, obelodanjeni su u daljem tekstu Napomene 2.

Objavljeni standardi i tumačenja koji su stupili na snagu u tekućem periodu

U tekućoj godini Banka je primenila izmene i dopune MSFI izdatih od strane Međunarodnog Odbora za računovodstvene standarde („Odbor“) čija je primena obavezna za računovodstvene periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.

- Dopune MSFI 11 „Zajednički aranžmani“ - Računovodstvo sticanja učešća u zajedničkim poslovanjima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- MSFI 14 „Računi regulatornih aktivnih vremenskih razgraničenja“ (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 38 „Nematerijalna imovina“ - Tumačenje prihvatljivih metoda amortizacije (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 16 „Nekretnine, postrojenja i oprema“ i MRS 41 „Poljoprivreda“ - Poljoprivreda - industrijske biljke (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 27 „Pojedinačni finansijski izveštaji“ - Metod udela u pojedinačnim finansijskim izveštajima (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- MSFI 10, MSFI 12 i MRS 28 „Investiciona društva: Primena izuzetaka od konsolidacije“. Dopune i izmene pojašnjavaju da matično društvo može biti izuzeto od obaveze da sastavlja konsolidovane finansijske izveštaje ako je ono istovremeno zavisno lice investicionog društva, čak i ako investiciono društvo odmerava ulaganja u sva svoja zavisna lica po fer vrednosti u skladu sa MSFI 10. Kao rezultat ovih dopuna, izmenjen je i MRS 28 u cilju pojašnjenja izuzeća od primene metoda učešća (tj. zadržavanje merenja po fer vrednosti) koje važi za investitora u pridruženo lice ili zajednički poduhvat ukoliko je on zavisno lice investicionog društva koje odmerava sva svoja ulaganja u zavisna lica po fer vrednosti. (Dopune i izmene se primenjuju retroaktivno za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine uz dozvoljenu raniju primenu.)
- Dopune i izmene različitih standarda „Poboljšanja MSFI (za period od 2012. do 2014. godine), koja su rezultat Projekta godišnjeg kvalitativnog poboljšanja MSFI (MSFI 5, MSFI 7, MRS 19 i MRS 34) radi otklanjanja neusaglašenosti i pojašnjenja formulacija (na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine).
- Dopune MRS 1 „Prezentacija finansijskih izveštaja“ - Inicijativa za obelodanjivanje, na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine.

Objavljeni standardi i tumačenja koji još uvek nisu stupili na snagu

Na dan objavljivanja ovih finansijskih izveštaja sledeći standardi, njihove dopune i tumačenja bili su objavljeni, ali nisu još uvek stupili na snagu za poslovnu godinu koja se završava 31. decembra 2016. godine:

- MSFI 9 „Finansijski instrumenti“ i kasnije dopune, koji zamenuje zahteve MRS 39 „Finansijski instrumenti: priznavanje i odmeravanje“, u vezi s klasifikacijom i odmeravanjem finansijske imovine. Standard eliminiše postojeće kategorije iz MRS 39 - sredstva koja se drže do dospeća, sredstva raspoloživa za prodaju i krediti i potraživanja. MSFI 9 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu. U skladu sa MSFI 9, finansijska sredstva će se klasifikovati u jednu od dve navedene kategorije prilikom početnog priznavanja: finansijska sredstva vrednovana po amortizovanom trošku ili finansijska sredstva vrednovana po fer vrednosti. Finansijsko sredstvo će se priznavati po amortizovanom trošku ako sledeća dva kriterijuma budu zadovoljena: sredstva se odnose na poslovni model čiji je cilj da se naplaćuju ugovoreni novčani tokovi i ugovoreni uslovi pružaju osnov za naplatu na određene datume novčanih tokova koji su isključivo naplata glavnice i kamate na preostalu glavnici. Sva ostala sredstva će se vrednovati po fer vrednosti. Dobici i gubici po osnovu vrednovanja finansijskih sredstava po fer vrednosti će se priznavati u bilansu uspeha, izuzev za ulaganja u instrumente kapitala sa kojima se ne trguje, gde MSFI 9 dopušta, pri inicijalnom priznavanju, kasnije nepromenljivi izbor da se sve promene fer vrednosti priznaju u okviru ostalih dobitaka i gubitaka u izveštaju o ukupnom rezultatu. Iznos koji tako bude priznat u okviru izveštaja o ukupnom rezultatu neće moći kasnije da se prizna u bilansu uspeha.
- MSFI 15 „Prihodi iz ugovora sa kupcima“, koji definije okvir za priznavanje prihoda. MSFI 15 zamenuje MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“, IFRIC13 „Programi lojalnosti klijenata“, IFRIC15 „Sporazumi za izgradnju nekretnina“ i IFRIC18 „Prenosi sredstava od kupaca“. MSFI 15 je na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2018. godine, uz dozvoljenu raniju primenu;
- MSFI 16 „Lizing“, obezbeđuje sveobuhvatan model za identifikovanje lizing aranžmana i njihov tretman u finansijskim izveštajima kako davalaca tako i primalaca lizinga. Na dan stupanja na snagu, 1. januara 2019. godine, ovaj standard će zameniti sledeće lizing standarde i tumačenja: MRS 17 „Lizing“, IFRIC 4 „Određivanje da li neki aranžman sadrži lizing“, SIC 15 „Operativni lizing - potsticaji“ i SIC 27 „Procena suštine transakcije uključujući pravni oblik zakupa“;
- Izmene MSFI 2 „Plaćanje akcijama - klasifikacija i merenje transakcija“, na snazi za godišnji izveštajni period koji počinje na dan 1. januara 2018. godine ili kasnije, sa podržanom ranjom primenom;

- Dopune MSFI 10 „Konsolidovani finansijski izveštaji“ i MRS 28 „Investicije u pridružene entitete i zajedničke poduhvate“
 - Prodaja ili prenos sredstava između investitora i njegovih pridruženih entiteta ili zajedničkih poduhvata. Standard je trebalo da bude na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2016. godine, ali je u decembru 2015. godine IASB odložio primenu do budućeg datuma, a ranija primena izmenjenog standarda je dozvoljena;
- Izmene MRS 7 - „Inicijativa za obelodanjivanja“ zahtevaju od entiteta takva obelodanjivanja koja omogućuju korisnicima finansijskih izveštaja da procene promene u obavezama nastale finansijskim aktivnostima, uključujući promene nastale i od novčanih i nenovčanih promena. Izmene MRS 7 su na snazi za godišnje periode koji počinju na dan ili nakon 1. januara 2017. godine, uz dozvoljenu raniju primenu;
- Izmene MRS 12 „Porez na dobitak“ koje se odnose na identifikovanje odloženih poreskih sredstava za nerealizovane gubitke, primenjuju se retrospektivno za godišnje periode koji počinju na dan 1. decembra 2017. ili kasnije, sa podržanom ranjom primenom.

MSFI 9 „Finansijski instrumenti“

MSFI 9, izdat u novembru 2009. godine, uvodi nove zahteve u pogledu klasifikacije i vrednovanja finansijskih sredstava. MSFI 9 je u oktobru 2010. godine dopunjeno zahtevima u vezi sa klasifikacijom i vrednovanjem finansijskih obaveza i prestankom priznavanja, a u novembru 2013. godine novim zahtevima u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga). Sledеća revidirana verzija MSFI 9 izdata je u julu 2014. godine da bi obuhvatila a) zahteve u vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava i b) ograničene izmene i dopune zahteva u vezi sa klasifikacijom i uvođenjem kategorije fer vrednost kroz izveštaj o ostalom ukupnom rezultatu za merenje određenih jednostavnih dužničkih instrumenata.

Ključni zahtevi MSFI 9 su:

- Sva priznata finansijska sredstva iz delokruga MRS 39 Finansijski instrumenti: „Priznavanje i odmeravanje“ moraju naknadno biti vrednovana ili po amortizovanoj vrednosti ili po fer vrednosti. Dužnički instrument koji se drži u okviru poslovnog modela koji ima za cilj naplatu ugovorenih novčanih tokova i ima ugovorene novčane tokove koji predstavljaju samo plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni iznos glavnice se generalno odmeravaju po amortizovanoj vrednosti na kraju narednog perioda. Dužnički instrumenti koji se drže u okviru poslovnog modela čiji se cilj postiže i naplatom ugovorenih novčanih tokova i prodajom finansijske imovine, a čije ugovorne odredbe rezultuju novčanim tokovima na unapred utvrđene datume koji su prvenstveno plaćanja glavnice i kamate na neotplaćeni deo glavnice generalno se odmeravaju po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat. Svi ostali dužnički instrumenti i udeli moraju se odmeravati po fer vrednosti na kraju narednog perioda. Takođe, prema MSFI 9, ukoliko se instrument kapitala ne drži radi trgovanja, subjekt može doneti neopozitivnu odluku pri početnom priznavanju da se takav instrument meri po fer vrednosti kroz ostali ukupan rezultat, pri čemu se jedino prihod od dividendi priznaje u okviru bilansa uspeha.
- U vezi sa odmeravanjem finansijskih obaveza označenih za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, MSFI 9 zahteva da iznos promene u fer vrednosti finansijske obaveze koja nastane usled promena kreditnog rizika te obaveze bude prikazan u ostalom ukupnom rezultatu, osim ako bi prezentacija efekta promene kreditnog rizika obaveze u ostalom ukupnom rezultatu prouzrokovala ili uvećala računovodstvenu neusaglašenost u bilansu uspeha. Promene fer vrednosti obaveze koje nastaju usled kreditnog rizika te obaveze naknadno se ne reklassifikuju na bilans uspeha. Prema MRS 39, ceo iznos promene fer vrednosti finansijske obaveze označene za odmeravanje po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prikazuje se u okviru bilansa uspeha.
- U vezi sa umanjenjem vrednosti finansijskih sredstava, MSFI 9 zahteva primenu modela očekivanih kreditnih gubitaka za razliku od modela nastalih kreditnih gubitaka prema MRS 39. Model očekivanih kreditnih gubitaka zahteva da subjekt računovodstveno obuhvati očekivane kreditne gubitke i promene u navedenim očekivanim kreditnim gubicima na svaki datum izveštavanja na način da odrazi promene u kreditnom riziku od početnog priznavanja. Drugim rečima, više nije neophodno da se kreditni događaj desi pre priznavanja kreditnih gubitaka.
- Novi zahtevi u vezi sa opštim računovodstvom zaštite (hedžinga) zadržali su tri vrste mehanizama računovodstva zaštite koje predviđa MRS 39. Ali, MSFI 9 je daleko fleksibilniji u pogledu vrsta transakcija podobnih za računovodstvo zaštite i proširuje vrste instrumenata koji ispunjavaju uslove za instrumente zaštite i vrste rizičnih komponenti nefinansijskih stavki koje su podobne za računovodstvo zaštite. Takođe, test efektivnosti je zamenjen načelom ‘ekonomskog odnosa’. Više se ne zahteva ni retrospektivna analiza efektivnosti.

Banka je 2016. godine pokrenula projekat uvođenja MSFI 9 angažujući eksterne konsultante. Projektom su predviđene sledeće faze:

- niz edukacija na temu upoznavanja zaposlenih u Banci sa MSFI 9 i njegovim zahtevima
- analiza razlika između postojećeg stanja i zahteva MSFI 9 u području klasifikacije i merenja:
 - određivanje poslovnih modela
 - određivanje karakteristika ugovorenog toka novca

- analiza razlika između postojećeg stanja i zahteva MSFI 9 u oblasti umanjenja vrednosti
- analiza kvantitativnog uticaja MSFI 9 na bilanse
- izrada funkcionalnih specifikacija za odgovarajuće aplikaciono rešenje, odnosno uvođenje odgovarajućeg softvera
- izrada metodologije umanjenja vrednosti prema poslovnim modelima Banke - izrada modela za izračunavanje rizičnih parametara za obračun očekivanih kreditnih gubitaka prema MSFI 9.

U kontekstu klasifikacije i merenja, Banka razmatra mogućnosti definisanja poslovnih modela i drugih zahteva MSFI 9 radi klasifikacije finansijskih sredstava koja će naknadno biti odmerena po amortizovanoj vrednosti, po fer vrednosti kroz ostali ukupni rezultat ili po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

U oblasti umanjenja vrednosti Banka radi na definisanju metodologije za izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka i modeliranje rizičnih parametara, koji obuhvataju sve parametre potrebne za projektovanje budućih uticaja.

Kvantitativni uticaj će biti utvrđen tokom 2017. godine. Uticaj u oblasti umanjenja vrednosti zavisi od utvrđene metodologije za izračunavanje očekivanih kreditnih gubitaka i primene različitih parametara na bazi očekivanih kreditnih gubitaka.

MSFI 15 „Prihodi od ugovora sa kupcima“

- U maju 2014. godine objavljen je MSFI 15 da bi se uspostavio jedinstven i sveobuhvatan model za računovodstveno obuhvatanje prihoda po osnovu ugovora sa kupcima. Kada stupa na snagu MSFI 15 će zameniti trenutno važeća uputstva za priznavanje prihoda u MRS 18 „Prihodi“, MRS 11 „Ugovori o izgradnji“ i njihovim tumačenjima.

Osnovno načelo MSFI 15 je da subjekt treba da prizna prihod koji predstavlja prenos ugovorom obećanih dobara ili usluga kupcima u iznosu koji odražava naknadu na koju subjekt očekuje da stekne pravo u zamenu za preneta dobra i usluge. Konkretno, standard uvodi pristup priznavanju prihoda od 5 koraka:

- Korak 1: Utvrditi ugovore sa kupcem,
- Korak 2: Utvrditi činidbene obaveze iz ugovora,
- Korak 3: Utvrditi cenu transakcije,
- Korak 4: Rasporediti cenu transakcije na činidbene obaveze iz ugovora,
- Korak 5: Priznati prihode kada subjekt ispunji (ili dok ispunjava) činidbenu obavezu.

Prema MSFI 15 subjekt priznaje prihod kada je činidbena obaveza ispunjena (ili tokom ispunjenja činidbene obaveze), tj. kada je ‘kontrola’ nad dobrima ili uslugama u osnovi konkretnе činidbene obaveze preneta na kupca.

MSFI 15 sadrži detaljnija uputstva za konkretne scenarije prenosa i zahteva daleko obimnija obelodanjivanja.

Rukovodstvo Banke trenutno razmatra uticaj navedenih standarda i tumačenja na finansijske izveštaje Banke, kao i datum njihovog stupanja na snagu.

Računovodstvene politike i procene korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2015. godinu, izuzev novo usvojenih IFRS i tumačenja, čija primena nije imala efekta na finansijsko stanje ili rezultat poslovanja Banke.

Sastavljanje finansijskih izveštaja u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja zahteva primenu izvesnih ključnih računovodstvenih procena. Ono, takođe, zahteva da rukovodstvo koristi svoje prosuđivanje u primeni računovodstvenih politika Banke. Oblasti koje zahtevaju prosuđivanje većeg stepena ili veće složenosti, odnosno oblasti u kojima pretpostavke i procene imaju materijalni značaj za finansijske izveštaje obelodanjeni su u Napomeni 2.2.

Korišćenje procenjivanja

Sastavljanje i prikazivanje finansijskih izveštaja zahteva od rukovodstva Banke korišćenje najboljih mogućih procena i razumnih pretpostavki, koje imaju efekta na iskazane vrednosti sredstava i obaveza, kao i obelodanjivanje potencijalnih potraživanja i obaveza na dan sastavljanja finansijskih izveštaja, kao i prihoda i rashoda u toku izveštajnog perioda.

Ove procene i pretpostavke su zasnovane na informacijama raspoloživim na dan sastavljanja finansijskih izveštaja. Stvarni rezultati mogu se razlikovati od navedenih procena. Procene i pretpostavke se kontinuirano razmatraju, a kada korekcije postanu neophodne, iskazuju se u bilansu uspeha za periode u kojima su postale poznate.

U daljem tekstu navedene su ključne procene i pretpostavke koje sadrže rizik da će prouzrokovati materijalno značajne korekcije knjigovodstvenih vrednosti sredstava i obaveza u toku naredne finansijske godine.

2.1.1. Koncept nastavka poslovanja

Finansijski izveštaji Banke sastavljeni su u skladu sa konceptom nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u predvidljivoj budućnosti.

Do kraja marta 2014. godine većinski vlasnik Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd je bila Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt.

Dana 27.03.2014. godine u Centralnom registru izvršen je prenos akcija izdavaoca Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd sa računa društva Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt na račun sticaoca Hypo SEE Holding AG Klagenfurt, matični broj FN 350921, Alpen-Adria-Platz 1, Klagenfurt.

Dana 30.10.2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG (u daljem tekstu "HGAA").

Hypo Alpe-Adria-Bank International AG podeljena je na holding Hypo banaka koje posluju u jugoistočnoj Evropi i na deo pod nazivom Heta Asset Resolution za koji nije planirana prodaja.

Dana 30.10.2014. godine je doneta odluka o prodaji mreže Hypo Alpe Adria banaka koje posluju na teritoriji jugoistočne Evrope američkom fondu Advent International, u partnerstvu za Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD).

Dana 22.12.2014. godine, Advent International i EBRD potpisali su sporazum o preuzimanju Hypo Group Alpe Adria AG. Odluka o novom vlasniku doneta je u skladu sa rezolucijom Evropske komisije, usvojenom u septembru 2013. godine.

Dana 17.07.2015. godine transakcija prodaje je zatvorena i svi uslovi predviđeni kupoprodajnim ugovorom od 22. decembra 2014. godine su ispunjeni.

Dana 08.07.2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k, izvršena je promena poslovног imena Hypo Group Alpe Adria AG (HGAA) u Addiko Bank AG (ABH), sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

Imajući u vidu ove izmene i planirani razvoj Addiko grupacije, finansijski izveštaji Addiko Bank a.d. Beograd su sastavljeni u skladu sa konceptom nastavka poslovanja koji podrazumeva da će Banka nastaviti da posluje u predvidljivoj budućnosti.

U skladu sa ekonomskim oporavkom u regionu jugoistočne Evrope i kontinuiranim naporima restrukturiranja i privatizacije u 2015. godini, Addiko grupa je na putu ka ostvarenju profitabilnosti u 2017. godini. Napredak će biti podržan nastavkom implementacije nove strategije i restrukturiranja, posebno u sledećim oblastima:

- dalji rast potrošačkih kredita, oslanjajući se na razvoj u 2016. godini,
- iskorišćavanje dodatnih tržišnih potencijala preko prilagođene ponude za Mikro segment,
- dalji korporativni/MSP porast, na bazi učvršćivanja odnosa i potpuno novih ponuda,
- dodatno smanjenje troškova IT usluga i uvođenje mera efikasnosti preko pristupa „Šest zemalja - jedna banka“,
- izgradnja i poboljšanje distributivnih kanala i digitalizacija procesa.

Addiko Bank planira ukupan rast kredita u 2017. godini i smanjenje NPL plasmana kao rezultat prodaje kredita prethodnom vlasniku tokom poslednjih godina.

2.1.2. Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava

Banka procenjuje, na svaki izveštajni datum, da li postoji objektivan dokaz da je vrednost finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava umanjena (obezvređena). Finansijsko sredstvo ili grupa finansijskih sredstava je obezvređena i gubici po osnovu obezvređenja se priznaju samo ako postoji objektivan dokaz o obezvređenju kao rezultat jednog ili više događaja koji su nastali nakon početnog priznavanja sredstva (slučaj gubitka) i kada slučaj gubitka utiče na procenjene buduće novčane tokove finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koja mogu biti pouzdano procenjena.

Kada je reč o proceni gubitaka zbog umanjenja kredita, Banka vrši analizu kreditnog portfolija u cilju procene obezvređenja potraživanja na mesečnom nivou. U procesu utvrđivanja da li u bilansu uspeha treba priznati gubitak zbog obezvređenja vrednosti, Banka prosuđuje da li postoje pouzdani dokazi koji pokazuju merljivo smanjenje u procenjenim budućim novčanim tokovima od kreditnog portfolija, pre obezvređenja koji se može identifikovati na pojedinačnim kreditima u portfoliju.

Dokazi mogu uključivati raspoložive podatke koji ukazuju na nepovoljne promene u statusu dužnika u pogledu plaćanja obaveze prema Banci, ili na nacionalne ili lokalne okolnosti koji imaju veze sa negativnim uticajima na aktivan Banke.

Rukovodstvo vrši procene na bazi iskustva o ostvarenim gubicima po kreditima iz prethodnih perioda za sva sredstva sa karakteristikama kreditnog rizika i objektivnim dokazima o umanjenju vrednosti sličnom onom kreditnom portfoliju koji je postojao u vreme planiranja budućih novčanih tokova.

Metodologija i prepostavke koje se koriste za procenu iznosa i vremena budućih novčanih tokova su predmet redovne analize s ciljem da se smanje razlike između procenjenih i ostvarenih gubitaka.

Dodatne informacije obelodanjene su u Napomenama 2.6 i 3.1.1. uz finansijske izveštaje.

2.1.3. Koristan vek trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme

Određivanje korisnog veka trajanja nematerijalnih ulaganja, nekretnina, postrojenja i opreme ("osnovna sredstava") se zasniva na prethodnom iskustvu sa sličnim sredstvima, kao i na anticipiranom tehničkom razvoju i promenama na koje utiče veliki broj ekonomskih ili industrijskih faktora. Adekvatnost određenog korisnog veka trajanja se preispituje na godišnjem nivou ili kada postoji indikacija da je došlo do značajne promene faktora koji su predstavljali osnov za određivanje korisnog veka trajanja.

Zbog značaja osnovnih sredstava u ukupnoj aktivi Banke, uticaj svake promene u navedenim pretpostavkama može imati materijalno značajan uticaj na finansijski položaj Banke, kao i na rezultate njenog poslovanja.

2.1.4 Odložena poreska sredstva

Odloženi porezi se obračunavaju po metodi obaveza prema bilansu stanja na sve privremene razlike na dan bilansa stanja između sadašnje vrednosti sredstava i obaveza u finansijskim izveštajima i njihove vrednosti za svrhe oporezivanja. Trenutno važeća poreska stopa na dan bilansa stanja je 15% (2015: 15%).

2.1.5. Tekući porez

Banka je obveznik poreza na dobit u Republici Srbiji. Utvrđivanje poreske obaveze zahteva primenu određenih procena. Banka je obavezna da tokom godine porez na dobit plaća u vidu mesečnih akontacija, čiju visinu utvrđuje na osnovu poreske prijave za prethodnu godinu. Konačna poreska osnovica, na koju se primenjuje propisana stopa poreza na dobit pravnih lica od 15% (2015: 15%), utvrđuje se Poreskim bilansom Banke. U situaciji kada je finalna poreska obaveza različita od inicijalno priznate poreske obaveze, navedena razlika utiče na poresku obavezu perioda u kome je razlika utvrđena.

2.1.6. Otpremnine prilikom odlaska u penziju i ostale naknade zaposlenima nakon prekida radnog odnosa

Troškovi utvrđenih naknada zaposlenima nakon prekida radnog odnosa, odnosno odlaska u penziju nakon ispunjenih zakonskih uslova, utvrđuju se primenom aktuarske procene. Aktuarska procena uključuje procenu diskontne stope, budućih kretanja zarada, stope mortaliteta i fluktuacije zaposlenih. Zbog dugoročne prirode ovih planova, značajne neizvesnosti utiču na ishod procene. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 26 uz finansijske izveštaje.

2.1.7. Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza

Fer vrednost finansijskih instrumenata kotiranih na aktivnim tržištima zasniva se na tekućim cenama ponude (finansijska sredstva) ili tražnje (finansijske obaveze). Ukoliko tržište nekog finansijskog sredstva nije aktivno, Banka utvrđuje fer vrednost tehnikama procene. To uključuje primenu poslednjih raspoloživih transakcija između nezavisnih strana, analizu diskontovanih novčanih tokova i druge tehnike procene koje koriste učešnici na tržištu. Modeli procene oslikavaju trenutno stanje na tržištu na datum vrednovanja i ne moraju predstavljati uslove na tržištu pre ili posle datuma vrednovanja. Na datum bilansa stanja, rukovodstvo Banke je revidiralo modele kako bi se postaralo da na odgovarajući način oslikavaju tekuće tržišne uslove, uključujući relativnu likvidnost tržišta i kamatne marže. Dodatne informacije obelodanjene su u Napomeni 3.3. uz finansijske izveštaje.

2.2. Uporedni podaci

Uporedne podatke čine godišnji finansijski izveštaji Banke za 2015. godinu koji su bili predmet revizije od strane revizorske kuće KPMG d.o.o. Beograd.

Banka nije izmenila početno stanje neraspoređene dobiti za 2015. godinu, jer nije bilo korekcije po osnovu Izveštaja revizora za 2015. godinu.

Uporedne finansijske informacije, odnosno početna stanja, predstavljaju finansijski izveštaji Banke na dan 31. decembra 2015. godine.

Računovodstvene politike i procene koje se tiču priznavanja i vrednovanja sredstava i obaveza, korišćene prilikom sastavljanja ovih finansijskih izveštaja, su konzistentne sa računovodstvenim politikama i procenama primenjenim u sastavljanju godišnjih finansijskih izveštaja Banke za 2016. godinu.

2.3. Priznavanje prihoda i rashoda

Banka priznaje prihod kada se iznos prihoda može pouzdano izmeriti, kada je verovatno da će u budućnosti Banka imati ekonomski koristi i kada su ispunjeni posebni kriterijumi za svaku od aktivnosti Banke kao što je u daljem tekstu opisano.

2.3.1. Prihodi i rashodi od kamata

Banka ostvaruje prihode i rashode od kamata iz poslovanja sa Narodnom bankom Srbije, domaćim i stranim bankama i pravnim i fizičkim licima.

Prihodi i rashodi od kamata, uključujući zateznu kamatu i ostale prihode i ostale rashode vezane za kamatonosnu aktivanu, odnosno kamatonosnu pasivu, obračunati su po načelu uzročnosti prihoda i rashoda (obračunska osnova) i uslovima iz obligacionog odnosa, koji su definisani ugovorom između Banke i komitenta. Prihodi i rashodi po osnovu kamata priznaju se po načelu uzročnosti prihoda uz primenu efektivne kamatne stope koja se utvrđuje u trenutku početnog priznavanja finansijskog sredstva/obaveze.

Za sve finansijske instrumente koji nose kamatu, osim onih koji se klasifikuju kao raspoloživi za prodaju, ili su određeni po fer vrednosti kroz bilans uspeha, prihodi ili rashodi po osnovu kamata se priznaju u okviru prihoda od kamata i rashoda kamata u bilansu uspeha koristeći metod efektivne kamatne stope, koja predstavlja stopu koja precizno diskonтуje procenjena buduća plaćanja ili primanja kroz očekivani životni vek finansijskog instrumenta ili kada je to prikladno, u kraćem vremenskom periodu, na neto knjigovodstvenu vrednost finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza.

Kada se računa efektivna kamatna stopa, Banka procenjuje tokove gotovine uzimajući u obzir sve ugovorene uslove finansijskog instrumenta (na primer, mogućnost plaćanja unapred), ali ne uzima u obzir buduće kreditne gubitke. Kalkulacija uključuje sve naknade i iznose plaćene ili primljene između dve ugovorne strane koje su sastavni deo efektivne kamatne stope, troškove transakcija i sve druge premije ili diskonte. Kamate se priznaju na vremenskoj osnovi tako da visina kamate zavisi od protoka vremena.

U slučaju umanjenja vrednosti potraživanja, Banka umanjuje knjigovodstvenu vrednost potraživanja do nadoknadivog iznosa, koji predstavlja procenjeni budući novčani tok diskontovan po prvobitnoj efektivnoj kamatnoj stopi finansijskog instrumenta, i nastavlja da prikazuje promene diskonta kao prihod od kamate.

Od trenutka obezvređenja plasmana, ugovarena kamata se ne priznaje u bilansu stanja i bilansu uspeha. Prihod od kamate na kredite i potraživanja čija je vrednost umanjena utvrđuje se primenom metode efektivne kamatne stope na amortizovanu vrednost finansijskog sredstva. Na taj način jedini prihod od kamate koji se priznaje za sve klijente koji su obezvređeni jeste efekat po osnovu diskontovanja budućih novčanih tokova - takozvani unwinding efekat.

Zakonski okvir dozvoljava da banke mogu da se odluče o načinu evidencije ugovorene bruto kamate na obezvređene plasmane, tako da je dozvoljeno da se ova evidencija može vršiti kroz ostalu vanbilansnu evidenciju ili u pomoćnim knjigama za interne potrebe i potrebe statističkog praćenja navedenih iznosa. Banka se svojom računovodstvenom politikom opredelila da za obezvredene plasmane vrši evidenciju ugovorene bruto kamate obračunate prema planu otplate u ostaloj vanbilansnoj evidenciji.

Banka ostvaruje prihode/rashode i od naknada po osnovu servisiranja odobrenih (primljenih) kredita.

Prihodi po osnovu ovih naknada se razgraničavaju primenom efektivne kamatne stope u toku perioda trajanja kredita i priznaju se u okviru prihoda od kamata.

2.3.2. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

Prihodi i rashodi od naknada i provizija priznaju se na obračunskoj osnovi i utvrđuju se za period kada su ostvareni, tj. kada je usluga pružena. Banka ostvaruje naknade vršenjem domaćeg i međunarodnog platnog prometa, pružanjem usluga u poslovanju sa karticama, obračunom naknada po izdatim garancijama i akreditivima, vršenjem menjačkih poslova kao i drugim servisnim uslugama za račun klijenata.

2.3.3. Prihodi po osnovu dividendi

Prihod od dividendi se priznaje kada se ustanovi pravo da se dividenda primi.

2.4. Preračunavanje stranih valuta

Stavke uključene u finansijske izveštaje Banke odmeravaju se korišćenjem valute primarnog privrednog okruženja u kome Banka posluje (funkcionalna valuta). Kao što je izneto u Napomeni 2.1, finansijski izveštaji prikazani su u hiljadama dinara (RSD), koji predstavlja funkcionalnu i izveštajnu valutu Banke.

Poslovne promene nastale u stranoj valuti su preračunate u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza, koji je važio na dan poslovne promene ili na dan procene vrednosti ako su stavke ponovo vrednovane.

Sredstva i obaveze iskazani u stranoj valuti na dan bilansa stanja, preračunati su u dinare po srednjem kursu utvrđenom na međubankarskom tržištu deviza koji je važio na taj dan (napomena 33).

Pozitivne i negativne kursne razlike nastale iz izmirenja takvih transakcija i iz preračuna monetarnih sredstava i obaveza izraženih u stranim valutama na kraju godine, evidentirane su u korist ili na teret bilansa uspeha kao prihodi i rashodi od kursnih razlika (napomena 7).

Dobici i gubici koji nastaju prilikom preračuna finansijskih sredstava i obaveza sa valutnom klauzulom evidentiraju se u bilansu uspeha u okviru prihoda, odnosno rashoda od efekata valutne klauzule (napomena 7).

2.5. Finansijski instrumenti

Priznavanje

Finansijski instrumenti se inicijalno vrednuju po fer vrednosti, uvećanoj za troškove transakcija (izuzev finansijskih sredstava ili finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha), koji su direktno pripisivi nabavci ili emitovanju finansijskog sredstva ili finansijske obaveze.

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se evidentiraju u bilansu stanja Banke, od momenta kada se Banka ugovornim odredbama vezala za instrument. Kupovina ili prodaja finansijskih sredstava na "regularan način" priznaje se primenom obračuna na datum poravnanja, odnosno datum kada je sredstvo isporučeno drugoj strani.

Prestanak priznavanja finansijskih sredstava i finansijskih obaveza

Finansijska sredstva

Finansijsko sredstvo (ili deo finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava) prestaje da se priznaje ukoliko:

- je došlo do isteka prava na gotovinske prilive po osnovu tog sredstva; ili
- je Banka prenela pravo na gotovinske prilive po osnovu sredstva ili je preuzela obavezu da izvrši isplatu primljene gotovine po osnovu tog sredstva u punom iznosu bez materijalno značajnog odlaganja plaćanja trećem licu po osnovu ugovora o prenosu i
- Banka je ili izvršila prenos svih rizika i koristi u vezi sa sredstvom, ili nije ni prenela, ni zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, ali je prenela kontrolu nad njim.

Kada je Banka prenela prava na gotovinske prilive po osnovu sredstava ili je zaključila ugovor o prenosu, i pri tom nije niti prenela niti zadržala sve rizike i koristi u vezi sa sredstvom, niti je prenela kontrolu nad sredstvom, sredstvo se priznaje u onoj meri u kojoj je Banka angažovana u pogledu sredstva. Dalje angažovanje Banke, koje ima formu garancije na preneseno sredstvo, se vrednuje u iznosu originalne knjigovodstvene vrednosti sredstva ili iznosu maksimalnog iznosa naknade koju bi Banka morala da isplati, u zavisnosti koji iznos je niži.

Finansijske obaveze

Finansijska obaveza prestaje da se priznaje ukoliko je ispunjenje te obaveze izvršeno, ukoliko je obaveza ukinuta ili ukoliko je isteklo važenje obaveze. U slučaju gde je postojeća finansijska obaveza zamjenjena drugom obavezom prema istom poveriocu, ali pod značajno promjenjenim uslovima ili ukoliko su uslovi kod postojeće obaveze značajno izmenjeni, takva zamena ili promena uslova tretira se kao prestanak priznavanja prvobitne obaveze sa istovremenim priznavanjem nove obaveze, dok se razlika između prvobitne i nove vrednosti obaveze priznaje u bilansu uspeha.

Klasifikacija finansijskih instrumenata

Rukovodstvo Banke vrši klasifikaciju finansijskih instrumenata pri inicijalnom priznavanju. Klasifikacija finansijskih instrumenata prilikom početnog priznavanja zavisi od svrhe zbog koje su finansijski instrumenti stečeni i njihovih karakteristika.

Banka je klasifikovala finansijska sredstva u sledeće kategorije: finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha, krediti i potraživanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća i finansijska sredstva raspoloživa za prodaju.

Banka je klasifikovala finansijske obaveze u sledeće kategorije: finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha, finansijske obaveze koje se drže do dospeća (depoziti banaka i komitenata, subordinirane obaveze). Naknadno vrednovanje finansijskih sredstava zavisi od njihove klasifikacije, kao što sledi:

2.5.1. (a) Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha

Ova kategorija uključuje dve potkategorije finansijskih sredstava: ona koja se drže radi trgovanja i ona koja se vode po fer vrednosti kroz bilans uspeha.

Finansijska sredstva se klasifikuju kao sredstva za trgovanje ako su pribavljenja radi prodaje ili ponovne kupovine u kratkom roku, radi ostvarivanja dobitaka iz kratkoročnih promena cena istih. Navedena sredstva se evidentiraju po fer vrednosti u bilansu stanja.

Finansijska sredstva kojima se trguje obuhvataju finansijske derive.

Svi realizovani ili nerealizovani dobici i gubici po osnovu promena tržišne vrednosti ovih finansijskih sredstava, odnosno svodenja na fer vrednost, priznaju se u korist prihoda, odnosno na teret rashoda.

Banka poseduje derivativne finansijske instrumente koji ne ispunjavaju uslov za računovodstvo zaštite. Na kraju godine Banka je imala potraživanja i obaveze po kratkoročnim valutnim svopovima (FX-swap).

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvo bitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugom ugovornom stranom (datum dogovora). Iznos nominalne glavnice (notional amount) na koji se ugovara odnosni derivat evidentira se vanbilansno, a bilansno se u aktivi ili pasivi iskazuje inicijalna pozitivna ili negativna fer vrednost derivata. Inicijalno priznavanje fer vrednosti vrši se samo ukoliko postoji tržišna cena istog ili sličnog derivata na organizovanom tržištu, a koja se razlikuje od cene po kojoj je Banka ugovorila derivat.

Informacije o fer vrednostima se pribavljaju na tržištu, i uključuju informacije o skorašnjim transakcijama na tržištu ili se utvrđuju metodom diskontovanih novčanih tokova.

Svi derivati se iskazuju kao sredstva kada je fer vrednost pozitivna, tj. kao obaveze kada je negativna. Najbolji izvor procene fer vrednosti derivata prilikom inicijalnog priznavanja je transakciona cena (tj. fer vrednost date ili primljene naknade).

2.5.2. (b) Krediti i potraživanja

Krediti i potraživanja su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili odredivim isplatama koja nisu kotirana na aktivnom tržištu.

Krediti i plasmani bankama i komitentima odobreni od strane Banke evidentiraju se u bilansu stanja od momenta prenosa sredstava korisniku kredita. Svi krediti i plasmani se inicijalno priznaju po fer vrednosti. Na dan bilansa stanja krediti su iskazani po amortizovanoj vrednosti korišćenjem ugovorene kamatne stope, umanjenoj za ispravku vrednosti po osnovu obezvređenja i direktni otpis.

Prihodi i potraživanja po osnovu obračunatih kamata na ove instrumente se evidentiraju u okviru prihoda od kamata. Naknade koje su deo efektivnog prinosa na ove instrumente se razgraničavaju i priznaju u korist bilansa uspeha u okviru prihoda od kamata tokom perioda trajanja instrumenta.

Banka sa svojim komitentima ugovara valutnu klauzulu. Krediti u dinarima, za koje je ugovorena zaštita od rizika vezivanjem za kurs dinara u odnosu na EUR, CHF ili USD, revalorizovani su u skladu sa konkretnim ugovorom za svaki kredit. Razlika između vrednosti neotplaćene glavnice i iznosa obračunatog primenom valutne klauzule iskazana je u okviru kredita i potraživanja. Valutna klauzula predstavlja ugrađeni derivat koji se ne evidentira odvojeno od osnovnog ugovora, s obzirom da su ekonomske karakteristike i rizici ugrađenog derivata usko povezani sa osnovnim ugovorom. Dobici i gubici nastali po osnovu primene valutne klauzule evidentiraju se u bilansu uspeha kao prihodi, odnosno rashodi od efekata ugovorene valutne klauzule.

U bilansu stanja Banke krediti i potraživanja su iskazani na pozicijama „Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija“ i „Krediti i potraživanja od komitenata“.

2.5.3. (c) Finansijska sredstva koja se drže do dospeća

Finansijska sredstva koja se drže do dospeća su nederivativna finansijska sredstva sa fiksnim ili utvrditivim rokovima plaćanja i fiksnim rokovima dospeća, koja rukovodstvo ima namjeru i mogućnost da drži do dospeća. U slučaju da Banka odluči da proda značajan deo finansijskih sredstava koja se drže do dospeća, cela kategorija će biti reklassificirana kao raspoloživa za prodaju.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstva koja se drže do dospeća evidentiraju se po amortizovanoj vrednosti korišćenjem metoda efektivne kamatne stope, umanjenoj za ispravke vrednosti, odnosno gubitak po osnovu obezvređenja. Amortizovana vrednost obračunava se uzimajući u obzir sve diskonte ili premije pri kupovini u toku perioda dospeća. Iznos gubitka usled obezvređenja hartija od vrednosti koje se drže do dospeća obračunava se kao razlika između knjigovodstvene vrednosti ulaganja i sadašnje vrednosti očekivanih tokova gotovine ekskontovanih po originalnoj kamatnoj stopi ulaganja.

2.5.4 (d) Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva koja su namenjena da se drže na neodređeni vremenski period, a koja mogu biti prodata usled potrebe za obezbeđenjem likvidnosti ili izmena u kamatnim stopama, kursevima stranih valuta ili cena kapitala, klasifikuju se kao „finansijska sredstva raspoloživa za prodaju“.

Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju se odnose na trezorske zapise Republike Srbije.

Nakon inicijalnog priznavanja, finansijska sredstava raspoloživa za prodaju se iskazuju po fer vrednosti. Fer vrednost trezorskih zapisa je izračunata na bazi diskontovanja nominalne vrednosti zapisa kamatnom stopom koja se obelodanjuje na sajtu Uprave trezora.

U slučaju finansijskih instrumenata raspoloživih za prodaju, Banka procenjuje na pojedinačnoj osnovi da li postoje objektivni dokazi o obezvredjenju, na osnovu istih kriterijuma koji važe za finansijska sredstva koja se vrednuju po amortizovanoj nabavnoj vrednosti. Takođe, proknjiženi iznos ispravke predstavlja kumulativni gubitak vrednovan kao razlika između amortizovane vrednosti i tekuće fer vrednosti, umanjen za eventualne gubitke usled obezvredjenja prethodno priznate u bilansu uspeha.

Umanjenje vrednosti finansijskih sredstava i rezervisanja za rizike

U skladu sa internom politikom Banke, na svaki izveštajni datum Banka procenjuje da li postoji objektivan dokaz umanjenja (obezvredjenja) vrednosti finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava. Smatra se da su finansijsko sredstvo, ili grupa sredstava, obezvređeni samo ako postoje objektivni dokazi obezvredjenja koji proizilaze iz jednog ili više događaja nastalih nakon inicijalnog priznavanja sredstva i taj događaj (ili događaji) utiču na procenjene buduće tokove gotovine finansijskog sredstva ili grupe finansijskih sredstava koji se pouzdano mogu proceniti.

Dokazi o obezvredjenju uključuju indikacije da se jedan dužnik ili grupa dužnika suočava sa značajnim finansijskim poteškoćama, docnju pri servisiranju kamate ili glavnice, verovatnoću da će doći do stečaja ili neke druge finansijske reorganizacije i kada dostupni podaci pokazuju da je došlo do merljivog smanjenja budućih tokova gotovine, kao što su promene u okviru neizmerenih obaveza ili ekonomskih uslova koji su u korelaciji sa odstupanjima od ugovorenih uslova.

Prilikom procene obezvredjenja kredita i plasmana bankama i komitentima, Banka prvo vrši individualnu procenu da utvrdi da li postoje objektivni dokazi o obezvredjenju za svako finansijsko sredstvo koje je individualno značajno, kao i grupnu procenu za finansijska sredstva koja nisu individualno značajna.

Ukoliko Banka utvrdi da ne postoje objektivni dokazi o obezvredjenju za finansijska sredstva za koja je vršena individualna procena, Banka svrstava takva sredstva u grupu finansijskih sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika i vrši grupnu procenu obezvredjenja. Sredstva za koja se vrši individualna procena obezvredjenja i za koja se priznaje gubitak po osnovu obezvredjenja nisu uključena u grupnu procenu obezvredjenja.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da je došlo do gubitka usled obezvredjenja, iznos gubitka se vrednuje kao razlika između knjigovodstvene vrednosti sredstva i sadašnje vrednosti budućih tokova gotovine (ne uzimajući u obzir očekivane kreditne gubitke koji još uvek nisu nastali). Knjigovodstvena vrednost sredstva se smanjuje korišćenjem računa ispravke vrednosti, a gubici nastali po osnovu umanjenja vrednosti kredita i potraživanja, kao i ostalih finansijskih sredstava, evidentiraju se u bilansu uspeha kao rashodi po osnovu obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki (napomena 9).

Krediti i sa njima povezana ispravka vrednosti se u potpunosti isknjižavaju kada ne postoje realni izgledi da će sredstva u budućnosti biti nadoknađena i kada su kolaterali realizovani ili je izvršen prenos kolateralna na Banku. Ukoliko, tokom naredne godine, dođe do smanjenja iznosa priznatog gubitka usled obezvredjenja, koje nastaje kao posledica nekog događaja koji se desio nakon ranije priznatog obezvredjenja, prethodno priznat gubitak po osnovu obezvredjenja se smanjuje korigovanjem računa ispravke vrednosti, a iznos korekcije se priznaje u bilansu uspeha kao prihod po osnovu umanjenja obezvredjenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki (napomena 9).

Sadašnja vrednost očekivanih budućih tokova gotovine se diskontuje korišćenjem originalne efektivne kamatne stope finansijskog sredstva. Ukoliko kredit ima varijabilnu kamatnu stopu, koristi se tekući varijabilni deo kamatne stope. Obračun sadašnje vrednosti procenjenih budućih tokova gotovine finansijskog sredstva obezbedenog kolateralom reflektuje tokove gotovine koji mogu nastati iz procesa realizacije kolateralna umanjene za troškove realizacije i prodaje kolateralala bez obzira da li je verovatno da će doći do procesa realizacije kolateralala ili ne.

U cilju grupne procene obezvredjenja, finansijska sredstva se grupišu na osnovu internog sistema klasifikacije koji Banka koristi uzimajući u obzir karakteristike kreditnog rizika. Budući tokovi gotovine koji se odnose na grupu finansijskih sredstava koji su predmet grupne procene obezvredjenja se procenjuju na osnovu istorijskih iskustava o gubicima po osnovu sredstava sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika. Istoriska iskustva se koriguju na osnovu dostupnih tekućih podataka kako bi se odrazili efekti tekućih uslova koji nisu imali uticaja na godine na kojima se zasniva istorijsko iskustvo, kao i da bi se uklonili efekti uslova koji su postojali tokom istorijskog perioda, a ne postoje na dan bilansa stanja. Metodologija i prepostavke koji se koriste za procenu budućih tokova gotovine se redovno pregledaju da bi se smanjile razlike između procenjenih iznosa i stvarnog iskustva po osnovu gubitka.

Tokom godine se mogu, delimično ili u celosti, vršiti direktni otpisi dospelih plasmana i potraživanja za koje je nemogućnost njihove naplate izvesna, odnosno za koje je nastalo i dokumentovano umanjenje vrednosti. Direktni otpis nenaplativih potraživanja se vrši na osnovu odluka suda ili ovlašćenog organa Banke.

2.5.5. (e) Reprogramirani krediti

Banka na svakom pojedinačnom slučaju odlučuje o strategiji naplate kod klijenata sa finansijskim poteškoćama. Banka prvo uzima u razmatranje reprogram kredita ili restrukturiranje duga klijenata, a samo u slučaju da takvo rešenje nije moguće pristupa realizaciji sredstava obezbeđenja. Načini reprograma ili restrukturiranja duga obuhvataju izmene uslova kredita i to prolongaciju dospeća, period počeka, obuhvatanje više kredita u jedan novi sa produženim rokom otplate i njihove kombinacije. Nakon izmene uslova ne smatra se da je kredit dospeo. Rukovodstvo kontinuirano kontroliše reprogramirane i restrukturirane kredite kako bi se osiguralo ispunjenje svih kriterijuma, kao i budućih plaćanja. Banka i dalje vrši individualnu ili grupnu procenu obezvređenja, primenom prvobitne efektivne kamatne stope.

2.5.6. (f) Prebijanje finansijskih instrumenata

Finansijska sredstva i finansijske obaveze se prebijaju, a razlika između njihovih suma se priznaje u bilansu stanja, ako, i samo ako, postoji zakonom omogućeno pravo da se izvrši prebijanje priznatih iznosa i postoji namera da se isplata izvrši po neto osnovu, ili da se istovremeno proda sredstvo i izmiri obaveza.

2.5.7. Stečena aktiva

Prema politici Banke, vrši se procena da li je stečeno sredstvo pogodno za interno poslovanje Banke ili ga treba prodati. Sredstva za koja se utvrdi da se mogu upotrebiti za poslovanje Banke se klasifikuju u okviru relevantne pozicije aktive po nižoj od vrednosti stečenog sredstva ili knjigovodstvene vrednosti potraživanja.

2.5.8. Depoziti banaka i komitenata

Depoziti banaka i komitenata, kao i ostale kamatonosne finansijske obaveze se prvo bitno priznaju po fer vrednosti, umanjenoj za nastale transakcione troškove, izuzev finansijskih obaveza koje se vrednuju po fer vrednosti kroz bilans uspeha. Nakon početnog priznavanja, kamatonosni depoziti i krediti se iskazuju po amortizovanoj vrednosti korišćenjem efektivne kamatne stope.

2.5.9. Obaveze po kreditima

Obaveze po kreditima se inicijalno priznaju po fer vrednosti umanjenoj za nastale transakcione troškove. Obaveze po kreditima se naknadno vrednuju po amortizovanoj vrednosti.

Obaveze po kreditima se klasifikuju kao tekuće obaveze, osim ukoliko Banka nema bezuslovno pravo da izmiri obavezu za najmanje 12 meseci nakon datuma bilansa stanja.

2.5.10. Obaveze iz poslovanja

Obaveze prema dobavljačima i ostale kratkoročne obaveze iskazane su po nominalnoj vrednosti.

2.6. Rezerva za procenjene gubitke po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki

Rezerva za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki se utvrđuje u skladu sa internim aktom i Odlukom Narodne banke Srbije o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik republike Srbije“, 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 i 91/2016).

U proceni kreditnog rizika, Banka saglasno Metodologiji sagledava: finansijski položaj dužnika sa aspekta profitne stabilnosti, ročne usklađenosti određenih elemenata aktive i pasive, adekvatnost tokova, zaduženost, pokazatelj finansijske zavisnosti, pokazatelje likvidnosti, pokazatelj pokrića kamatnih obaveza i pokazatelj profitabilnosti.

Pored ocene finansijskih pokazatelia bitan element ocene kategorije rizičnosti dužnika je urednost u izmirivanju materijalno značajnih obaveza prema Banci, u prethodnih 12 meseci, i urednost na dan izveštavanja. Materijalno značajan iznos obaveze je 1% pojedinačnog potraživanja od dužnika, ali ne manje od RSD 10.000 za pravno lice, odnosno ne manje od RSD 1.000 za preduzetnike, poljoprivrednike i fizička lica.

Osnovna klasifikacija dužnika nezavisna je od pribavljenih instrumenata obezbeđenja potraživanja.

Potraživanje od dužnika, zbog ocene kvaliteta instrumenata obezbeđenja, može biti različito klasifikovano od osnovne klasifikacije dužnika. Prema kvalitetu, instrumenti obezbeđenja se dele na prvaklasna sredstva obezbeđenja i adekvatna sredstva obezbeđenja.

Prvaklasnim obezbeđenjem se klasificuje u kategoriju A, a adekvatno obezbeđena potraživanja u kategoriju povoljniju od osnovne kategorije u koju je dužnik klasifikovan.

Banka ukupna potraživanja od dužnika klasificuju u kategorije A, B, V, G i D na osnovu kriterijuma blagovremenosti, odnosno docnje u izmirivanju obaveza tog dužnika prema banci, kao i na osnovu ocene njegove kreditne sposobnosti i kvaliteta sredstava obezbeđenja.

Na osnovu klasifikacije potraživanja, a uskladu sa Odlukom Narodne banke, rezerva za procenjene gubitke obračunava se primenom sledećih procenata za kategoriju A (0%), za kategoriju B (2%), za kategoriju V (15%), za kategoriju G (30%) i za kategoriju D (100%).

Banka je dužna da utvrdi iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke, koji se utvrđuje kao zbir pozitivne razlike između rezerve za procenjene gubitke obračunate u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije i utvrđenog iznosa ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama na nivou dužnika. Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke predstavlja odbitnu stavku u obračunu adekvatnosti kapitala.

2.7. Gotovina i sredstva kod centralne banke

Pod gotovinom i sredstvima kod centralne banke, iskazuju se gotovina u dinarima i stranoj valuti, odnosno gotovina na žiro i tekućim računima, gotovina u blagajni i ostala novčana sredstva u dinarima i stranoj valuti, zlato i ostali plemeniti metali, deponovani viškovi likvidnih sredstava banke kod Narodne banke Srbije i sredstva obavezne rezerve u stranoj valuti izdvojena na posebnim računima kod Narodne banke Srbije. Gotovina i sredstva kod centralne banke vode se po amortizovanoj vrednosti u bilansu stanja. Sredstva se drže radi izmirivanja kratkoročnih gotovinskih obaveza, a ne radi investiranja ili u druge svrhe.

Struktura gotovine i sredstava kod centralne banke je prikazana u Napomeni 14.

2.8. Repo poslovi

Hartije od vrednosti kupljene po ugovoru, kojim je utvrđeno da će se ponovo prodati na tačno određeni dan u budućnosti su priznate u bilansu stanja.

Plaćena gotovina po tom osnovu se priznaje u bilansu stanja. Razlika između kupovne cene i cene po ponovnoj prodaji se tretira kao prihod po osnovu kamate i razgraničava se tokom trajanja ugovora.

2.9. Učešća u kapitalu zavisnih pravnih lica

Ulaganja u povezana preduzeća iskazuju se pod pozicijom "Investicije u pridružena društva i zajedničke poduhvate". Ova ulaganja nisu vršena sa namerom da se prodaju u bliskoj budućnosti.

Zavisna pravna lica predstavljaju ona pravna lica u kojima izveštajno pravno lice ima ideo u vlasništvu iznad 50% ili više od polovine prava glasa ili pravo upravljanja finansijskom, odnosno poslovnom politikom zavisnog preduzeća.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka ne poseduje učešća u zavisnim društvima.

2.10. Učešća u pridruženim preduzećima

Ulaganja u entitet u kome banka ima značajan uticaj, a koje nije ni zavisni entitet ni učešće u zajedničkom poduhvatu naziva se, u skladu sa MRS 28, ulaganje u pridruženi entitet.

Ulaganje u pridruženo preduzeće se klasificuje kao finansijsko sredstvo raspoloživo za prodaju, i evidentira se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za ispravku vrednosti.

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka ne poseduje učešća u pridruženim preduzećima.

2.11. Nematerijalna ulaganja, nekretnine, postrojenja i oprema i investicione nekretnine

a) Nematerijalna ulaganja

Nematerijalna ulaganja se sastoje od softvera, licenci i nematerijalnih ulaganja u pripremi. Nematerijalna ulaganja iska-

zana su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti.

Zasebno stečene robne marke i licence iskazuju se po istorijskoj nabavnoj vrednosti. Robne marke i licence imaju ograničen vek trajanja i iskazuju se po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Amortizacija se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se troškovi robnih marki i licenci raspodelili u toku njihovog procenjenog veka upotrebe.

Stečene licence računarskih softvera kapitalizuju se u iznosu troškova nastalih u sticanju i stavljanju u upotrebu odnosnog softvera. Nematerijalna ulaganja se otpisuju redovno u toku godine na teret poslovnih rashoda obračunom amortizacije u skladu sa procenjenim korisnim vekom upotrebe koji iznosi 7 godina za core informacioni sistem Banke i 5 godina za ostale softvere. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja.

Izdaci vezani za razvoj ili održavanje kompjuterskih softverskih programa priznaju se kao trošak u periodu u kome nastanu.

Nematerijalna ulaganja uključuju i ulaganja u softvere koja se ne amortizuju budući da nisu još uvek u upotrebi.

b) Nekretnine, postrojenja i oprema

Nekr etnine, postrojenja i oprema iskazani su po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju i ukupnu vrednost eventualnih gubitaka po osnovu umanjenja vrednosti. Nabavna vrednost uključuje izdatke direktno pripisive nabavljenom sredstvu.

Naknadni troškovi se uključuju u nabavnu vrednost sredstva ili se priznaju kao posebno sredstvo, u zavisnosti od toga šta je primenljivo, samo kada postoji verovatnoća da će Banka u budućnosti imati ekonomsku korist od tog sredstva i ako se njegova vrednost može pouzdano utvrditi. Knjigovodstvena vrednost zamenjenog sredstva se isknjižava. Svi drugi troškovi tekućeg održavanja terete bilans uspeha perioda u kome su nastali.

Prestanak priznavanja nekretnina, postrojenja i opreme nastaje prilikom njihove prodaje ili kada se buduće ekonomске koristi ne očekuju od njihove upotrebe. Svi gubici i dobici nastali usled prestanka priznavanja sredstva (izačunati kao razlika između neto prodajne vrednosti i knjigovodstvene vrednosti sredstva) se priznaju u bilansu uspeha u godini kada je došlo do prestanka priznavanja.

Zemljište se ne amortizuje. Amortizacija sredstava se obračunava primenom proporcionalne metode kako bi se rasporedila njihova nabavna vrednost do njihove rezidualne vrednosti tokom njihovog procenjenog veka trajanja, kao što sledi:

Vrsta sredstva	% amortizacije u 2016, godini	% amortizacije u 2015, godini
Građevinski objekti	1,87% - 2,24%	1,87% - 2,50%
Kompjuterska oprema	25,00%	25,00%
Nameštaj	11,00%	11,00%
Motorna vozila	15,50%	15,50%
Ostala oprema	10% - 33,33%	10% - 33,33%

Kod utvrđivanja osnovice za amortizaciju, nabavna odnosno procenjena vrednost se ne umanjuje za iznos preostale (rezidualne) vrednosti zato što se procenjuje da je ona posle korisnog veka trajanja jednog osnovnog sredstva jednaka nuli.

Obračun amortizacije nekretnina, postrojenja i opreme počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je osnovno sredstvo stavljen u upotrebu. Obračun amortizacije se ne vrši za investicije u toku. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja. Knjigovodstvena vrednost sredstva svodi se odmah na njegovu nadoknadivu vrednost ukoliko je knjigovodstvena vrednost veća od njegove procenjene nadoknadive vrednosti.

Dobici ili gubici koji se javljaju prilikom rashodovanja ili prodaje nekretnina i opreme, priznaju se na teret ili u korist bilansa uspeha, kao deo ostalih poslovnih prihoda ili operativnih i ostalih rashoda.

Obračun amortizacije za poreske svrhe vrši se u skladu sa Zakonom o porezu na dobit preduzeća Republike Srbije i Pravilnikom o načinu razvrstavanja stalnih sredstava po grupama i načinu utvrđivanja amortizacije za poreske svrhe, što rezultira u odloženim porezima (napomena 13).

c) Investicione nekretnine

Investiciona nekretnina je nekretnina koja se drži radi zarade od zakupnine ili radi povećanja kapitala, ili radi i jednog i drugog.

Investiciona nekretnina se iskazuje po nabavnoj vrednosti umanjenoj za akumuliranu amortizaciju. Obračun amortizacije investicionih nekretnina počinje od narednog meseca u odnosu na mesec u kojem je stavljen u upotrebu. Obračunat trošak amortizacije priznaje se kao rashod perioda u kome je nastao.

Investicione nekretnine se amortizuju stopom od 2.5% godišnje linearnom metodom amortizacije. Rezidualna vrednost i korisni vek upotrebe sredstva se revidiraju, i po potrebi koriguju, na datum svakog bilansa stanja. Nije bilo promena stopa amortizacije u 2016. godini.

Naknadni izdaci se kapitalizuju samo kada je verovatno da će buduće ekonomske koristi povezane sa tim izdacima pripasti Banci i da se može pouzdano izmeriti. Svi ostali troškovi tekućeg održavanja terete troškove perioda u kome nastanu.

d) Umanjenje vrednosti nefinansijskih sredstava

Sredstva sa neograničenim korisnim vekom upotrebe ne podležu amortizaciji i testiraju se na umanjenje vrednosti jednom godišnje.

Za sredstva koja podležu amortizaciji testiranje na umanjenje njihove vrednosti vrši se kada događaji ili izmenjene okolnosti ukažu da knjigovodstvena vrednost možda neće biti nadoknadiva. Gubitak zbog umanjenja vrednosti se priznaje u visini iznosa za koji je knjigovodstvena vrednost sredstva veća od njegove nadoknadive vrednosti.

Nadoknadiva vrednost je vrednost veća od fer vrednosti sredstva umanjena za troškove prodaje i vrednosti u upotrebi.

Za svrhu procene umanjenja vrednosti sredstva se grupišu na najnižim nivoima na kojima mogu da se utvrde odvojeni prepoznatljivi novčani tokovi. Nefinansijska sredstva kod kojih je došlo do umanjenja vrednosti se revidiraju na svaki izveštajni period zbog mogućeg ukidanja efekata umanjenja vrednosti.

Banka je u toku 2015. godine uradila internu analizu provere umanjenja vrednosti sredstava primenom koncepta „Vrednost u upotrebi“ u skladu sa MRS 36. Rezultati analize pokazali su da je nadoknadiva vrednost jedinice za generisanje gotovine - JGG (na nivou Banke) značajno niža od knjigovodstvene vrednosti JGG. Iz tog razloga se pristupilo primeni koncepta „Fer vrednost umanjeno za troškove prodaje“, na nivou pojedinačnih, odnosno grupe sredstava. Na dan 31. decembra 2016. godine urađena je ponovna procena od strane nezavisnog procenitelja kojom nije utvrđeno dodatno obezvređenje.

2.12. Lizing

a) Operativni lizing - Banka kao zakupac

Zakup sredstava kod kojih su sve koristi i rizici u vezi sa vlasništvom zadržani kod zakupodavca, odnosno nisu preneti na zakupca, evidentiran je kao operativni lizing.

Plaćanja poslovnog zakupa priznaju se kao rashod perioda u bilansu uspeha po proporcionalnom metodu (u momentu njihovog nastanka) tokom perioda trajanja zakupa.

Banka je u toku 2016. i 2015. godine uzimala u zakup poslovni prostor za obavljanje delatnosti.

b) Finansijski lizing - Banka kao korisnik finansijskog lizinga

Finansijski lizing, kojim se u suštini na Banku prenose svi rizici i koristi koje proizilaze iz vlasništva nad predmetom lizinga, kapitalizuje se na početku lizinga po nabavnoj vrednosti predmeta lizinga, i priznaje se u okviru osnovnih sredstava sa odgovarajućom obavezom prema zakupodavcu koja se iskazuje u okviru ostalih obaveza.

Lizing rate se raspoređuju na finansijski rashod i smanjenje obaveze po osnovu lizinga, kako bi se ostvarila konstantna kamatna stopa na preostali iznos obaveza. Finansijski rashodi se priznaju direktno na teret bilansa uspeha u okviru rashoda od kamata.

U 2016. godini Banka nema ugovore za finansijski lizing.

c) Operativni lizing - Banka kao zakupodavac

Zakup je sporazum po kome zakupodavac prenosi na zakupca pravo korišćenja sredstva tokom dogovorenog vremenskog perioda u zamenu za jedno ili više plaćanja. Kada je sredstvo dato u operativni lizing to sredstvo se iskazuje u bilansu stanja zavisno od vrste sredstva. Prihod od zakupnine priznaje se na proporcionalnoj osnovi tokom perioda trajanja zakupa.

Banka daje u zakup delove svog poslovnog prostora i po tom osnovu ostvaruje prihode od zakupnina, kao što je navedeno u Napomeni 8.

2.13. Stalna sredstva namenjena prodaji

Stalna sredstva (ili grupe za otuđenje) namenjena prodaji su klasifikovana kao sredstva koja se drže radi prodaje ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, i ako se prodaja smatra veoma izvesnom. Ova sredstva se iskazuju po nižoj od knjigovodstvene i fer vrednosti umanjene za troškove prodaje, ako se njihova knjigovodstvena vrednost prvenstveno nadoknađuje kroz transakciju prodaje, a ne kroz nastavak korišćenja. Ovaj uslov se smatra ispunjenim samo kada je prodaja veoma izvesna i kada je sredstvo (ili grupa sredstava za otuđenje) raspoloživo

za prodaju u postojećem stanju. Rukovodstvo mora da preuzme obavezu da će ga prodati kako bi se ispunio kriterijum za priznavanja, a završetak postupka prodaje se očekuje u periodu od jedne godine od inicijalne klasifikacije.

Banka je tokom 2016. i 2015. godine stekla određeni broj objekata koji su predstavljali obezbeđenje po kreditima učešćem u svojstvu kupca na drugoj vansudskoj aukciji. Kupovinom ovih nepokretnosti, Banka je zatvorila deo duga klijenata u visini ostvarene cene nepokretnosti. Rukovodstvo Banke je svojom odlukom definisalo da će se pristupiti prodaji ovih nepokretnosti odmah po preuzimanju i preduzete su sve aktivnosti u cilju što brže realizacije prodaje.

2.14. Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva

Rezervisanje je obaveza koja je neizvesna u pogledu roka i iznosa. Rezervisanje se priznaje:

- kada Banka ima postojeću zakonsku ili ugovornu obavezu koja je rezultat prošlih događaja;
- kada je u većoj meri verovatnije nego što to nije da će podmirenje obaveze iziskivati odliv sredstava;
- kada se može pouzdano proceniti iznos obaveze.

Iznos priznat u rezervisanje predstavlja najbolju procenu izdataka koji je potreban za izmirenje sadašnje obaveze na dan bilansa stanja.

Rezervisanje se prati po vrstama i može da se koristi samo za izdatke za koje je prvobitno bilo priznato.

Rezervisanje se ne priznaje za buduće poslovne gubitke. Kada postoji određeni broj sličnih obaveza, verovatnoća da će podmirenje obaveza iziskivati odliv sredstava se utvrđuje na nivou tih kategorija kao celine. Rezervisanje se priznaje čak i onda kada je ta verovatnoća, u odnosu na bilo koju od obaveza u istoj kategoriji, mala.

Potencijalne obaveze se ne priznaju u finansijskim izveštajima i obelodanjuju se u Napomenama uz finansijske izveštaje (napomena 32).

Potencijalne obaveze se procenjuju u kontinuitetu da bi se utvrdila mogućnost verovatnoće odliva ekonomskih resursa. Ukoliko će verovatan odliv resursa u budućnosti biti zahtevan za stavke prethodno priznate kao potencijalne obaveze, rezervisanje se priznaje u finansijskim izveštajima za period u kojem je nastala promena verovatnoće nastanka događaja.

Rezervisanja za preuzete potencijalne obaveze se odvojeno obračunavaju za:

- Neiskorišćene, a odobrene kredite,
- izdate platitive i činidbene garancije,
- nepokrivene akredititive,
- druge oblike jemstva po kojima može doći do plaćanja.

Vrednost izloženosti kreditnom riziku (EAD) za potencijalne obaveze je jednaka onom delu izloženosti riziku za koji se očekuje da će biti iskorišćen u vreme neispunjerenja obaveze.

Banka ne priznaje potencijalna sredstva u finansijskim izveštajima. Potencijalna sredstva se obelodanjuju u napomenama uz finansijske izveštaje, ukoliko je priliv ekonomskih koristi verovatan.

2.15. Primanja zaposlenih

(a) Porezi i doprinosi za obavezno socijalno osiguranje

U skladu sa propisima koji se primenjuju u Republici Srbiji, Banka je obavezna da uplaćuje doprinose raznim državnim fondovima za socijalnu zaštitu. Ove obaveze uključuju doprinose na teret zaposlenih i na teret poslodavca u iznosima koji se obračunavaju primenom zakonom propisanih stopa. Banka ima zakonsku obavezu da izvrši obustavu obračunatih doprinosa iz bruto zarada zaposlenih i da za njihov račun izvrši prenos obustavljenih sredstava u korist odgovarajućih državnih fondova. Banka nije u obavezi da zaposlenima isplaćuje naknade koje predstavljaju obavezu Penzionog fonda Republike Srbije.

(b) Rezervisanja po osnovu ostalih naknada - otpremnina prilikom odlaska u penziju

U skladu sa Zakonom o radu kao i Pravilnikom o radu, Banka je u obavezi da isplati otpremnine prilikom odlaska u penziju u visini 2 prosečne zarade zaposlenog u momentu isplate s tim da tako utvrđena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom kod poslodavca u momentu isplate, odnosno ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom isplaćene u Republici prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike, ako je to za zaposlenog povoljnije.

Pravo na ove naknade je obično uslovljeno ostajanjem zaposlenog lica u službi do starosne granice određene za penzionisanje i do ostvarenja minimalnog radnog staža. Očekivani troškovi za pomenute naknade se akumuliraju tokom perioda trajanja zaposlenja.

Rezervisanja za otpremnine formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata. Parametri koji su korišćeni pri obračunu su prikazani u Napomeni 26.

(c) Rezervisanja za otpremnine

Otpremnine se isplaćuju pri raskidu radnog odnosa pre datuma redovnog penzionisanja, ili kada zaposleni prihvati sporazumno raskid radnog odnosa kao višak radne snage u zamenu za otpremninu. Banka priznaje otpremninu pri raskidu radnog odnosa kada je evidentno obavezno da: ili raskine radni odnos sa zaposlenim, u skladu sa usvojenim planom, bez mogućnosti odustajanja; ili da obezbedi otpremninu za prestanak radnog odnosa kao rezultat ponude u nameri da se podstakne dobrovoljni raskid radnog odnosa u cilju smanjenja broja zaposlenih.

Otpremnine koje dospevaju u razdoblju dužem od 12 meseci nakon datuma bilansa stanja svode se na sadašnju vrednost.

(d) Učešće u dobiti i bonusi

Banka priznaje obavezu i trošak za bonuse i učešće u dobiti na osnovu proračuna kojim se uzima u obzir dobit koja pripada akcionarima nakon određenih korekcija. Banka priznaje rezervisanje u slučaju ugovorene obaveze ili ako je ranija praksa stvorila izvedenu obavezu.

2.16. Kapital

Kapital se sastoji od akcijskog kapitala (običnih akcija), emisione premije, rezervi i akumuliranog rezultata.

Dividende na akcije evidentiraju se kao obaveze u periodu u kojem je doneta odluka o njihovoj isplati. Dividende odobrene za godinu nakon datuma Izveštajnog perioda se obelodanjuju u napomeni o događajima nakon datuma izveštajnog perioda.

2.16.1. Akcijski kapital

Obične akcije se klasifikuju kao kapital.

Ukoliko Banka otkupi sopstvene akcije, plaćena nadoknada, uključujući sve direktno pripisive dodatne troškove (bez poreza na dobit), odbija se od kapitala koji se pripisuje vlasnicima kapitala sve dok se akcije ne ponište ili ne reemituju. Ako se takve akcije kasnije reemituju, sve primljene naknade, bez direktno pripisivih dodatnih troškova transakcije i efekata poreza na dobit, uključuju se u kapital koji se pripisuje vlasnicima kapitala. Banka nije vršila otkup sopstvenih akcija.

2.16.2. Ostali oblici osnovnog kapitala

Emisiona premija predstavlja razliku između nominalne i prodajne vrednosti akcija. Nominalna vrednost akcije predstavlja proizvod nominalne cene pojedinačne akcije i ukupnog broja. Rezerve formirane iz dobiti nastaju izdvajanjem dela dobitka nakon oporezivanja i reč je o delu ukupne dobiti banke koju ona nije isplatila vlasnicima akcija u obliku dividendi i zaposlenima po osnovu učešća u dobitku.

2.16.3. Neuplaćeni upisani kapital

Neuplaćeni upisani kapital predstavlja iznos upisanih, a neuplaćenih akcija. Knjigovodstvena vrednost neuplaćenog upisanog kapitala predstavlja razliku između ukupnog upisanog kapitala i uplaćenog kapitala. Neuplaćeni upisani kapital izražen u RSD se iskazuje po nominalnoj vrednosti. Na dan 31. decembra 2016. godine Banka nema neuplaćeni upisani kapital.

2.17. Porezi i doprinosi

Odložene poreske obaveze priznaju se na sve oporezive privremene razlike, izuzev ukoliko odložene poreske obaveze povišu iz inicijalnog priznavanja "goodwill-a" ili sredstava i obaveza u transakciji, koja nije poslovna kombinacija, i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit ili gubitak, kao i ukoliko se odnose na oporezive privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, gde se trenutak ukidanja privremene razlike može kontrolisati, i izvesno je da privremena razlika neće biti ukinuta u doglednom vremenskom periodu.

Odložena poreska sredstva priznaju se na sve odbitne privremene razlike i neiskorišćene iznose prenosivih poreskih kredita i poreskih gubitaka, do mere do koje je izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve oporezive privremene razlike, preneti neiskorišćeni poreski krediti i neiskorišćeni poreski gubici mogu iskoristiti, izuzev

ukoliko se odložena poreska sredstva odnose na privremene razlike nastale iz inicijalnog priznavanja sredstava ili obaveza u transakciji koja nije poslovna kombinacija, i u trenutku nastanka nema uticaja na računovodstvenu dobit, niti na oporezivu dobit, ili gubitak, ili na odbitne privremene razlike u vezi sa učešćem u zavisnim preduzećima, pridruženim preduzećima i zajedničkim ulaganjima, kada se odložena poreska sredstva priznaju samo do mera do koje je izvesno da će privremene razlike biti ukinute u doglednoj budućnosti i da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se sve privremene razlike mogu iskoristiti.

Knjigovodstvena vrednost odloženih poreskih sredstava preispituje se na dan svakog bilansa stanja, i umanjuje do mera do koje više nije izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se ukupna vrednost, ili deo vrednosti, odloženih poreskih sredstava može iskoristiti. Odložena poreska sredstva koja nisu priznata, procenjuju se na dan svakog bilansa stanja, i priznaju do mera do koje je postalo izvesno da je nivo očekivanih budućih oporezivih dobitaka dovoljan da se odložena poreska sredstva mogu iskoristiti.

Odložena poreska sredstva i obaveze, izračunavaju se primenom poreske stope za koju se očekuje da će biti efektivna u godini ostvarenja poreskih olakšica, odnosno, izmirenja odloženih poreskih obaveza, a na bazi zvaničnih poreskih stopa i propisa usvojenih, ili suštinski usvojenih, na dan bilansa stanja.

Tekući i odloženi porezi priznaju se kao prihodi i rashodi i uključeni su u neto rezultat perioda.

Odloženi porez na dobit koji se odnosi na stavke koje se direktno evidentiraju u korist ili na teret kapitala se takođe evidentiraju na teret, odnosno, u korist kapitala.

Ostali porezi

Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata poslovanja, uključuju poreze na imovinu, porez na dodatu vrednost, doprinose na zarade koji padaju na teret poslodavca, kao i druge poreze i doprinose koji se plaćaju u skladu sa republičkim i lokalnim poreskim propisima. Ovi porezi i doprinosi su prikazani u okviru Ostalih rashoda (napomena 12).

2.18. Zarada po akciji

Osnovna zarada po akciji izračunava se deljenjem neto dobitka koji pripada akcionarima, vlasnicima običnih akcija Banke, ponderisanim prosečnim brojem izdatih običnih akcija u toku izveštajnog perioda.

2.19. Sistem internih kontrola za računovodstvene procedure

Addiko Banaka ima sistem interne kontrole (ICS) računovodstvenih postupaka, kojima se definišu i realizuju procesi u celoj organizaciji. Organi upravljanja u svakoj jedinici Grupe su odgovorni za primenu pravila i procedura Grupe. Usklađenost sa politikama Grupe se prati u okviru revizije koju izvršavaju interni i eksterni revizori.

ICS, kao deo sistema upravljanja rizicima banke, ima sledeće opšte ciljeve:

- Zaštita i sprovođenje poslovnih strategija i strategija rizika, kao i politika Grupe
- Efektivno i efikasno korišćenje svih resursa u cilju postizanja ciljanog komercijalnog uspeha
- Obezbeđivanje pouzdanog finansijskog izveštavanja
- Podrška i usklađivanje sa svim relevantnim zakonima, pravilima i propisima

Posebni ciljevi u vezi sa računovodstvenim procedurama Grupe su da ICS osigura da su sve poslovne transakcije blagovremeno, korektno i na jedinstven način evidentirane za računovodstvene svrhe.

Pored toga, sistem treba da obezbedi da nema grešaka ili namere prevare koje bi uticale na adekvatno iskazivanje finansijske pozicije i performansi Banke.

To je slučaj kada god su podaci dati u finansijskim izveštajima i napomenama u suštini u suprotnosti sa ispravnim podacima, odnosno kad god, pojedinačno ili zbirno, oni mogu da utiču na odluke od strane korisnika finansijskih izveštaja, pri čemu takva odluka može izazvati ozbiljnu štetu, kao što su finansijski gubici, nametanje sankcija od strane bankarskog supervizora ili reputacione štete.

Sistem interne kontrole sam po sebi nije statičan sistem već se permanentno prilagođava novom okruženju. Implementacija sistema interne kontrole se u osnovi zasniva na integritetu i etičkom ponašanju zaposlenih. Izvršni odbor i menadžment tim aktivno i svesno prihvataju njegovu ulogu svojim primerom ponašanja.

3. Politike upravljanja rizicima

3.1. Faktori finansijskog rizika

Politike upravljanja rizicima u Banci imaju za cilj da se putem poštovanja i primene principa i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju minimiziraju u najvećoj mogućoj meri, da svi aspekti poslovanja Banke budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore i da rizični profil Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Banka svoj rizični profil zasniva na nivou adekvatnosti kapitala kojim se obezbeđuje pokriće rizika koje zahteva zakonska regulativa.

Osim toga, Banka prati i izloženosti drugim rizicima iz poslovanja Banke i njenog okruženja, a koji se ne zahtevaju zakonskim propisima o pokazateljima adekvatnosti kapitala.

Politikama za upravljanje rizicima u Banci je regulisano upravljanje svim relevantnim rizicima (koji su navedeni u daljem tekstu), a kojima je Banka izložena. Banka je svoje politike i procedure upravljanja rizicima zasnovala na zahtevima zakonske regulative Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: NBS), kao i na politikama, procedurama i drugim relevantnim dokumentima Addiko Grupe.

Pristup u upravljanju pojedinačnim rizicima Banke određen je pozitivnom regulativom Republike Srbije i internim aktima Banke. Ciljni nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje Banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja Banke i njenog okruženja kojima je Banka izložena. Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika. U upravljanju rizicima učestvuju:

1. organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom - Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i kreditni odbori Banke;
2. radna tela Izvršnog odbora Banke - Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata kao i Savetodavno telo za upravljanje operativnim rizikom;
3. organizacioni delovi Banke - Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje rizicima plasmana privredi, Sektor za upravljanje Retail rizikom i naplatom, Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Upravni odbor Banke utvrđuje strategiju i politike za upravljanje rizicima, koje sprovodi Izvršni odbor. Izvršni odbor usvaja procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika, kao i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima.

Relevantni rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju su:

a) Finansijski rizici

- tržišni rizici (devizni rizik, rizik kamatnih stopa, rizik promene cene),
- kreditni rizik,
- rizik likvidnosti.

b) Ostali rizici

- rizik zemlje,
- rizik usklađenosti poslovanja,
- operativni rizik.

3.1.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik Banke uslovljen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

Služba kontrole kreditnog rizika (engl. Credit Risk Control) koja posluje u okviru Odeljenja kontrole rizika identificuje, meri, vrši procenu, prati i izveštava o kreditnom riziku na nivou portfolija, odnosno Banke kao celine. Služba kontrole kreditnog rizika prati, meri i izveštava o kreditnom riziku na lokalnom i Grupnom nivou definisanu izveštaje u skladu sa potrebama krajnjih korisnika izveštaja.

Izveštaji o kreditnom riziku za potrebe izveštavanja Izvršnog odbora, Upravnog odbora i Odbora za reviziju sačinjavaju se najmanje kvartalno, dok izveštavanje prema Grupi ima dinamiku koja je usklađena sa potrebama Grupe. U Službi kontrole kreditnog rizika sprovodi se proces obračuna rezervisanja u skladu sa NBS regulativom i prema metodologiji utvrđenoj od strane Banke, a bazirano na MSFI.

Sektor za upravljanje rizicima plasmana privredi pokriva aktivnosti procene kreditnog rizika neproblematičnih klijenata, sprečavanja pojave novih problematičnih plasmana i upravljanja postojećim problematičnim plasmanima. Segmenti klijenata za koje je odgovoran sektor jesu "corporate", javni sektor i finansijske institucije.

Odeljenje za procenu kreditnog rizika plasmana privredi u okviru sektora za upravljanje rizicima plasmana privredi aktivno učestvuje u pripremi kreditnih aplikacija i proceni kreditnog rizika pojedinačnih klijenata koja sadrži stručno mišljenje odnosno „glas“ o konkretnom kreditnom zahtevu (pozitivno, negativno ili pozitivno uz uslov) kao i u kontinuiranom praćenju kreditne sposobnosti klijenata u skladu sa zahtevima NBS i Grupe.

U okviru Odeljenja za prevenciju i upravljanje problematičnim plasmanima privredi, kao sastavog dela Sektora obavljaju se sledeće aktivnosti:

- 1) sprečavanje pojave novih problematičnih plasmana kontinuiranom analizom i praćenjem kretanja promena na portfoliju u nadležnosti sektora. Takođe se obavljaju aktivnosti implementacije i sprovođenja sistema za rano upozorenje na povećanje kreditnog rizika, sprovođenja i unapredjenja procesa praćenja kreditnog rizika korporativnih klijenata.
- 2) aktivno učestvovanje u procesu restrukturiranja klijenata u cilju njihovog oporavka, procesu prinudne naplate i ostalim merama koje doprinose naplati problematičnih potraživanja i minimiziranju dodatnih troškova rizika.

Sektor upravljanja rizicima u poslovima sa stanovništvom procenjuje, meri i prati kreditni rizik i performanse Retail portfolija (Fizička lica, MSP, Preduzetnici i Poljoprivrednici). Sektor se sastoji od dva Odeljenja i tri nezavisne funkcije. Odeljenje za procenu kreditnog rizika nestandardnih zahteva i restrukturiranje bavi se procenom kreditnog rizika kako za nove zahteve, tako i za restrukturiranje u skladu sa Retail kreditnom politikom. Odeljenje za upravljanje portfolijom u poslovima sa stanovništvom bavi se analizom i izveštavanjem o retail portfoliju uključujući i razvoj interne regulative za čitav segment, kao i predlaganje potrebnih izmena u skladu sa rezultatima analize portfolija. Tri nezavisne funkcije su: Stručni saradnik za Funkciju sprečavanja prevara u poslovima sa stanovništvom koja za osnovni cilj ima sprečavanje prevarnih radnji u procesu odobravanja kredita i identifikovanje prevara u postojećem portfoliju, Viši stručni saradnik za Funkciju upravljanja rizikom naplate potraživanja u poslovima sa stanovništvom koji tesno sarađuje sa Sektorom naplate potraživanja poslova sa stanovništvom u cilju strateškog usmeravanja i Stručni Saradnik za Funkciju revizije poslova sa stanovništvom koji za cilj ima verifikaciju da je postojeća interna regulativa ispoštovana.

Savetodavno telo za kontrolu rizika prati izloženost Banke kreditnom riziku, riziku izloženosti, riziku zemlje porekla dužnika, i predlaže Izvršnom odboru mere za upravljanje ovim rizicima. Sednice Savetodavnog tela za kontrolu rizika održavaju se najmanje jednom kvartalno.

Rad Savetodavnog tela za kontrolu rizika je regulisan Odlukom o nadležnosti i načinu rada Savetodavnog tela za kontrolu rizika - koju donosi Izvršni odbor Banke.

U radu ovog Savetodavnog tela, pored Odeljenja kontrole rizika, Sektora za upravljanje rizicima plasmana privredi, Sektora za upravljanje Retail rizikom i naplatom i člana Izvršnog odbora koji je odgovoran za rad istih sektora/odeljenja i ujedno je predsednik Odbora, učestvuju i tržišni Sektori.

U skladu sa nadležnostima, Savetodavno telo na svojim sednicama u oblasti kreditnog rizika razmatra, između ostalog, strukturu kreditnog portfolija Banke po određenim indikatorima kreditnog rizika na nivou portfolija i podsegmenata portfolija Banke i to po osnovu ukupne kreditne izloženosti, ukupnom nivou ispravki vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama u odnosu na ukupni portfolio, stepenu obezbeđenja ukupne izloženosti ukupnim kolateralima i pojedinim vrstama kolateralna, nivo izloženosti Banke riziku zemlje dužnika i sl.

Savetodavna tela za praćenje korporativnih klijenata Banke - Watchlist Advisory Body (WLC) i Junior Watchlist Circle (JWLC) odgovorna su za praćenje portfolija klijenata u nadležnosti sektora poslovanja sa privredom i javnim sektorom. WLC prevašodno uzima u razmatranje klijente sa kategorijom rejtinga 1A-4E, koji pripadaju Grupama povezanih lica sa obligom preko EUR 750 hiljada. JWLC uzima u razmatranje klijente sa kategorijom rejtinga 1A-4E, koji pripadaju Grupama povezanih lica sa obligom, do EUR 750 hiljada. WLC i JWLC donose odluke o klasifikaciji pojedinačnih neproblematičnih klijenata, predlažu i prate mere za sprečavanje povećanja kreditnog rizika.

3.1.1.1. Izveštavanje o kreditnom riziku

Izveštavanje za lokalne potrebe

Izveštavanje Izvršnog odbora i drugih tela Banke o kreditnom riziku na nivou portfolija Banke obavlja Služba kontrole kreditnog rizika najmanje jednom kvartalno dostavljanjem materijala koji se prezentuju na sednici Savetodavnog tela za kontrolu rizika.

Kroz materijale koji Služba kontrole kreditnog rizika najmanje jednom kvartalno dostavlja zapisničaru Savetodavnog tela, daje se analiza postojećeg ukupnog kreditnog portfolija i dinamika njegovog razvoja u prethodnim kvartalima po različitim osnovama, kao i osrt na rizičnost pojedinih oblika izloženosti od značaja za tekuće poslovanje i kontrolu ukupnog kreditnog rizika.

Osnovni smisao analiza koje se prezentuju je prikaz izloženosti Banke po osnovu bilansnih i vanbilansnih stavki na poslednji dan u mesecu za koji se izveštava, pripadajućih relevantnih pozicija i pokazatelja (rezervacije, racio rezervacija u odnosu na izloženost, broj klijenata, itd.), kao i njihova dinamika i razvoj u odnosu na prethodne periode izveštavanja.

Upravnom odboru, na kvartalnom nivou, dostavlja se izveštaj o upravljanju rizicima, čiji su format i sadržina standardizovani. Ovaj izveštaj u delu o kreditnom riziku obuhvata različite preglede i aspekte merenja, procene i praćenja kreditnog rizika u kontekstu izloženosti istom, kvalitetu portfolija sa aspekta različitih kriterijuma, kao i uticaju na kapital Banke (imajući u vidu ICAAP metodologiju).

Izveštavanje prema Grupi

Služba kontrole kreditnog rizika jednom mesečno Grupi dostavlja izveštaj „Key Risk Indicators - KRI“, koji predstavlja i osnovu za pripremu materijala za mesečni conference call sa grupnim CRO i članovima njegovog tima o kretanju portfolija za prethodni mesec. Isti izveštaj predstavlja i izvor za potrebe praćenja kretanja kreditnog portfolija i izveštavanja u okviru Savetodavnog tela za kontrolu rizika, Upravnog odbora i Odbora za reviziju Banke.

Sistem rangiranja klijenata

Banka radi procenu kreditnog rizika u skladu sa jedinstvenim standardima Addiko Grupe i usklađena je kako sa domaćom zakonskom regulativom, tako i sa internim politikama i procedurama rejtingovanja klijenata. Kriterijumi za klasifikaciju i rejtingovanje klijenata Banke su u potpunosti usaglašeni sa važećom Odlukom o klasifikaciji.

Procena obuhvata kvalitativnu i kvantitativnu procenu rizika, dakle sveobuhvatnu finansijsku analizu, ocenu boniteta i rejtinga klijenta.

Kvantitativna analiza se zasniva na proceni kreditne sposobnosti klijenta što podrazumeva analizu bilansne strukture, pokazatelje likvidnosti, zaduženosti, efikasnosti, profitabilnosti, novčane tokove, limite zaduzivanja, te procenu budućeg poslovanja klijenata u narednom periodu (za vreme trajanja plasmana). Kvantitativni pokazatelji se baziraju na oceni razvoja sektora i grane u kojoj klijent posluje, oceni primenjenih računovodstvenih politika, proceni strateških i ekonomskih faktora koji odlikuju klijenta u okviru relevantne industrije.

Procena kreditne sposobnosti radi se u okviru interna razvijenih alatki/sistema za određene kategorije finansiranja (Posebni sistemi postoje za korporativne plasmane "CO", mala i srednja preduzeća "SC", fizička lica "PI Scorecard" i "Retail Behaviour Rating", komercijalne nepokretnosti "RE", opštine i lokalne samouprave "MU", zemlje "CT", banke "BN", osiguravajuće kompanije "IN", projektno finansiranje "PJ". Takođe su u upotrebi ekspert alat (EX) za rejtingovanje klijenata koji se zbog određenih specifičnosti ne mogu oceniti ni kroz jedan gore pomenuti alat, kao i WebFER "WF" alat za automatsko dodeljivanje rejtinga klase 5 klijentima koji su u kašnjenju preko 90 dana. Rejting alatke se baziraju na "hard" i "soft" činjenicama, i odražavaju kako finansijske, tako i nefinansijske podatke o klijentu.

Klijentima Banke se dodeljuju rejtinzi iz klase 1 do 5 (i podklasa A do E) tako da rejtinzi 1A do 3E predstavljaju standardne rejtinge, dok su rejtinzi 4A do 4E ispod-standardni rejtinzi. Klijenti sa rejtinzima klase 5 predstavljaju klijente u statusu gubitka (Default).

1A - 1B	Najbolja kreditna sposobnost
1C - 1D	Odlična kreditna sposobnost
1E	Vrlo dobra kreditna sposobnost
2A - 2B	Dobra kreditna sposobnost
2C	Dobra do umerena kreditna sposobnost
2D - 2E	Umerena kreditna sposobnost
3A - 3B	Prihvatljiva kreditna sposobnost
3C - 3E	Nedovoljna kreditna sposobnost
4A - 4E	Watch list
5A - 5E	Default

Preuzete i potencijalne obaveze nose kreditni rizik, te se njihova procena radi na identičan način, procenom svih kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja.

3.1.1.2. Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja

Finansijsko sredstvo smatra se obezvređenim ukoliko je identifikovan najmanje jedan od objektivnih dokaza da je došlo do obezvređivanja ovih sredstava.

Banka primenjuje sledeće grupe indikatora da bi obezbedila objektivni dokaz da je došlo do obezvređenja:

- Klijent je u materijalno značajnom kašnjenju preko 90 dana,
- Izražena sumnja u kreditnu sposobnost klijenta,

- Restrukturiranje uslovljeno pogoršanjem finansijske sposobnosti dužnika (Forberance),
- Delimičan ili potpuni otpis potraživanja,
- Prodaja dela ili celokupnog potraživanja usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika,
- Nesolventnost/stečaj.

Gubitak usled obezvređenja je razlika između knjigovodstvene vrednosti kreditne izloženosti iskazane u knjigama banke i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine.

Otpis potraživanja vrši se na osnovu Odluke nadležnih instanci u skladu sa ovlašćenjima, ukoliko se utvrdi da potraživanje nije naplativo.

Proces utvrđivanja obezvređenja je podeljen u dva koraka:

1. provera objektivnih dokaza o obezvređenju,
2. provera iznosa obezvređenja ako isto postoji.

Utvrdjivanje obezvređenja po kreditnim izloženostima zahteva razdvajanje pojedinačno značajnih od onih koji nisu pojedinačno značajni.

Metod kolektivne procene se koristi kod:

- pojedinačno značajnih izloženosti gde nijedan događaj gubitka nije identifikovan pojedinačno (odnosno nije bilo povećanja kreditnog rizika);
- potraživanja kod kojih je iznos ispravke vrednosti za obezvređenje bilansne aktive ili rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama obračunat na pojedinačnom nivou jednak nuli;
- za sve izloženosti bez značaja (male vrednosti).

Banka za kolektivnu procenu obezvređenja koristi model zasnovan na konceptima nastalog gubitka i perioda identifikacije gubitka pri čemu su parametri za obračun neophodnog rezervisanja obračunati na osnovu istorijskih podataka, procenjeni ekspertski ili potiču iz modela ocene rejtinga klijenta.

Najznačajniji kriterijum za utvrđivanje koji će se metod koristiti za procenu pojedinačnih rezervisanja za rizike jeste da li je ukupni iznos izloženosti individualno značajan ili ne. Banka tretira određenu izloženost kao individualno značajnu u slučaju kada ukupna bruto izloženost grupe povezanih lica na nivou Banke prelazi EUR 150,000 bez umanjenja po osnovu vrednosti kolaterala.

Prema politici za otkrivanje statusa neizmirenja obaveza i izlazak iz tog statusa Banke, predviđeni su uslovi koji moraju biti ispunjeni kao i vremenski period kada se klijentu može ukinuti status neizmirenja obaveza. U uobičajenim slučajevima minimalni period u kome klijent ne sme kasniti sa plaćanjima je 3 meseca. Po isteku ovog roka, ako je ispunio uslove za povratak, klijent dobija inicijalni rejting (rejting po poslednjim finansijskim izveštajima).

Posebni uslovi propisani su za „Forborne“ klijente kod kojih je izvršena izmena uslova ugovora zbog pogoršanja finansijskog stanja.

Politikom za izdvajanje rezervisanja za kreditni rizik Banka definiše okvir kojim pokriva ovu oblast dok su proces i odgovornosti pri obračunu obezvređenja definisani Procedurom za obračun rezervisanja.

Banka je politikom definisala odgovornosti za odobravanje promena nivoa rezervisanja kod kojih je utvrđen status neizmirenja obaveza, a pojedinačno su materijalno značajna.

U vezi primene Smernica za objavljivanje podataka i informacija banke koji se odnose na kvalitet aktive ("Smernice"), tražene kvalitativne informacije, kao i kvantitativne informacije će biti obelodanjene u okviru podataka shodno Odluci o objavljivanju podataka i informacija banke („Službeni glasnik RS”, br. 125/2014 i 4/2015).

Instrumenti obezbeđenja

Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi u poslovanju su između ostalog:

- 1) hipoteke nad poslovnim i stambenim objektima,
- 2) jemstva pravnih i fizičkih lica,
- 3) zaloga nad pokretnom imovinom,
- 4) zaloga nad hartijama od vrednosti,
- 5) garancije banaka i korporativne garancije,
- 6) položeni garantni depoziti.

Faktori koji utiču na procenu vrednosti kolaterala:

- a) period na koji je kolateral založen,
- b) vrednost poslednje procene kolaterala (interne ili eksterne),
- c) neto prodajna cena kolaterala (bez poreza, provizija),

Da bi se procenilo obezvređenje za budući priliv od realizacije kolaterala, Banka procenjuje vrednost kolaterala i vreme do naplate. Koeficijent za koji se koriguje vrednost kolaterala predstavlja korekciju kolaterala do iznosa koji se može povratiti u procesu naplate iz kolaterala.

Banka nastoji da smanji rizik uzimanjem kolateralala, gde god je to moguće. Kao kolateral se javljaju različiti oblici finansijskih i nefinansijskih sredstava kao što su depoziti, hartije od vrednosti, garancije, hipoteke, zalihe i potraživanja. Vrednost kolateralala se obično utvrđuje prilikom uspostavljanja kao i godišnje na bazi statistike, odnosno jednom u tri godine procenom ovlašćenog procenitelja kada su u pitanju nepokretnosti ili pokretnosti, dok se neki tipovi kolateralala, kao što su na primer, depoziti ili hartije od vrednosti vrednuju i na mesečnoj osnovi.

Banka kroz postupke dobrovoljne prodaje, sudskog i vansudskog izvršenja, kao i kroz postupke stečaja vrši prodaju kolateralala koji služe kao obezbeđenje problematičnih plasmana. Način prodaje zavisi od saradnje klijenata, njihovog pravnog statusa kao i pravnog statusa kolateralala.

Fer vrednost kolateralala po tipu kolateralala data je u sledećoj tabeli:

Kolaterali		'000 RSD	
		31. decembar 2016.	31. decembar 2015.
Stambene nepokretnosti		28.924.771	30.277.614
Komerčijalne nepokretnosti		14.438.170	19.152.019
Finansijska sredstva		175.213	618.223
Garancije		2.532.077	4.164.738
Ostalo		1.155.208	1.912.164
Ukupno		47.225.439	56.124.758

Finansijski efekat kolateralala na dan 31. decembra 2016. godine dat je u sledećoj tabeli:

Bilansne stavke		'000 RSD			
31. decembar 2016. godine		Bruto knjigovodstvena vrednost	Neto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti bez korišćenja kolaterala	Neto knjigovodstvena vrednost bez korišćenja kolaterala
Maksimalna izloženost kreditnom riziku					
Plasmani ostalim bankama		4.633.911	(8.820)	4.625.091	(9.233)
Plasmani državnim institucijama		5.162.593	(133.424)	5.029.169	(140.561)
Plasmani fizičkim licima		38.170.963	(9.113.149)	29.057.814	(9.968.618)
Plasmani privredi		28.916.579	(3.809.747)	25.106.832	(7.617.310)
Plasmani malim i srednjim preduzećima		2.507.224	(1.272.937)	1.234.287	(1.355.042)
Ukupno		79.391.270	(14.338.077)	65.053.193	(19.090.764)

Finansijski efekat kolateralala na dan 31. decembra 2015. godine dat je u sledećoj tabeli:

Bilansne stavke		'000 RSD			
31. decembar 2015. godine		Bruto knjigovodstvena vrednost	Neto knjigovodstvena vrednost	Ispravka vrednosti bez korišćenja kolaterala	Neto knjigovodstvena vrednost bez korišćenja kolaterala
Maksimalna izloženost kreditnom riziku					
Plasmani ostalim bankama		787.362	(5.231)	782.131	(20.674)
Plasmani državnim institucijama		6.925.953	(151.017)	6.774.936	(340.971)
Plasmani fizičkim licima		36.489.702	(7.232.088)	29.257.614	(11.003.557)
Plasmani privredi		32.734.817	(10.101.116)	22.633.701	(19.208.223)
Plasmani malim i srednjim preduzećima		3.855.169	(1.117.564)	2.737.605	(1.564.693)
Ukupno		80.793.003	(18.607.016)	62.185.987	(32.138.118)

3.1.1.3. Kvantitativne i kvalitativne informacije o kreditnom riziku

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku

Koncentracija rizika se prati na nivou pojedinačnog klijenta, geografskim područjima i industriji. Na dan 31. decembra 2016. godine, najveća izloženost prema pojedinačnom klijentu je iznosila RSD 3,688,869 hiljada. Maksimalna izloženost kreditnom riziku je prikazana u sledećoj tabeli:

Bilansne stavke								'000 RSD
31. decembar 2016. godine	Finansijske institucije	Država	Fizička lica	Trgovina	Građevina-rstvo	Proizvodnja i nafta	Usluge	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke (napomena 14)	12.290.116							12.290.116
Krediti i potraživanja od banaka i komitenata (napomene 17 i 18)								
Plasmani ostalim bankama	4.625.091							4.625.091
Plasmani državnim institucijama		5.029.169						5.029.169
Plasmani fizičkim licima			29.057.814					29.057.814
Plasmani privredi				7.159.704	1.264.641	9.097.751	7.584.736	25.106.832
Plasmani malim i srednjim preduzećima				493.742	99.856	326.780	313.909	1.234.287
Finansijski instrumenti								
Za trgovanje (napomena 15)	38.658	1.169.832						1.208.490
Raspoloživi za prodaju (napomena 16)	1.336.921	15.444.958						16.781.879
Ukupno finansijski instrumenti	6.000.670	21.643.959	29.057.814	7.653.446	1.364.497	9.424.531	7.898.645	17.990.369
Ukupno bilansne stavke	18.290.786	21.643.959	29.057.814	7.653.446	1.364.497	9.424.531	7.898.645	95.333.678

Banka ulazi u različite aranžmane koje rezultiraju opozivim i neopozivim obavezama po nepovučenim sredstvima, kao i ostalim vanbilansnim stavkama. Iako se ovakvi aranžmani ne prezentuju u okviru bilansnih pozicija, oni sadrže određeni kreditni rizik i čine sastavni deo celokupnog rizika Banke. Iznosi prikazani u sledećoj tabeli su na neto osnovi, odnosno umanjeni za pripadajuća rezervisanja:

Vanbilansne stavke								'000 RSD
31. decembar 2016. godine	Finansijske institucije	Država	Fizička lica	Trgovina	Građevina-rstvo	Proizvodnja i nafta	Usluge	Ukupno
Finansijski derivati (napomena 32)								
FX swap-ovi	28.963.577							28.963.577
Preuzete buduće obaveze (napomena 32)								
Garancije i nepokriveni akreditivi		356.190		1.235.404	2.459.406	820.846	402.885	5.274.731
Nepovučena sredstva i ostale neopozive obaveze	4.000	904.131	722.462	1.544.014	625.929	2.444.569	2.293.578	8.538.683
Ukupno garancije i ostale preuzete Obaveze	4.000	1.260.321	722.462	2.779.418	3.085.335	3.265.415	2.696.463	13.813.414
Ukupno vanbilansne stavke	28.967.577	1.260.321	722.462	2.779.418	3.085.335	3.265.415	2.696.463	42.776.991

Koncentracija rizika se prati na nivou pojedinačnog klijenta, geografskim područjima i industriji. Na dan 31. decembra 2015. godine, najveća izloženost prema pojedinačnom klijentu je iznosila RSD 2,983,168 hiljada. Maksimalna izloženost kreditnom riziku je prikazana u sledećoj tabeli:

Bilansne stavke								'000 RSD
31. decembar 2015. godine	Finansijske institucije	Država	Fizička lica	Trgovina	Građevina-rstvo	Proizvodnja i nafta	Usluge	Ukupno
Gotovina i sredstva kod Centralne banke (napomena 14)	14.725.283							14.725.283
Krediti i potraživanja od banaka i komitenata (napomene 17 i 18)								
Plasmani ostalim bankama	782.131							782.131
Plasmani državnim institucijama	6.774.936							6.774.936
Plasmani fizičkim licima		29.257.614						29.257.614
Plasmani privredi			7.668.153	1.650.306	6.832.190	6.483.054		22.633.703
Plasmani malim i srednjim preduzećima			849.180	235.517	1.001.226	651.680		2.737.603
	782.131	6.774.936	29.257.614	8.517.333	1.885.823	7.833.416	7.134.734	62.185.987
Finansijski instrumenti								
Za trgovanje (napomena 15)	564							564
Raspoloživi za prodaju (napomena 16)		22.411.529						22.411.529
Ukupno finansijski instrumenti	564	22.411.529						22.412.093
Ukupno bilansne stavke	15.507.978	29.186.465	29.257.614	8.517.333	1.885.823	7.833.416	7.134.734	99.323.363

Banka ulazi u različite aranžmane koje rezultiraju opozivim i neopozivim obavezama po nepovučenim sredstvima, kao i ostalim vanbilansnim stavkama. Iako se ovakvi aranžmani ne prezentuju u okviru bilansnih pozicija, oni sadrže određeni kreditni rizik i čine sastavni deo celokupnog rizika Banke. Iznosi prikazani u sledećoj tabeli su na neto osnovi, odnosno umanjeni za pripadajuća rezervisanja:

Vanbilansne stavke								'000 RSD
31. decembar 2015. godine	Finansijske institucije	Država	Fizička lica	Trgovina	Građevina-rstvo	Proizvodnja i nafta	Usluge	Ukupno
Finansijski derivati (napomena 32)								
FX swap-ovi	19.317.632							19.317.632
Preuzete buduće obaveze (napomena 32)								
Garancije i nepokriveni akreditivi		44.977	11.463	1.121.025	1.506.505	885.512	379.675	3.949.157
Nepovučena sredstva i ostale neopozive obaveze	4.000	1.489.840	771.624	854.273	364.564	2.652.184	2.501.144	8.637.629
Ukupno garancije i ostale preuzete Obaveze	4.000	1.534.817	783.087	1.975.298	1.871.069	3.537.696	2.880.819	12.586.786
Ukupno vanbilansne stavke	19.321.632	1.534.817	783.087	1.975.298	1.871.069	3.537.696	2.880.819	31.904.418

b) Maksimalna izloženost kreditnom riziku po geografskim područjima

Banka vrši analizu, merenje i upravljanje rizikom koncentracije geografske regije. Merenje i upravljanje rizikom koncentracije se sprovodi u okviru redovnog ICAAP obračuna. Uzimajući u obzir razlike u stepenu rasta i razvoja određenih regija u Srbiji. Banka je klasifikovala sledeće geografske regije: Beograd, Vojvodina i ostatak Srbije. Racio koncentracije određenog geografskog regiona predstavlja ideo pojedinog regiona u ukupnom kreditnom portfoliju.

U sledećoj tabeli dat je pregled koncentracije izloženosti po geografskim područjima na dan 31.decembra 2016. godine:

						'000 RSD
		Gotovina i sredstva kod centralne banke i Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Krediti i potraživanja od komitenata	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju i Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	Garancije i ostale preuzete obaveze	Ukupno
31. decembar 2016. godine						
Srbija						
Beograd		15.464.166	48.804.333	17.268.312	11.079.589	92.616.400
Vojvodina			14.712.448		1.156.967	15.869.415
Ostatak Srbije			10.795.936		1.647.542	12.443.478
Ostale zemlje						
Evropska Unija		382.384	253.055	722.057		1.357.496
Ostatak sveta		1.077.477	191.587		75	1.269.139
Minus: Ispravka vrednosti		(8.820)	(14.329.257)		(70.759)	(14.408.836)
Ukupno		16.915.207	60.428.102	17.990.369	13.813.414	109.147.092

U sledećoj tabeli dat je pregled koncentracije izloženosti po geografskim područjima na dan 31. decembra 2015. godine:

						'000 RSD
		Gotovina i sredstva kod centralne banke i Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	Krediti i potraživanja od komitenata	Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovanju i Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	Garancije i ostale preuzete obaveze	Ukupno
31. decembar 2015. godine						
Srbija						
Beograd		15.278.704	57.303.020	22.411.529	9.964.415	104.957.668
Vojvodina			13.460.317		1.906.006	15.366.323
Ostatak Srbije			8.777.517		829.774	9.607.291
Ostale zemlje						
Evropska Unija		229.208	257.722	564		487.494
Ostatak sveta		4.733	207.065		7.420	219.218
Minus: Ispravka vrednosti		(5.231)	(18.601.785)		(120.829)	(18.727.845)
Ukupno		15.507.414	61.403.856	22.412.093	12.586.786	111.910.149

c) Struktura plasmana po rejtingima i statusu

Sistem rangiranja klijenata je objašnjen u Napomeni 3.1.1.2. Standardnim rejtingom smatraju se rejtinzi od 1A do 3E. Ispod standardnog rejtinga su rejtinzi klijenata od 4A do 4E, dok individualno procenjena potraživanja obuhvataju klijente prema kojima je Banka značajno izložena. To su potraživanja od dužnika čiji ukupni dug (pre smanjenja za iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama) na dan obračuna iznosi više od EUR 150,000.

Sledeća tabela prikazuje kvalitet kreditnog portfolija po tipovima plasmana, zasnovanim na sistemu klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2016. godine:

	Nedospeli neispravljeni						'000 RSD
	Nedospeli neispravljeni						
	Standardni rejting	Watch list	Dospela neispravljena potraživanja	Obezvređena potraživanja	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 14)	12.290.116				12.290.116		12.290.116
Krediti i potraživanja od banaka i komitenata i krediti namenjeni prodaji (napomene 17 i 18)							
Plasmani ostalim bankama	4.633.911				4.633.911	(8.820)	4.625.091
Plasmani državnim institucijama	4.990.369	19.599		152.625	5.162.593	(133.425)	5.029.168
Plasmani fizičkim licima	23.634.591	3.316.846	637.203	10.582.324	38.170.964	(9.113.149)	29.057.815
Plasmani privredi	19.824.003	1.112.459	308.651	7.671.465	28.916.578	(3.809.746)	25.106.832
Plasmani malim i srednjim preduzećima	932.664	85.766	51.189	1.437.605	2.507.224	(1.272.937)	1.234.287
Ukupno krediti	54.015.538	4.534.670	997.043	19.844.019	79.391.270	(14.338.077)	65.053.193
Ispravka vrednosti	(753.634)	(101.523)	(22.272)	(13.460.648)		(14.338.077)	
Neto izloženost	65.552.020	4.433.147	974.771	6.383.371			77.343.309

Sistem rangiranja klijenata je objašnjen u Napomeni 3.1.1.2. Standardnim rejtingom smatraju se rejtinzi od 1A do 4B. Ispod standardnog rejtinga su rejtinzi klijenata od 4C do 4E, dok individualno procenjena potraživanja obuhvataju klijente prema kojima je Banka značajno izložena. To su potraživanja od dužnika čiji ukupni dug (pre smanjenja za iznos ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama) na dan obračuna iznosi više od EUR 150,000.

Sledeća tabela prikazuje kvalitet kreditnog portfolija po tipovima plasmana, zasnovanim na sistemu klasifikacije Banke, sa stanjem na dan 31. decembra 2015. godine:

	Nedospeli neispravljeni						'000 RSD
	Nedospeli neispravljeni						
	Standardni rejting	Watch list	Dospela neispravljena potraživanja	Obezvređena potraživanja	Ukupno bruto	Ispravka vrednosti	Neto izloženost
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 14)	14.725.283				14.725.283		14.725.283
Krediti i potraživanja od banaka i komitenata i krediti namenjeni prodaji (napomene 17 i 18)							
Plasmani ostalim bankama	787.207	155			787.362	(5.231)	782.131
Plasmani državnim institucijama	6.695.299	178.998	51.656		6.925.953	(151.017)	6.774.936
Plasmani fizičkim licima	21.308.421	3.683.493	556.984	10.940.804	36.489.702	(7.232.088)	29.257.614
Plasmani privredi	12.801.185	903.971	174.464	18.855.199	32.734.819	(10.101.116)	22.633.703
Plasmani malim i srednjim preduzećima	1.746.985	522.741	74.772	1.510.669	3.855.167	(1.117.564)	2.737.603
Ukupno krediti	43.339.097	5.289.358	857.876	31.306.672	80.793.003	(18.607.016)	62.185.987
Ispravka vrednosti	(630.248)	(74.497)	(11.954)	(17.890.317)		(18.607.016)	
Neto izloženost	57.434.132	5.214.861	845.922	13.416.355			76.911.270

d) Neobezvredena dospela potraživanja

Na dan 31. decembra 2016. godine, neobezvredeni dospeli plasmani klijentima (napomena 18) iznose:

Bilansne stavke	'000 RSD				
	Do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno bruto
Plasmani fizičkim licima	299.868	220.156	117.180		637.204
Plasmani privredi	298.241	10.409			308.650
Plasmani malim i srednjim preduzećima	31.783	15.831	3.575		51.189
Ukupno finansijska sredstva	629.892	246.396	120.755		997.043

Na dan 31. decembra 2015. godine, neobezvredeni dospeli plasmani klijentima (napomena 18) iznose:

Bilansne stavke	'000 RSD				
	Do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno bruto
Plasmani javnom sektoru	51.656				51.656
Plasmani fizičkim licima	56.752	407.373	92.859		556.984
Plasmani privredi	173.970	494			174.464
Plasmani malim i srednjim preduzećima	38.439	36.333			74.772
Ukupno finansijska sredstva	320.817	444.200	92.859		857.876

Banka prati klijente koji dođu u status kašnjenja. Plasmani ovim klijentima nisu obezvredeni dok god su u kašnjenju ispod 90 dana, osim u slučajevima gde je banka utvrdila obezvredenje plasmana na osnovu nekog drugog kriterijuma izuzev dana kašnjenja.

Na dan 31. decembra 2016. godine, obezvredena potraživanja (napomena 18) iznose:

Bilansne stavke	'000 RSD				
	Do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno bruto
Plasmani javnom sektoru	92.379			60.246	152.625
Plasmani fizičkim licima	478.851	71.071	17.891	10.014.511	10.582.324
Plasmani privredi	4.770.282	355	6.239	2.894.589	7.671.465
Plasmani malim i srednjim preduzećima	13.428	11.965		1.412.212	1.437.605
Ukupno finansijska sredstva	5.354.940	83.391	24.130	14.381.558	19.844.019

Na dan 31. decembra 2015. godine, obezvredena potraživanja (napomena 18) iznose:

Bilansne stavke	'000 RSD				
	Do 30 dana	31 do 60 dana	61 do 90 dana	Preko 90 dana	Ukupno bruto
Plasmani fizičkim licima	173.879	512.573	685.620	9.568.732	10.940.804
Plasmani privredi	7.203.226	210.885	63.947	11.377.141	18.855.199
Plasmani malim i srednjim preduzećima	120.305	29.199	7.508	1.353.657	1.510.669
Ukupno finansijska sredstva	7.497.410	752.657	757.075	22.299.530	31.306.672

e) Reprogramirani plasmani

Pregled reprogramiranih plasmana prikazan je u tabeli:

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Plasmani javnom sektoru	204.097	1.631.091
Plasmani fizičkim licima	2.512.955	2.951.038
Plasmani privredi	5.629.673	12.356.388
Plasmani malim i srednjim preduzećima	310.569	505.274
Ukupno finansijska sredstva	8.657.294	17.443.791

Pod reprogramiranim plasmanima se podrazumevaju svi plasmani za koje je Banka dozvolila izmenu inicijalno odobrenih uslova zbog pogoršane finansijske situacije klijenta. Ovakva izmena uslova istovremeno dovodi do svrstavanja klijenta u status neizmirenja obaveza (default).

3.1.2. Devizni rizik

Politikama, procedurama i radnim instrukcijama za upravljanje tržišnim rizicima Odeljenje kontrole rizika definišu se aktivnosti kontrole deviznog rizika.

Generalne aktivnosti koje se odnose na upravljanje deviznim rizikom su:

- identifikovanje,
- merenje,
- kontrola,
- praćenje i
- izveštavanje.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u Bankarskoj knjizi i u Knjizi trgovanja.

Pokazatelj deviznog rizika se prati kroz odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke. Obračun pokazatelja deviznog rizika se vrši u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od nivoa propisanog odgovarajućim podzakonskim aktima.

Odeljenje računovodstva i izveštavanja dnevno obračunava ukupnu neto otvorenu poziciju i pokazatelj deviznog rizika Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Na osnovu tako utvrđene neto otvorene pozicije Banke, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Addiko Grupom i metodologijom i alatima Addiko Grupe dnevno obračunava VaR otvorene devizne pozicije, obračunat metodom J.P.Morgan - Geometric StDev. - Monte-Carlo sa intervalom poverenja od 99% i vremenskim horizontom od jednog dana, koji mora biti u okviru interna propisanih limita.

Pored standardizovanih scenarija Addiko Grupe u odnosu na promenu valute EUR, najmanje jednom mesečno se sprovodi stres scenario kojim se procenjuje potencijalni efekat promene vrednosti lokalne valute od +/- 5% ili +/- 10% na bilans uspeha, finansijski rezultat Banke pre oporezivanja.

U slučaju da je pri postojećoj otvorenoj deviznoj poziciji Banke (sve ostale varijable nepromenjene) na dan 31. decembra 2016. godine bio zabeležen pad/rast lokalne valute (depresijacija/apresijacija RSD) za 5%/10% u odnosu na EUR, USD i CHF i ostale valute zbirno, efekat na bilans uspeha pre oporezivanja bio bi pozitivan/negativan za oko 9.6 odnosno 19.3 miliona RSD, uglavnom zbog obračunatih kursnih razlika po osnovu potraživanja i obaveza denominovanih u stranoj valuti.

Sledeća analiza obračunava rezultat razumno mogućih kretanja kurseva valuta u odnosu na RSD uz konstantno održavanje ostalih varijabli.

'000 RSD

Valuta	Promene u deviznom kursu 2016.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2016. u '000 RSD	Promene u deviznom kursu 2015.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2015. u '000 RSD
	(%)		(%)	
EUR	+5%	5.120	+5%	(114.961)
CHF	+5%	3.779	+5%	(50.983)
USD	+5%	0.386	+5%	1.514
Ostale valute	+5%	0.351	+5%	1.191

'000 RSD

Valuta	Promene u deviznom kursu 2016.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2016.	Promene u deviznom kursu 2015.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2015.
	(%)	u '000 RSD	(%)	u '000 RSD
EUR	-5%	(5.120)	-5%	114.961
CHF	-5%	(3.779)	-5%	50.983
USD	-5%	(0.386)	-5%	(1.514)
Ostale valute	-5%	(0.351)	-5%	(1.191)

'000 RSD

Valuta	Promene u deviznom kursu 2016.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2016.	Promene u deviznom kursu 2015.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2015.
	(%)	u '000 RSD	(%)	u '000 RSD
EUR	+10%	10.239	+10%	(229.922)
CHF	+10%	7.558	+10%	(101.786)
USD	+10%	0.772	+10%	3.029
Ostale valute	+10%	0.702	+10%	2.382

'000 RSD

Valuta	Promene u deviznom kursu 2016.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2016.	Promene u deviznom kursu 2015.	Efekat na bilans uspeha pre oporezivanja 2015.
	(%)	u '000 RSD	(%)	u '000 RSD
EUR	-10%	(10.239)	-10%	229.922
CHF	-10%	(7.558)	-10%	101.786
USD	-10%	(0.772)	-10%	(3.029)
Ostale valute	-10%	(0.702)	-10%	(2.382)

* U tabelama je prikazana promena u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na bilans uspeha pre oporezivanja.

Odeljenje kontrole rizika navedenu analizu osetljivosti vrši i obračunava mesečno i o rezultatima izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) u skladu sa dinamikom održavanja sednica.

Efekat mogućih kretanja kurseva stranih valuta u odnosu na RSD (uz konstantno održavanje ostalih varijabli) na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala, dat je u sledećoj tabeli*:

Promene u deviznom kursu 2016.	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31.12.2016. nakon promene deviznog kursa 2016.		Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31.12. 2015. nakon promene deviznog kursa 2015.	
	(% kapitala)	(% kapitala)	(% kapitala)	(% kapitala)
+5%	1,40	+5%	30,2	
-5%	1,30	-5%	27,3	
+10%	1,50	+10%	31,6	
-10%	1,20	-10%	25,9	

* U tabeli su prikazane promene u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala.

Primjenjene prepostavke za obračun scenarija analize osetljivosti u 2016. godini u odnosu na bilans uspeha pre oporezivanja i kapital su iste kao i prepostavke primenjene u scenario analizama osetljivosti za 2015. godinu.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva, Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

U tabeli niže je prikazana valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2016. godine. Finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano.

Finansijska aktiva

'000 RSD

	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 14)	6.472.002	42.811	88.754	22.172	29.538	5.634.839	12.290.116
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju (napomena 15)	511.354	497.808				199.328	1.208.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (napomena 16)	8.741.669	2.941.022				5.099.188	16.781.879
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	1.388.675	27.834	6.267	17.186	46.204	3.138.925	4.625.091
Krediti i potraživanja od komitenata (napomena 18)	35.685.249		13.145.801			11.597.052	60.428.102
Ostala sredstva (napomena 22)	169.812	123	10	4	13.047	219.996	402.992
Ukupno	52.968.761	3.509.598	13.240.832	39.362	88.789	25.889.328	95.736.670
Derivativni instrumenti	13.816.180	47.778	468.524	140.693	42.989		14.516.164
Ukupno	66.784.941	3.557.376	13.709.356	180.055	131.778	25.889.328	110.252.834

Finansijska pasiva

'000 RSD

	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju (napomena 15)						16.716	16.716
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci (napomena 23)	3.183.035	244	38			330.891	3.514.208
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima (napomena 24)	42.556.644	3.193.205	761.389	161.025	103.919	20.755.699	67.531.881
Subordinirane obaveze (napomena 25)	4.322.188						4.322.188
Ostale obaveze (napomena 27)	114.926	14.503	18.320	232	16	473.856	621.853
Ukupno	50.176.793	3.207.952	779.747	161.257	103.935	21.577.162	76.006.846
Derivativni instrumenti	16.505.777	341.707	12.854.031	17.159	22.459		29.741.133
Ukupno	66.682.570	3.549.659	13.633.778	178.416	126.394	21.577.162	105.747.979
Duga devizna pozicija	102.371	7.717	75.578	1.639	5.384		192.689

U tabeli niže je prikazana valutna struktura finansijskih instrumenata na dan 31. decembra 2015. godine. Finansijska sredstava sa valutnom klauzulom su uključena u devizne pozicije sa odgovarajućom valutom za koju je potraživanje vezano.

Finansijska aktiva	'000 RSD						
	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 14)	6.815.740	209.163	642.430	85.013	179.472	6.793.465	14.725.283
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju (napomena 15)						564	564
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (napomena 16)	15.132.112	629.817				6.649.600	22.411.529
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	742.803	5.793	6.148	1.394	20.799	5.194	782.131
Krediti, potraživanja i založena potraživanja komitenata (napomena 18 i 32)	39.775.642		16.699.914			4.928.300	61.403.856
Ostala sredstva (napomena 22)	76.029	228	380	26.393	56.936	180.871	340.837
Ukupno	62.542.326	845.001	17.348.872	112.800	257.207	18.557.994	99.664.200
Derivativni instrumenti	1.012.781	1.707.341					2.720.122
Ukupno	63.555.107	2.552.342	17.348.872	112.800	257.207	18.557.994	102.384.322

Finansijska pasiva	'000 RSD						
	EUR	USD	CHF	GBP	Ostale valute	RSD	Ukupno
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju (napomena 15)						66.169	66.169
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci (napomena 23)	2.187.682	111.435	6.204.708			1.140.404	9.644.229
Depoziti i ostale obaveze prema drugim Komitentima (napomena 24)	39.037.357	2.304.379	854.012	83.603	103.705	10.235.504	52.618.560
Subordinirane obaveze (napomena 25)	13.459.064		2.250.558				15.709.622
Ostale obaveze (napomena 27)	279.215	69.724	15.724	71	15	270.547	635.296
Ukupno	54.963.318	2.485.538	9.325.002	83.674	103.720	11.712.624	78.673.876
Derivativni instrumenti	10.891.009	36.518	9.041.732	23.742	135.052		20.128.053
Ukupno	65.854.327	2.522.056	18.366.734	107.416	238.772	11.712.624	98.801.929
Duga devizna pozicija		30.286		5.384	18.435		54.105
Kratka devizna pozicija	(2.299.220)		(1.017.862)				(3.317.082)

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS br. 46/2011, 6/2013, 51/2014 i 85/2016), Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika tj. odnos između aktive i pasive, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke, uključujući i absolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala.

U toku cele 2016. godine Banka je imala usklađen navedeni pokazatelj sa zahtevima Narodne banke Srbije. Na dan 31. decembra 2015. godine usled knjiženja obračunatih ispravki vrednosti pokazatelj deviznog rizika je premašio propisani iznos, ali je Banka tokom 2016. godine svoje poslovanje usklađila sa zakonskim propisima i propisani pokazatelj je tokom celog perioda bio u okviru propisanog nivoa.

Na dan 31. decembra 2016. godine i 2015. godine pokazatelj deviznog rizika Banke bio je kao što sledi:

Pokazatelj deviznog rizika u %

	2016.	2015.
na dan 31. decembra *	1,35	28,75
maksimalan za period - mesec decembar **	11,32	16,82
minimalan za period - mesec decembar **	0,25	1,23

* Pokazatelj nakon obračuna kapitala i evidentiranja svih poslovnih promena

** Pokazatelj ostvaren za tekuće radne dane u decembru

3.1.3. Rizik kamatne stope

Kamatni rizik predstavlja rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Banka posebno analizira i upravlja izloženosti po osnovu sledećih oblika kamatnog rizika:

- a) rizik vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke s fiksnom kamatnom stopom) i ponovnog određivanja cena (za stavke s promenljivom kamatnom stopom) za pojedinačne stavke aktive i pasive, kao i za vanbilansne stavke banke (engl. repricing risk);
- b) rizik krive prinosa (engl. yield curve risk) kome je izložena usled promene oblika kao i nagiba krive prinosa;
- c) bazni rizik (engl. basis risk) - kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;
- d) rizik opcija (engl. optionality risk) kome je izložena zbog ugovornih odredbi u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (krediti s mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovodenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa kamatnim rizikom se izvršavaju kroz sledeće odbore koje Banka uspostavlja, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja banke (Odbor za reviziju),
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (engl. ALCO).

Odeljenje kontrole rizika je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom, između ostalog odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, procenu, praćenje, kontrolu i izveštavanje o kamatnom riziku kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa ICAAP procesom (engl. Internal Capital Adequacy Assessment Process).

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je u vezi sa upravljanjem kamatnim rizikom Banke, između ostalog nadležno da:

- upravlja kamatno osetljivim stavkama aktive i pasive Banke ukupno i po svakoj materijalno značajnoj valutu na način da nivo kamatnog rizika bude u okvirima prihvatljivog;
- daje predloge Odboru za upravljanje aktivom i pasivom za ublažavanje, izbegavanje i zaštitu (engl. hedging) od kamatnog rizika u slučaju povećanih troškova poslovanja i probijanja utvrđenih limita usled promene kamatnih stopa;
- usaradnji s drugim tržišnim sektorima sprovodi mere koje je Izvršni odbor doneo u vezi sa ublažanjem kamatnog rizika;
- obavlja ostale poslove definisane odgovarajućim internim poslovnikom Banke.

U skladu sa Odlukom NBS o upravljanju rizicima banke i u skladu sa metodologijom Addiko Grupe, Odeljenje kontrole rizika putem GAP analize primenjene na bilansne pozicije aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke, kao i kamatno osetljive vanbilansne stavke Banke iz Bankarske knjige (engl. Interest Sensitivity Gap Balance) na mesečnom nivou meri, odnosno vrši procenu negativnih efekata promene kamatne stope na finansijski rezultat (bilans uspeha), kao i ekonomsku vrednost Banke.

Izloženost riziku kamatne stope u Bankarskoj knjizi i procena efekata promene ove stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) utvrđuje se u skladu sa pristupom - Earning approach baziranim na Delta pristupu u smislu da rezultat prikazuje samo deltu (promenu) kamatnog prihoda obračunatu sa predefinisanim pomeranjem/promenom kamatne stope. Prilikom obračuna uzimaju se u obzir samo kamatno osetljive pozicije iz Bankarske knjige dok je bilans kamatnog GAP-a osnov obračuna. Takođe, nema dinamičkog pregleda (planirani novi poslovi nisu obuhvaćeni, aspekt isteka plasmana nije obuhvaćen, nema prelaska između kategorija rizika - fiksni, varijabilni i UFN).

U cilju sagledavanja mogućih posledica promene kamatne stope na neto kamatni prihod, sprovode se scenariji sa predefinisanim pretpostavkama pomeranja kamatne stope i to:

- tromesečno i šestomesečno pomeranje kamatnih stopa u kojima se uzima Forward 3m/6m kamatna kriva po valutama dostupna na Bloomberg-u;
- stres scenario paralelnog pomeranja kamatne stope za 200 bp*;
- tromesečna i šestomesečna lokalna prognoza pomeranja kamatnih stopa po valutama.

GAP analizu kamatne stope na mesečnom nivou sprovodi Odeljenje kontrole rizika i o rezultatima analize mesečno izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Izvršni odbor, a kvartalno Upravni odbor i Odbor za reviziju.

Tabela niže prikazuje senzitivnost bilansa uspeha Banke na gore pomenute moguće promene kamatnih stopa za period do godine dana od dana kreiranja izveštaja, uz konstantno održavanje ostalih varijabli.

Ukupan kamatni prihod (ind+ufn+fix)							'000 RSD
	Ukupno	EUR	USD	CHF	RSD	MISC	
FWD 6M	(26.385)	(18.942)	(8.077)	(199)	919	(86)	
FWD 3M	(17.337)	(12.063)	(5.588)	(119)	492	(60)	
Prognoza GBSMT 3M	(901)	399	(779)	5	(786)	260	
Paralelno pomeranje + 200 bps	(91.330)	(124.121)	(23.698)	(2.050)	59.053	(515)	
Prognoza GBSMT 6M	(1.921)	(511)	(736)	5	(941)	262	

* 1% = 100 baznih poena (bp)

Radi potpunijeg merenja uticaja kamatnog rizika na kapital Banke, uzimajući u obzir samo kamatno osetljive stavke aktive i pasive Banke vrši se i merenje, odnosno utvrđivanje pokazatelja kamatnog rizika u odnosu na kapital, kao odnos utvrđene ekonomske vrednosti Banke i kapitala Banke obračunatog u skladu sa Odlukom NBS o adekvatnosti kapitala. Pokazatelj kamatnog rizika (engl. Risk-Equity-Ratio) pod navedenim pretpostavkama, pokazuje stepen izloženosti kapitala Banke kamatnom riziku.

Pokazatelj kamatnog rizika na dan 31. decembra 2016. godine kao pokazatelj promene ekonomske vrednosti za kamatno osetljive pozicije u odnosu na kapital Banke na dan 31. decembra 2016. izračunat shodno Odluci o adekvatnosti kapitala, je iznosio 1.9%, (2015: 6.3%) što je i dalje daleko ispod postavljenog internog limita od 15% kapitala.

Korišćeni modeli i pretpostavke za obračun senzitivnosti bilansa uspeha Banke na moguće promene kamatnih stopa kao i za obračun pokazatelja kamatnog rizika u odnosu na kapital Banke za 2016. godinu promenjene su u odnosu na pretpostavke primenjene za obračun osetljivosti za 2015. godinu u delu koji se odnosi na tretman pozicija obaveza bez ugovorenog dospeća (prekoračenja po tekućim računima i avista depoziti), a koje su izmenjene u skladu sa godišnjim back-testiranjem ovih pozicija radi adekvatnog tretmana za potrebe merenja rizika likvidnosti.

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranjem od datuma određivanja cene (re-pricing date) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2016. godine:

Finansijska aktiva							'000 RSD
	do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamatonosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 14)	732.271	609.697	2.287.595	1.418.527	5.157	7.236.869	12.290.116
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju (napomena 15)	38.658		164.034	991.101		14.697	1.208.490
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (napomena 16)	1.774.681	1.731.743	3.654.065	8.804.825	816.565		16.781.879
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	3.462.949	1.049.257	88.428			24.457	4.625.091
Krediti i potraživanja od komitenata (napomena 18)	36.921.675	4.777.728	5.075.806	11.892.522	1.318.747	441.624	60.428.102
Ostala sredstva (napomena 22)						402.992	402.992
Ukupno	42.930.234	8.168.425	11.269.928	23.106.975	2.140.469	8.120.639	95.736.670

Pasiva

'000 RSD

	do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamato-nosno	Ukupno
Finansijske obaveze namenjene trgovaju napomena 15)						16.716	16.716
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci (napomena 23)	2.940.448	308.681	246.658			18.421	3.514.208
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima (napomena 24)	12.675.779	6.171.556	16.066.475	31.547.956	96.203	973.912	67.531.881
Subordinirane obaveze (napomena 25)				4.322.188			4.322.188
Ostale finansijske obaveze (Napomena 27)						621.853	621.853
Ukupno	15.616.227	6.480.237	16.313.133	35.870.144	96.203	1.630.902	76.006.846
Razlika	27.314.007	1.688.188	(5.043.205)	(12.763.169)	2.044.266	6.489.737	19.729.824

Tabela predstavlja ukupan iznos finansijskih sredstava i obaveza po iskazanoj vrednosti, kategorizovanoj po ranijem od datuma određivanja cene (re-pricing date) ili datuma dospeća na dan 31. decembra 2015. godine:

Finansijska aktiva

'000 RSD

	do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamato-nosno	Ukupno
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomene 14)	622.448	612.961	1.413.192	2.231.887	30.112	9.814.683	14.725.283
Finansijska sredstva po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjena trgovaju (napomena 15)						564	564
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (napomena 16)	2.107.851	1.032.973	10.333.814	8.936.891			22.411.529
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	676.882		105.249				782.131
Krediti, potraživanja i založena potraživanja komitenata (napomene 18 i 32)	41.178.876	4.452.334	2.634.107	10.802.397	1.565.359	770.783	61.403.856
Ostala sredstva (napomena 22)						340.837	340.837
Ukupno	44.586.057	6.098.268	14.486.362	21.971.175	1.595.471	10.926.867	99.664.200

Pasiva

'000 RSD

	do 1 mesec	1-3 meseci	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Nekamato-nosno	Ukupno
Finansijske obaveze namenjene trgovaju napomena 15)						66.169	66.169
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci (napomena 23)	8.758.537		729.757	134.721		21.214	9.644.229
Depoziti i ostale obaveze od komitenata (napomena 24)	6.958.754	5.064.577	16.874.063	7.674.088	28.215	16.018.863	52.618.560
Subordinirane obaveze (napomena 25)	15.709.622						15.709.622
Ostale finansijske obaveze (napomena 27)						635.296	635.296
Ukupno	31.426.913	5.064.577	17.603.820	7.808.809	28.215	16.741.542	78.673.876
Razlika	13.159.144	1.033.691	(3.117.458)	14.162.366	1.567.256	(5.814.675)	20.990.324

3.1.4. Rizik promena cena

Banka je izložena i riziku promena cena hartija od vrednosti s obzirom da su ulaganja Banke klasifikovana u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju. Upravni odbor Banke na predlog Izvršnog odbora Banke usvaja odgovarajuće politike za upravljanje tržišnim rizicima. Izvršni odbor Banke, na predlog Odeljenja kontrole rizika (i Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom), usvaja i odgovarajuće prateće procedure i priručnike za identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje i praćenje tržišnih rizika. Ove politike, procedure i priručnici zasnivaju se na principima Banke i Addiko Grupe u vezi sa upravljanjem i kontrolom tržišnih rizika, i u skladu su sa minimumom standarda i kriterijumima koje propisuje Narodna banka Srbije.

Za upravljanje cenovnim rizikom po dužničkim i vlasničkim HoV, kojim je Banka izložena, odgovoran je Izvršni odbor Banke. ALCO predlaže Izvršnom odboru mere koje imaju za cilj efikasno i uspešno upravljanje ostalim tržišnim rizicima. Radi praćenja i kontrole cenovnog i drugih tržišnih rizika koji proizilaze iz Bankske knjige i Knjige trgovanja, Banka jednom godišnje utvrđuje set limita i to: limit volumena/pozicije (engl. volume/position limit), gubitka (engl. stop-loss limit p.a.) i VaR limit (1-dnevni, 99%). Limiti za Knjigu trgovanja i Banksku knjigu se utvrđuju najmanje jednom godišnje u saradnji sa Addiko Grupom, po zahtevu/predlogu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, koji sadrži i strategiju poslovanja Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom u okviru svake od knjiga poslovanja. Zahtev sadrži i procenu, odnosno komentare Odeljenja kontrole rizika u vezi sa predloženim pozicijama i limitima, polazeći od nivoa kapitala i drugih parametara i pokazatelja poslovanja. Zahtev za limite poslovanja u Bankskoj i Knjizi trgovanja odobrava Izvršni odbor Banke koji se dalje dostavlja Addiko Grupi. Prema standardu matične Banke, na isti način, definišu se pozicije i limiti tzv. Knjige za upravljanje tržišnim rizicima (engl. Market Risk Steering Book) koja u slučaju Banke, sadrži sledeće: portfolio kamatnog rizika i FX portfolio, čije pozicije i limiti služe za strateško poslovanje.

Unutar Knjige za upravljanje tržišnim rizicima (engl. Market Risk Steering Book) Banka je u 2016. godini poslovala i imala utvrđene limite za Portfolio kamatnog rizika i FX portfolio.

U 2016. godini, u skladu sa grupnom i lokalnom strategijom, procedurama i odobrenim limitima, Banka nije imala učešća u drugim pravnim licima po osnovu trgovanja akcijama na Beogradskoj berzi (direktno), ali je od početka i tokom cele 2016. godine imala jedinice investicionih fondova koje su se vodile u Bankskoj knjizi.

Banka je i u 2016. godini nastavila da u procesu trgovanja finansijskim derivatima sa Addiko Grupom primenjuje elemente dodatne kreditne zaštite kroz međusobno obezbeđivanje (pružanje) kolaterala između Banke i Addiko Grupe, a saglasno međusobno zaključenim ugovorima „Master Agreement for Financial Derivatives Transactions“ i „Collateral Addendum to the above-mentioned Master Agreement for Financial Derivatives Transactions“ koji su usklađeni sa standardima ISDA (engl. International Swaps and Derivatives Association).

S tim u vezi, Banka je nastavila da primenjuje isti interni proces koji je uspostavljen u 2014. godini zajedno sa odgovarajućim aktima kojima se taj proces bliže reguliše, a koji su isto tako doneti tokom 2014. godine.

3.1.5. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka upravlja likvidnošću na način da kroz obezbeđivanje dovoljnih sredstava za izmirenje dospelih obaveza uz minimalne troškove osigura svoje redovno i nesmetano poslovanje. To podrazumeva i obavezu Banke da u redovnom poslovanju obezbedi i održava rezervu likvidnosti za slučaj vanrednih i nepredviđenih okolnosti.

S tim u vezi, Banka je domen kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti uredila setom internih akata (strategija, politika, procedura, itd.) koji su usklađeni sa zakonskim i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije koji regulišu upravljanje likvidnošću, sa drugim politikama i relevantnim aktima Banke, kao i sa standardima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Cilj Strategije za rizik likvidnosti je da uspostavi opšte parametre za promišljeno i stalno upravljanje rizikom likvidnosti inherentnim za poslovni model Banke.

Ovom Strategijom se definiše:

- Adekvatna identifikacija, definisanje, analiza, merenje, monitoring, izveštavanje i ograničavanje celokupnog apetita za rizik likvidnosti Banke, kako bi se obezbedio održivi razvoj poslovanja Banke;
- Obezbeđivanje da se struktura rizika likvidnosti kreira u skladu sa raspoloživim kapitalom i likvidnošću, čime se podržava njegova zaštita i očuvanje vrednosti za akcionare Banke;
- Organizacioni okvir za dnevno upravljanje i odlučivanje u vezi sa rizikom likvidnosti;

- Efikasno upravljanje likvidnošću (uključujući kvalitet podataka) i pristup „posmatranja unapred“ (engl. forward looking approach) koji poštuje definisane signale ranog upozoravanja čiji je cilj usklađivanje adekvatnosti likvidnosti na dugoročnom horizontu.

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovodenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa rizikom likvidnosti se izvršavaju kroz sledeće odbore, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja banke (Audit Committee)
- Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO).

Odeljenje kontrole rizika je odgovorno za sveobuhvatnu analizu, merenje, procenu, kontrolu i izveštavanje o riziku likvidnosti (uključujući i rizik marže finansiranja (engl. Funding Spread Risk)) kao i za kreiranje i implementiranje adekvatnog sistema limitiranja i procedura za rano upozorenje usklađenih sa ICAAP (engl. Internal Capital Adequacy Assesment Process) i ILAAP (engl. Internal Liquidity Adequacy Assesment Process) okvirom.

Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom je odgovorno za upravljanje likvidnošću na lokalnom nivou, te je s tim u vezi unutar ove organizacione jedinice delegiran i zaposleni koji shodno standardima Addiko Grupe obavlja poslove Menadžera za likvidnost Banke.

Osnovni instrumenti i pokazatelji za praćenje i merenje kratkoročne i dugoročne likvidnosti su:

- priprema i izvršenje plana novčanih tokova u određenom vremenskom razdoblju (najmanje za jedan mesec);
- dnevno kretanje pokazatelja likvidnosti koji propisuje Narodna banka Srbije (a obračunava i dostavlja Odeljenje računovodstva i izveštavanja);
- kretanje racija likvidnosti (uključujući i racija za stres scenarija) koji su definisani interni od strane Odeljenja kontrole rizika i Grupe;
- analiza kretanja i projekcija usklađenosti novčanih tokova u pojedinim vremenskim intervalima (GAP analiza);
- analiza, praćenje i limitiranje negativnih neto novčanih tokova u odnosu na raspoloživu rezervu likvidnosti u normalnim uslovima poslovanja i uslovima stresa.

Radi sveobuhvatne procene stanja rizika likvidnosti, sprovodi se nekoliko stres scenarija. Osetljivosti na stres se koriste za izračunavanje efekata stresa na novčane tokove, kao i rezervu likvidnosti. Stres analiza se obavlja za različite vremenske periode i nivoje nepredviđenih događaja.

Odeljenje kontrole rizika prati i mesečno izveštava o ročnoj (ne)usklađenosti bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki preko skale dospeća za predefinisane vremenske periode (GAP analiza), uzimajući u obzir set prethodno definisanih prepostavki modela (kriterijumi klasifikovanja imovine i obaveza bez dospeća). Ovaj izveštaj se zasniva na GAP analizi primenjenoj na ročnoj strukturi aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke. Osnovni smisao ovog merenja i izveštaja je prikazivanje imovine i obaveza, odnosno (neto) novčanih tokova (priliva/odliva) polazeći od njihovog ugovorenog roka dospeća, odnosno po periodu preostalom do dospeća. Uključuju se, ali se i odvojeno tretiraju i one bilansne pozicije koje nemaju ugovorom definisano dospeće, koje se raspoređuju prema dokumentovanim prepostavkama. Od vanbilansnih stavki u izveštaj se uključuju derivati sa efektom na novčane tokove i neiskorišćeni okvirni krediti, garancije, akreditivi po utvrđenim prepostavkama.

Pozicije koje nemaju dospeće i ne generišu novčane tokove (osnovna sredstva, nematerijalna ulaganja, ostala aktiva, učešća u kapitalu, rezervisanja, ostale obaveze, kapital, itd.) se raspoređuju u posebnu kategoriju - nerelevantni tokovi gotovine („NR“).

Za potrebe sagledavanja efekata potencijalno mogućih (negativnih) pomeranja u poziciji likvidnosti, odnosno sačinjavaњa nekoliko stres scenarija likvidnosti, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Odeljenjem sredstava i upravljanja bilansom koji obezbeđuje minimalne informacije o raspoloživosti i vremenskom zaostajanju likvidnosnog potencijala i finansijskim kontrolingom koji na nedeljnem nivou definišu/ažuriraju planirane novčane tokove za vremenski period do godinu dana, utvrđuje stepen osetljivosti tokova likvidnosti na poremećaje predviđene odgovarajućim scenarijima. Metodologija stres scenarija se razvija u saradnji sa Addiko Grupom. Odeljenje kontrole rizika za kvantitativno i kvalitativno merenje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o dugoročnoj likvidnosti, ukupno i po značajnim valutama pojedinačno, primenjuje metodologije definisane interni i/ili u saradnji sa Addiko Grupom i njenim standardima.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima, Banka je dužna da održava propisane nivoe likvidnosti. Odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju i bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane, Banka mora da održava tako da on iznosi:

- a) najmanje 1,0 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) da ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) da iznosi najmanje 0,8 kada je obračunat za jedan radni dan.

U skladu sa istom Odlukom, počevši od 24. decembra 2012. godine, Banka prati i uži pokazatelj likvidnosti banke koji predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti s druge strane. Banka mora da održava nivo užeg pokazatelja likvidnosti tako da:

- a) iznosi najmanje 0,7 kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- b) ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- c) iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

Kritično nizak nivo likvidnosti Banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj niži od navedenih pokazatelja. Ukoliko Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti u obavezi je da najkasnije narednog dana o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Banka u toku 2016. i 2015. godine nije imala kritično niske nivoje likvidnosti. Banka je pokazatelje likvidnosti uskladila sa zahtevima Narodne banke Srbije.

Racio likvidnosti

	2016.	2015.
na dan 31. decembar	2,30	1,93
prosek za decembar	1,97	1,63
maksimalan racio u toku godine	2,74	2,82
minimalan racio u toku godine	1,31	1,25

Uporedni pregled užeg pokazatelja likvidnosti za 2016. i 2015. godinu dat je u narednoj tabeli:

Uži pokazatelj likvidnosti

	2016.	2015.
na dan 31. decembar	1,95	1,61
prosek za decembar	1,63	1,42
maksimalan racio u toku godine	2,51	2,52
minimalan racio u toku godine	1,12	1,05

U tabeli niže analizirana su nederivatna finansijska sredstva i finansijske obaveze Banke koje su grupisane prema datumu dospeća, po neto preostaloj ročnosti. Bruto potraživanja od banaka i klijenata su umanjena za iznose ispravke vrednosti u skladu sa pripadajućim partijama tih potraživanja. Dospela potraživanja su svrstana u ročnost do jedan mesec. Unapred naplaćene naknade za kredite, kao i unapred isplaćene kamate po štednim depozitima, su svrstane u ročnost do mesec dana.

'000 RSD

Na dan 31. decembra 2016. godine	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigo-vodstvena vrednost
Aktiva - potraživanja	19.986.502	4.157.181	11.875.076	28.991.215	30.726.696	95.736.670
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 14)	12.290.116					12.290.116
Finansijska sredstva za trgovanje i raspoloživa za prodaju (napomene 15 i 16)	1.037.170	1.785.854	3.814.736	10.536.045	816.564	17.990.369
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	3.428.024	1.055.812	126.307	14.948		4.625.091
Krediti i potraživanja od komitenata (napomena 18)	2.828.200	1.315.515	7.934.033	18.440.222	29.910.132	60.428.102
Ostala sredstva (napomena 22)	402.992					402.992
Pasiva - obaveze	42.003.735	5.242.817	12.870.577	15.762.737	126.980	76.006.846
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju (napomena 15)	16.624	92				16.716
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci (napomena 23)	3.063.572	450.636				3.514.208
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima (napomena 24)	38.408.602	4.782.101	12.819.597	11.426.058	95.523	67.531.881
Subordinirane obaveze (napomena 25)	657			4.321.531		4.322.188
Ostale obaveze (napomena 27)	514.280	9.988	50.980	15.148	31.457	621.853
Ročna neusklađenost na kraju godine	(22.017.233)	(1.085.636)	(995.501)	13.228.478	30.599.716	
Kumulativni gap u ročnosti aktive i pasive	(22.017.233)	(23.102.869)	(24.098.370)	(10.869.892)	19.729.824	

'000 RSD

Na dan 31. decembra 2015. godine	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	Preko 5 godina	Knjigo-vodstvena vrednost
Aktiva - potraživanja	23.333.426	2.062.261	20.282.904	27.572.200	26.413.409	99.664.200
Gotovina i sredstva kod centralne banke (napomena 14)	14.725.283					14.725.283
Finansijska sredstva za trgovanje i raspoloživa za prodaju (napomene 15 i 16)	1.382.478	1.212.638	10.773.026	9.043.951		22.412.093
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	756.145		5.032	20.954		782.131
Krediti i potraživanja i založena potraživanja od komitenata (napomena 18 i 32)	6.128.683	849.623	9.504.846	18.507.295	26.413.409	61.403.856
Ostala sredstva (napomena 22)	340.837					340.837
Pasiva - obaveze	29.265.521	5.642.463	28.263.914	14.776.921	725.057	78.673.876
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju (napomena 15)	66.169					66.169
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci (napomena 23)	2.056.306	25.673	729.757	6.203.994	628.499	9.644.229
Depoziti i ostale obaveze prema komitentima (napomena 24)	26.601.902	5.603.793	16.051.055	4.301.893	59.917	52.618.560
Subordinirane obaveze (napomena 25)	1.306		11.451.402	4.256.914		15.709.622
Ostale obaveze (napomena 27)	539.838	12.997	31.700	14.120	36.641	635.296
Ročna neusklađenost na kraju godine	(5.932.095)	(3.580.202)	(7.981.010)	12.795.279	25.688.352	
Kumulativni gap u ročnosti aktive i pasive	(5.932.095)	(9.512.297)	(17.493.307)	(4.698.028)	20.990.324	

Za potrebe praćenja rizika likvidnosti, vanbilansne pozicije se modeluju prema sledećim prepostavkama:

- Garancije - 5% isplata u periodu do 1 meseca,
- Okviri - 5% isplata do 6 meseci,
- Neopozive obaveze za nepovučene kreditne linije - 100% isplata do 1 godine.

Ove prepostavke za vanbilansne pozicije, kao i sveukupne prepostavke za potrebe praćenja i merenja rizika likvidnosti, definisane su u saradnji sa Grupom uzimajući u obzir i procene stručnih službi kao i prepostavke koje je za iste pozicije definisala NBS za merenje pokazatelja likvidnosti (LIK), s tim da Sektor kontrole rizika o svim tim utvrđenim prepostavkama i njihovim promenama obaveštava ALCO odbor.

U skladu sa navedenim prepostavkama data je tabela na dan 31.decembra 2016. godine:

	'000 RSD				
	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	preko 5 godina
Garancije 5%	261.750				261.750
Opozivi okviri 5%	30.124	60.247	271.112		361.483
Neopozive obaveze za Nepovučene kreditne linije 100%	110.533	221.067	994.800		1.326.400
Ukupno	402.407	281.314	1.265.912		1.949.633

U skladu sa navedenim prepostavkama data je tabela na dan 31. decembra 2015. godine:

	'000 RSD				
	do 1 mesec	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	preko 5 godina
Garancije 5%	199.995				199.995
Opozivi okviri 5%	30.396	60.793	273.568		364.757
Neopozive obaveze za Nepovučene kreditne linije 100%	114.883	229.767	1.033.950		1.378.600
Ukupno	345.274	290.560	1.307.518		1.943.352

Pored regulatornih pokazatelja likvidnosti (LIK i uži LIK), Banka za potrebe internog praćenja likvidnosti, definiše i sledeće pokazatelje koje prati na dnevnom nivou:

- pokazatelji likvidnosti (po analogiji LIK) po svim značajnim valutama pojedinačno (EUR, USD, CHF i RSD) kao i u ostalim valutama zbirno dopunjeni za pozicije swap i forward transakcija koje dospevaju u narednih mesec dana od dana na koji se obračun odnosi (postoje uspostavljeni limiti za utvrđene GAP-ova po valutama i limiti vrednosti valutnih racija) i
- set racija likvidnosti koji su procenjeni da mogu biti od značaja za interno upravljanje likvidnošću (postoje uspostavljeni limiti).

Kao i interne limite za pokazatelj likvidnosti i uži pokazatelj likvidnosti, limite za pokazatelje likvidnosti po značajnim valutama pojedinačno (EUR, USD, CHF i RSD) na predlog Odeljenja kontrole rizika usvaja Izvršni odbor i to kao limite za utvrđene GAP-ove po valutama koji predstavljaju „čvrste (engl. hard)” limite i limite vrednosti valutnih racija koji predstavljaju „meke (engl. soft)” limite i predstavljaju rane znake upozorenja.

Odeljenje kontrole rizika dnevno prati kretanje vrednosti internih pokazatelja/racija likvidnosti i na dnevnom nivou i dostavlja informaciju o vrednostima ovih pokazatelja Odeljenju sredstava i upravljanja bilansom.

Takođe, Odeljenje kontrole rizika najmanje jednom mesečno, na sednicama ALCO odbora, izveštava o periodičnom trendu kretanja internih pokazatelja likvidnosti.

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2016. godine:

	'000 RSD		
	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	29.025.839		29.025.839
po svopovima sa povezanim bankama	27.458.381		27.458.381
po svopovima sa ostalim bankama	1.491.251		1.491.251
po svopovima sa pravnim licima	76.207		76.207
Transakcije prodaje	28.963.577		28.963.577
po svopovima sa povezanim bankama	27.405.864		27.405.864
po svopovima sa ostalim bankama	1.481.668		1.481.668
po svopovima sa pravnim licima	76.045		76.045
Ročna neusklađenost na kraju godine	62.262		62.262

Ročna struktura derivata po ugovorenim dospećima na dan 31. decembra 2015. godine:

	'000 RSD		
	1-3 meseca	1-5 godina	Ukupno
Transakcije kupovine	19.257.339		19.257.339
po svopovima sa povezanim bankama	19.257.339		19.257.339
po svopovima sa ostalim bankama			
po svopovima sa pravnim licima			
Transakcije prodaje	19.317.632		19.317.632
po svopovima sa povezanim bankama	19.317.632		19.317.632
po svopovima sa ostalim bankama			
po svopovima sa pravnim licima			
Ročna neusklađenost na kraju godine	(60.293)		(60.293)

3.1.6. Ostali rizici

- Rizik usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja nastaje usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i podzakonskim aktima, internim aktima, procedurama za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i uobičajenim pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke. Tri osnovna rizika usklađenosti poslovanja su:

- a) rizik od sankcija regulatornog tela - rizik koji proističe iz nepravilnosti u poslovanju koje mogu dovesti do toga da regulatorno državno telo preduzme mere prema Banci pod uslovima i na način predviđen zakonom;
- b) rizik od finansijskih gubitaka - rizik koji nastaje kao posledica svih rizika kojima je Banka izložena, a naročito usled nepoštovanja zakona i internih akata i neodgovarajuće primene strategija i politika, odnosno zbog upravljanja Bankom koje dovodi do finansijskog gubitka po bilo kom osnovu i
- c) reputacioni rizik - rizik koji nastaje ako se ne postupa u skladu sa zakonom i internim aktima čime se narušava posredni ugled i poverenje klijenata.

- Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Banka primenjuje dva pristupa za identifikaciju i evaluaciju operativnog rizika: „reaktivni pristup“ procene rizika na osnovu nastalog događaja i „proaktivni pristup“ putem scenario analize „SA“ (engl. Scenario analysis) i procene rizika - „RA“ (engl. Risk assessment) kao instrumenata kvalitativne procene.

Cilj upravljanja operativnim rizikom u Banci jeste postizanje „proaktivnog pristupa“ (upravljanje rizikom) umesto „reaktivnog pristupa“ (upravljanje gubicima).

Banka meri, odnosno procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, s posebnim osrvtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Banka primenjuje sledeće metode i instrumente u cilju podrške upravljanju operativnim rizikom:

- Baza podataka o gubicima za sistematsko prikupljanje podataka o gubicima po osnovu operativnog rizika kroz celokupnu organizaciju;
- Kvalitativne procene (scenarija i procene rizika) za identifikaciju i procenu rizika koji se javljaju u okviru poslovnih procesa;
- Redovno izveštavanje o operativnom riziku.

Svi zaposleni Banke su dužni da aktivno učestvuju u identifikovanju i izveštavanju o gubicima povezanim sa operativnim rizikom.

Identifikacija operativnih rizika se obavlja i procenjuje tako da se mogu definisati adekvatne mere za izbegavanje, smanjenje, prenos ili prihvatanje rizika uključujući i prioritete za implementaciju zaštite.

Cilj jeste smanjenje gubitaka u najvećoj mogućoj meri, u skladu sa dodeljenim resursima i budžetom. Banka će predložiti mere za svođenje operativnog rizika na minimum ako smatra da korist od preduzetih mera neće preći troškove sprovođenja istih, kao i da će doprineti većoj efikasnosti aktivnosti Banke.

Banka identificuje, procenjuje i prati operativni rizik u svim materijalno značajnim proizvodima, aktivnostima, procesima i sistemima, uključujući eksternalizaciju, a pre njihovog uvođenja procenjuje operativni rizik koji može nastati njihovim uvođenjem.

Za obračun kapitalnog zahteva za operativni rizik Banka koristi pristup osnovnog indikatora (engl. Basic Indicator Approach - BIA). Prema ovom pristupu, kapitalni zahtev za operativni rizik jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti pomnoženog sa stopom kapitalnog zahteva od 15%.

Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne tri godine. Ukoliko je za bilo koju od prethodne tri godine indikator izloženosti bio negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se taj prosek izračunava kao odnos zbiru pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Banka prati izloženost operativnom riziku putem redovnih izveštaja o gubicima (potencijalnim gubicima) povezanim sa operativnim rizikom koji se dostavljaju Savetodavnom telu za upravljanju operativnim rizikom i Izvršnom odboru Banke.

Upravni odbor Banke i Odbor za reviziju se izveštavaju putem izveštaja o operativnom riziku u skladu sa dinamikom održavanja ovih odbora.

Narodna banka Srbije se izveštava o nastalim događajima operativnog rizika u skladu sa zakonskom regulativom ili na zahtev regulatora. Takođe, Banka redovno izveštava Grupu u skladu sa njihovim propisanim standardima izveštavanja.

3.2. Upravljanje kapitalom

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Upravljanje kapitalom Banke je usklađeno sa važećom relevantnom regulativom i propisima Narodne banke Srbije u vezi sa bankarskim poslovanjem. Pored prethodnog, upravljanje kapitalom je usklađeno i sa zahtevima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Upravni odbor Banke utvrđuje i odobrava Strategiju upravljanja kapitalom i ona predstavlja osnovni dokument Banke za upravljanje kapitalom.

Izvršni odbor Banke je formirao radno telo: Savetodavno telo za kontrolu rizika. Savetodavno telo za kontrolu rizika prati, analizira i sprovodi simulacije i stres testove vezane za promene kapitala Banke u narednom periodu, kao što su promene regulatornog kapitala, adekvatnosti kapitala i internog kapitala (izračunatog na osnovu procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke - ICAAP). Savetodavno telo za kontrolu rizika, predlaže Izvršnom odboru Banke, mere za upravljanje kapitalom Banke.

Radi održavanja odgovarajućeg nivoa i strukture raspoloživog internog kapitala koji može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, rizike kojima je banka izložena i kojima se očekuje da može biti izložena u narednom periodu, kao i sve promene minimalnog iznosa kapitala propisanog Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, banka uspostavlja plan upravljanja kapitalom. Uvažavajući sve prethodno navedene elemente, kao i smernice iz Odluke o upravljanju rizicima banke, Banka sprovodi kvantifikovanje planiranja kapitala.

Plan upravljanja kapitalom sadrži:

- strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
- način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- postupak i procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala i
- plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos raspoloživog internog kapitala.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS 46/2011, 6/2013, 51/2014 i 85/2016), godine (u daljem tekstu: Odluka), Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa EUR 10,000,000, prema zvaničnom srednjem kursu NBS. Banka je dužna da pokazatelj adekvatnosti kapitala održava na nivou koji nije niži od 12%.

Odlukom je propisano da kapital čini zbir osnovnog i dopunskog kapitala, umanjen za odbitne stavke od kapitala.

Da bi se uključili u osnovni ili dopunski kapital, elementi kapitala moraju da ispunjavaju uslove:

- da nemaju određeni rok dospeća i da se ne mogu povući;
- da se bezuslovno, u celosti i bez odlaganja mogu koristiti za pokriće gubitaka u toku redovnog poslovanja Banke;
- da banka ima pravo da ne isplati dividende, da ograniči ili odloži njihovu isplatu;
- da je u slučaju stečaja ili likvidacije pravo vlasnika instrumenata koji se uključuju u osnovni kapital na učešće u raspodeli stečajne, odnosno likvidacione mase podređeno pravu ostalih poverilaca banke i vlasnika drugih instrumenata kapitala;
- da su umanjeni za sve potencijalne poreske obaveze.

Osnovni kapital čini zbir sledećih elemenata, umanjen za odbitne stavke :

- akcionarskog kapitala Banke upisanog i uplaćenog po osnovu običnih i preferencijalnih akcija banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija u iznosu nominalne vrednosti uplaćenih običnih i preferencijalnih akcija i pripadajuće emisione premije - iznosa uplaćenog iznad nominalne vrednosti upisanih običnih i preferencijalnih akcija;
- rezervi iz dobiti banke koje su formirane na osnovu Odluke Skupštine Banke na teret dobiti nakon njenog oporezivanja;
- dobiti iz ranijih godina koja nije opterećena nikakvim budućim obavezama, a za koju je Skupština Banke donela odluku da će biti raspoređena u osnovni kapital;
- dobiti iz tekuće godine ako je Narodna banka Srbije, na osnovu dostavljene dokumentacije, utvrdila da su ispunjeni uslovi:
 - da je iznos dobiti potvrđio spoljni revizor ovlašćen za reviziju finansijskih izveštaja Banke;
 - da je iznos dobiti umanjen za obračunati porez na dobit i obaveze za dividende, druga učešća u raspodeli dobiti;
 - da je Skupština donela odluku o raspoređivanju dobiti u osnovni kapital i da iznos dobiti iz tekuće godine koji se uključuje u osnovni kapital nije veći od iznosa utvrđenog na osnovu te odluke.

Odbitne stavke od osnovnog kapitala su:

- gubici iz prethodnih godina;
- gubitak tekuće godine;
- nematerijalna ulaganja;
- stečene sopstvene obične i preferencijalne akcije, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti (nominalne vrednosti uvećane za emisionu premiju);
- obične i preferencijalne akcije Banke, osim preferencijalnih kumulativnih akcija, koje je ta banka uzela u zalogu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalogu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ovih vrednosti niža;
- regulatorna usklađivanja vrednosti u odnosu na MSFI, odnosno MRS, koja čine:
 - nerealizovani gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju;
 - ostale neto negativne revalorizacione rezerve koje se ne odnose na odbitne stavke od osnovnog kapitala ili elemente koji se uključuju u dopunski kapital;
 - dobit po osnovu obaveza Banke vrednovanih po fer vrednosti koje su umanjene zbog promene kreditnog rejtinga Banke;
 - iznos potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama banke.

Dopunski kapital čine sledeći elementi, umanjeni za odbitne stavke:

- uplaćen akcijski kapital po osnovu preferencijalnih kumulativnih akcija Banke;
- deo pozitivnih revalorizacionih rezervi Banke;
- hibridni instrumenti kapitala;
- subordinirane obaveze.

Odbitne stavke od dopunskega kapitala su:

- stečene sopstvene preferencijalne kumulativne akcije u iznosu njihove knjigovodstvene vrednosti;
- preferencijalne kumulativne akcije banke koje je Banka uzela u zalagu u iznosu vrednosti potraživanja obezbeđenih zalogom ovih akcija, odnosno nominalne vrednosti akcija uzetih u zalagu uvećane za pripadajuću emisionu premiju, zavisno od toga koja je od ove dve vrednosti niža;
- potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke koja su obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom Banke do iznosa u kome su ti instrumenti/obaveze uključeni u dopunski kapital.

Odbitne stavke od kapitala su:

- direktna ili indirektna ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu većem od 10% kapitala tih banaka, odnosno drugih lica;
- ulaganja u hibridne instrumente i subordinirane obaveze drugih banaka i lica u finansijskom sektoru u kojima Banka ima direktna ili indirektna ulaganja u iznosu većem od 10% kapitala tih lica;
- ukupan iznos direktnih ili indirektnih ulaganja u banke i druga lica u finansijskom sektoru u iznosu do 10% njihovog kapitala, kao i ulaganja u njihove hibridne i subordinirane obaveze, koji prelaze 10% zbira osnovnog i dopunskega kapitala Banke;
- iznos za koji su prekoračena kvalifikovana učešća u licima koja nisu lica u finansijskom sektoru;
- iznos izloženosti po osnovu slobodnih isporuka ako druga ugovorna strana nije izmirila svoju obavezu u roku od četiri radna dana;
- potraživanja i potencijalne obaveze prema licima povezanim sa Bankom ili prema zaposlenima u Banci, koje je Banka ugovorila pod uslovima koji su povoljniji od uslova ugovorenih s drugim licima koja nisu povezana s Bankom, odnosno nisu zaposlena u Banci.

Odbitne stavke oduzimaju se od osnovnog i dopunskega kapitala na sledeći način:

- 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od osnovnog kapitala;
- 50% njihovog ukupnog iznosa oduzima se od dopunskega kapitala.

Izuzetno, ako je 50% ukupnog iznosa odbitnih stavki veće od dopunskega kapitala, razlika iznad iznosa dopunskega kapitala oduzima se od osnovnog kapitala.

Banka je dužna da se pridržava sledećih ograničenja:

- Osnovni kapital čini najmanje 50% kapitala;
- Subordinirane obaveze uključene u dopunski kapital ne mogu biti veće od 50% iznosa osnovnog kapitala;
- Ukupan iznos hibridnih instrumenata, isključujući hibridne instrumente koji se usled pogoršanja finansijskog stanja banke mogu pretvoriti u njene akcije (osim preferencijalnih kumulativnih akcija), ne može biti veći od 35% osnovnog kapitala banke;
- Ukupan iznos svih hibridnih instrumenata ne može biti veći od 50% osnovnog kapitala banke.

Tabela prikazuje visinu obračunatog kapitala Banke u 2016. godini i 2015. godini:

Obračun kapitala Banke

'000 RSD

	2016.	2015.
Osnovni kapital	11.492.109	7.794.381
Akcijski kapital	17.517.484	17.517.484
Emisiona premija i druge rezerve iz dobiti	4.306.318	10.651.587
Neraspoređeni dobitak prethodnih godina		1.586.977
Gubitak tekuće godine	(1.278.508)	(7.932.246)
Minus: Nematerijalna ulaganja	(545.150)	(443.261)
Minus: Negativni efekti promene fer vrednosti finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(46.314)	(9.605)
Minus: Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke	(8.461.721)	(13.576.555)
Dopunski kapital I	2.807.309	3.742.114
Subordinirane obaveze	2.592.918	3.405.531
Deo revalorizacionih rezervi	214.391	336.583
Kapital	14.299.418	11.536.495

U 2016. godini potrebna rezerva se obračunava prema Odluci o klasifikaciji bilanske aktive i vanbilansnih stavki banke („Službeni glasnik Republike Srbije“, br. 94/2011, 57/2012, 123/2012, 43/2013, 113/2013, 135/2014, 25/2015, 38/2015, 61/2016, 69/2016 i 91/2016).

Banka je dužna da kvartalno obračunava potrebnu rezervu za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilanske aktive i vanbilansnih stavki po metodologiji Narodne banke Srbije.

Ukoliko je ovaj iznos veći od iznosa ispravki vrednosti proknjiženih na teret bilansa uspeha Banke, Banka je obavezna da utvrdi potrebnu rezervu za procenjene gubitke po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama.

Pregledi obračunatih rezervi po internoj metodologiji banke i rezervi u skladu sa zahtevima Narodne banke se nalaze u Napomeni 28 (d).

Pored ispunjenja uslova, da visina njenog kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa od EUR 10,000,000, Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou potrebnom za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbiru sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja (u daljem tekstu: kapitalni zahtev za kreditne rizike);
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti banke;
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti banke.

Kapitalni zahtevi izračunavaju se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS 46/2011, 6/2013, 51/2014 i 85/2016).

Banka čiji je pokazatelj adekvatnosti kapitala veći, ili bi zbog raspodele dobiti bio veći od 12% za manje od 2,5 procentnih poena, može vršiti raspodelu dobiti samo u elemente osnovnog kapitala.

Tabela pokazuje obračun pokazatelja adekvatnosti kapitala Banke na kraju 2016. godine i 2015. godine, koji je obračunat u skladu sa zahtevima Narodne banke Srbije.

Obračun pokazatelja adekvatnosti	'000 RSD	
	2016.	2015.
Kapital	14.299.418	11.536.495
Aktiva ponderisana kreditnim rizikom pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	54.702.457	43.912.827
Izloženost deviznom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala		3.317.082
Izloženost cenovnom riziku pomnožena recipročnom vrednošću pokazatelja adekvatnosti kapitala	683.200	472.092
Izloženost operativnom riziku	6.702.550	7.469.025
Ukupna rizična aktiva	62.088.207	55.171.026
Pokazatelj adekvatnosti kapitala	23,03%	20,91%

3.3 Procena fer vrednosti

Fer vrednost je cena koja bi bila dobijena za prodaju imovine ili plaćena za prenos obaveze u redovnoj transakciji između učesnika na tržištu na datum odmeravanja.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje i hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Banka primenjuje različite metode i utvrđuje pretpostavke koje se zasnavaju na tržišnim uslovima koji postoje na datum bilansa stanja. Kotirane tržišne cene ili kotirane cene za slične instrumente koriste se za dugoročne obaveze. Ostale tehnike, kao što su procenjene diskontovane vrednosti novčanih tokova, koriste se za određivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost svoga kamatne stope preračunava se kao sadašnja vrednost procenjenih budućih novčanih tokova. Fer vrednost terminskih deviznih ugovora utvrđuje se primenom kotiranih tržišnih kurseva na dan bilansa stanja. Pretpostavlja se da nominalna vrednost, umanjena za gubitke zbog umanjenja vrednosti potraživanja i obaveza, približno odražava njihovu fer vrednost. Fer vrednost finansijskih obaveza za potrebe obelodanjivanja procenjuje se diskontovanjem budućih ugovorenih novčanih tokova prema trenutnoj tržišnoj kamatnoj stopi koja je Banci na raspolaganju za potrebe sličnih finansijskih instrumenata.

IFRS 13 „Odmeravanje fer vrednosti“ utvrđuje hijerarhiju fer vrednosti koja klasificuje u tri nivoa inpute za tehnike procene vrednosti, koje se koriste u odmeravanju fer vrednosti:

- Nivo 1: Kotirane cene (nekorigovane) na aktivnom tržištu za ista sredstva ili iste obaveze ,
- Nivo 2: Informacije, osim kotiranih cena uključenih u nivo 1, koje su zasnovane na dostupnim tržišnim podacima za sredstva ili obaveze, bilo direktno (tj. cene) ili indirektno (tj. izvedeni iz cena),
- Nivo 3: Informacije o sredstvu ili obavezi koje nisu zasnovane na dostupnim tržišnim podacima.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnim tržištima zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Smatra se da je tržište aktivno ako su kotirane cene odmah i redovno raspoložive na berzi, kod dileru, brokeru, industrijske grupe, službe za obrazovanje cena ili regulatorne agencije, i ako pomenute cene odražavaju aktuelne tržišne transakcije koje se redovno obavljaju između nezavisnih stranaka. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude. Pomenuti instrumenti se iskazuju unutar nivoa 1. Instrumenti iskazani unutar nivoa 1 prvenstveno obuhvataju BELEX ulaganja u instrumente kapitala klasifikovane kao finansijska sredstva kojima se trguje ili finansijska sredstva raspoloživa za prodaju. Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se ne trguje na aktivnom tržištu (na primer derivati kojima se trguje na nezvaničnoj berzi, čiji su podaci javno dostupni) utvrđuje se različitim tehnikama procene. Pomenute tehnike procene u najvećoj mogućoj meri koriste podatke sa tržišta koji se mogu posmatrati, ukoliko su raspoloživi, a u najmanjoj mogućoj meri se oslanjaju na posebne procene Banke. Ukoliko su svi materijalno značajni unosi potrebeni za utvrđivanje fer vrednosti nekog instrumenta prisutni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 2.

Ukoliko jedan ili više materijalno značajnih unosa nisu zasnovani na tržišnim podacima koji su dostupni, pomenuti instrument se iskazuje u okviru nivoa 3. Posebne tehnike procene koje se koriste za vrednovanje finansijskih instrumenata:

- Kotirane tržišne cene ili cene dileru za slične instrumente,
- Fer vrednost svoga kamatne stope obračunate kao sadašnja vrednost procenjenih budućih tokova gotovine, na osnovu dostupnog trenda prinosa,
- Fer vrednost terminskih deviznih ugovora je utvrđena primenom terminskih kurseva na dan bilansa stanja, uz diskontovanje dobijene vrednosti na sadašnju vrednost,
- Ostale tehnike, kao što je analiza diskontovanog novčanog toka, koriste se za utvrđivanje fer vrednosti preostalih finansijskih instrumenata.

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama vode po fer vrednosti

Banka u 2016. i u 2015. godini nije prenosila finansijska sredstva raspoloživa za prodaju i koja se drže radi trgovanja iz Nivoa 1 u Nivo 2.

	'000 RSD		
31. decembar 2016. godine	Nivo 1	Nivo 2	Ukupno
Finansijska sredstva			
Finansijska sredstva namenjena trgovanju	1.208.490		1.208.490
(Trezorski zapisi Republike Srbije)	1.169.832		1.169.832
(Pozitivna vrednost derivata)	38.658		38.658
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16.781.879		16.781.879
(Investicione jedinice)	614.864		614.864
(Trezorski zapisi Republike Srbije)	15.444.958		15.444.958
(Obveznice banaka)	722.057		722.057
Ukupno finansijska sredstva	17.990.369		17.990.369
Finansijske obaveze			
Negativna vrednost derivata	16.716		16.716
Ukupno finansijske obaveze	16.716		16.716

'000 RSD

31. decembar 2015. godine	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska sredstva				
Finansijska sredstva namenjena trgovanju (Pozitivna vrednost derivata)	564			564
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju (Trezorski zapisi Republike Srbije)		22.411.529		22.411.529
Ukupno finansijska sredstva	22.412.093			22.412.093
Finansijske obaveze				
Negativna vrednost derivata		66.169		66.169
Ukupno finansijske obaveze	66.169			66.169

Fer vrednost finansijskih derivata se utvrđuje diskontovanjem novčanih tokova na bazi kamatnih stopa koje se uzimaju sa Reuters-a ili Bloomberg-a.

Fer vrednost trezorskih zapisa je izračunata na bazi diskontovanja nominalne vrednosti zapisa kamatnom stopom koja se obelodanjuje na sajtu Uprave trezora.

Fer vrednost finansijskih sredstava i obaveza koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti

Banka je izvršila procenu fer vrednosti finansijskih sredstava koji se u knjigama ne vode po fer vrednosti, i to:

- Diskontovanjem očekivanih budućih novčanih priliva po osnovu finansijskih sredstava očekivanom stopom povrata, koja se sastoji od "risk free" kamatne stope i premije za kreditni rizik za odgovarajuću ročnost finansijskog sredstva,
- Diskontovanjem očekivanih novčanih odliva po osnovu finansijskih obaveza "risk free" kamatnom stopom uvećanom za nulti kreditni "spread" primenjiv na finansijsku obavezu odgovarajuće ročnosti.

Rukovodstvo Banke smatra da zbog prirode finansijskih sredstava, kao i tipa klijenata, knjigovodstvena vrednost kredita i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija ne odstupa od njihove fer vrednosti.

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2016. godine:

'000 RSD

	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12.290.116	12.290.116			12.290.116
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.625.091	4.625.082			4.625.082
Krediti i potraživanja od komitenata	60.428.102	61.689.688			61.689.688
Ukupno	77.343.309	78.604.886			78.604.886
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.514.208	3.514.208			3.514.208
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	67.531.881	67.516.592			67.516.592
Subordinirane obaveze	4.322.188	4.321.531			4.321.531
Ukupno	75.368.277	75.352.331			75.352.331

U narednoj tabeli date su fer vrednosti finansijskih sredstava i obaveza koje se ne vode po fer vrednosti na dan 31. decembra 2015. godine:

'000 RSD

	Knjigovodstvena vrednost	Fer vrednost	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3
Finansijska aktiva					
Gotovina i sredstva kod centralne banke	14.725.283	14.725.283			14.725.283
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	782.131	782.131			782.131
Krediti i potraživanja od komitenata	61.403.856	60.997.205			60.997.205
Ukupno	76.911.270	76.504.619			76.504.619
Finansijska pasiva					
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	9.644.229	9.265.000			9.265.000
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	52.618.560	53.348.533			53.348.533
Subordinirane obaveze	15.709.622	15.708.316			15.708.316
Ukupno	77.972.411	78.321.849			78.321.849

4. Prihodi i rashodi od kamata

'000 RSD

	2016.	2015.
a) Prihodi od kamata		
Po obaveznoj rezervi kod centralne banke	72.860	133.199
Po poslovima sa centralnom bankom	1.417	3.426
Po plasmanima bankama i finansijskim organizacijama	29.183	16.005
Po plasmanima preduzećima	1.138.964	1.455.246
Po plasmanima stanovništvu	1.616.733	1.707.856
Prihod kamate po obezvređenim plasmanima-unwinding	263.310	691.812
Naknade za odobravanje kredita preduzećima	104.550	104.489
Naknade za odobravanje kredita stanovništvu	49.716	39.152
Po hartijama od vrednosti	770.710	956.823
Ukupno prihodi od kamata	4.047.443	5.108.008
b) Rashodi kamata		
Obaveze prema bankama i finansijskim organizacijama	40.602	36.942
Obaveze prema preduzećima	184.074	388.173
Obaveze prema stanovništvu	409.383	674.073
Po uzetim kreditima	433.713	619.904
Ukupno rashodi kamata	1.067.772	1.719.092
Neto prihod po osnovu kamata	2.979.671	3.388.916

5. Prihodi i rashodi od naknada i provizija

	'000 RSD	
	2016.	2015.
a) Prihodi od naknada i provizija		
Naknade za izdate garancije i druga jemstva	83.515	83.141
Naknade po poslovima platnog prometa u zemlji	296.611	312.923
Naknade po poslovima platnog prometa sa inostranstvom	134.115	123.037
Naknade po poslovanju sa karticama	226.017	173.149
Naknade po poslovanju sa finansijskim sredstvima	380	364
Ostale naknade od banaka i finansijskih institucija	2.269	3.646
Ostale naknade od privrednih društava	22.233	33.788
Ostale naknade od stanovništva	169.439	174.477
Ukupno prihodi od naknada i provizija	934.579	904.525
b) Rashodi naknada i provizija		
Naknade po transakcijama sa bankama	2.413	3.159
Naknade iz poslovanja sa preduzećima	2.345	2.944
Naknade po poslovima platnog prometa u zemlji	34.443	40.474
Naknade po poslovima platnog prometa sa inostranstvom	52.958	49.136
Naknade po poslovanju sa karticama	21.639	20.302
Naknade po poslovanju sa garancijama		11.927
Naknade po poslovanju sa hartijama	2.030	1.585
Ukupno rashodi od naknada i provizija	115.828	129.527
Neto prihod po osnovu naknada i provizija	818.751	774.998

6. Neto dobici po osnovu finansijskih sredstava

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Negativni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovaju	(16.716)	(67.906)
Pozitivni efekti promene vrednosti derivata namenjenih trgovaju	585.914	969.394
Promene fer vrednosti hartija namenjenih trgovaju	19.668	
Dobici od prodaje finansijskih sredstava kojima se trguje	1.274	
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	590.140	901.488
Gubitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	(61.212)	
Dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	117.879	4.382
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	56.667	4.382
Ukupno	169.439	174.477

7. Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Negativne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	(45.904.368)	(50.768.362)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	(726.083)	(3.572.723)
Negativne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	(7.452)	(38.219)
Ukupno negativne kursne razlike	(46.637.903)	(54.379.304)
Pozitivne kursne razlike nastale po osnovu deviznih potraživanja i obaveza	45.260.601	48.711.885
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za potraživanja	1.578.164	5.930.920
Pozitivne kursne razlike po osnovu ugovorene valutne klauzule za obaveze	1.234	23.760
Ukupno pozitivne kursne razlike	46.839.999	54.666.565
Neto efekat	202.096	287.261

8. Ostali poslovni prihodi

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Prihodi od zakupnina	3.404	5.565
Dobici od naplaćene štete	425	657
Dobici od prodaje stalnih sredstava namenjenih prodaji	2.927	27.043
Dobici od prodaje ostale opreme	14.950	439
Prihodi od zaposlenih	9.124	10.893
Smanjenje rezervisanja za obaveze	3.572	
Prihod po osnovu funkcije centralizovanog upravljanja	110.055	
Ostali prihodi	24.274	16.664
Ukupno ostali poslovni prihodi	168.731	61.261

9. Neto rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki

Rashodi po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	'000 RSD	
	2016.	2015.
Rashodi po osnovu obezvređenja bilansnih pozicija:		
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 18)	(3.536)	(4.457)
Krediti i potraživanja od komitenata (napomena 18)	(4.671.604)	(9.091.238)
Ostala sredstva (napomena 18)	(41.082)	(3.844)
Ukupno po bilansnoj aktivi	(4.716.222)	(9.099.539)
Rashodi rezervisanja za gubitke po vanbilansnoj aktivi (napomena 26)	(56.417)	(53.589)
Ukupno rashodi	(4.772.639)	(9.153.128)
Prihodi po osnovu umanjenja obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki		
Krediti i potraživanja od komitenata (napomena 18)	2.832.369	1.291.816
Naplaćeno u toku godine	272.039	244.225
Ukupno po bilansnoj aktivi	3.104.408	1.536.041
Prihodi od ukidanja rezervisanja za vanbilansne pozicije (napomena 26)	106.487	
Ukupno prihodi	3.210.895	1.536.041
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.561.744)	(7.617.087)

10. Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Neto zarade	998.231	1.091.841
Porezi i doprinosi na zarade	364.672	407.934
Ostali lični rashodi	162.244	37.418
Rashod za otpremnine pri prestanku radnog odnosa	14.032	50.025
(Prihod)/rashod za otpremnine pri odlasku u penziju	(11.668)	2.361
Ukupno troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	1.527.511	1.589.579

11. Troškovi amortizacije

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Trošak amortizacije nematerijalnih ulaganja	81.556	148.666
Trošak amortizacije za investicione nekretnine		4.823
Trošak amortizacije ulaganja u zakupljene objekte	40.369	46.973
Trošak amortizacije građevinskih objekata	10.129	10.200
Trošak amortizacije ostale opreme	98.973	114.296
Ukupno troškovi amortizacije	231.027	324.958

12. Ostali rashodi

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Donacije i pomoći	4.409	11.984
Zakupnine	396.562	438.105
Ostali troškovi u zakupljenim objektima	97.820	96.224
Premije osiguranja	302.221	322.634
Troškovi reprezentacije	14.241	11.344
Troškovi reklame	190.859	122.748
Troškovi korišćenja informacionih sistema	555.851	653.584
Troškovi goriva i održavanja automobila	16.681	15.860
PTT troškovi i troškovi komunikacija	91.572	88.481
Članarine u zemlji i inostranstvu	2.532	2.926
Porezi i doprinosi koji ne zavise od rezultata	257.191	283.438
Troškovi revizije	17.277	14.595
Troškovi konsultantskih usluga	126.657	98.006
Komunalne usluge	62.162	69.486
Kancelarijski materijal	23.602	26.359
Ostali rashodi prema zaposlenima	52.162	44.399
Sudske i administrativne takse	34.161	49.320
Troškovi poslovanja sa karticama	113.273	90.884
Troškovi obezbeđenja imovine	94.701	101.848
Ostali administrativni troškovi	100.673	104.970
Materijalni troškovi	2.484	19.309
Gubici po osnovu otpisa i prodaje osnovnih sredstava i nematerijalnih ulaganja	53.594	42.548
Rashodi rezervisanja za pokriće obaveza	98.523	480.367
Rashodi promene vrednosti objekata		11.358
Rashodi obezvređenja nematerijalnih ulaganja		454.563
Ostali rashodi	63.791	31.208
Ukupno ostali rashodi	2.772.999	3.686.548

13. Porez na dobitak

(a) Komponente poreza na dobitak

Ukupan poreski rashod sastoji se od sledećih poreza	'000 RSD	
	2016.	2015.
Tekući porez na dobitak	(1.283)	
Gubitak od smanjenja odloženih poreskih sredstava i kreiranja odloženih poreskih obaveza		(132.380)
Ukupno	(1.283)	(132.380)
Tekuća poreska sredstva	79.525	170.730
Minus: obračunat porez na dobit	(1.283)	
Tekuća poreska sredstva na kraju godine	78.242	170.730

(b) Usaglašavanje ukupnog iznosa poreza na dobit iskazanog u bilansu uspeha i proizvoda dobitka pre oporezivanja i propisane poreske stope

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Gubitak pre oporezivanja	(1.277.225)	(7.799.866)
Porez na dobit po stopi od 15%	(191.584)	(1.169.980)
Poreski efekti prihoda i rashoda koji se ne priznaju u poreske svrhe		
Obračunati porez na kapitalne dobitke	(1.283)	
Poreski efekat nepriznatih poreskih gubitaka	191.584	1.169.980
Efekat promene odloženih poreskih sredstava		(132.380)
Porez iskazan u bilansu uspeha	(1.283)	(132.380)
Efektivna poreska stopa	0,10%	1,70%

(c) Osnov za knjiženje odloženih poreskih sredstava i obaveza i efekti na bilans uspeha za 2016. i 2015. godinu:

	'000 RSD			
	Odložena poreska sredstva 2016.	Odložene poreske obaveze 2016.	Bilans uspeha 2016.	Odložena poreska sredstva 2015.
				Odložene poreske obaveze 2015.
Na nižu/(višu) knjigovodstvenu od poreske sadašnje vrednosti stalnih sredstava			79.161	
Nerealizovani (dobici) i gubici po osnovu hartija od vrednosti raspoloživih za prodaju		(29.661)		(57.702)
Rezervisanja za penzije			13.751	
Gubitak od ukidanja odloženih sredstava			(132.380)	(132.380)
Odložena poreska sredstva iz poreskog gubitka			39.468	
	(29.661)			(57.702)
				(132.380)

Na kraju 2016. godine Banka nije imala odložena poreska sredstva.

Na kraju 2015. godine rukovodstvo Banke je donelo odluku da ukine odložena poreska sredstva formirana u prethodnim godinama na osnovu pozicija bilansa uspeha u iznosu od RSD 132,380 hiljada.

Naime, u pripremi finansijskih izveštaja za godinu koja se završava 31.12.2014. godine Banka je zauzela stav da je negativan rezultat u poslednjih nekoliko godina posledica ograničenja EU u pogledu razvoja novih poslova. Iz tog razloga pričuvanje odloženih sredstava je izvršeno na osnovu očekivanih budućih rezultata koji su podržani biznis planovima. Planirano je da će, kada se proces privatizacije završi, Banka ponovo početi da generiše profit, a samim tim i poresku osnovicu.

Analizirajući rezultate u 2015. godini bilo je vidljivo da će proces oporavka biti dugotrajan i da ograničenja EU očigledno nisu jedini problem. Banka, zbog svoje značajno smanjene veličine, ima problem u odnosu troškova/prihoda. Proces restrukturiranja je počeo da se sprovodi, a rukovodstvo Banke je pokušavalo da značajno smanji troškove. Pored toga, rukovodstvo

Grupe je definisalo novu strategiju Grupe, sa fokusom na novim poslovnim oblastima i na novom poslovnom pristupu, koji se razlikuje od prakse poslednjih godina. Na osnovu navedenih činjenica došlo se do zaključka da kriterijumi za priznavanje odloženih poreskih sredstava u finansijskim izveštajima 2015. nisu bili ispunjeni.

Za kraj 2016. godine Banka nije formirala potencijalna odložena poreska sredstva po osnovu neiskorišćenih poreskih gubitaka u iznosu od RSD 2.713.154 hiljade, po osnovu poreskih gubitaka prethodnih godina.

Gubici utvrđeni u poreskom bilansu, izuzev kapitalnih dobitaka i gubitaka, mogu se preneti na račun dobiti utvrđene u poreskom bilansu iz budućih obračunskih perioda, ali ne duže od pet godina.

Banka će u narednoj godini vršiti ponovnu procenu nepriznatih odloženih poreskih sredstava i prznati ih u meri u kojoj bude postojala procena da će budući oporezivi dobitak dozvoliti povraćaj odloženog poreskog sredstva, kako je to propisano u MRS 12, paragraf 37.

14. Gotovina i sredstva kod centralne banke

	'000 RSD	
	2016.	2015.
U dinarima		
Žiro-račun	5.049.720	4.907.432
Gotovina u blagajni	580.619	1.882.853
Potraživanja za kamate od NBS	4.500	3.181
Ukupno u dinarima	5.634.839	6.793.466
U stranoj valuti		
Obavezna rezerva u stranoj valuti	6.168.988	5.683.039
Gotovina u blagajni	486.224	2.248.408
Devizni računi za trgovanje HoV	65	370
Ukupno u stranoj valuti	6.655.277	7.931.817
Stanje na dan 31. decembra	12.290.116	14.725.283

U izveštaju o tokovima gotovine pod gotovinom i gotovinskim ekvivalentima podrazumevaju se novčana sredstva na računu Banke, gotovina u blagajni, devizna sredstva na računima kod domaćih i stranih banaka.

U gotovinu i gotovinske ekvivalente za izveštaj o tokovima gotovine Banke uključene su pozicije:

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Žiro -račun	5.049.720	4.907.432
Gotovina u blagajni	1.066.843	4.131.261
Devizni računi u inostranstvu	296.535	122.031
Devizni računi za trgovanje HoV	65	370
Stanje na dan 31. decembra	6.413.163	9.161.094

Banka je u 2016. godini obračunavala dinarsku i deviznu obaveznu rezervu u skladu sa Odlukom o obaveznoj rezervi banaka kod Narodne banke Srbije („Službeni glasnik“ Republike Srbije br. 3/2011, 31/2012, 57/2012, 78/2012, 87/2012, 107/2012, 62/2013, 125/2014, 135/2014, 4/2015, 78/2015 i 102/2015).

Banka je dužna da u obračunskom periodu održava prosečno dnevno stanje izdvojene obavezne rezerve u visini obračunate obavezne rezerve, s tim da dnevno stanje izdvojene dinarske i devizne rezerve u toku meseca može biti veće ili manje od obračunate obavezne rezerve. Za izračunavanje prosečnog dnevnog stanja izdvojene obavezne rezerve uzimaju se u obzir svi dani u obračunskom periodu.

Na dinarske depozite i obaveze, čiji je rok do dve godine, stopa obavezne rezerve obračunava se po stopi od 5%. Na dinarske obaveze sa rokom dospeća preko dve godine primenjuje se stopa od 0%.

Na osnovicu koju čine devizne obaveze sa rokom dospeća do dve godine obračunata devizna obavezna rezerva izdvajala se u dinarima u procentualnom iznosu od 38%. Na osnovicu koju čine devizne obaveze sa rokom preko dve godine obračunata devizna obavezna rezerva izdvajala se u dinarima u procentualnom iznosu od 30%. U navedenim procentualnim iznosima izdvajanje je vršeno tokom celog perioda.

Na dan 31. decembra 2016. godine, obračunata dinarska obavezna rezerva, čiji nivo se morao održavati na stanju žiro računa u periodu od 18.12.2016. godine do 17.01.2017. godine, iznosila je RSD 4,468,024 hiljade dinara i bila je usklađena sa navedenom Odlukom Narodne banke Srbije.

Narodna banka Srbije plaća bankama kamatu na iznos ostvarenog prosečnog dnevnog stanja izdvojene dinarske obavezne rezerve u obračunskom periodu do nivoa koji ne prelazi iznos obračunate dinarske obavezne rezerve.

Kamatna stopa koju plaća Narodna banka Srbije tokom 2016. godine je iznosila 1.75% na godišnjem nivou.

Narodna banka Srbije je u odnosu na obračun na kraju 2015. godine smanjivala stope na devizne obaveze po ročnosti za po 1% u januaru i februaru 2016. godine.

U januaru 2016. godine devizna obavezna rezerva se obračunavala po stopi od:

- 21% - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine;
- 14% - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine.

Od februara do kraja 2016. godine devizna obavezna rezerva se obračunavala po stopi od:

- 20% - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću do dve godine;
- 13% - na deo devizne osnovice koju čine obaveze sa ugovorenom ročnošću preko dve godine.

Počev od januara 2016. godine, povećana je stopa obavezne rezerve na dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom i iznosila je tokom cele godine

- 100% na dinarske obaveze indeksirane deviznom klauzulom, bez obzira na ročnost.

Obračunata devizna obavezna rezerva koja se izdvaja u devizama u 2016. godini ostala je nepromenjena u procentualnim iznosima tokom cele godine. Izdvajanje u devizama je iznosilo:

- 62% iznosa obračunatog na devizne obaveze i na indeksirane obaveze sa ugovorenim rokom do dve godine;
- 70% iznosa obračunatog na devizne obaveze i na indeksirane obaveze sa ugovorenim rokom preko dve godine.

Na dan 31.12.2016. godine, obračunata devizna obavezna rezerva, koja se izdvaja u devizama i čiji nivo se morao održavati u periodu od 18.12.2016. godine do 17.01.2017. godine, iznosila je EUR 50,632 hiljade.

Na iznos ostvarenog prosečnog stanja izdvojene devizne rezerve, Narodna banka Srbije ne plaća kamatu.

15. Finansijska sredstva i finansijske obaveze namenjene trgovaju

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Potraživanja po osnovu promene fer vrednosti derivata	38.658	564
Obaveze po osnovu promene vrednosti derivata	16.716	66.169
Neto fer vrednost derivata	21.942	(65.605)
Potraživanja po osnovu promene fer vrednosti derivata	38.658	564
Ulaganja u trezorske zapise Republike Srbije u valutu	1.009.162	
Ulaganja u trezorske zapise Republike Srbije u RSD	160.670	
Ukupno HOV namenjene trgovaju	1.169.832	
Ukupno finansijska sredstva namenjena trgovaju	1.208.490	564

Svi derivativni finansijski instrumenti su iskazani po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji Banke, dok se sredstvo priznaje kao pozitivna promena fer vrednosti derivata, a obaveza se priznaje kada je promena fer vrednosti derivata negativna. Fer vrednost na početku transakcije je jednaka ceni transakcije.

Tabela pokazuje ugovore za FX svopove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31.12.2016. godine:

		'000 RSD		
	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	Pozitivna fer vrednost 000 RSD	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost 000 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR/obaveza na dan izmirenja CHF	EUR 104.400.000/ CHF 111.895.920	36.922		
FX swap - potraživanje na dan i izmirenja EUR/obaveza na dan izmirenja RSD			EUR 1.000.000/ RSD 124.245.500	64
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD/obaveza na dan izmirenja EUR			RSD 13.596.660.000/ EUR 110.000.000	15.999
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CAD/obaveza na dan izmirenja EUR			CAD 494.742/EUR 350.000	227
FX swap - potraživanje na dan izmirenja GBP/obaveza na dan izmirenja EUR	GBP 978.348/ EUR 1.140.000			
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR/obaveza na dan izmirenja USD	EUR 1.850.000/ USD 1.952.305			
FX swap - potraživanje na dan izmirenja CHF/obaveza na dan izmirenja EUR	CHF 3.651.260/ EUR 3.400.000	778		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD/obaveza na dan izmirenja EUR	RSD 496.238.000/ EUR 4.000.000	296		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD/obaveza na dan izmirenja EUR	RSD 248.498.400/ EUR 2.000.000	66		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD/obaveza na dan izmirenja EUR	RSD 124.247.900/ EUR 1.000.000	114		
Forward transakcije			RSD 622.266.500/ EUR 5.000.000	426
Forward transakcije	RSD 23.113.970/ USD 200.700	442		
Forward transakcije	RSD 53.093.094/ USD 448.507	40		
Fer vrednost na kraju godine		38.658		16.716

Tabela pokazuje ugovore za FX svopove sa datumima izmirenja nakon dana bilansa stanja u bruto iznosima na dan 31. decembra 2015. godine:

		'000 RSD		
	Ugovori sa pozitivnom vrednošću	Pozitivna fer vrednost 000 RSD	Ugovori sa negativnom vrednošću	Negativna fer vrednost 000 RSD
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR/obaveza na dan izmirenja NOK	EUR 300.000/ NOK 2.857.800	333		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR/obaveza na dan izmirenja SEK	EUR 350.000/ SEK 3.202.150	231		
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD/obaveza na dan izmirenja CHF			RSR 8.560.870.200/ CHF 76.500.000	49.951
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD/obaveza na dan izmirenja EUR			RSR 6.012.631.350/ EUR 49.500.000	9.539
FX swap - potraživanje na dan izmirenja RSD/obaveza na dan izmirenja EUR			RSR 2.549.589.000/ EUR 21.000.000	5.271
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD/obaveza na dan izmirenja EUR			USD 10.346.164/ EUR 9.470.000	899
FX swap - potraživanje na dan izmirenja USD/obaveza na dan izmirenja EUR			USD 5.001.161/ EUR 4.575.000	113
FX swap - potraživanje na dan izmirenja EUR/obaveza na dan izmirenja CHF			EUR 2.560.000/ CHF 2.769.920	331
FX swap - potraživanje na dan izmirenja AUD/obaveza na dan izmirenja EUR			EUR 300.000/ AUD 449.850	65
Fer vrednost na kraju godine		564		66.169

Banka je u 2016. godini ostvarila kamatni prihod od ulaganja u hartije od vrednosti namenjene trgovanim u iznosu od RSD 34.873 hiljade. U 2015. godini nije bilo plasmana u hartije od vrednosti namenjene trgovanim.

Vrednovanje hartija od vrednosti u portfelju Banke vrši se dekadno. Posmatra se broj dana do dospeća svake hartije, a cena se formira interpolacijom primenjenih kamatnih stopa u odnosu na broj dana do dospeća.

Input kamatnih stopa za vrednovanje hartija uzima se sa Bloomberg i Reuters sistema. Sa Bloomberg-a se uzimaju poslednje kamatne stope hartija sa aukcija Ministarstva finansija. Kamatne stope za dospeća hartija koja su kraća od 3 meseca za RSD hartije odnosno kraće od 12 meseci za eurske hartije, uzimaju se sa Reuters sistema (Reuters interbank interest rates) i to kako sledi:

- Za hartije od vrednosti u RSD primenjuje se ON i 2W stopa,
- Za hartije od vrednosti u EUR koristi se ON stopa uvećana za jednogodišnju CDS stopu Republike Srbije izražene u USD (YCCD2104).

Formirane cene se importuju u informacioni sistem Banke u kome se dobijena cena množi sa nominalnom vrednošću hartije i deli sa 100. Tako dobijena vrednost predstavlja trenutnu vrednost hartije (current value).

Fer vrednost dobije se kada se od trenutne vrednosti hartije oduzme zbir čiste nabavne vrednosti i razgraničene vrednosti diskonta.

16. Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju

Finansijska sredstva koja se ne kotiraju na berzi	'000 RSD	
	2016.	2015.
Ulaganja u diskontne Trezorske zapise Republike Srbije u stranoj valuti		6.404.496
Ulaganja u kuponske Trezorske zapise Republike Srbije u stranoj valuti	11.682.691	9.357.433
Ukupno u stranoj valuti	11.682.691	15.761.929
Ulaganja u Trezorske zapise Republike Srbije u RSD	3.762.267	6.649.600
Ulaganja u investicione jedinice banaka u RSD	614.864	
Ulaganja u dugoročne obveznice stranih banaka u RSD	722.057	
Ukupno u RSD	5.099.188	6.649.600
Ukupno finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16.781.879	22.411.529

Dužničke hartije od vrednosti Republike Srbije mogu biti kratkoročne i dugoročne, u domaćoj i stranoj valuti.

Kratkoročne dužničke HOV izdaju se u formi državnih zapisa bez kupona od strane Ministarstva Finansija Republike Srbije.

Dugoročne dužničke HOV izdaju se u formi obveznica sa kuponom od strane Republike Srbije.

Nominalna vrednost iznosi 10.000 novčanih jedinica ukoliko je dužnička HOV izdata u domaćoj valuti, odnosno 1.000 novčanih jedinica ukoliko je dužnička HOV izdata u stranoj valuti.

Dužničke HOV Republike Srbije izdaju se sa rokom dospeća od 3 meseca do 10 godina.

Tržišna vrednost dužničkih HOV Republike Srbije je izračunata na bazi diskontovanja svih budućih novčanih tokova HOV odgovarajućom kamatnom stopom dužničkih HOV sa poslednjih aukcija koja se obelodanjuje na sajtu Uprave trezora.

U 2016. godini Banka je plasirala slobodna novčana dinarska sredstva u dužničke HOV Republike Srbije po kamatnim stopama u rasponu od 4,07% - 5,95% (2015. godina: od 4,2% - 9,4%), u EUR sa kamatnom stopom u rasponu od 1,18% do 3,45% (2015. godina: od 1,1% do 4,26%), i u USD sa kamatnom stopom u rasponu 3,61% do 4,45% na godišnjem nivou (2015. godina: od 3,56% do 3,70%).

U 2016. godini Banka je kupila obveznice emitenta Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) preko pokrovitelja emisije Raiffeisen Banke a.d. Beograd. Radi se o dugoročnim kuponskim dinarskim obveznicama sa varijabilnom kamatnom kuponskom stopom u iznosu od 3M BELIBORA + 0,4%. Kamata se isplaćuje kvartalno. Hartija je kupljena po nominalnoj vrednosti. Obveznice podležu zakonima Republike Srbije.

Po osnovu ulaganja u hartije od vrednosti raspoložive za prodaju Banka je u 2016. godini ostvarila prihod od kamate u iznosu od RSD 735.837 hiljada (2015. godina: RSD 956.823 hiljade).

Promene na finansijskim sredstvima raspoloživim za prodaju	'000 RSD
	Trezorski zapisi RS
Početno bruto stanje na dan 1. januara 2015. godine	19.724.113
Povećanja u toku godine	1.610.003
Neto prihod od prodaje	4.382
Prihod kamate	956.823
Smanjenje nerealizovanog gubitka	(8.626)
Povećanje rezerve	205.854
Kursne razlike	(81.020)
Neto stanje na dan 31. decembra 2015. godine	22.411.529
Početno bruto stanje na dan 1. januara 2016. godine	22.411.529
Smanjenja u toku godine	(6.670.351)
Neto prihod od prodaje	56.667
Prihod kamate	735.837
Smanjenje nerealizovanog gubitka	(36.709)
Smanjenje rezerve	(122.192)
Kursne razlike	407.098
Neto stanje na dan 31. decembra 2016. godine	16.781.879

Banka nema finansijskih sredstava koje su pod zalogom radi obezbeđenja otplate obaveza po osnovu kredita.

17. Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija

Finansijska sredstva koja se ne kotiraju na berzi	'000 RSD	
	2016.	2015.
U dinarima		
Plasmani u dinarima	168.954	26.354
Ostala potraživanja u dinarima	3.000.161	135.295
Ukupno u dinarima	3.169.115	161.649
U stranoj valutи		
Devizni računi kod drugih banaka	296.689	122.045
Plasmani u stranoj valuti	1.168.048	116.761
Ostala potraživanja u stranoj valuti	59	386.907
Ukupno u stranoj valutи	1.464.796	625.713
Bruto krediti i potraživanja od banaka	4.633.911	787.362
- kolektivna ispravka vrednosti u dinarima	(2.513)	(1.592)
- kolektivna ispravka vrednosti u stranoj valuti	(6.307)	(3.639)
Ukupno	4.625.091	782.131

Tokom 2016. godine Banka je plasirala sredstva bankama u dinarima sa kamatnom stopom u rasponu od 2.5% do 2.97% (od 2.5 % do 9.7% u 2015. godini), u EUR sa kamatnom stopom od 0 % do 1% (u 2015. godini od 0.0%), u USD sa kamatnom stopom u rasponu od 0.4% do 1.55% (u 2015. godini nije bilo plasmana u USD).

18. Krediti i potraživanja od komitenata

a) Pregled po vrstama korisnika kredita

U tabeli niže predstavljeni su krediti i potraživanja od komitenata koji su grupisani po neto inicijalnoj ročnosti:

	'000 RSD					
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
- Preduzeća	8.182.331	24.596.515	32.778.846	13.122.004	24.464.904	37.586.908
- Stanovništvo	9.203.433	29.631.695	38.835.128	8.619.370	28.685.915	37.305.285
- Javni sektor	142.030	887.070	1.029.100	163.390	1.269.907	1.433.297
- Drugi komitenti	96.320	883.980	980.300	97.105	895.054	992.159
Ukupno u dinarima	17.624.114	55.999.260	73.623.374	22.001.869	55.315.780	77.317.649
U stranoj valutи						
- Preduzeća	368.227	640.538	1.008.765	497.217	1.754.807	2.252.024
- Stanovništvo	16.980	108.240	125.220	2.984	128.878	131.862
- Javni sektor			42		304.064	304.106
Ukupno u stranoj valuti	385.207	748.778	1.133.985	500.243	2.187.749	2.687.992
Bruto krediti	18.009.321	56.748.038	74.757.359	22.502.112	57.503.529	80.005.641
Minus: Ispravka vrednosti						
- Individualna u dinarima	(3.293.034)	(3.241.639)	(6.534.673)	(6.380.028)	(4.867.147)	(11.247.175)
- Individualna u valutи	(200.730)	(4.993)	(205.723)	(837.727)	(14.890)	(852.617)
- kolektivna u dinarima	(5.421.743)	(2.141.155)	(7.562.898)	(4.513.923)	(1.957.568)	(6.471.491)
- kolektivna u valutи	(6.252)	(19.711)	(25.963)	(7.892)	(22.610)	(30.502)
Ukupno ispravka vrednosti	(8.921.759)	(5.407.498)	(14.329.257)	(11.739.570)	(6.862.215)	(18.601.785)
Stanje na dan 31. decembra	9.087.562	51.340.540	60.428.102	10.762.542	50.641.314	61.403.856
Minus založena potraživanja						
Stanje na dan 31. decembra	9.087.562	51.340.540	60.428.102	10.762.542	44.363.003	55.125.545

Banka je deo kredita u iznosu od RSD 6,278,311 hiljada založila kao kolateral po osnovu primljenih kredita od Hypo Alpe Adria Group AG (izmenjeni naziv Addiko Bank AG) za kredite u iznosu CHF 55,135,339 i EUR 5,167,464 na osnovu ugovora zaključenog 30.06.2015. godine Banka kao zalogodavac zaloge registrovala u registru zaloga kod Agencije za privredne registre.

Dana 14.12.2016. godine, založni poverilac Addiko bank AG (prethodno poslovno ime Hypo Alpe Adria Group AG) je izdala brisovnu dozvolu za brisanje navedene zaloge. Banka je 29.12.2016. godine predala Agenciji za privredne registre zahtev za brisanje založnog prava iz registra, tako da je Agencija za privredne registre izdala Banci rešenje o brisanju registrovane zaloge.

Banka je tokom 2016. godine izvršila prodaju potraživanja od 72 klijenta, a bruto vrednost prodatih potraživanja preračunata u EUR iznosi 86,1 milion.

U toku 2016. godine kamate na kredite klijentima Sektora poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom obračunavane su u zavisnosti od kreditnog rejtinga klijenta, vrste kredita i obezbeđenog kolaterala.

Shodno tome, kamata na kratkoročne kredite pravnim licima odobrene u 2016. godini obračunavala se po kamatnoj stopi u visini EURIBOR-a uvećanog u proseku za marginu od 3.47% godišnje za indeksirane kredite, odnosno za dinarske kredite u visini BELIBOR-a uvećane u proseku za 2.37%.

Dugoročni krediti pravnim licima u 2016. godini su odobravani maksimalno na period do 7 godina i prosečnom marginom od 3.55% uvećanoj za EURIBOR za indeksirane kredite, dok su dinarski dugoročni kredit odobravani u proseku od 24 meseca sa marginom od 1.24% uvećanoj za BELIBOR.

Nenamenski krediti stanovništvu vezani za RSD su u 2016. godini plasirani sa kamatnom stopom 7.4% do 19.48% (u 2015. godini: od 12% - 14%)

Stambeni krediti su u 2016. godini plasirani po kamatnoj stopi od 3.5% do 5.05% (u 2015. godini od 3.1%-6.63%).

(b) Pregled po vrstama kredita

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Krediti po transakcionim računima	430.444	414.350
Overnight krediti	27.278	114.269
Potrošački krediti	276.484	362.494
Gotovinski krediti	6.976.674	3.018.601
Krediti za obrtna sredstva	24.708.059	25.348.322
Investicioni krediti	9.712.390	13.670.645
Stambeni krediti	27.637.834	29.538.535
Kreditne kartice	406.222	461.980
Ostali krediti	4.416.524	5.508.948
Potraživanja za plaćene obaveze po garancijama	165.450	1.567.497
Ukupno bruto krediti	74.757.359	80.005.641
Ispravka vrednosti datih kredita	(14.329.257)	(18.601.785)
Stanje na dan 31. decembra	60.428.102	61.403.856

(c) Promene na računima ispravke vrednosti finansijskih sredstava i ostale aktive

Tabele ispod pokazuju kretanje ispravke vrednosti u 2016. godini i 2015. godini.

'000 RSD

	Po kreditima bankama (napomena 17)	Plasmani komitentima (napomena 18)	Ostala potraživanja (napomena 22)	Ukupno
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	(694)	(12.578.155)	(40.355)	(12.619.204)
Povećanje rashoda (napomena 9)	(4.457)	(9.091.238)	(3.844)	(9.099.539)
Prihodi od ukidanja rezervi (napomena 9)		1.291.816		1.291.816
Kursne razlike	(80)	(593.069)		(593.149)
Isknjižavanja i otpis		1.432.824		1.432.824
Umanjenje po unwinding efektu		691.812		691.812
Naplaćeno		244.225		244.225
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	(5.231)	(18.601.785)	(44.199)	(18.651.215)
Stanje na dan 1. januara 2016. godine	(5.231)	(18.601.785)	(44.199)	(18.651.215)
Povećanje rashoda (napomena 9)	(3.536)	(4.671.604)	(41.082)	(4.716.222)
Prihodi od ukidanja rezervi (napomena 9)		2.832.369		2.832.369
Kursne razlike	(53)	(242.714)	(1)	(242.768)
Isknjižavanje i otpis		5.819.128		5.819.128
Umanjenje po unwinding efektu		263.310		263.310
Naplaćeno		272.039		272.039
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	(8.820)	(14.329.257)	(85.281)	(14.423.358)

19. Nematerijalna ulaganja

'000 RSD

	Licence i prava	Licence u pripremi	Ukupno
Nabavna vrednost			
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	1.551.621	93.572	1.645.193
Povećanje		232.176	232.176
Prenosi (aktiviranje)	306.318	(306.318)	
Rashodovanje	(399.854)	(14.856)	(414.710)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	1.458.085	4.574	1.462.659
Povećanje		205.498	205.498
Prenosi (aktiviranje)	189.318	(189.318)	
Rashodovanje	(21.068)	(2.605)	(23.673)
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	1.626.335	18.149	1.644.484
Akumulirana ispravka vrednosti			
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	799.491		799.491
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 11)	148.666		148.666
Rashodovanje	(398.705)		(398.705)
Obezvređenje	469.946		469.946
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	1.019.398		1.019.398
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 11)	81.556		81.556
Rashodovanje	(3.934)		(3.934)
Otpisi	2.314		2.314
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	1.099.334		1.099.334
Neotpisana vrednost na dan:			
31. decembra 2016. godine	527.001	18.149	545.150
31. decembra 2015. godine	438.687	4.574	443.261

Licence se odnose na prava korišćenja softvera za poslovanje Banke. Softver nije interno generisan.

U skladu sa zahtevima MRS 36 - Umanjenje vrednosti imovine i MSFI 13 - Odmeravanje fer vrednosti izvršena je procena fer vrednosti nematerijalnih ulaganja - osnovnog softvera, na dan 31.12.2016. godine. Procenu je izvršio nezavisni procenitelj Vision Consulting d.o.o. Beograd.

Odmeravanje fer vrednosti osnovnog softvera Banke izvršeno je primenom tehnike troškovnog pristupa/metoda troškova zamene, s obzirom da se radi o softveru koji je potpuno prilagođen potrebama Banke. Nad ovim softverom Banka ima samo pravo korišćenja, koje ne prelazi u pravo vlasništva, te se po tom osnovu ne mogu ostvarivati određene koristi od izdavanja, što je onemogućilo primenu prinosnog pristupa.

Zbog niza specifičnosti samog softvera i naknadnog prilagođavanja, na tržištu ne postoje dovoljno slični softveri da bi se mogao primeniti tržišni pristup.

U primeni troškovnog pristupa korišćeni su Inputi sva tri nivoa 1, 2 i 3 od kojih su najveći značaj imali inputi Nivoa 2 - procenjeni troškovi zamene za novo sredstvo na osnovu prvobitnog ugovora iz 2008. godine i stvarnih troškova nabavke (nivo 1) i nove verzije ugovora iz 2010. godine, korigovanih stvarnih troškova nabavke (nivo 1).

U skladu sa metodologijom primene troškovnog pristupa procenjena nabavna vrednost je umanjena za fizički i funkcionalni otpis i te korekcije reprezentuju inpute nivoa 3.

Procena osnovnog softvera je obuhvatila i dodatna ulaganja izvršena u toku 2016. godine, a koja su i završena do kraja 2016. godine. Uzimajući u obzir redovno održavanje softvera tokom prethodnih godina i nadogradnju izvršenu u 2016. godini, procenjeni preostali vek upotrebe je definisan na 7 godina.

Na osnovu izvršenih analiza, zaključeno je da je nadoknадiva vrednost osnovnog softvera sa pripadajućim ulaganjima viša za RSD 1,941 hiljadu, što ukazuje da nema indikatora obezvređenja.

20. Nekretinine, postrojenja i oprema

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Građevinski objekti	414.937	424.848
Investicije u toku u građevinske objekte	13.723	
Ulaganje u zakupljene objekte	41.564	93.063
Kompjuterska i ostala oprema	219.388	283.428
Finansijski lizing		836
Ulaganja u pripremi	87.090	11.120
Ukupno	776.702	813.295

'000 RSD

	Gradevinski objekti	Ulaganja u objekte u zakupu	Investicije u toku	Kompjuter-ska oprema	Ostala oprema	Ulaganja u pripremi	Finansijski lizing	Ukupno
Nabavna vrednost								
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	479.218	918.198		504.367	1.194.704	29.308	2.984	3.128.779
Povećanje			11.552			70.850		82.402
Prenosi (aktiviranje)	490	11.062	(11.552)	54.957	34.002	(88.959)		
Prenosi sa investicionih nekretnina i finansijskog lizinga					1.913		(1.913)	
Otuđenja i rashodovanja		(100.189)		(57.444)	(76.927)	(79)		(234.639)
Obezvređenje					(4.597)			(4.597)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	479.708	829.071		501.880	1.149.095	11.120	1.071	2.971.945
Povećanje			13.941			131.087		145.028
Prenosi (aktiviranje)	218		(218)	13.525	41.592	(55.117)		
Prenosi sa investicionih nekretnina					1.071		(1.071)	
Otuđenja i rashodovanja		(41.403)		(5.852)	(88.389)			(135.644)
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	479.926	787.668	13.723	509.553	1.103.369	87.090		2.981.329
Ispravka vrednosti								
Stanje na dan 1. januara 2015. godine	37.899	770.159		415.301	965.603		554	2.189.516
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 11)	10.200	46.973		48.276	65.854		166	171.469
Prenosi sa investicionih nekretnina					485		(485)	
Otuđenja i rashodovanja	6.761	(81.124)		(57.411)	(70.561)			(202.335)
Stanje na dan 31. decembra 2015. godine	54.860	736.008		406.166	961.381		235	2.158.650
Amortizacija za tekuću godinu (napomena 11)	10.129	40.369		49.860	49.113			149.471
Prenosi sa investicionih nekretnina					235		(235)	
Uvećanje ispravke zbog sprovođenja restrukturiranja				10.522	8.281			18.803
Otuđenja i rashodovanja		(30.273)		(5.852)	(86.172)			(122.297)
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	64.989	746.104		460.696	932.838			2.204.627
Neotpisana vrednost na dan:								
31. decembra 2016. godine	414.937	41.564	13.723	48.857	170.531	87.090		776.702
31. decembra 2015. godine	424.848	93.063		95.714	187.714	11.120	836	813.295

Banka poseduje građevinske objekte za obavljanje svoje delatnosti na 7 lokacija: ekspozitura Bežanijska kosa, ekspozitura Hypo Hill Beograd, ekspozitura Stepa Stepanović Beograd, ekspozitura Bečej, ekspozitura Bačka Palanka, ekspozitura Subotica i ekspozitura Kruševac.

Svi ostali poslovni prostori su zakupljeni i pozicija „Ulaganja u objekte u zakupu” se odnosi na opremanje i privođenje nameni zakupljenih poslovnih prostora.

Na osnovu Odluke Upravnog odbora Addiko Bank a.d. Beograd o zatvaranju poslovnih jedinica br. 33346/16 od 24.11.2016. godine izvršen je otpis sadašnje vrednosti ulaganja u zakupljene prostore u iznosu od RSD 41,403 hiljade za 3 lokacije koje su ovom Odlukom predviđene za zatvaranje.

Banka nije zalažala svoje objekte kao kolaterale.

Operativni lizing

Buduća minimalna plaćanja po osnovu operativnog lizinga poslovnog prostora na dan 31. decembra su kao što sledi:

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Do 1 godine	303.727	394.334
Od 1 do 5 godina	324.479	594.465
Preko 5 godina	38.642	63.441
Ukupno	666.848	1.052.240

Pored navedenog, Banka je zaključila i 2 ugovora o zakupu poslovnog prostora na neodređeno vreme.

Finansijski lizing

Uporedna tabela prikazuje sadašnje vrednosti minimalnih plaćanja po osnovu finansijskog lizinga:

	'000 RSD	
	2016.	2015.
	Minimalna plaćanja po osnovu finansijskog lizinga	Sadašnja vrednost plaćanja po osnovu finansijskog lizinga
Do 1 godine		
Ukupna minimalna plaćanja po osnovu finansijskog lizinga	135	133
Minus:	135	133
Troškovi kamata		
Sadašnja vrednost minimalnih plaćanja po osnovu finansijskog lizinga	(2)	
Stanje na dan 31. decembra 2016. godine	133	133

U 2016. godini su istekli svi ugovori za finansijski lizing i Banka nije sklapala nove ugovore.

21. Stalna sredstva namenjena prodaji

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Nabavna vrednost		
Stanje na početku godine	337.905	
Prenos sa sredstava stečenih naplatom potraživanja	17.917	158.769
Prenos sa investicionih nekretnina		179.136
Prodaja u toku godine	(206.555)	
Neto vrednost na kraju godine	149.267	337.905

Banka je tokom 2015. godine stekla određeni broj objekata koji su predstavljali obezbeđenje po kreditima učešćem u svojstvu kupca na drugoj vansudskoj aukciji. Kupovinom ovih nepokretnosti, Banka je zatvorila deo duga klijenata u visini ostvarene cene nepokretnosti i preduzela aktivnosti za prodaju ovih sredstava.

Rukovodstvo Banke je donelo odluku da će se izvršiti prodaja ovih sredstava, tako da su sredstva koja ispunjavaju uslove MRS 5 - Stalna imovina koja se drži za prodaju i prestanak poslovanja su preneta sa pozicije sredstava stečenih naplatom potraživanja na stalna sredstva namenjena prodaji.

Tokom 2016. godine prodane su nepokretnosti u iznosu od RSD 206,555 hiljada pri čemu je ostvaren dobitak od prodaje ovih sredstava u iznosu od RSD 17,154 hiljade.

Za prodaju preostalih sredstava rukovodstvo Banke preduzima sve potrebne aktivnosti: angažovanje agencija za prodaju nekretnina, oglašavanje, traženje potencijalnih kupaca u cilju što brže realizacije prodaje.

22. Ostala sredstva

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Potraživanja	471.286	358.359
Potraživanja od zaposlenih	1.023	223
Potraživanja od banaka po poslovima sa karticama	113.882	47.395
Dati avansi i depoziti	70.513	66.692
Potraživanja za plaćene obaveze klijenata	63.868	46.435
Ostale naknade i druga potraživanja	48.634	64.790
Potraživanja za zakupnine	10.550	10.111
Druga potraživanja	162.816	122.713
Ostala aktiva i AVR	97.017	132.783
Unapred plaćeni troškovi	16.871	26.418
Aktivna vremenska razgraničenja	118	257
Sredstva stečena naplatom potraživanja	68.676	78.178
Zalihe kancelarijskog materijala	11.352	27.930
Bruto ostala aktiva	568.303	491.142
Ispravka vrednosti ostalih potraživanja	(96.634)	(58.420)
Neto vrednost ostale aktive	471.669	432.722

Sredstva stečena naplatom potraživanja čine zemljište u iznosu od RSD 63,617 hiljada (u 2015. godini: RSD 63,617 hiljada), zgrade i stanovi u iznosu RSD 5,000 hiljada (u 2015. godini: RSD 14,502 hiljade), pokretne stvari RSD 60 hiljada (u 2015. godini: RSD 60 hiljada).

Od ukupnog iznosa ispravki vrednosti ostalih potraživanja na ispravku vrednosti ostalih potraživanja odnosi se RSD 85,282 hiljade (u 2015. godini: RSD 44,199 hiljada), a na ispravku vrednosti zaliha RSD 11,352 hiljade (u 2015. godini: RSD 14,221 hiljada).

23. Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Transakcioni depoziti u dinarima	312.173	64.959
Transakcioni depoziti banaka	248.399	20.645
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	63.774	44.314
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	670.978	321.957
Transakcioni depoziti banaka	262.359	270.614
Transakcioni depoziti drugih finansijskih organizacija	408.619	51.343
Ostali depoziti u dinarima	18.738	475.445
Ostali depoziti banaka		225.000
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	17.666	248.832
Obaveze za kamate i naknade	1.072	1.613
Ostali depoziti u stranoj valuti	437.984	1.007.040
Ostali depoziti banaka	311.150	1.006.510
Ostali depoziti drugih finansijskih organizacija	126.612	
Obaveze za kamate i naknade	222	530
Primljeni krediti	2.074.335	7.774.828
Primljeni krediti u dinarima		600.000
Overnight krediti	2.074.335	342.336
Dugoročni kredit od matične banke		6.832.492
Stanje na dan 31. decembra	3.514.208	9.644.229

U 2016. godini kratkoročni krediti i depoziti su odobravani Banci po kamatnim stopama u zavisnosti od valute i dospeća u rasponu od: krediti u RSD od 1.7% do 3.1% godišnje (u 2015. godini: u rasponu od 1.7% do 9.6%), u EUR od 0% do 0.65% godišnje (u 2015. godini: u rasponu od (0.15%) do 0.5%, u AUD od 3% godišnje (u 2015. godini kamatna stopa je bila 2%), u USD od 0.4% do 0.7% godišnje (u 2015. godini: u rasponu od 0.18% do 0.39%).

U 2016. godini kamatne stope na dugoročne kredite u stranoj valuti kretale su se u rasponu od 3M EURIBOR + 2.33% do 3M EURIBOR + 5.47% i od 6M LIBOR + 1.715% do 3M LIBOR + 2.33% u zavisnosti od perioda odobrenja kredita i valute.

U 2015. godini kamatne stope na dugoročne kredite u stranoj valuti kretale su se u rasponu od 3M EURIBOR + 2.33% do 3M EURIBOR + 5.47% i od 6M LIBOR + 2.17% do 3M LIBOR + 2.33% u zavisnosti od perioda odobrenja kredita i valute.

Pregled primljenih kredita na dan 31. decembra 2016. godine je prikazan u sledećoj tabeli:

Naziv poverioca					'000 RSD
		Odobreni iznos kredita u valuti	Datum dospeća	Kamatna stopa	2016.
Addiko Bank AG		EUR	16.800	04.01.2017.	0,3% 2.074.335
Stanje primljenih kredita na dan 31. decembra 2016. godine					2.074.335

Pregled primljenih kredita na dan 31. decembra 2015. godine je prikazan u sledećoj tabeli:

Naziv poverioca					'000 RSD
		Odobreni iznos kredita u valuti	Datum dospeća	Kamatna stopa	2015.
Hypo Alpe Adria Group AG		CHF	55.135	30.06.2019. 6M Libor +2,17%	6.203.994
Hypo Alpe Adria Group AG		EUR	5.167	31.12.2027. 3M Euribor + 2,5%	628.498
Domaće banke		RSD	600	04.01.2016. 2,57%	600.000
Domaće banke		USD	1.000	06.01.2016. 0,39%	111.246
Domaće banke		EUR	1.900	04.01.2016. 0,16%	231.090
Stanje primljenih kredita na dan 31. decembra 2015. godine					7.774.828

24. Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Transakcioni depoziti u dinarima	9.917.014	4.644.171
Transakcioni depoziti preduzeća	3.449.516	2.607.663
Transakcioni depoziti javnih preduzeća	4.079.938	271.603
Transakcioni depoziti stranih pravnih lica	46.489	8.270
Transakcioni depoziti drugih komitenata	278.623	147.161
Transakcioni depoziti stanovništva	2.062.448	1.609.474
Transakcioni depoziti u stranoj valuti	16.952.978	11.969.821
Transakcioni depoziti preduzeća	4.364.808	3.850.820
Transakcioni depoziti javnih preduzeća	3.205.272	421.720
Transakcioni depoziti stranih pravnih lica	121.067	60.182
Transakcioni depoziti drugih komitenata	52.508	42.979
Transakcioni depoziti stanovništva	9.209.323	7.594.120
Ostali depoziti u dinarima	3.447.208	5.440.575
Ostali depoziti preduzeća	1.766.366	3.288.122
Ostali depoziti javnih preduzeća	1.375.955	1.427.000
Ostali depoziti javnog sektora	16.600	18.500
Ostali depoziti stranih pravnih lica	1.878	640
Ostali depoziti drugih komitenata	172.953	621.519
Ostali depoziti stanovništva	78.353	71.711
Obaveze za kamate i naknade	35.058	13.000
Obaveze za kamate i naknade indeksirane u stranoj valuti	45	83
Ostali depoziti u stranoj valuti	3.547.336	2.105.211
Ostali depoziti preduzeća	1.782.219	1.852.904
Ostali depoziti javnih preduzeća	1.530.710	
Ostali depoziti drugih komitenata	17.267	11.745
Ostali depoziti stanovništva	235	2.328
Obaveze za kamate i naknade	216.905	238.234
Namenski depoziti u dinarima	6.720.733	172.232
Namenski depoziti pravnih lica	453.894	155.424
Namenski depoziti pravnih lica indeksirani u stranoj valuti	11.429	15.580
Namenski depoziti javnih preduzeća	6.254.528	
Namenski depoziti stanovništva	473	682
Namenski depoziti stanovništva indeksirani u stranoj valuti	409	546
Namenski depoziti u stranoj valuti	831.006	946.410
Namenski depoziti pravnih lica	576.990	690.213
Namenski depoziti stanovništva	254.016	256.197
Štedni depoziti	26.115.606	27.340.140
Štedni depoziti u dinarima	682.627	427.326
Štedni depoziti u stranoj valuti	25.433.883	26.938.953
Razgraničena kamata u stranoj valuti	(904)	(26.139)
Stanje na dan 31. decembra	67.531.881	52.618.560

Na depozite po viđenju pravnih lica u dinarima i u stranoj valuti, Banka ne obračunava kamatu, osim u slučaju ugovaranja posebnih aranžmana što se definiše pojedinačnim ugovorima sa značajnim klijentima. U najvećem broju slučajeva, prilikom ugovaranja posebnih aranžmana, kamatne stope vezuju se za referentnu stopu Narodne banke Srbije. Na depozite po viđenju korisnika budžetskih sredstava lokalne vlasti Banka obračunava i plaća kamatu koja ne može biti niža od važeće eskontne stope Narodne banke Srbije.

Na oročene depozite klijenata u Sektoru poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom, Banka plaća kamatu čija visina zavisi od ročnosti i visine iznosa deponovanih sredstava. Visina kamatnih stopa se na inicijativu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, usklađuje sa kretanjima referentnih kamatnih stopa na tržištu i u toku 2016. godine prosečno je iznosila za dinarske depozite 2.47% na godišnjem nivou, odnosno 0.76% za EUR depozite.

Kamatna stopa na deviznu štednju po viđenju iznosila je od 0.10% do 1.20% (u 2015. godini: 0.10%-1.25%), a na dinarske transakcione depozite stanovništva 0.10% (u 2015. godini: 0.10%).

Kamatna stopa na oročenu dinarsku štednju stanovništva se kretala u rasponu od 3% do 4.70% godišnje (u 2015. godini: 3% - 7%).

Kamatna stopa na deviznu štednju stanovništva se kretala u rasponu od 0.5% do 1.70% (u 2015. godini: 0.05% - 2.5%).

Ročna struktura depozita i ostalih obaveza prema komitentima

'000 RSD

	2016.			2015.		
	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno	Kratkoročni	Dugoročni	Ukupno
U dinarima						
Transakcioni depoziti	9.917.014		9.917.014	4.644.171		4.644.171
Ostali depoziti	3.402.605	9.500	3.412.105	5.416.519	10.973	5.427.492
Nameniski depoziti	46.596	6.674.137	6.720.733	96.605	75.627	172.232
Štedni depoziti:	661.199	21.428	682.627	425.057	2.269	427.326
Obaveze za kamate	35.103		35.103	13.083		13.083
Ukupno u dinarima	14.062.517	6.705.065	20.767.582	10.595.435	88.869	10.684.304
U stranoj valutu						
Transakcioni depoziti	16.952.978		16.952.978	11.969.821		11.969.821
Ostali depoziti	3.302.985	27.446	3.330.431	1.859.251	7.726	1.866.977
Nameniski depoziti	422.508	408.498	831.006	503.574	442.836	946.410
Štedni depoziti:	18.013.661	7.420.222	25.433.883	19.794.007	7.144.946	26.938.953
Obaveze za kamate i naknade	216.001		216.001	212.095		212.095
Ukupno u stranoj valuti	38.908.133	7.856.166	46.764.299	34.338.748	7.595.508	41.934.256
Stanje na dan 31. decembra	52.970.650	14.561.231	67.531.881	44.934.183	7.684.377	52.618.560

25. Subordinirane obaveze

Stanje obaveza po subordiniranim kreditima na dan 31. decembra 2016. i 2015. godine prikazano je u sledećoj tabeli:

Naziv poverioca	Oznaka valute	Iznos u valuti	Datum dospeća	Kamatna stopa	'000 RSD	
					2016.	2015.
Addiko Bank AG	EUR	35.000.000	26.09.2020.	3M Euribor + 5,47	4.321.531	15.708.316
Obaveze za obračunatu kamatu					657	1.306
Ukupno u dinarima					4.322.188	15.709.622

Banka je vratila kredite koji su dospeli u septembru 2016. godine u iznosu od EUR 75.6 miliona i CHF 20 miliona.

Primljeni subordinirani krediti ispunjavaju sve zahteve Narodne banke Srbije za uključivanje u dopunski kapital Banke.

26. Rezervisanja

Banka je izvršila sledeća rezervisanja:

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Rezervisanje za gubitke po garancijama	52.230	83.791
Rezervisanja po osnovu nepokrivenih akreditiva	1.164	914
Rezervisanja po preuzetim dugoročnim obavezama	17.365	36.124
Ukupno rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	70.759	120.829
Rezervisanja za druge potencijalne obaveze	299.970	300.929
Rezervisanja za sudske sporove	169.133	74.735
Rezervisanja za otpremnine za prestanak radnog odnosa	24.448	89.420
Rezervisanja za otpremnine za odlazak u penziju	40.520	53.005
Stanje na dan 31. decembra	604.830	638.918

a) Rezervisanja za gubitke po garancijama, drugim potencijalnim obavezama i otpremnинe:

Banka je izvršila rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na teret rashoda u skladu sa svojom poslovnom politikom.

Rezervisanja za druge potencijalne obaveze u iznosu od RSD 299,970 hiljada odnose se, između ostalog, na neisplaćena rezervisana sredstva u prethodnim godinama za svrhu isplate fizičkim licima nadoknade propisane preporukom Narodne banke Srbije BAN002 u vezi sa primenom ugovorenih neodredivih elemenata promenljive kamatne stope pre početka primene Zakona o zaštiti korisnika finansijskih usluga u iznosu od RSD 19,159 hiljada. Ovaj iznos će biti iskorišćen za svrhu isplate po naknadno uloženim prigovorima klijenata vezanih za rešavanje spornih odnosa koji su u vezi sa preporukom Narodne banke Srbije BAN002.

Rezervisanja za druge potencijalne obaveze u iznosu od RSD 280,811 hiljada izvršena su po osnovu obračuna eventualnog gubitka koji bi pao na teret Banke u vezi verovatnog sudskega sporova.

Troškovi rezervisanja za otpremnine za prestanak radnog odnosa su povećani u 2016. godini za RSD 14,032 hiljade (u 2015. godini: trošak je iznosio RSD 50,025 hiljada).

Upravni odbor Addiko bank a.d. Beograd je u septembru 2016. godine usvojio novi Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji kojim je bitno izmenjena organizaciona struktura Banke. Na osnovu toga je izvršena izmena Pravilnika o sistematizaciji radnih mesta. Konkretno, došlo je do ukidanja određenih organizacionih jedinica ili njihovog pripajanja drugim organizacionim jedinicama, kao i do spajanja, odnosno objedinjavanja organizacionih jedinica u centrali Banke.

Izvršni odbor Banke odredio je i zaposlene za čijim radom prestaje potreba u skladu sa utvrđenim kriterijumima, kao i zaposlene kojima će biti ponuđen premeštaj na radna mesta koja će biti formirana.

U skladu sa ovim odlukama i Pravilnikom o radu Banke, Izvršni odbor je sačinio predlog programa rešavanja viška zaposlenih koji je podnet Nacionalnoj službi za zapošljavanje. Sprovođenje pomenutih mera smanjenja zaposlenih će se obavljati na društveno odgovoran način. Prioritet je da se nađe sporazumno rešenje sa zaposlenima, tj. da se uskladi broj zaposlenih sa smanjenim brojem radnih mesta kroz dobrovoljno zaključenje sporazuma o raskidu radnog odnosa ili aneksa ugovora kroz premeštaje na nova radna mesta u okviru Banke.

U skladu sa ovim odlukama, tokom 2016. godine zaposlenima sa kojim je raskinut ugovor o radu su isplaćene otpremnine u ukupnom iznosu od RSD 79,004 hiljade.

Rezervisanja za otpremnine prilikom odlaska u penziju zaposlenih formirana su na bazi izveštaja nezavisnog aktuara sa stanjem na dan bilansa stanja i ista su iskazana u iznosu sadašnje vrednosti očekivanih budućih isplata.

Polazne pretpostavke nezavisnog aktuara za navedeni obračun su sledeće:

- Podaci o zaposlenima (ukupan radni staž na dan 31.12.2016. godine, pol, starost);
- Tablice smrtnosti;
- Kamatna stopa 7%;
- Zarada u Banci za 2016. godinu po svakom zaposlenom;
- Fluktuacija zaposlenih u narednih 40 godina.

Zakonom o radu ("Službeni glasnik RS" 75/2014) propisano je da je poslodavac dužan da isplati zaposlenom otpremninu pri odlasku u penziju najmanje u visini dve prosečne zarade, a tako isplaćena otpremnina ne može biti niža od dve prosečne zarade po zaposlenom u Republici Srbiji prema poslednjem objavljenom podatku republičkog organa nadležnog za poslove statistike.

Promene na računima rezervisanja su prikazane u narednoj tabeli:

'000 RSD

	Garancije i druge vanbilansne stavke	Druge potencijalne obaveze	Otpremnine za prestanak radnog odnosa	Otpremnine za penzije	Ukupno
Stanje 1. januara 2015. godine	67.240	24.204	40.740	51.045	183.229
Na teret/(u korist) bilansa uspeha (napomena 9)	53.589	480.367	50.025	2.360	586.341
Korišćenje i isplate		(128.907)	(1.345)	(400)	(130.652)
Stanje 31. decembra 2015. godine	120.829	375.664	89.420	53.005	638.918
Na teret/(u korist) bilansa uspeha (napomena 9)	(50.070)	94.951	14.032	(11.667)	47.246
Korišćenje i isplate		(1.512)	(79.004)	(818)	(81.334)
Stanje 31. decembra 2016. godine	70.759	469.103	24.448	40.520	604.830

b) Sudski sporovi

Protiv Banke se na dan 31. decembra 2016. godine vodi 311 sporova. Sudski sporovi su započeti u periodu od 2005. do 2016. godine. Ukupna vrednost svih sporova koji se vode protiv Banke iznosi RSD 4,205,811 hiljada.

Banka je usvojila Proceduru za procenu uspešnosti u pasivnim sudskim postupcima i za utvrđivanje rezervacija za pravni rizik po osnovu tih postupaka.

Procena uspešnosti u pasivnim sudskim postupcima vrši se na osnovu:

- pravne osnovanosti tužbenog zahteva;
- pravne analize toka svakog pojedinog sudskog postupka;
- sagledavanja činjenica i dokaza koje je u toku postupka iznela protivnička strana i činjenica i dokaza koje je u sudskom postupku iznela ili koje može izneti Banka i međusobne zavisnosti i povezanosti ovih činjenica i dokaza;
- poznate sudske prakse u istim ili sličnim sudskim postupcima;
- ukoliko sudski postupak vodi advokat angažovan od strane Banke, prilikom procene uspešnosti uzima se u obzir i njegovo mišljenje. Izuzetno, u veoma složenim postupcima, služba Banke u čijoj je nadležnosti sudski postupak u pitanju može zatražiti eksterno pravno mišljenje o uspešnosti postupka i ako postupak ne vodi advokat nego ga vodi Banka;
- mogućnosti da se sa protivničkom stranom postigne sudsko ili vansudsko poravnanje;
- pravila i uslova za rezervisanje utvrđena Međunarodnim računovodstvenim standardom - MRS 37;
- drugih elemenata koji mogu biti od uticaja na uspeh Banke u sudskom postupku.

Procena uspešnosti pasivnih sudskih postupaka vrši se najmanje jednom polugodišnje, najkasnije 15. u mesecu pre isteka kalendarskog polugodišta.

Procena se vrši na osnovu pravnog i činjeničnog stanja na dan procene.

U toku 2016. godine Banka je izvršila rezervisanja po osnovu sudskih sporova u iznosu od RSD 169,133 hiljade.

Banka vodi veći broj izvršnih sporova protiv trećih lica, uglavnom radi naplate svojih potraživanja.

Sva utužena potraživanja su ispravljena u skladu sa metodologijom Banke i za njih su terećeni rashodi Banke.

27. Ostale obaveze

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Obaveze prema dobavljačima u dinarima	112.921	89.358
Obaveze prema dobavljačima u stranoj valuti	22.742	27.323
Prevremene uplate za dugovanja po kreditima	66.540	67.365
Obaveze za neiskorišćene godišnje odmore i druge obaveze prema zaposlenima	104.320	18.548
Ostale obaveze u dinarima	122.233	71.239
Ostale obaveze u stranoj valuti	93.257	294.640
Primljeni avansi u dinarima	43	923
Obaveze za poreze i doprinose	37.167	9.561
Dugoročne obaveze za finansijski lizing (napomena 20)		133
Obaveze po poslovima sa karticama	11.334	2.126
Razgraničeni rashodi	31.603	38.598
Razgraničeni prihodi	19.693	15.482
Ukupno ostale obaveze	621.853	635.296

28. Kapital i rezerve

Kapital Banke na dan 31. decembra 2016. godine obuhvata akcijski kapital, emisionu premiju, rezerve, revalorizacione rezerve, rezerve fer vrednosti i akumulirani rezultat.

Struktura ukupnog kapitala Banke prikazana je kako sledi:

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Akcijski kapital	17.517.484	17.517.484
Emisiona premija	4.306.318	9.758.438
Druge rezerve iz dobiti		821.856
Rezerve za opšte bankarske rizike		71.293
Rezerve fer vrednosti	168.077	326.978
Neraspoređena dobit prethodnih godina		1.586.977
Gubitak u tekućoj godini	(1.278.508)	(7.932.246)
Stanje na dan 31. decembra	20.713.371	22.150.780

a) Akcijski kapital i emisiona premija

Na dan 31. decembra 2016. godine, upisani i uplaćeni kapital Banke se sastoji od 8,758,742 obične akcije (31. decembra 2015. godine: 8,758,742 akcije) pojedinačne nominalne vrednosti RSD 2,000 po akciji.

Svaka akcija nosi jedan glas. Sve emitovane akcije su u potpunosti plaćene.

Akcije su registrovane kod Komisija za hartije od vrednosti:

CFI kod: ESVUFR

ISIN broj: RSHYPOE 68424

Dana 27. marta 2014. godine, sprovedena je promena većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd u Centralnom registru, depou i kliringu hartija od vrednosti. Umesto većinskog akcionara Hypo Alpe-Adria-Bank International AG, Klagenfurt, kao većinski akcionar upisan je Hypo SEE Holding AG, Klagenfurt. Dana 30.10.2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG.

Na dan 31.12.2014. godine Hypo Group Alpe Adria AG je bila vlasnik 7,159,669 akcija Banke, a Industrija kotrljajućih ležajeva u stečaju, Beograd vlasnik 73 akcije.

Dana 13.11.2015. godine Privredni sud u Beogradu odobrio je prodaju 73 akcije u vlasništvu stečajnog dužnika Industrija kotrljajućih ležajeva a.d. Beograd. Akcije je otkupila Hypo Group Alpe Adria AG i na taj način je postala jedini akcionar Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Dana 30.12.2015. godine u Agenciji za privredne registre evidentirano je povećanje akcionarskog kapitala. U Centralnom registru je izvršeno povećanje kapitala izdavanjem XXIX emisije u iznosu od 1,599,000 običnih akcija nominalne vrednosti RSD 2,000 po akciji. Uplata akcija je izvršena konverzijom dela subordiniranog kredita u akcijski kapital u iznosu od RSD 3,198,000,000.

Dana 08.07.2016. godine, rešenjem Trgovinskog suda u Beču br. FN 350921k, izvršena je promena poslovog imena Hypo Group Alpe Adria AG u Addiko Bank AG, sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

U toku 2016. godine Banka nije povećavala akcionarski kapital, tako da ukupan broj izdatih i uplaćenih akcija iznosi 8,758,742 nominalne vrednosti za jednu akciju od RSD 2,000.

Banka nema upisanog, a neuplaćenog akcijskog kapitala.

Povećanje broja akcija u 2016. i 2015. godini je prikazano u narednoj tabeli:

	'000 RSD	
	Broj običnih akcija	Nominalna vrednost
Stanje 1. januara 2015. godine	7.159.742	2.000
Emisija novih akcija u 2015. godini	1.599.000	2.000
Ukupan broj akcija na dan 31.12.2015. godine	8.758.742	2.000
Ukupan broj akcija na dan 31. decembra 2016. godine	8.758.742	2.000

Svaka akcija nosi jedan glas i nema ograničenja za isplatu dividendi koje proističu iz akcija.

Struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2016. godine je sledeća:

	'000 RSD		
Naziv akcionara	Iznos u 000 RSD	% učešća	Broj akcija
Addiko Bank AG	17.517.484	100%	8.758.742
Ukupno	17.517.484	100,00%	8.758.742

U donjoj tabeli prikazana je struktura akcionara Banke na dan 31. decembra 2015. godine:

	'000 RSD		
Naziv akcionara	Iznos u 000 RSD	% učešća	Broj akcija
Hypo Group Alpe Adria AG	17.517.484	100%	8.758.742
Ukupno	17.517.484	100,00%	8.758.742

Emisiona premija

Emisiona premija je na dan 31. decembra 2015. godine iznosila RSD 9,758,438 hiljada i formirana je prilikom emisije akcija. Emisiona premija predstavlja razliku između postignute prodajne vrednosti akcija i njihove nominalne vrednosti:

- U periodu od 2002. godine do 2008. godine formirana je emisiona premija u visini od RSD 2,790,840 hiljada;
- U toku 2008. godine posle izvršene dve emisije akcija formirana je emisiona premija u visini od RSD 4,414,469 hiljada;
- U martu 2009. godine emitovano je 392,205 akcija nominalne vrednosti RSD 2,000 koje su prodate po ceni od RSD 8,500, pri čemu je ostvarena emisiona premija od RSD 2,549,332 hiljade;
- U julu 2010. godine emitovano je 584 akcije nominalne vrednosti RSD 2,000 koje su prodate po ceni od RSD 8,500, pri čemu je ostvarena emisiona premija od RSD 3,797 hiljada;
- Na osnovu Odluke Skupštine banke br. 11866/16 od 26.04.2016. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2015. godini u iznosu od RSD 5,452,120 hiljada, tako da emisiona premija na kraju 2016. godine iznosi RSD 4,306,318 hiljada.

b) Rezerve iz dobiti

Rezerve iz dobiti su formirane iz ostvarene dobiti Banke u prethodnim godinama. Na dan 31. decembra 2015. godine rezerve iz dobiti iznosile su RSD 821,856 hiljada.

Na osnovu Odluke Skupštine banke br. 11866/16 od 26.04.2016. godine izvršeno je pokriće gubitka ostvarenog u 2015. godini u iznosu od RSD 821,856 hiljada, tako da Banka nema ove rezerve na dan 31. decembra 2016. godine.

c) Rezerve fer vrednosti

Pozitivni efekti promene fer vrednosti po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju formirani su kao rezultat svodenja vrednosti ulaganja u finansijska sredstva raspoloživa za prodaju na fer vrednost. Ove rezerve su korigovane za efekte odloženih poreza (napomene 13 i 16).

Na dan 31. decembra 2016. godine revalorizacione rezerve iznose RSD 214,391 hiljadu (31. decembar 2015. godine: RSD 336,583 hiljade). Nerealizovani gubici po finansijskim sredstvima raspoloživim za prodaju iznose RSD 46,314 hiljada (31. decembar 2015. godine: RSD 9,605 hiljada).

Komponente ostalog rezultata koje mogu biti reklasifikovane u dobitak ili gubitak po osnovu revalorizacionih rezervi iznose RSD 158,901 hiljadu (u 2015: RSD 197,227 hiljada).

d) Rezerve za procenjene gubitke koji mogu nastati po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki

Banka je dužna da kvartalno obračunava rizike od nastanka potencijalnih gubitaka po bilansnoj aktivi i vanbilansnim stavkama u skladu sa Odlukom Narodne banke o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki.

Krediti, plasmani i druga izloženost Banke klasifikuju se u kategorije, u skladu sa procenom naplativosti kredita i drugih plasmana, u zavisnosti od: broja dana koliko je prekoračen ugovoren rok za plaćanje glavnice i kamate, finansijskog položaja komitenta i kvaliteta pribavljenih sredstava obezbeđenja.

Na dan 31. decembra 2016. godine, potrebna rezerva za procenjene gubitke po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki je iznosila RSD 8,461,721 hiljadu (31. decembra 2015. godine: RSD 13,576,555 hiljada).

Uporedni pregled obračunatih ispravki vrednosti po bilansnim stavkama i rezervisanja za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama na teret bilansa uspeha u skladu sa aktima Banke i obračunate rezerve po zahtevima Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2016. godine:

	'000 RSD		
	Po metodologiji NBS	Po aktima Banke	Potrebne rezerve
Ukupno za bilansnu aktivu	20.855.785	14.423.359	8.275.753
Ukupno za vanbilansne stavke	235.759	70.759	185.968
Ukupno	21.091.544	14.494.118	8.461.721

Uporedni pregled obračunatih ispravki vrednosti po bilansnim stavkama i rezervisanja za potencijalne gubitke po vanbilansnim stavkama na teret bilansa uspeha u skladu sa aktima Banke i obračunate posebne rezerve po zahtevima Narodne banke Srbije na dan 31. decembra 2015. godine (u skladu sa regulativom Narodne banke Srbije primenljivom na taj dan):

	'000 RSD		
	Po metodologiji NBS	Po aktima Banke	Potrebne rezerve
Ukupno za bilansnu aktivu	30.625.207	18.651.215	13.388.263
Ukupno za vanbilansne stavke	269.341	120.829	188.292
Ukupno	30.894.548	18.772.044	13.576.555

29. Usaglašenost poslovanja banke sa zakonskim propisima

Banka je dužna da obim i strukturu svog poslovanja i rizičnih plasmana uskladi sa pokazateljima poslovanja propisanim Zakonom o bankama i relevantnim odlukama Narodne banke Srbije donetim na osnovu navedenog Zakona.

Na dan 31. decembra 2016. godine, Banka je usaglasila sve pokazatelje poslovanja sa propisanim vrednostima.

Ostvareni pokazatelji poslovanja Banke bili su sledeći:

Pokazatelji poslovanja	Propisani	2016.	2015.
Kapital	Minimum 10 EUR miliona	116 EUR miliona	95 EUR miliona
Adekvatnost kapitala	Minimum 12%	23,03%	20,91%
Dugoročna ulaganja	Maksimum 60%	5,43%	7,05%
Zbir velikih izloženosti banke	Maksimum 400%	29,49%	33,26%
Pokazatelj likvidnosti:	Minimum 1	2,30%	1,93%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	1,45%	1,59%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	1,69%	1,40%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 1	1,97%	1,63%
Pokazatelj likvidnosti u užem smislu:	Minimum 0,7	1,95%	1,61%
- u prvom mesecu izveštajnog perioda	Minimum 0,7	1,29%	1,39%
- u drugom mesecu izveštajnog perioda	Minimum 0,7	1,41%	1,20%
- u trećem mesecu izveštajnog perioda	Minimum 0,7	1,63%	1,42%
Pokazatelj deviznog rizika	Maksimum 20%	1,35%	28,75%
Velike izloženosti banke prema jednom licu ili grupi povezanih lica	Maksimum 25%	12,08%	10,41%

30. Odnosi sa povezanim licima i članicama addiko grupacije

Jedini vlasnik Addiko Bank a.d. Beograd je Addiko Bank AG, u čijem se vlasništvu nalazi 100% akcija Addiko Bank a.d. Beograd.

Transakcije sa povezanim licima se obavljaju po tržišnim uslovima.

a) Bilans stanja

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim pravnim licima na dan 31.12.2016. godine:

Finansijska sredstva na 31.12.2016. godine							'000 RSD
	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Mostar	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Potraživanja po osnovu promene fer vrednosti derivata (napomena 15)	36.962						36.962
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	176.169	9.699	9.942	1.050.288	1.784		1.247.882
Ostala sredstva	110.359		15.518	15.302	543	6.123	147.845
Ukupno finansijska sredstva	323.490	9.699	25.460	1.065.590	2.327	6.123	1.432.689
Finansijske obaveze 31.12.2016. godine							
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju	16.289						16.289
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	2.312.662		16.534	9.765	314.157	21.390	2.674.508
Subordinirane obaveze (napomena 25)	4.322.188						4.322.188
Ostale obaveze	57		8.739	900	305	418	10.419
Ukupno	6.651.196		25.273	10.665	314.462	21.808	7.023.404

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima na dan 31.12.2015. godine:

Finansijska sredstva 31.12.2015. godine							'000 RSD
	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Mostar	Addiko Bank Podgorica	Ukupno
Potraživanja po osnovu promene fer vrednosti derivata (napomena 15)	564						564
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija (napomena 17)	119.098	64	3.620	1			122.783
Ostala sredstva	304	-	11.315	12.677	369	4.798	29.463
Ukupno finansijska sredstva	119.966	64	14.935	12.678	369	4.798	152.810
Finansijske obaveze 31.12.2015. godine							
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovaju	66.169						66.169
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	7.302.751		248.087	134.513	609.888	8.590	8.303.829
Subordinirane obaveze (napomena 25)	15.709.622						15.709.622
Ostale obaveze	15.464		7.792	669	55	351	24.331
Ukupno	23.094.006		255.879	135.182	609.943	8.941	24.103.951

b) Bilans uspeha

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim pravnim licima u 2016. godini:

Prihodi 2016. godine

	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Mostar	Addiko Bank Podgorica	'000 RSD Ukupno
Prihodi od kamata	135			675			810
Prihodi od naknada i provizija				40	7		47
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	525.660						525.660
Ostali prihodi (napomena 8)	110.055						110.055
Ukupno prihodi	635.850			715	7		636.572
Rashodi 2016. godine							
Rashodi od kamata	(445.103)	(357)	(108)	(247)	(2.088)		(447.903)
Rashodi naknada i provizija			(620)				(620)
Ostali rashodi	(39.715)		(32.455)				(72.170)
Ukupno rashodi	(484.818)	(357)	(33.183)	(247)	(2.088)		(520.693)

Tabela ispod prikazuje transakcije sa povezanim licima u 2015. godini:

Prihodi 2015. godine

	Addiko Bank AG, Beč	Addiko Bank Ljubljana	Addiko Bank Zagreb	Addiko Bank Banja Luka	Addiko Bank Mostar	Addiko Bank Podgorica	'000 RSD Ukupno
Prihodi od kamata	172						172
Prihodi od naknada i provizija				10			10
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaju	897.436						897.436
Ukupno prihodi	897.608			10			897.618
Rashodi 2015. godine							
Rashodi od kamata	(635.633)		(45)	(65)	(387)		(636.130)
Rashodi naknada i provizija			(67)				(67)
Ostali rashodi	(88.863)		(32.862)				(121.725)
Ukupno rashodi	(724.496)		(32.974)	(65)	(387)		(757.922)

c) Transakcije sa povezanim fizičkim licima

U toku 2016. godine članovima Upravnog odbora Banke za njihovo angažovanje isplaćena je bruto naknada u visini od RSD 4,594 hiljade (2015. godina: RSD 4,139 hiljada).

U toku 2016. godine članovima Izvršnog odbora Banke isplaćena je bruto zarada u visini od RSD 93,890 hiljada (2015. godina: RSD 65,849 hiljada).

U toku 2016. godine ključnom rukovodećem osoblju isplaćena je bruto zarada u visini od RSD 172,591 hiljadu (2015. godina: RSD 176,021 hiljadu).

Ključno rukovodeće osoblje čine ona lica koja imaju ovlašćenja i odgovornost za planiranje, usmeravanje i kontrolisanje aktivnosti Banke, direktno ili indirektno, uključujući sve direktore (bez obzira da li su izvršni ili ne).

Osim ovih naknada, nije bilo plaćanja po ostalim vrstama naknada.

Na dan 31. decembra 2016. godine depoziti fizičkih lica povezanih sa Bankom iznose RSD 183,270 hiljada (31. decembra 2015. godine: RSD 202,116 hiljada).

Na dan 31. decembra 2016. godine krediti fizičkim licima povezanih sa Bankom iznose RSD 185,449 hiljada (31. decembra 2015. godine: RSD 282,977 hiljada).

31. Usaglašavanje potraživanja i obaveza

Banka je izvršila usaglašavanje potraživanja i obaveza sa stanjem na dan 31. oktobra 2016. godine, a sa najvećim klijentima usaglašavanje je vršeno i na dan 31. decembra 2016. godine putem IOS-a.

Do dana izrade ovog izveštaja, od poslatih 13 hiljada IOS-a, evidentiran je neusaglašeni iznos potraživanja od EUR 996 hiljada, CHF 92 hiljade i RSD 32.937 hiljada. Osporeni iznosi najvećim delom se odnose na klijente koji su u postupku stečaja i restrukturiranja. Klijenti nisu potvrdili iznose depozita i drugih obaveza Banke u iznosu od EUR 8 hiljada, RSD 5.427 hiljada.

Banka i dalje preduzima aktivnosti da se potraživanja i obaveze usaglase sa klijentima i proces usaglašavanja je i dalje u toku.

32. Vanbilansne stavke

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Ukupno garancije i preuzete obaveze	13.884.173	12.707.615
Plative garancije	2.110.518	1.772.672
Činidbene garancije	3.124.484	2.227.233
Nepokriveni akreditivi	93.123	33.957
Preuzete neopozive obaveze	1.326.400	1.378.600
Preuzete opozive obaveze za nepovučene kredite	7.229.648	7.295.153
Ukupno derivati	57.989.416	38.574.971
Potraživanja za prodane valute	29.025.839	19.257.339
Obaveze za kupljene valute	28.963.577	19.317.632
Ostale vanbilansne stavke	454.400.862	455.858.866
Plasmani u ime i za račun	1.178.782	1.159.153
Ostale preuzete obaveze	2.791.184	2.388.249
Primljena jemstva za obaveze	11.966.335	8.307.460
Evidencija kolateralna	428.990.038	428.990.037
Založena potraživanja	-	6.278.311
Ostala vanbilansna aktiva	9.474.523	8.735.656
Ukupno vanbilansne stavke	526.274.451	507.141.452

Na kraju svakog obračunskog perioda Banka vrši obračun rezervisanja za potencijalne i preuzete obaveze. Iznos priznat kao rezervisanje je najbolja procena izdataka zahtevanih da se izmiri sadašnja obaveza na datum bilansa stanja. Pregled rezervisanja po vanbilansnim pozicijama prikazan je u Napomeni 26.

Derivativni finansijski instrumenti

U vanbilansnoj evidenciji derivata su prikazana potraživanja i obaveze po osnovu FX svopova. Svopovi predstavljaju ugovore između dve strane o razmeni plaćanja u nekom periodu pri čemu su iznosi plaćanja zavisni od promene relevantnog indeksa kao što je na primer kamatna stopa ili devizni kurs.

Derivati, uključujući valutne ugovore, valutne svopove i druge izvedene finansijske instrumente, prvobitno se priznaju po fer vrednosti u vanbilansnoj evidenciji na datum potpisivanja ugovora i naknadno se ponovo vrednuju po fer vrednosti.

Početno priznavanje derivata vrši se u momentu kada je izvršeno ugovaranje derivativnog ugovora sa drugom ugovornom stranom (datum dogovora). Iznosi nominalne glavnice (notional amount) na koji su derivati ugovoreni evidentirani su vanbilansno.

Bilansno je u aktivi ili pasivi iskazana pozitivna ili negativna promena fer vrednosti derivata i prikazana u Napomeni 15.

33. Devizni kursevi

	2016.	2015.
USD	117,1353	111,2468
EUR	123,4723	121,6261
CHF	114,8473	112,5230
GBP	143,8065	164,9391
JPY	1,0044	0,9240

Zvanični srednji devizni kursevi Narodne banke Srbije utvrđeni na međubankarskom sastanku deviznog tržišta, korišćeni za preračun deviznih pozicija bilansa stanja na dan 31. decembra 2016. godine i 2015. godine u funkcionalnu valutu (RSD), za pojedine strane valute su:

34. Događaji nakon datuma izveštajnog perioda

Nisu postojali značajni događaji nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2016. godinu.

Sadržaj

Godišnji izveštaj o poslovanju sastavlja se u skladu sa članom 29. Zakona o računovodstvu (Službeni glasnik RS 62/13) i sadrži:

Opšte informacije o banci	99
Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor	99
Društvena odgovornost i zaštita životne sredine	105
Rezultati poslovanja banke	106
Poslovne aktivnosti banke	107
Poslovanje sa stanovništvom i mikro klijentima	107
Dinarski i devizni platni promet i poslovanje sa karticama	108
Poslovanje odeljenja sredstava i upravljanja bilansom	113
Strategija planiranog razvoja banke	117
Aktivnosti istraživanja i razvoja	117
Upravljanje finansijskim rizicima	118
Kreditni rizik	119
Devizni rizik	120
Rizik kamatne stope	121
Rizik promena cena	122
Rizik likvidnosti	123
Ostali rizici	125
Upravljanje kapitalom	126
Događaji nakon datuma izveštajnog perioda	127
Organizaciona struktura banke	127
Ogranci banke	130

Godišnji izveštaj o poslovanju na dan 31. decembra 2016. godine

1. Opšte informacije o banci

Rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu XII-Fi.br.10865/02 od 27.9.2002. godine, na osnovu izvršene kupoprodaje akcija od postojećih akcionara Depozitno-kreditne banke a.d. Beograd, upisano je većinsko vlasništvo Hypo Alpe-Adria-Bank AG Klagenfurt, a rešenjem Trgovinskog suda u Beogradu IX Fi.br.12210/02 od 28.10.2002. godine upisana je promena naziva banke u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Po sprovedenom postupku preuzimanja akcija Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd od strane Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt odobrenom rešenjem Komisije za hartije od vrednosti br. 4/0-32-3303/4-10 od 14.07.2010. godine i sprovedenom postupku prinudne prodaje akcija u svemu u skladu sa Zakonom, Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd imala je dva akcionara i to: Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt i Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd (kasnije: Industrija kotrljajućih ležaja a.d. Beograd - u stečaju).

Skupština Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd na sednici održanoj dana 24.03.2011. godine donela je Odluku o izmenama i dopunama Ugovora o osnivanju Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd br. 08461/11 kojom je Banka promenila način organizovanja i postala zatvoreno akcionarsko društvo, a Rešenjem Agencije za privredne registre BD 39396/11 od 05.04.2011. godine usvojen je zahtev Banke pa je Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd promenila pravnu formu i upisana u APR-u kao zatvoreno akcionarsko društvo.

Na osnovu Rešenja Narodne banke Srbije G.br.10407 od 22.11.2013. godine o davanju prethodne saglasnosti sticaocu Hypo SEE Holding AG za sticanje direktnog vlasništva, koje mu omogućava 99,999% glasačkih prava u Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd, dana 27.03.2014. godine u Centralnom registru depoa i kliringa hartija od vrednosti izvršen je prenos akcija izdavaoca Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd sa računa društva Hypo Alpe-Adria-Bank International AG Klagenfurt na račun sticaoca Hypo SEE Holding AG Klagenfurt, matični broj FN 350921, Alpen-Adria-Platz 1, Klagenfurt.

Dana 30.10.2014. godine Hypo SEE Holding AG promenio je naziv u Hypo Group Alpe Adria AG.

Dana 13.11.2015. godine, Privredni sud u Beogradu odobrio je prodaju 73 akcije u vlasništvu stečajnog dužnika Industrija kotrljajućih ležajeva a.d. Beograd. Akcije je otkupila Hypo Group Alpe Adria AG i na taj način je postala jedini akcionar Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd.

Vlasnik Hypo Group Alpe Adria AG Klagenfurt (100%) je „Al Lake” Luksemburg S.A.R.L. registrovan u Privrednom registru u Luksemburgu pod registarskim brojem B191802, na adresi 47 Grand Rue, L-1661 Luksemburg.

„Al Lake” Luksemburg S.A.R.L je u vlasništvu društva „Al Lake” Management S.A.R.L. Luksemburg.

Vlasništvo nad „Al Lake” Management S.A.R.L. Luksemburg imaju fondovi kojima upravlja društvo Advent International Corporation sa sedištem u Sjedinjenim Američkim Državama-Boston i Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD).

Dana 08.07.2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br. FN 350921k izvršena je promena poslovног imena Hypo Group Alpe Adria AG (HGAA) u Addiko Bank AG (ABH), sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

Dana 08.07.2016. godine Rešenjem Agencije za privredne registre broj BD 55080/2016 izvršena je promena poslovног imena Hypo Alpe-Adria-Bank a.d. Beograd u Addiko Bank a.d. Beograd.

Šifra delatnosti banke je 6419 - Ostalo monetarno posredovanje.

Matični broj Banke je 07726716.

Poreski identifikacioni broj Banke je 100228215.

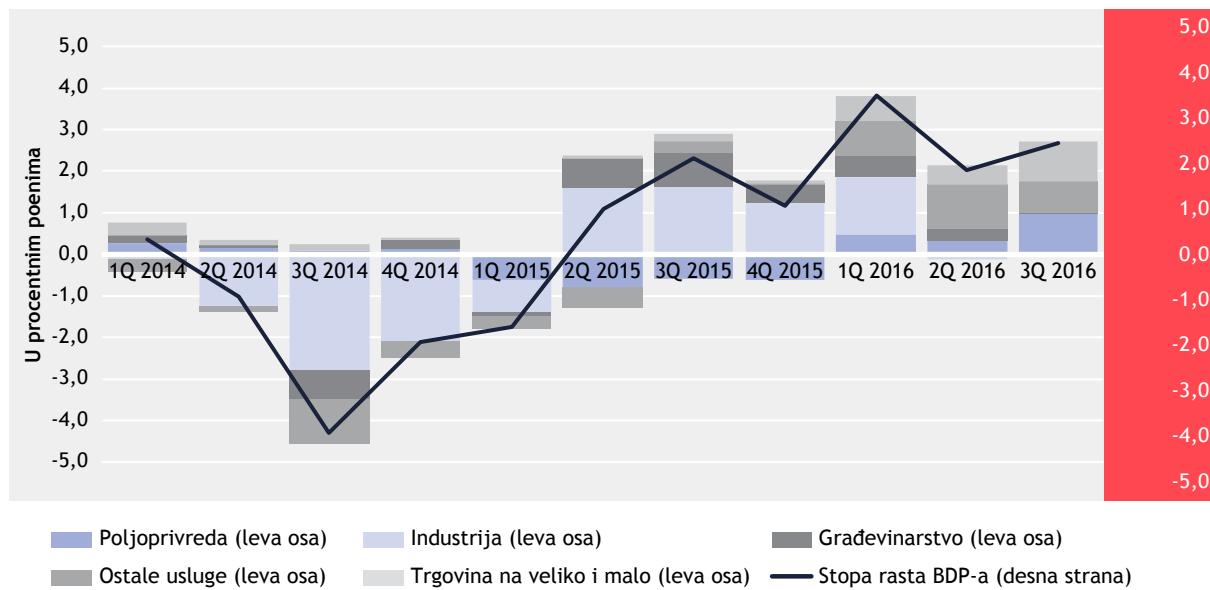
2. Makroekonomsko okruženje i bankarski sektor

Međunarodno okruženje i privredna aktivnost

Proteklu godinu u svetu obeležio je nastavak trenda relativno slabog privrednog rasta u okruženju. Tako je stopa rasta u Evrozoni, ključnom trgovinskom partneru Srbije, usporila 1,7% međugodišnje tokom prva tri kvartala 2016, naspram rasta od 2,0% ostvarenog u 2015. godini, i to uprkos nastavku sprovođenja veoma ekspanzivnih mera monetarne politike Evropske Centralne Banke (ECB).

Uprkos i dalje relativno skromnom rastu u bloku zemalja koje su ključni trgovinski partner Srbije, rast domaće privrede je ubrzan. Tako je tokom prva tri kvartala 2016. godine zabeležen privredni rast od oko 2,8% (+ 0,7% u 2015. godine). Do ovog ubrzavanja je došlo pre svega, po svemu sudeći, zbog relativno povoljne poljoprivredne sezone, intenzivirane investicione aktivnosti, blagog oporavka domaće tražnje, čemu je, početkom godine, doprinosiо i efekat niske baze u energetskom sektoru.

Grafikon 1. Kontribucije privrednom rastu u Srbiji (proizvodni princip)

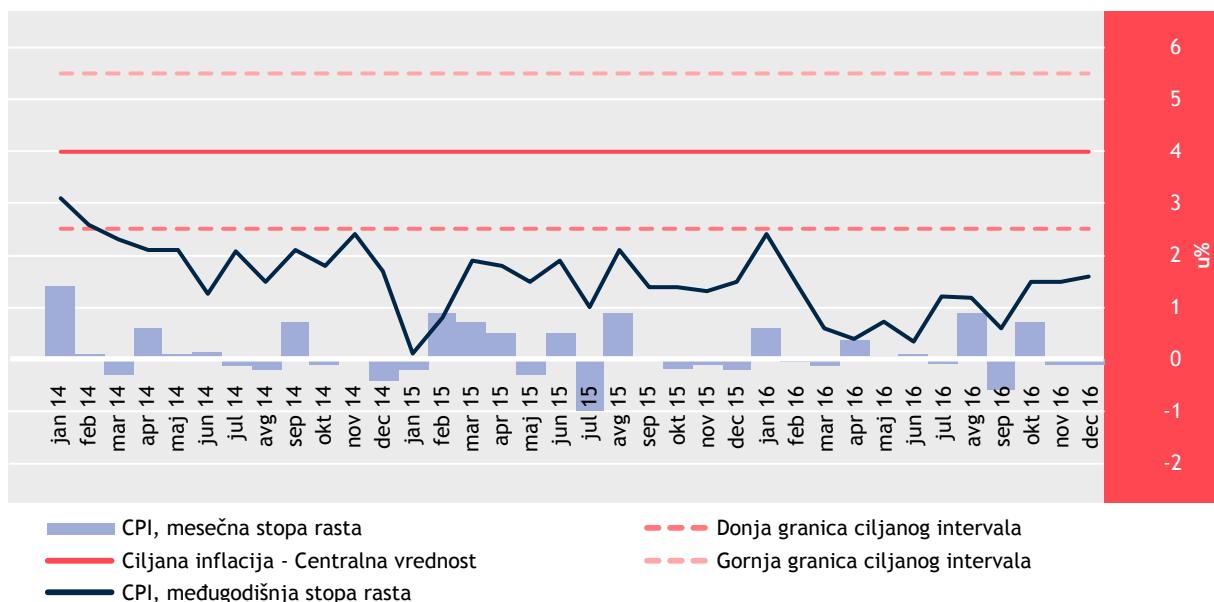

Izvor: RZS, kalkulacija ABSE

Cene

Trend slabih inflatornih pritisaka se nastavio i u 2016. godini, pre svega, čini se, pod uticajem niske agregatne tražnje u međunarodnom okruženju, i dalje niskih cena energenata, efekta povoljne poljoprivredne sezone, ali i relativne stabilnosti vrednosti dinara. Tako je međugodišnja inflacija u periodu januar-oktobar 2016. godine dostigla svega 1,5%, koliko je iznosila i na kraju 2015. godine. Time se međugodišnja inflacija i tokom cele 2016. godine zadržala ispod donje granice ciljanog koridora Narodne banke Srbije (u daljem tekstu: NBS) od $4\pm1,5\%$, dok je krajem 2016. godine NBS donela i odluku o smanjenju ciljane inflacije na $3\pm1,5\%$.

Grafikon 2. Godišnja i mesečna inflacija i ciljani koridor NBS

Izvor: NBS, RZS

Devizni kurs

Proteklu godinu obeležila je i relativna stabilnost vrednosti dinara, čija se vrednost u odnosu na evro kretala u okvirima od 121,51 (04.01.2016. godine) do 123,95 (27.06.2016. godine), dok je depresijacija u 2016. godini (zaključno sa 07.12.2016. godine) iznosila 1,3%.

Grafikon 3. Kretanje vrednosti valutnog para EUR/RSD

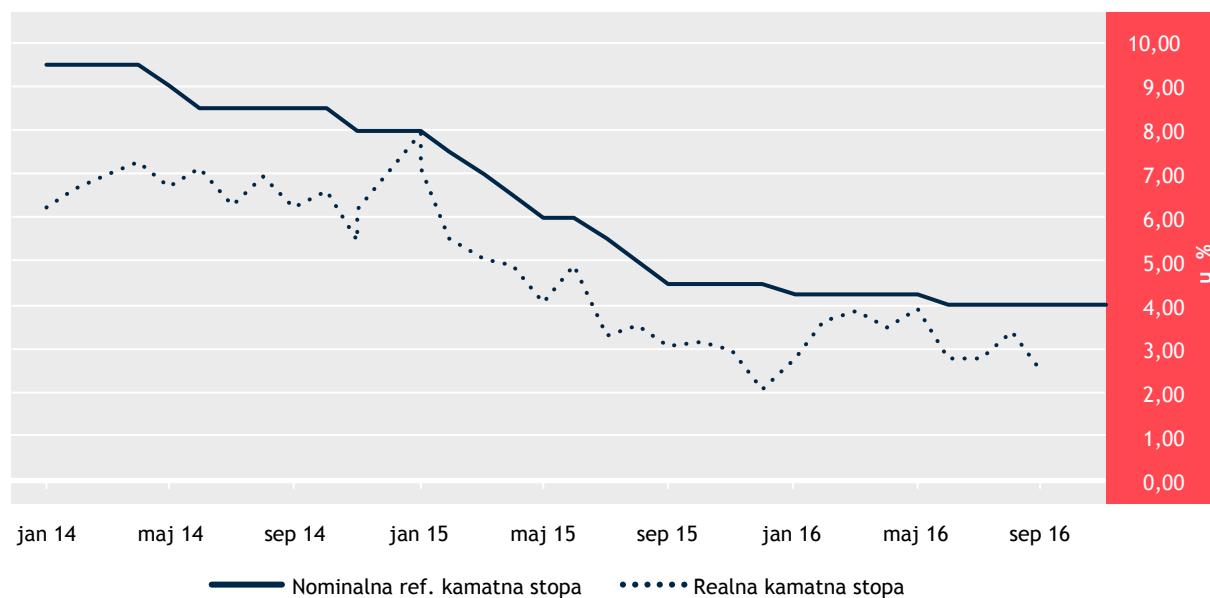
Izvor: NBS

Relativnoj stabilnosti domaće valute, po svemu sudeći, doprineo je nastavak trenda eksternog uravnoteženja, tj. sužavanja platno-bilansnog deficit-a, te adekvatnih kapitalnih priliva iz inostranstva, ali i fiskalno uravnoteženje postignuto tokom 2016. godine. U ovim uslovima, NBS je intervenisala neto prodajom 150 miliona evra (zaključno sa 07.12.2016. godine).

Monetarna politika

U uslovima i dalje relativno niskih inflatornih pritisaka, kao i relativne stabilnosti vrednosti dinara, NBS je tokom 2016. godine ublažila restriktivnost monetarne politike putem snižavanja referentne kamatne stope za ukupno 0,5 procenatnih poena na nivo od 4,0% koliko je iznosila nakon decembarske sednice IO NBS. Imajući u vidu izglede produžavanja trenda niske inflacije u zemlji i okruženju, a u uslovima dugotrajnog kretanja godišnje stope ispod granice ciljanog koridora NBS, Narodna banka Srbije je krajem 2016. godine donela odluku da od 01.01.2017. godine smanji ciljanu inflaciju na $3\pm1,5\%$ (sa $4\pm1,5\%$).

Grafikon 4. Kretanje vrednosti valutnog para EUR/RSD

Izvor: NBS, kalkulacija ABSE

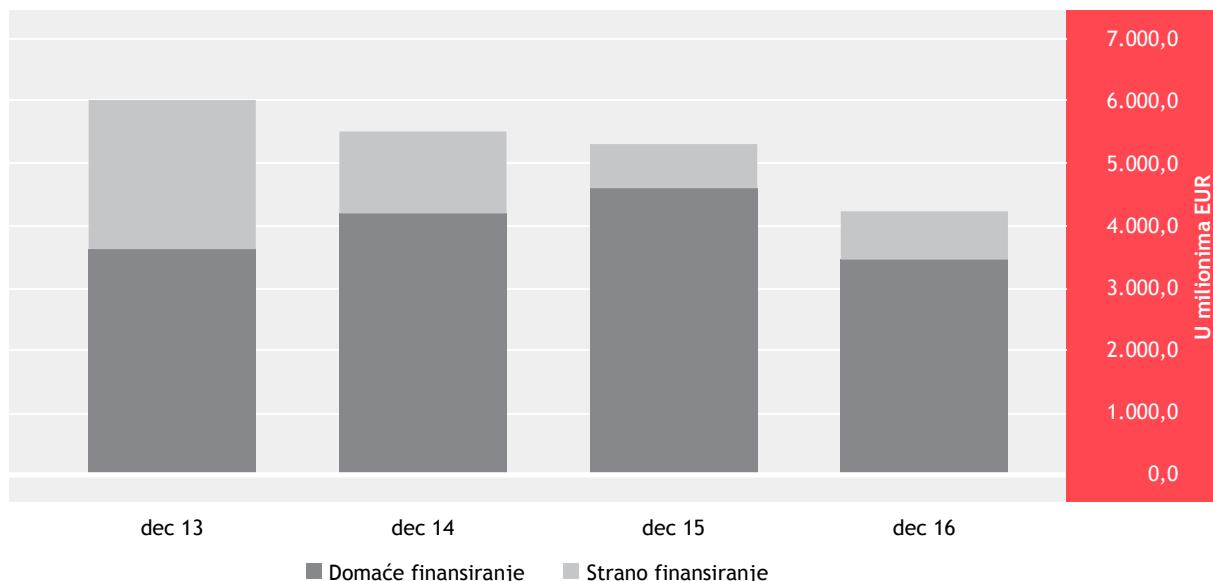
Fiskalna politika i javni dug

Tokom 2016. godine zabeleženo je relativno snažno sužavanje fiskalnog deficit-a, u skladu sa sprovođenjem mera fiskalne konsolidacije. Tako je konsolidovani deficit tokom perioda januar-oktobar 2016. godine smanjen na svega 0,2% BDP-a (naspram 3,7% BDP-a u 2015. godini). Do ovog sužavanja došlo je usled rasta prihoda od 9,1% međugodišnje u ovom periodu, koji su nadmašili rast rashoda od svega 4,7%. Rastu prihoda najviše je doprinelo povećanje prihoda od akciza (+19,1% međugodišnje) i poreza na dobit (+8,5% međugodišnje).

U skladu sa ovim fiskalnim prilagođavanjem, došlo je i do smanjenja ukupnih potreba države za finansiranjem. Tako su ukupne potrebe države za finansiranjem konsolidovanog fiskalnog deficit-a i dospeća ranije emitovanog duga tokom perioda januar-oktobar 2016. godine iznosile oko 3,7 milijardi evra (naspram oko 4,1 milijarde tokom istog perioda 2015. godine).

Ove potrebe države su tokom protekle godine bile u najvećoj meri zadovoljavane putem emisija duga na domaćem tržištu, na kome je u tom periodu emitovano oko 3 milijarde evra, dok je kroz zaduživanje u inostranstvu, pribavljeno oko 460 miliona evra.

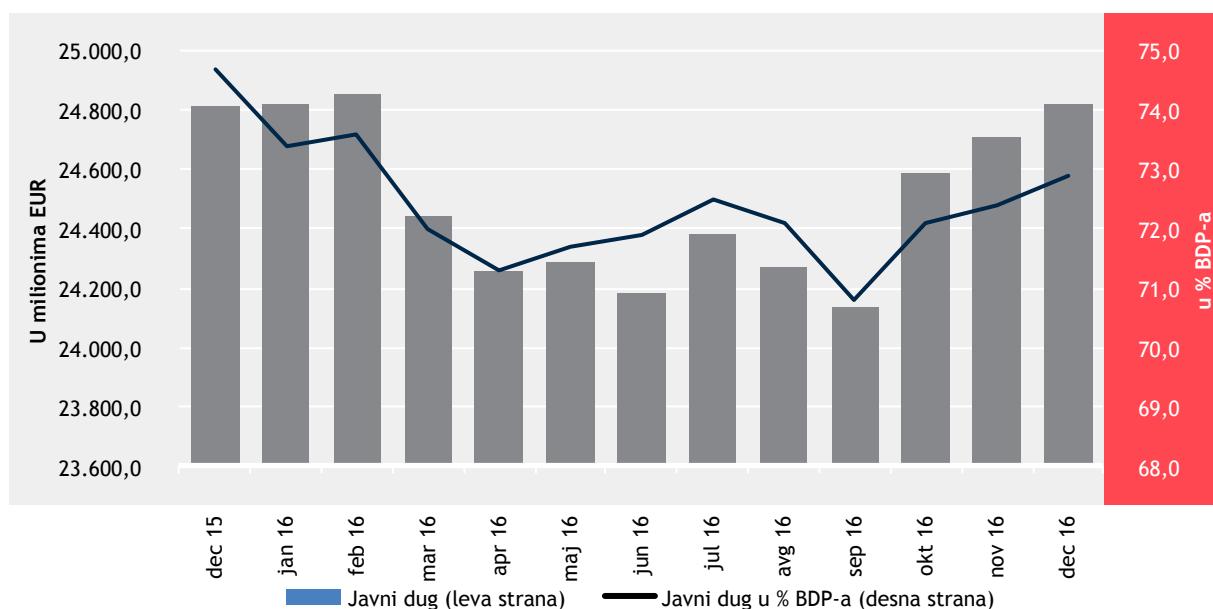
Grafikon 5. Primanja od finansiranja na domaćem i inostranom tržištu duga

Izvor: Ministarstvo finansija

Imajući u vidu smanjene potrebe države za finansiranjem deficit-a i dospeća ranije emitovanog duga, ali i ubrzanja privrednog rasta, učešće javnog duga u BDP-u stabilizovano je na oko 70-71%, naspram oko 75% BDP-a koliko je iznosilo krajem 2015. godine.

Grafikon 6. Javni dug RS i učešće u BDP-u

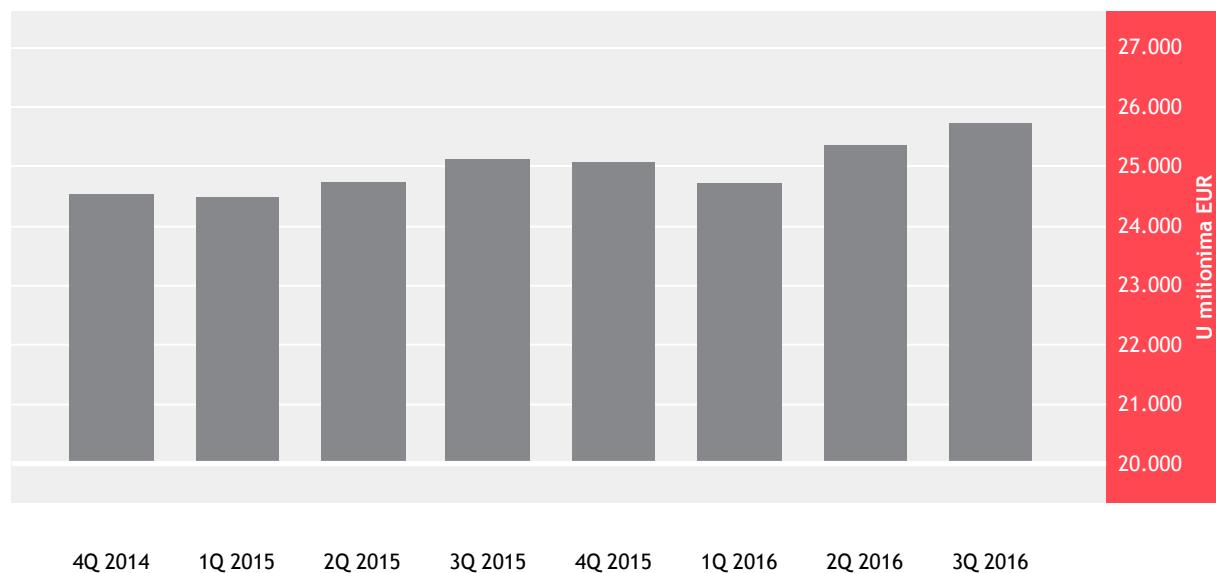

Izvor: Ministarstvo finansija

Bankarski sektor

U skladu sa ubrzavanjem privredne aktivnosti, kreditna aktivnost domaćeg bankarskog sektora je blago ubrzala tokom prošle godine, što se odrazilo i na povećanje ukupne bilansne sume sektora. Tako je do kraja septembra 2016. godine bilansna suma domaćeg bankarskog sektora dostigla 25,7 milijardi evra, što je za oko 670 miliona evra više nego na kraju 2015. godine.

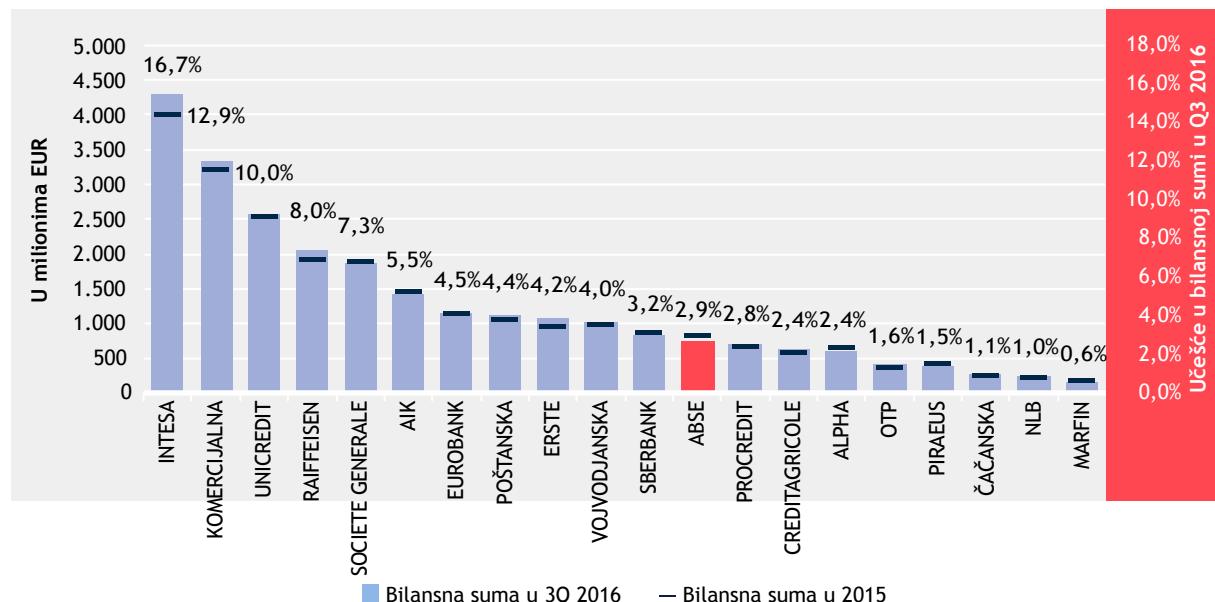
Grafikon 7. Bilansna suma bankarskog sektora

Izvor: NBS

Addiko bank je, mereno prema ukupnoj bilansnoj sumi, do kraja trećeg kvartala 2016. godine, dostigla 12. mesto po veličini, što je za jedno mesto niže nego krajem 2015. godine, dok je tržišno učešće palo na 2,9% sa 3,3%. Istovremeno, učešće Addiko bank u ukupnim kreditima klijentima iznosilo je 3,4% (3,3% na kraju 2015. godine), a u depozitima od klijenata 2,6% (nepromenjeno u odnosu na kraj 2015. godine).

Grafikon 8. Bilansna suma najvećih 20 banaka na domaćem tržištu i učešće u ukupnoj sumi

Izvor: NBS; kalkulacija ABSE

Paralelno sa relativno skromnim rastom bilansne sume, kamatne stope na domaćem bankarskom tržištu su se stabilizovale na istorijski niskim nivoima.

U ovim uslovima, operativni prihodi bankarskog sektora su sa dostignutih oko 1,1 milijadi evra u prva tri kvartala 2016. godine, bili za oko 7% niži nego u istom periodu 2015. godine. Ipak, imajući u vidu smanjivanje operativnih rashoda od oko 2%, te značajan pad neto rashoda po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki, neto prihod bankarskog sektora je tokom prva tri kvartala dostigao oko 265 miliona evra (oko 220 miliona u prva tri kvartala 2015. godine).

Tako je i profitabilnost sektora (merena povraćajem na kapital - ROE) porasla na 6,7%, naspram 5,5% na kraju trećeg kvartala 2015. godine i 1,6% na kraju 2015. godine.

Problematični plasmani (NPL) u Srbiji na kraju drugog kvartala 2016. godine iznosili su 20,2% od ukupnih plasmana (prema evidenciji NBS), što je za 1,4 procenata poena niže nego krajem 2015. godine.

3. Društvena odgovornost i zaštita životne sredine

Addiko Bank a.d. Beograd u okviru strategije društveno odgovornog poslovanja značajna sredstva ulaže u projekte koji za cilj imaju poboljšanje uslova u lokalnoj zajednici u kojoj posluje kao i unapređenje sporta, kulture, obrazovanja, zdravstva i životne sredine.

Društveno odgovorno poslovanje Addiko Bank odražava se i u odgovornom odnosu prema zaposlenima, kao i odgovornom odnosu samih zaposlenih prema sredini u kojoj rade.

Poštovanje principa Globalnog dogovora UN, čiji je Addiko Bank deo i aktivni član, predstavljaju snažan temelj poslovanja Banke u ovom segmentu.

Tokom 2016. godine u kojoj je predstavljen novi brend i u kojoj je napravljen poslovni zaokret, društveno odgovorno poslovanje bilo je jedno od fokusa, tako da je neposredno po objavljanju novog brenda Banka donirala značajna sredstva atletskom timu Paraolimpijskog komiteta koji se u tom trenutku pripremao za najznačajnije takmičenje Paraolimpijadu u Rio de Žaneiru. Oni su na tom takmičenju oborili jedan svetski rekord i osvojili zlato, srebro i bronzu. Takođe, podržan je i Beli kros, jedna od najdugovečnijih atletskih manifestacija u Srbiji.

Addiko Bank je ove godine podržala i aktivnosti u kulturi, tačnije u godini jubileja podržali smo Atelje 212, pozorište sa izuzetnom tradicijom na ovim prostorima.

Nastavljena je tradicija pomaganja zdravstvu kroz partnerstvo sa organizacijom BelHOSPICE koja se bavi podrškom i palijativnim zbrinjavanjem obolelih od karcinoma. Tokom humanitarnog bala čiji je deo bila i Addiko Bank prikupljena su sredstva koja će biti usmerena na rad BelHOSPICE centra kao i izgradnju prvog stacionarnog hospisa u Srbiji. Takođe, kroz

donaciju Kliničkom centru Srbije odnosno kroz podršku formiranju kontakt centra Poliklinike, Addiko Bank je pomogla da se stvore bolji uslovi za pacijente ove zdravstvene ustanove.

Društveno odgovorno poslovanje ogledalo se i kroz donaciju osnovnih sredstava odnosno nameštaja i računarske opreme. Osnovne škole, domovi za nezbrinutu decu, kao i zdravstvene ustanove u manje razvijenim delovima zemlje bili su pomognuti kroz ovaj program.

Kroz brojne procese u okviru digitalizacije i implementacije softverskih rešenja Addiko Bank ima za cilj da smanji potrošnju papira i štampanja dokumentacije različite vrste. S obzirom da je ovo trajno opredeljenje Banke plan je da se sprovedu sistemski aktivnosti i aktivacije usmerene ka zaposlenima kako bi što manje štampali odnosno kako bi uticali na njihovu svest o značaju očuvanja šuma i neposredne životne okoline kroz smanjenje štampanja različitih materijala.

4. Rezultati poslovanja banke

Struktura bilansa stanja Banke, na dan 31. decembra 2016. godine, sa uporednim podacima za 2015. godinu, data je u sledećem pregledu:

Bilans stanja

	'000 RSD 31.12.2016.	% učešća 31.12.2016.	'000 RSD 31.12.2015.	% učešća 31.12.2015.
Aktiva				
Gotovina i sredstva kod centralne banke	12.290.116	12,62%	14.725.283	14,50%
Založena finansijska sredstva		0,00%	6.278.311	6,18%
Finansijska sredstva namenjena trgovanju	1.208.490	1,24%	564	0,00%
Finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16.781.879	17,24%	22.411.529	22,08%
Krediti i potraživanja od banaka i drugih finansijskih organizacija	4.625.091	4,75%	782.131	0,77%
Krediti i potraživanja od komitenata	60.428.102	62,07%	55.125.545	54,30%
Nematerijalna ulaganja	545.150	0,56%	443.261	0,44%
Nekretnine, postrojenja i oprema	776.702	0,80%	813.295	0,80%
Tekuća poreska sredstva	78.242	0,08%	170.730	0,17%
Odložena poreska sredstva		0,00%		0,00%
Stalna sredstva namenjena prodaji	149.267	0,15%	337.905	0,33%
Ostala sredstva	471.669	0,48%	432.722	0,43%
Ukupna aktiva	97.354.708	100,00%	101.521.276	100,00%
	'000 RSD 31.12.2016.	% učešća 31.12.2016.	'000 RSD 31.12.2015.	% učešća 31.12.2015.
Pasiva				
Finansijske obaveze po fer vrednosti kroz bilans uspeha namenjene trgovanju	16.716	0,02%	66.169	0,08%
Depoziti i ostale obaveze prema bankama, drugim finansijskim organizacijama i centralnoj banci	3.514.208	4,59%	9.644.229	12,15%
Depoziti i ostale obaveze prema drugim komitentima	67.531.881	88,11%	52.618.560	66,29%
Subordinirane obaveze	4.322.188	5,64%	15.709.622	19,79%
Rezervisanja	604.830	0,79%	638.918	0,80%
Odložene poreske obaveze	29.661	0,04%	57.702	0,07%
Ostale obaveze	621.853	0,81%	635.296	0,80%
Ukupno obaveze	76.641.337	100,00%	79.370.496	100,00%
Akcijski kapital i emisiona premija	21.823.802	22,42%	27.275.922	26,87%
Dobitak	-	0,00%	1.586.977	1,56%
Gubitak	(1.278.508)	(1,31%)	(7.932.246)	(7,81%)
Rezerve	168.077	0,17%	1.220.127	1,20%
Ukupan kapital	20.713.371	21,28%	22.150.780	21,82%
Ukupna pasiva	97.354.708	100,00%	101.521.276	100,00%

Struktura bilansa uspeha Banke za godinu završenu 31. decembra 2016. godine, sa uporednim podacima za 2015. godinu, data je u sledećem pregledu:

Bilans stanja	'000 RSD	
	2016.	2015.
Prihodi od kamata	4.047.443	5.108.008
Rashodi od kamata	(1.067.772)	(1.719.092)
Dobitak po osnovu kamata	2.979.671	3.388.916
Prihodi od naknada i provizija	934.579	904.525
Rashodi naknada i provizija	(115.828)	(129.527)
Dobitak po osnovu naknada i provizija	818.751	774.998
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava namenjenih trgovaniju	590.140	901.488
Neto dobitak po osnovu finansijskih sredstava raspoloživih za prodaju	56.667	4.382
Neto prihod od kursnih razlika i efekata ugovorene valutne klauzule	202.096	287.261
Ostali poslovni prihodi	168.731	61.261
Neto rashod po osnovu obezvređenja finansijskih sredstava i kreditno rizičnih vanbilansnih stavki	(1.561.744)	(7.617.087)
Ukupan neto poslovni prihod/(rashod)	3.254.312	(2.198.781)
Troškovi zarada, naknada zarada i ostali lični rashodi	(1.527.511)	(1.589.579)
Troškovi amortizacije	(231.027)	(324.958)
Ostali rashodi	(2.772.999)	(3.686.548)
Gubitak pre oporezivanja	(1.277.225)	(7.799.866)
Porez na dobitak	(1.283)	
Gubitak po osnovu odloženih poreza		(132.380)
Rezultat perioda	(1.278.508)	(7.932.246)

5. Poslovne aktivnosti banke

Banka obavlja sledeće poslove:

1. Depozitni poslovi,
2. Kreditni poslovi,
3. Devizni i menjački poslovi,
4. Pružanje platnih usluga,
5. Izdavanje platnih kartica,
6. Poslovanje sa HOV u skladu sa zakonskim propisima,
7. Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstva (garancijski poslovi),
8. Kupovina, prodaja i naplata potraživanja (factoring and forfaiting),
9. Poslove zastupanja u osiguranju uz prethodnu saglasnost Narodne banke Srbije,
10. Tehničko i finansijsko praćenje i kontrola izgradnje i rekonstrukcije građevinskih objekata vezano za projektno finansiranje,
11. Procena vrednosti nekretnina od strane ovlašćenih procenjivača za potrebe Banke, kao i njenih klijenata, vezano za njegovo kreditiranje od strane Banke,
12. Pružanje usluga drugim članicama Grupe i drugim pravnim licima iz oblasti koje su u vezi sa poslovanjem Banke.

5.1. Poslovanje sa stanovništvom i mikro klijentima

Tokom 2016. godine, Banka je imala izraženu ulogu na tržištu kreditiranja stanovništva putem nenamenskih gotovinskih kredita. Uz to, klijentima su bile pružene mogućnosti dobijanja kredita uz ubrzane kreditne procese koji su podrazumevali isplatu kredita u roku od 24h. Banka je kreirala potpuno novu paletu kreditnih proizvoda prateći potrebe klijenata, koja je podrazumevala Fast Cash kredit sa fiksnom kamatnom stopom i rokom do 60 meseci, kredit za konsolidaciju svih obaveza na period do 144 meseca i nenamenski gotovinski kredita „2 u 1“.

Kombinacija dobrih proizvoda i ubrzanih procesa je omogućila Banci da učestvuje sa 4% u ukupnom finansiranju Top 10 banaka na tržištu.

Addiko Bank je ostvarila strategiju povratka na tržište nemenskih gotovinskih kredita kreditirajući za 400% više nego u 2015. godini.

Najveći volumen oročenih depozita je ostvaren tokom novembra i decembra u redovnoj akciji „Nedelja štednje“ kada je oročeno 54 miliona EUR depozita po cenama koje su konkurentne, a sa druge strane profitabilne za Banku.

Osluškujući potrebe kljenata i nešto manje interesovanje tržišta za oročenu štednju, Banka je kreirala novi atraktivn proizvod - avista štednju čije su kamatne stope približne štednj u toj valuti na godinu dana. Time je Banka sačuvala svoje depozite u vremenu kada je stanovništvo nepoverljivo i nemotivisano za štednju.

Korenite promene, počev od racionalizacije mreža ekspositura uz jačanje ostalih kanala, mreže bankomata, e-bank, m-bank usluga, promena naziva Banke, veliki broj projekata usmerenih na simplifikaciju usluge u skladu sa osnovnim vrednostima novog Addiko brenda koje podrazumevaju jednostavnost, efikasnost i direktnost, promene strategije i promene menadžmenta, su obezbedile da Addiko Bank ostvari svoje planove, pružajući lojalnost i poverenje svojim klijentima.

Nakon rebrandinga, Addiko Bank je počela da se predstavlja klijentima kao nova banka na tržištu koje razvija „straight-forward“ koncept rada.

Prvi korak u tome jeste bilo lansiranje novog Ebank i Mbank rešenja. Sledeći korak je bio unapređenje i poboljšanje aplikativne podrške i potrebne dokumentacije. Pored toga, Banka je simplifikovala paletu svojih proizvoda i usluga fokusirajući se na jednostavne i korisne proizvode za klijenta.

U skladu sa planovima i ambicijama novih vlasnika, Addiko banka i Sektor upravljanja prodajom će u narednom periodu biti osnovani na savremenom konceptu bankarstva koji podrazumeva nova e/m-banking rešenja koja će omogućavati da većinu bankarskih usluga klijenti obavljaju brzo i jednostavno gde god i kad god to požele, razvoj mreže agenata prodaje, razvoj Bank@work koncepta prodaje, akviziciju novih klijenata kroz digital kanale komunikacije i predstavljanja, potrošačko kreditiranje i kredite za konsolidaciju obaveza, stvarajući čvrste, dugoročne i stabilne partnerske odnose sa svojim klijentima.

Služba za poslovanje mikro klijentima će nastaviti da radi na simplifikaciji procesa i proizvoda za klijente tog segmenta.

Do usvajanja nove politike segmentacije klijenta svi mikro klijenti nalazili su se u okviru segmenta malih i srednjih preduzeća.

Usvajanjem nove politike, mikro segment koji čine: pravna lica, preduzetnici i agro-klijenti koji imaju godišnji poslovni prihod na nivou grupe povezanih lica do 500,000 EUR godišnje i koji imaju izloženost na nivou grupe povezanih lica do 150,000 EUR, ostali su u okviru Sektora poslovanja sa stanovništvom i mikro klijentima, a ostali klijenti preneti su u nadležnost Sektora poslovanja sa pravnim licima i javnim sektorom.

Preko 95% svih poslovnih subjekta u Srbiji pripada upravo mikro segmentu, a njihova procenjena kreditna sposobnost iznosi više od 1 milijarde EUR.

5.2. Dinarski i devizni platni promet i poslovanje sa karticama

Domaći platni promet

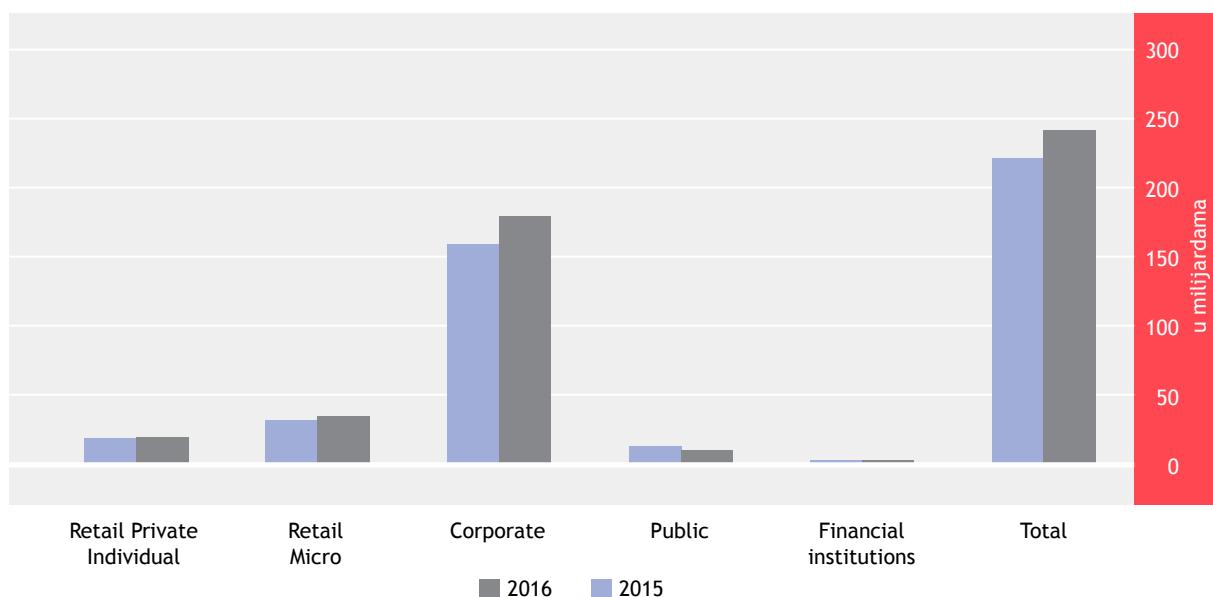
Ukupan broj dugovnih transakcija u prvih devet meseci 2016. godine beleži rast od 1% u odnosu na isti period 2015. godine. Takođe, u 2016. godini je došlo do porasta ukupnog prometa odlaznih transakcija za 9%.

Najveće učešće u broju dugovnih transakcija u platnom prometu u zemlji u 2016. godini ima Retail segment sa 38% transakcija, a najveće učešće u prometu dugovnih transakcija ima corporate segment sa 74%.

Ukupan prihod ostvaren u platnom prometu u zemlji u 2016. godini beleži pad od 10% u odnosu na isti period 2015 godine.

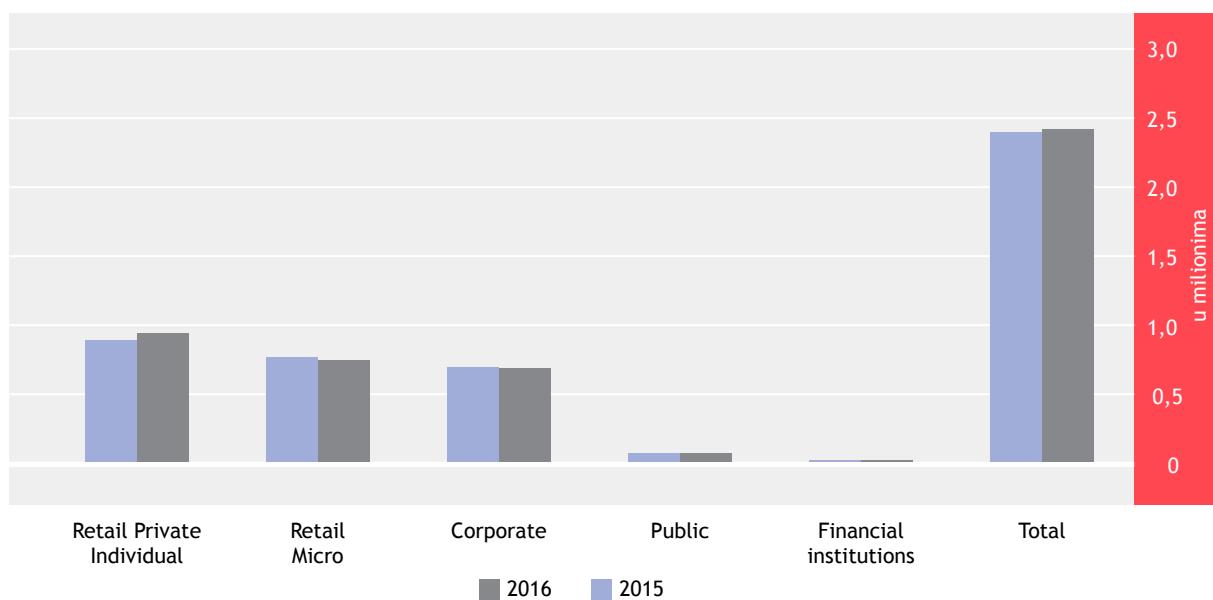
Grafikon predstavlja uporedni pregled ostvarenog domaćeg platnog prometa na kraju trećeg kvartala 2016. i 2015. godine:

Ukupan promet

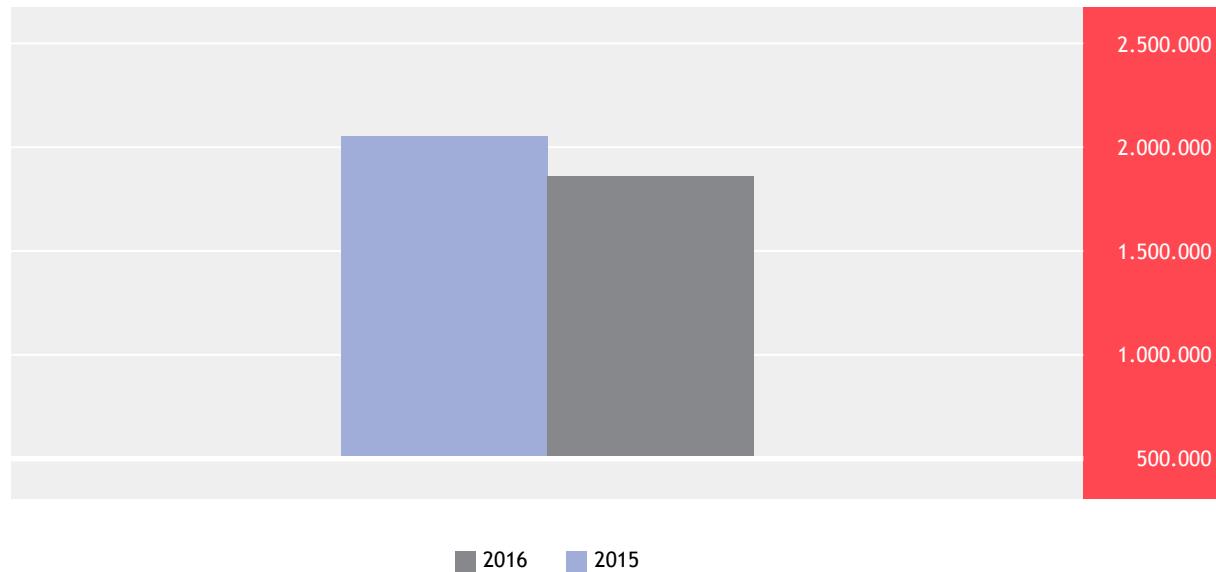
Grafikon predstavlja uporedni pregled ostvarenih transakcija domaćeg platnog prometa na kraju trećeg kvartala 2016. i 2015. godine:

Ukupan broj trasankcija

Grafikon predstavlja uporedni pregled ostvarenog prihoda naknada po transakcijama domaćeg platnog prometa na kraju trećeg kvartala 2016. i 2015. godine:

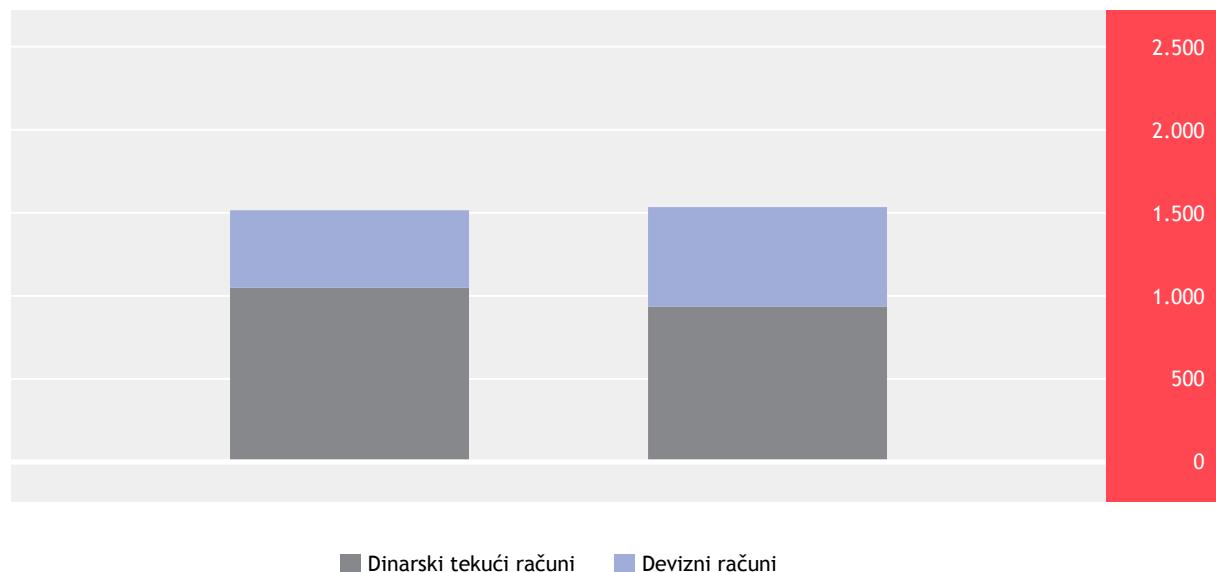
Prihod od transakcija platnog prometa u zemlji

Do kraja trećeg kvartala 2016. godine 12,840 klijenata pravnih lica imalo je otvoren tekući dinarski račun u Banci, a 5,458 klijenata pravnih lica je imalo račune u stranoj valuti radi obavljanja spoljnotrgovinskih poslova.

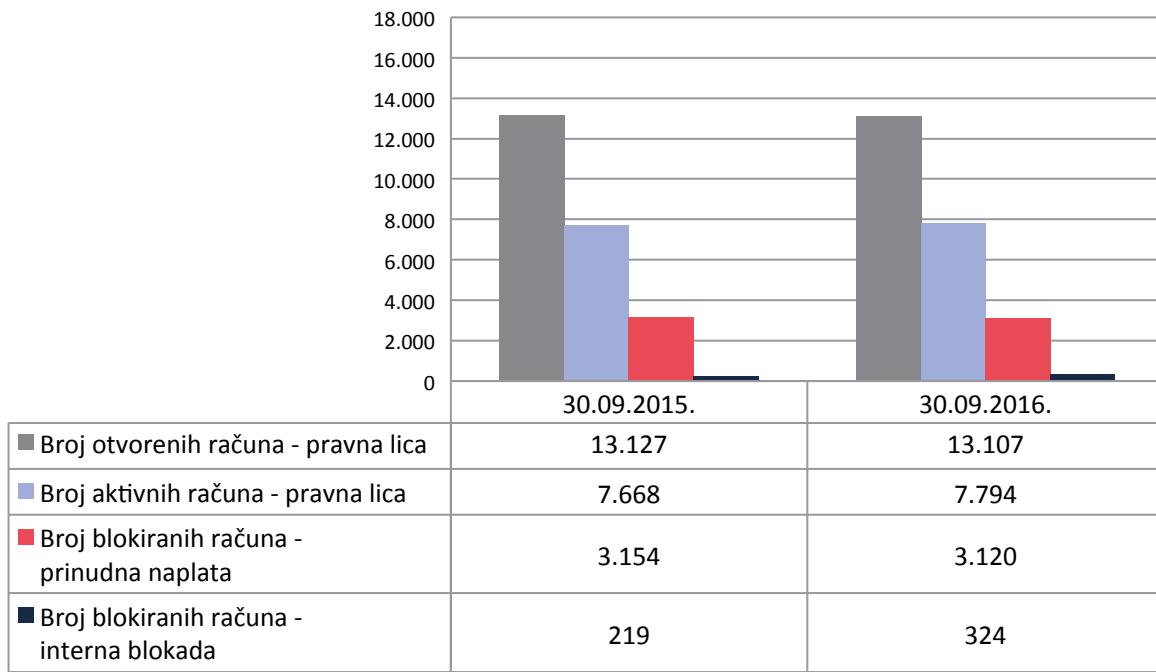
Do kraja septembra 2016. godine otvoreno je 1,535 računa pravnih lica, što je neznatno više nego u istom periodu prethodne godine.

Otvoreni računi u toku godine

Podaci o ukupnom broju dinarskih računa pravnih lica prikazani su u grafikonu:

LE Accounts - RSD

Platni promet sa inostranstvom

Broj transakcija izvršenih putem deviznog platnog prometa u 2016. godini je porastao za 2,98% u odnosu na broj transakcija u 2015. godini.

U isto vreme obim platnog prometa sa inostranstvom je porastao za 3,03%.

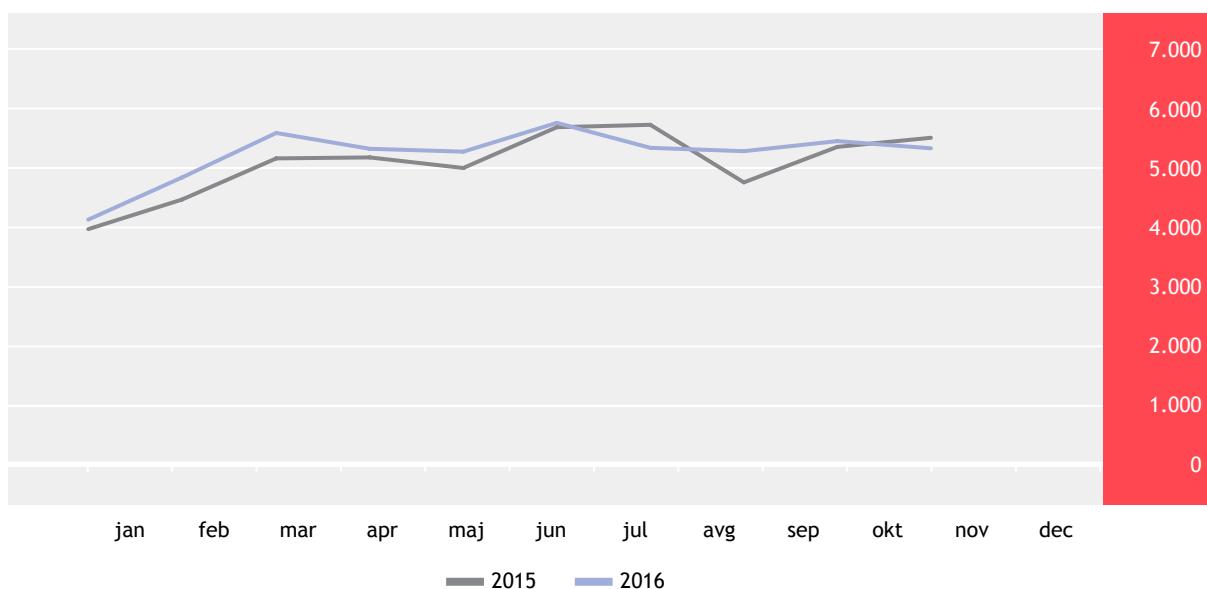
Ukupan prihod ostvaren u platnom prometu sa inostranstvom u 2016. godini je porastao za 5,55% u odnosu na prihode ostvarene po istom osnovu u 2015. godini.

Sezonski karakter u broju izvršenih transakcija je podjednako izražen u obe godine.

Broj izvršenih transakcija je manji u početnim mesecima obe godine, da bi u martu dosegao nivo koji se održava tokom cele godine, pri čemu je stabilnost u broju transakcija izraženija tokom 2016. godine.

Grafikon predstavlja uporedni pregled ostvarenih transakcija platnog prometa sa inostranstvom u 2016. i 2015. godini:

Elektronsko bankarstvo

E-banking transakcije pravnih lica učestvuju sa 61% u ukupnom broju bezgotovinskih transakcija, dok u ukupnom prometu učestvuje sa 81% u odnosu na obim svih bezgotovinskih transakcija domaćeg platnog prometa.

Broj pravnih lica koji aktivno koriste e-banking usluge iznosi 2,351 klijent, što je 81% od ukupnog broja pravnih lica koji imaju aktiviranu uslugu.

Broj fizičkih lica koji aktivno koriste e-banking usluge na kraju 2016. godine iznosi preko 5,406, što je 35% od ukupnog broja pravnih lica koji imaju aktivirane usluge.

Od ukupnog broja fizičkih lica koji su aktivni e-banking korisnici, 2,416 klijenata aktivno koristi i M-banking usluge.

Poslovanje sa karticama

Broj aktivnih kartica koje je Banka izdala u 2016. godini iznosi 54,069 (u 2015. godini 35,897). Kartice se izdaju pravnim i fizičkim licima.

Pravna lica su najviše koristila kreditnu karticu: Visa Business Silver, čija se aktivnost kretala u 2016. godini u proseku od 51,43%.

Fizička lica su najviše koristila kreditnu karticu: Visa Classic, čija je aktivnost u 2016. godini bila 64,15%.

Pregled neto prihoda ostvarenih radom naših kartičara:

Od 22.12.2015. godine Banka je uvela dodatnu uslugu na svojoj postojećoj mreži bankomata za klijente, korisnike

Vrsta kartice	'000 RSD	
	2016.	2015.
DINA	93	136
MASTERCARD	33.923	25.677
VISA	111.862	92.293
Ukupno neto prihodi	145.878	118.106

MasterCard/Maestro platnih kartica koje su izdate u inostranstvu.

Ovim klijentima je ponuđeno podizanje gotovine uz primenu bančinog dnevnog kupovnog kursa za transakcije, sa formirane DCC kursne liste. DCC prihodi su umnogome uticali na povećanje ATM acquiring prihoda za MasterCard.

U decembru 2016. godine Addiko Bank a.d. Beograd omogućila je da kartičari DINERS CLUB mogu da podižu gotovinu na njenoj mreži bankomata.

Pregled neto prihoda ostvarenih radom tuđih kartičara na našoj mreži /ATM ACQUIRING/:

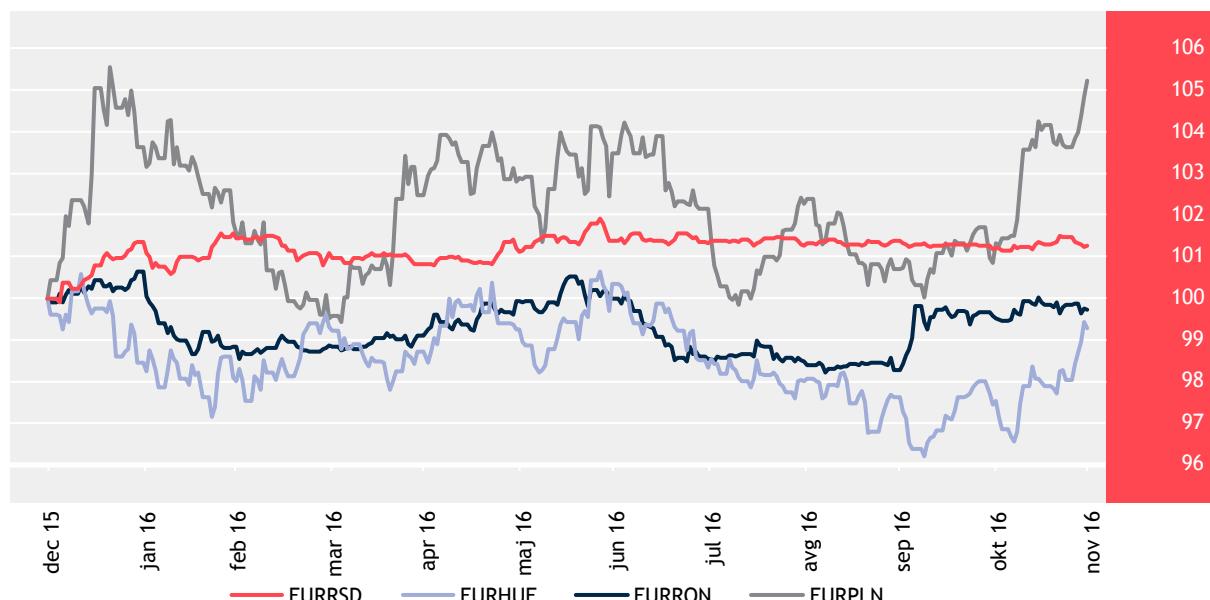
Vrsta kartice	'000 RSD	
	2016.	2015.
DINA	2.367	2.125
MASTERCARD	46.896	15.083
VISA	21.357	18.127
Ukupno neto prihodi	70.620	35.335

5.3. Poslovanje Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom

Tokom 2016. godine, Addiko Bank a.d. Beograd zadržala je stabilnu poziciju na srpskom finansijskom i međubankarskom tržištu.

Kretanje valutnog para EUR/RSD tokom 2016. godine je bilo karakterisano relativnom stabilnošću u odnosu na kretanje vrednosti ostalih regionalnih valuta koje se nalaze u režimu slobodno plutajućeg deviznog kursa. Tako je u dosadašnjem delu godine (zaključno sa 07.12.2016. godine), vrednost dinara u odnosu na evro se kretala u rasponu od 121,51 (04.01.2016. godine) do 123,95 (27.06.2016. godine), dok je depresijacija u ovom delu godine iznosila 1,3%.

Grafikon predstavlja kretanje deviznih kurseva valuta u regionu centralne i istočne Evrope:

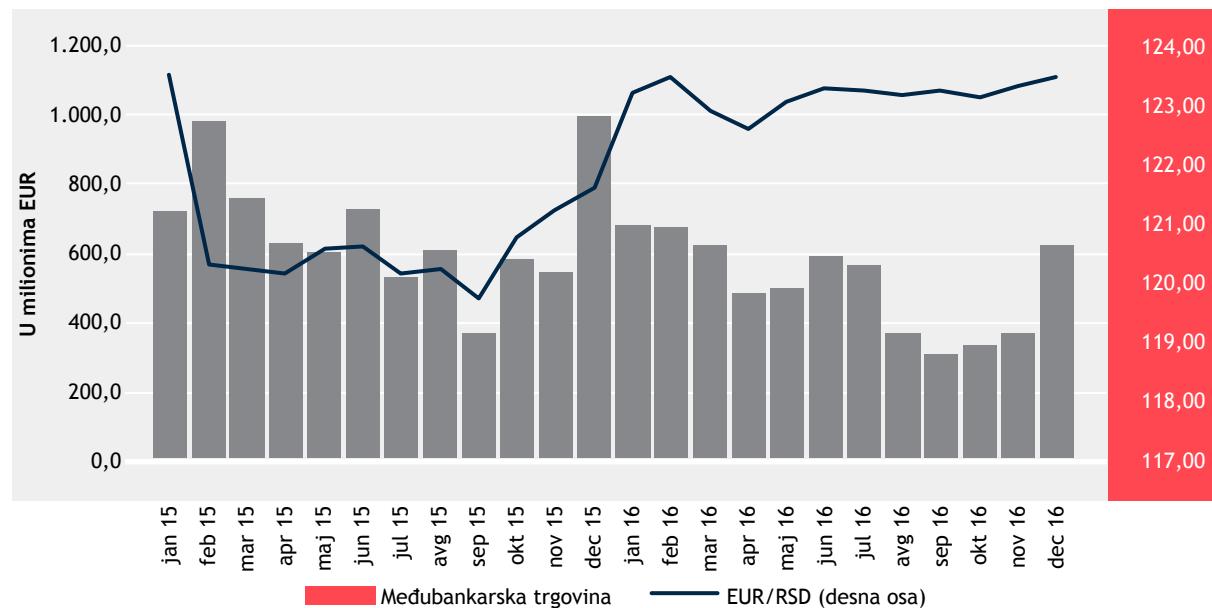
Izvor: Bloomberg, kalkulacija Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom ABSE

Relativnoj stabilnosti dinara na nivou 2016. godine doprinelo je, po svemu sudeći, nastavljeno sužavanje platno-bilansnog deficit-a, adekvatni prilivi kapitala, značajno fiskalno uravnoteženje postignuto tokom protekle godine, ali i relativno obimne intervencije NBS na međubankarskom tržištu.

Naime, kako bi ublažila volatilnost deviznog kursa, Narodna banka Srbije (NBS) je tokom 2016. godine (zaključno sa 07.12.2016. godine) intervenisala neto prodajom 150 miliona evra, od čega je tokom prve polovine godine preovladavala neto prodaja (ukupno neto prodato 820 miliona evra), a u drugoj polovini neto kupovina (ukupno neto otkupljeno 620 miliona evra).

Istovremeno, obim trgovine na međubankarskom tržištu je tokom 2016. godine bio znatno slabiji nego prethodnih godina, pa je tako tokom perioda januar-novembar 2016. godine iznosio oko 5,5 milijardi EUR, što je oko 20% manje u odnosu na isti period 2015. godine.

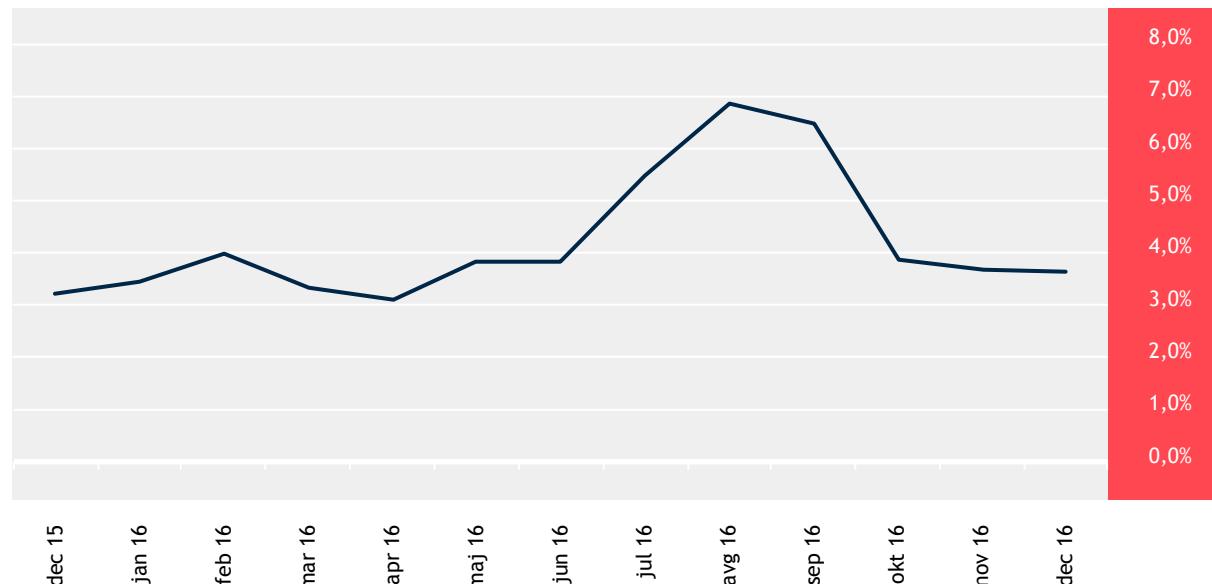
Grafikon predstavlja Obim trgovanja na međubankarskom deviznom tržištu u 2016. godine:

Izvor: NBS

Tokom 2016. godine, Addiko Bank a.d. Beograd je zabeležila postepeno povećanje tržišnog učešća na deviznom tržištu, sa dostignutih 3,88% (nakon 3,22% na kraju 2015. godine).

Grafikon predstavlja Učešće Addiko bank na međubankarskom tržištu

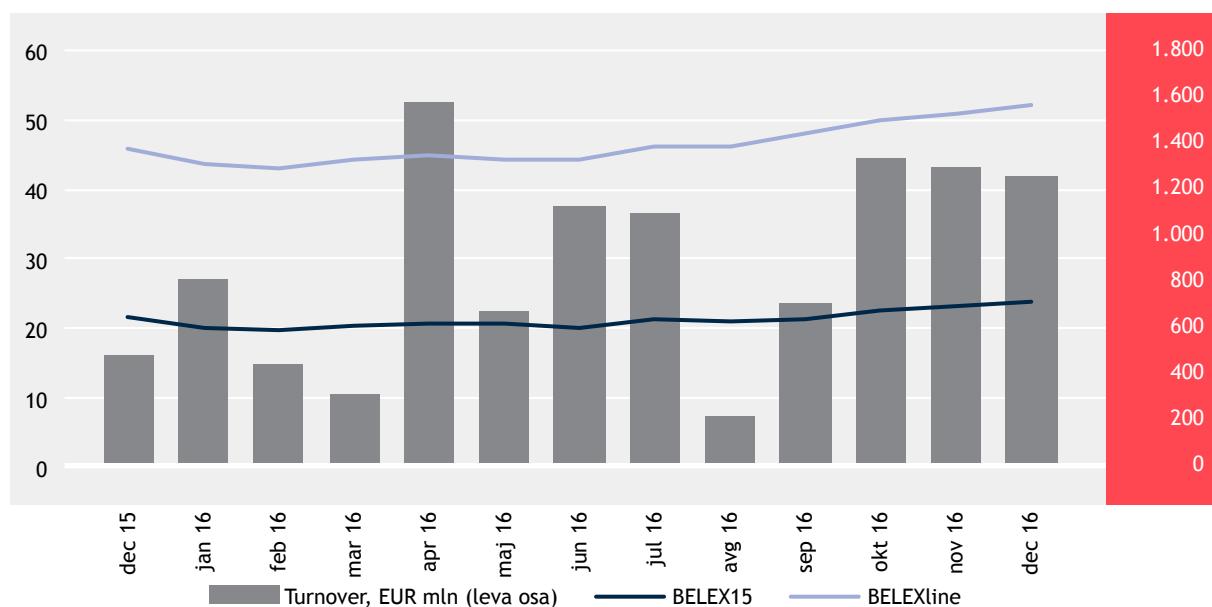

Izvor: NBS

Tržište kapitala

Trgovanje na Beogradskoj berzi je tokom 2016. godine zabeležilo rast u pogledu ostvarenog obima trgovanja u odnosu na 2015. godinu. Tako je ukupan godišnji promet tokom perioda januar-novembar 2016. godine dostigao oko 320 miliona evra, što je za čak oko 70% više nego 2015. godine, ali i dalje daleko ispod nivoa od pre globalne finansijske krize (trgovanje od 880 miliona evra u 2008. godini, 2,1 milijardi u 2007. godini). U ovim uslovima, oba indeksa hartija Beogradske berze su ostvarila rast, i to Belex15 za 7,85% i Belexline za 10,97%.

U donjem grafikonu su predstavljeni podaci o trgovaju na Beogradskoj berzi:

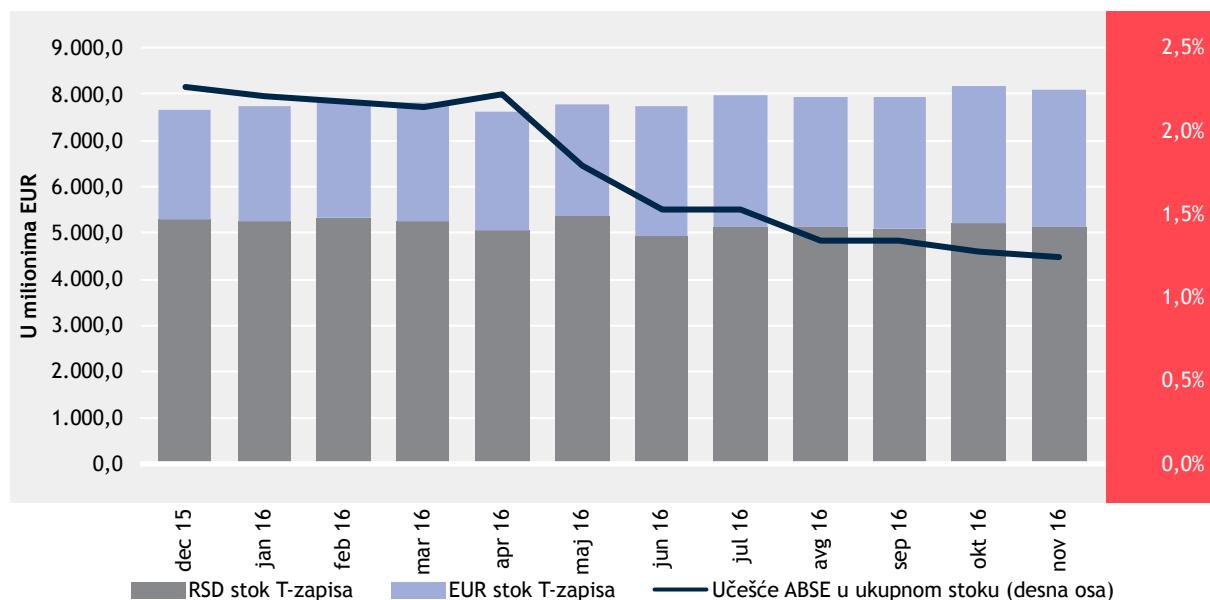

Izvor: Beogradska berza

Tržište trezorskih zapisa

Tokom 2016. godine, obim emisija na primarnom tržištu državnim hartijama od vrednosti Republike Srbije je umanjen u odnosu na prethodnu godinu. To je, čini se, efekat sprovodenja mera fiskalne konsolidacije, odnosno snažnog smanjenja fiskalnog deficitu u 2016. godini. Sa druge strane, efekat smanjenja obima trgovanja na primarnom tržištu je donekle ublažen rastom prometa trgovanja na sekundarnom tržištu u odnosu na prethodnu godinu. U ovim uslovima, ostvaren je rast stoka trezorskih zapisa i obveznica od oko 400 miliona evra, naspram rasta od oko 1 milijarde evra ostvarene u 2015. godini.

Grafikon prikazuje stanje nedospelih trezorskih zapisa i obveznica na tržištu i učešće Addiko Bank na tržištu:

Izvor: Uprava za javni dug, kalkulacija Odeljenje sredstava i upravljanja bilansom ABSE

Procena fer vrednosti finansijskih sredstava

Na kraju godine Banka je u svom portfelju iskazala finansijska sredstva raspoloživa za prodaju, koja se odnose na trezorske zapise Ministarstva finansija Srbije. Trezorski zapisi su dužničke hartije od vrednosti koje izdaje Ministarstvo finansija Srbije u nominalnoj vrednosti od RSD 10.000,00 ako su izražene u dinarima ili 1.000 novčanih jedinica ukoliko su izražene u stranoj valuti, sa rokom dospeća od 3 meseca do 10 godina od dana izdavanja. Ove hartije od vrednosti se izdaju sa ili bez kupona zavisno od aukcije.

Trezorski zapisi Ministarstva finansija se prodaju po diskontnoj vrednosti koja važi na dan kupovine. Ministarstvo finansija na dan dospeća trezorskih zapisa vlasniku isplaćuje diskontovanu vrednost uvećanu za iznos kamate.

Tržišna vrednost trezorskih zapisa je izračunata na bazi diskontovanja nominalne vrednosti zapisa kamatnom stopom koja se obelodanjuje na sajtu Uprave trezora.

U 2016. godini Banka je kupila obveznice emitenta Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) preko pokrovitelja emisije Raiffeisen banke a.d. Beograd. Radi se o dugoročnim kuponskim dinarskim obveznicama sa varijabilnom kamatnom kuponskom stopom u iznosu od 3M BELIBORA + 0,4%. Kamata se isplaćuje kvartalno. Hartija je kupljena po nominalnoj vrednosti.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (hartije od vrednosti raspoložive za prodaju) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude.

U donjoj tabeli se daje pregled ulaganja u hartije od vrednosti raspoložive za prodaju:

	2016.	2015.
Ulaganja u diskontne Trezorske zapise Republike Srbije u stranoj valuti	6.404.496	
Ulaganja u kuponske Trezorske zapise Republike Srbije u stranoj valuti	11.682.691	9.357.433
Ukupno u stranoj valuti	11.682.691	15.761.929
Ulaganja u Trezorske zapise Republike Srbije u RSD	3.762.267	6.649.600
Ulaganja u investicione jedinice banaka u RSD	614.864	
Ulaganja u dugoročne obveznice stranih banaka u RSD	722.057	
Ukupno u RSD	5.099.188	6.649.600
Ukupno finansijska sredstva raspoloživa za prodaju	16.781.879	22.411.529

Banka je tokom 2016. godine uvećala portfolio hartija od vrednosti namenjenih trgovanju.

Fer vrednost finansijskih instrumenata kojima se trguje na aktivnom tržištu (kao što su hartije od vrednosti kojima se trguje) zasniva se na kotiranim tržišnim cenama na dan bilansa stanja. Kotirana tržišna cena koja se koristi za finansijska sredstva Banke predstavlja tekuću cenu ponude.

U donjoj tabeli se daje pregled ulaganja u hartije od vrednosti koje su namenjene trgovanju:

	'000 RSD	
	2016.	2015.
Potraživanja po osnovu promene fer vrednosti derivata	38.658	564
Obaveze po osnovu promene vrednosti derivata	16.716	66.169
Neto fer vrednost derivata	21.942	(65.605)
Potraživanja po osnovu promene fer vrednosti derivata	38.658	564
Ulaganja trezorske zapise Republike Srbije u valutu	1.009.162	
Ulaganja trezorske zapise Republike Srbije u RS	160.670	
Ukupno HOV namenjene trgovanju	1.169.832	
Ukupno finansijska sredstva namenjena trgovanju	1.208.490	564

5.4. Strategija planiranog razvoja Banke

Dana 30.10.2014. godine je doneta odluka o prodaji mreže Hypo Alpe Adria banaka koje posluju na teritoriji jugoistočne Europe američkom fondu Advent International, u partnerstvu za Evropskom bankom za obnovu i razvoj (EBRD).

Dana 22.12.2014. godine, Advent International i EBRD potpisali su sporazum o preuzimanju Hypo Group Alpe Adria AG, Klagenfurt. Odluka o novom vlasniku doneta je u skladu sa rezolucijom Evropske komisije, usvojenom u septembru 2013. godine. Dana 17.07.2015. godine transakcija prodaje je zatvorena i svi uslovi predviđeni kupoprodajnim ugovorom iz decembra 2014. godine su ispunjeni.

Nakon završetka ove akvizicije, Addiko Group AG nastoji da prilagodi organizacionu strukturu i poslovne aktivnosti zahtevima novih vlasnika, Advent International Corporation i EBRD.

Novi vlasnici su posvećeni unapređenju u pružanju usluga stanovništvu, malim i srednjim preduzećima, javnim i korporativnim klijentima u Srbiji, Hrvatskoj, Sloveniji, Bosni i Hercegovini i Crnoj Gori sa ciljem pozicioniranja grupe među prvih pet banaka u regionu.

Tri najvažnija segmenta na kojima će Banka raditi u toku naredne godine su procesi i organizacija, približavanje klijentima i unapređenje efikasnosti i kontrola troškova.

Pored nastojanja da se poboljšaju proizvodi koji se nude klijentima, radiće se na ulaganju u postojeće procese kako bi oni bili efektivniji, brži i više usmereni prema klijentu kao i na unapređenju digitalne ponude i optimizacije mreže poslovnica.

Cilj je na postavljanju osnove za povećanje prihoda putem kreditnih politika koje su više okrenute klijentima i ubrzajući procesa, kao i na smanjenju troškova kako bi se ispunili zahtevi za unapređenje profitabilnosti.

U segmentu depozitnih proizvoda, Banka je nastavila strategiju optimizacije cena i ponude proizvoda. U tom cilju, modernizovan je i sajt banke u skladu sa novim standardima Addiko grupe.

Kada su pitanju kreditni proizvodi, jedan od ključnih zadataka je bio usklajivanje kreditnih proizvoda sa novom strategijom banke i novom Kreditnom politikom banke. Novom strategijom značajno je optimizovana struktura proizvoda koja se bazira na ključnim principima praktičnog bankarstva, jednostavnoj komunikaciji, fokusiranjem na bitno i povećanju efikasnosti.

Pokrenute su mnoge inicijative za unapređenje kreditnog procesa, pri čemu je Srbija izabrana za Pilot banku u okviru Grupe za izradu Aplikativnog rešenja za procesuiranje kreditnih zahteva (APS).

Osim toga, uvedeni su novi akvizicioni kanali, kao što je Microsoft za kredit za refinansiranje, MAP assistant preko kojih klijent može direktno zakazati sastanak u ekspozituri.

5.5. Aktivnosti istraživanja i razvoja

Aktivnosti se sprovode u okviru nezavisne funkcije ekonomskih istraživanja, koja direktno odgovara Izvršnom odboru Banke, sa ciljem da menadžmentu i ostalim organizacionim jedinicama u Banci obezbedi potrebne analize i podatke potrebne za proces formulisanja odluka i planova. Kroz praćenje makroekonomskih tokova, kretanja u okviru bankarskog sektora i u okviru pojedinačnih industrija, u zemlji i regionu jugoistočne Evrope, funkcija doprinosi donošenju odluka, kao i razvoju kvantitativnih metoda za projekcije budućih kretanja u ovim oblastima.

Nakon završetka procesa privatizacije 2015. godine, u skladu sa novom vlasničkom strukturu i u skladu sa novom poslovnom strategijom, Addiko grupa je odlučila da počne buduće poslovanje pod novim brendom Addiko bank i novim vizuelnim identitetom. Rebranding je bio jedan od ključnih strateških projekata Grupe u 2016. godini. To je bio jasan i jak signal da se Grupa promenila i da će nastaviti da se menja u dobrom pravcu.

Grupa nije samo promenila ime i logo, nego je pretrpela sveobuhvatnu promenu radi boljeg sprovođenja većih standarda poslovanja i uvođenja efikasnijih bankarskih poslova.

Rebranding je pokrenut 11. jula 2016. godine u Austriji, Hrvatskoj, Sloveniji, Srbiji i Crnoj Gori, dok je ovaj proces bio zaključen u obe zavisne banke u Bosni i Hercegovini 31. oktobra.

Cilj rebrendinga je bio da se stvori kredibilan, relevantan i prepoznatljiv novi brend koji obuhvata korporativne i poslovne vrednosti Grupe. Brend Addiko bank istovremeno simbolizuje napore Grupe u izgradnji nove, moderne banke, sa ciljem pružanja jednostavnih i neposrednih bankarskih usluga svojim klijentima. Fokusiranje na suštinu, na efikasnost i jednostavnost komunikacije su temelji na kojima se zasnivaju finansijske operacije Grupe.

6. Upravljanje finansijskim rizicima

Politike upravljanja rizicima u Banci imaju za cilj da se putem poštovanja i primene principa i procedura za upravljanje rizicima obezbedi da se rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju minimiziraju u najvećoj mogućoj meri, da svi aspekti poslovanja Banke budu stabilni i što je moguće manje osetljivi na negativne interne i eksterne faktore i da rizični profil Banke u svakom trenutku bude takav da zadovoljava zahteve opreznog bankarskog poslovanja.

Banka svoj rizični profil zasniva na nivou adekvatnosti kapitala kojim se obezbeđuje pokriće rizika koje zahteva zakonska regulativa.

Osim toga Banka prati i izloženosti drugim rizicima iz poslovanja Banke i njenog okruženja, a koji se ne zahtevaju zakonskim propisima o pokazateljima adekvatnosti kapitala.

Politikama za upravljanje rizicima u Banci je regulisano upravljanje svim relevantnim rizicima (koji su navedeni u daljem tekstu), a kojima je Banka izložena. Banka je svoje politike i procedure upravljanja rizicima zasnovala na zahtevima zakonske regulative Narodne banke Srbije (NBS), kao i na politikama, procedurama i drugim relevantnim dokumentima Addiko Group.

Pristup u upravljanju pojedinačnim rizicima Banke određen je pozitivnom regulativom Republike Srbije i internim aktima Banke. Ciljni nivo adekvatnosti kapitala zasniva se na principu da pokazatelj adekvatnosti kapitala Banke treba da bude u skladu sa obimom, vrstom i složenošću poslova koje Banka obavlja i da, pored rizika sadržanih u propisima NBS, obezbedi zonu odstupanja (buffer) za druge rizike iz poslovanja Banke i njenog okruženja kojima je Banka izložena. Upravljanje rizicima podrazumeva identifikovanje rizika, merenje/procenu rizika, preduzimanje mera za ublažavanje rizika i praćenje rizika.

U upravljanju rizicima učestvuju:

1. organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom - Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (ALCO) i kreditni odbori Banke;
2. radna tela Izvršnog odbora Banke - Savetodavno telo za kontrolu rizika, Savetodavno telo za praćenje korporativnih klijenata kao i Savetodavno telo za upravljanju operativnim rizikom
3. organizacioni delovi Banke - Odjeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje rizicima plasmana privredi, Sektor za upravljanje Retail rizikom i naplatom, Odjeljenje sredstava i upravljanja bilansom, Služba za kontrolu usklađenosti poslovanja i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Upravni odbor Banke utvrđuje strategiju i politike za upravljanje rizicima, koje sprovodi Izvršni odbor. Izvršni odbor usvaja procedure za identifikovanje, merenje i procenu rizika, kao i upravljanje rizicima, analizira efikasnost njihove primene i izveštava Upravni odbor u vezi sa tim aktivnostima.

Relevantni rizici kojima je Banka izložena u svom poslovanju su:

- a) Finansijski rizici
 - tržišni rizik (devizni rizik, rizik kamatnih stopa, rizik promene cene)
 - kreditni rizik
 - rizik likvidnosti
- b) Ostali rizici
 - rizik zemlje
 - rizik usklađenosti poslovanja
 - operativni rizik.

6.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršenja obaveza dužnika prema Banci. Kreditni rizik Banke uslovjen je kreditnom sposobnošću dužnika, njegovom urednošću u izvršavanju obaveza prema Banci, kao i kvalitetom instrumenata obezbeđenja potraživanja Banke.

Upravljanje kreditnim rizikom

Upravljanje kreditnim rizikom obavljaju:

1. organi Banke i drugi odbori propisani Zakonom - Upravni odbor, Izvršni odbor, Odbor za reviziju i kreditni odbori Banke;
2. radna tela Izvršnog odbora Banke - Savetodavno telo za kontrolu rizika,
3. organizacioni delovi Banke - Odeljenje kontrole rizika, Sektor za upravljanje rizicima plasmana privredi, Sektor za upravljanje Retail rizikom i naplatom i po potrebi drugi organizacioni delovi Banke.

Procena kreditnog rizika

Banka radi procenu kreditnog rizika u skladu sa jedinstvenim standardima Addiko bankarske grupe, i usklađena je kako sa domaćom zakonskom regulativom tako i sa internim politikama i procedurama rejtingovanja klijenata. Kriterijumi za klasifikaciju i rejtingovanje klijenata Banke su u potpunosti usaglašeni sa važećom Odlukom o klasifikaciji.

Procena obuhvata kvalitativnu i kvantitativnu procenu rizika, dakle sveobuhvatnu finansijsku analizu, ocenu bonitet i rejtinga klijenta.

Kvantitativna analiza se zasniva na proceni kreditne sposobnosti klijenta što podrazumeva analizu bilansne strukture, pokazatelje likvidnosti, zaduženosti, efikasnosti, profitabilnosti, novčane tokove, limite zaduživanja, procenu budućeg poslovanja klijenata u narednom periodu (za vreme trajanja plasmana). Kvalitativni pokazatelji se baziraju na oceni razvoja sektora i grane u kojoj klijent posluje, oceni primenjenih računovodstvenih politika, proceni strateških i ekonomskih faktora koji odlikuju klijenta u okviru relevantne industrije.

Procena kreditne sposobnosti radi se u okviru interno razvijenih alatki/sistema za određene kategorije finansiranja (Posebni sistemi postoje za korporativne plasmane "CO", mala i srednja preduzeća "SC", fizička lica "PI Scorecard" i "Retail Behaviour Rating", komercijalne nepokretnosti "RE", opštine i lokalne samouprave "MU", zemlje "CT", banke "BN", osiguravajuće kompanije "IN", projektno finansiranje "PJ". Takođe su u upotrebi ekspert alati (EX) za rejtingovanje klijenata koji se zbog određenih specifičnosti ne mogu oceniti ni kroz jedan gore pomenuti alat, kao i WebFER "WF" alat za automatsko dodeljivanje rejtinga klase 5 klijentima koji su u kašnjenju preko 90 dana. Rejting alatke se baziraju na "hard" i "soft" činjenicama i odražavaju kako finansijske, tako i nefinansijske podatke o klijentu.

Klijentima Banke se dodeljuju rejtinzi iz klase 1 do 5 (i podklasa A do E) tako da rejtinzi 1A do 3E predstavljaju standardne rejtinge, dok su rejtinzi 4A do 4E ispod-standardni rejtinzi. Klijenti sa rejtinzima klase 5 predstavljaju klijente u statusu gubitka (Default).

Preuzete i potencijalne obaveze nose kreditni rizik, te se njihova procena radi na identičan način, procenom svih kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja poslovanja.

Merenje kreditnog rizika, obezvređenje i politika rezervisanja

Finansijsko sredstvo smatra se obezvređenim ukoliko je identifikovan najmanje jedan od objektivnih dokaza da je došlo do obezvređivanja ovih sredstava.

Banka primenjuje sledeće grupe indikatora da bi obezbedila objektivni dokaz da je došlo do obezvređenja:

- Klijent je u materijalno značajnom kašnjenju preko 90 dana,
- Izražena sumnja u kreditnu sposobnost klijenta,
- Restrukturiranje uslovljeno pogoršanjem finansijske sposobnosti dužnika (Forberance),
- Delimičan ili potpuni otpis potraživanja,
- Prodaja dela ili celokupnog potraživanja usled pogoršanja finansijske sposobnosti dužnika,
- Nesolventnost/stečaj.

Gubitak usled obezvređenja je razlika između knjigovodstvene vrednosti zajmova iskazane u knjigama banke i sadašnje vrednosti očekivanih budućih tokova gotovine.

Ako se po kreditima i potraživanjima ne očekuju plaćanja (tokovi gotovine), vrši se direktni otpis.

Proces utvrđivanja obezvređenja je podeljen u dva koraka:

1. provera objektivnih dokaza o obezvređenju,
2. provera iznosa obezvređenja ako isto postoji.

Utvrđivanje obezvređenja po zajmovima zahteva razdvajanje pojedinačno značajnih zajmova od onih koji nisu pojedinačno značajni.

Metod kolektivne procene se koristi kod:

- pojedinačno značajnih izloženosti gde nijedan događaj gubitka nije identifikovan pojedinačno (odnosno nije bilo povećanja kreditnog rizika);
- potraživanja kod kojih je iznos ispravke vrednosti za obezvređenje bilansne aktive ili rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stawkama obračunat na pojedinačnom nivou jednak nuli;
- za sve izloženosti bez značaja (male vrednosti).

Banka za kolektivnu procenu obezvređenja koristi model zasnovan na konceptima nastalog gubitka i perioda identifikacije gubitka pri čemu su parametri za obračun neophodnog rezervisanja obračunati na osnovu istorijskih podataka, procenjeni ekspertski ili potiču iz modela ocene rejtinga klijenta.

Najznačajniji kriterijum za utvrđivanje koji će se metod koristiti za procenu pojedinačnih rezervisanja za rizike jeste da li je ukupni iznos izloženosti individualno značajan ili ne. Banka tretira određenu izloženost kao individualno značajnu u slučaju kada ukupna bruto izloženost grupe povezanih lica na nivou Banke prelazi EUR 150,000 bez umanjenja po osnovu vrednosti kolateralna.

Prema politici za otkrivanje statusa neizmirenja obaveza i izlazak iz tog statusa Banke, predviđeni su uslovi koji moraju biti ispunjeni kao i vremenski period kada se klijentu može ukinuti status neizmirenja obaveza. U uobičajenim slučajevima minimalni period u kome klijent ne sme kasniti sa plaćanjima je 3 meseca. Po isteku ovog roka, ako je ispunio uslove za povratak, klijent dobija inicijalni rejting (rejting po poslednjim finansijskim izveštajima).

Instrumenti obezbeđenja koje Banka koristi u poslovanju su:

- 1) hipoteke nad poslovnim i stambenim objektima,
- 2) jemstva pravnih i fizičkih lica,
- 3) zaloga nad nepokretnom i pokretnom imovinom,
- 4) zaloga nad hartijama od vrednosti,
- 5) garancije banaka i korporativne garancije,
- 6) položeni garantni depoziti.

Faktori koji utiču na procenu vrednosti kolateralna:

- a) period na koji je kolateral založen,
- b) vrednost poslednje procene kolateralala (interne ili eksterne),
- c) neto prodajna cena kolateralala (bez poreza, provizija),

Da bi se procenilo obezvređenje za budući priliv od realizacije kolateralala, Banka procenjuje vrednost kolateralala i vreme do naplate. Koeficijent za koji se koriguje vrednost kolateralala predstavlja korekciju kolateralala do iznosa koji se može povratiti u procesu naplate iz kolateralala.

Banka nastoji da smanji rizik uzimanjem kolateralala, gde god je to moguće. Kao kolateral se javljaju različiti oblici finansijskih i nefinansijskih sredstava kao što su depoziti, hartije od vrednosti, garancije, hipoteke, zalihe i potraživanja. Vrednost kolateralala se obično utvrđuje prilikom uspostavljanja kao i godišnje na bazi statistike, odnosno jednom u tri godine procenom ovlašćenog procenitelja kada su u pitanju nepokretnosti ili pokretnosti, dok se neki tipovi kolateralala, kao što su na primer, depoziti ili hartije od vrednosti vrednuju i na mesečnoj osnovi.

Banka kroz postupke dobrovoljne prodaje, sudskog i vansudskog izvršenja, kao i kroz postupke stečaja vrši prodaju kolateralala koji služe kao obezbeđenje problematičnih plasmana. Način prodaje zavisi od saradnje klijenata, njihovog pravnog statusa kao i pravnog statusa kolateralala.

6.2. Devizni rizik

Politikama, procedurama i radnim instrukcijama za upravljanje tržišnim rizicima Odeljenja kontrole rizika definišu se aktivnosti kontrole deviznog rizika.

Generalne aktivnosti koje se odnose na upravljanje deviznim rizikom su:

- identifikovanje,
- merenje,
- kontrola,
- praćenje i
- izveštavanje.

Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene deviznog kursa, a Banka mu je izložena po osnovu pozicija koje se vode u Bankarskoj knjizi i u Knjizi trgovanja.

Pokazatelj deviznog rizika se prati kroz odnos između ukupne neto otvorene devizne pozicije i kapitala Banke. Obračun pokazatelja deviznog rizika se vrši u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke. Banka odnos između aktive i pasive održava tako da njena ukupna neto otvorena devizna pozicija na kraju svakog radnog dana ne bude veća od nivoa propisanog odgovarajućim podzakonskim aktima.

Odeljenje računovodstva i izveštavanja dnevno obračunava ukupnu neto otvorenu poziciju i pokazatelj deviznog rizika Banke u skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije kojom se uređuje adekvatnost kapitala banke.

Na osnovu tako utvrđene neto otvorene pozicije Banke, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Addiko Grupom i metodologijom i alatima Addiko Grupe, dnevno obračunava VaR otvorene devizne pozicije, obračunat metodom J.P.Morgan - Geometric StDev. - Monte-Carlo sa intervalom poverenja od 99% i vremenskim horizontom od jednog dana, koji mora biti u okviru interna propisanih limita.

Pored standardizovanih scenarija Addiko Grupe u odnosu na promenu valute EUR, najmanje jednom mesečno se sprovodi stres scenario kojim se procenjuje potencijalni efekat promene vrednosti lokalne valute od +/- 5% ili +/- 10% na bilans uspeha, finansijski rezultat Banke pre oporezivanja.

U slučaju da je pri postojećoj otvorenoj deviznoj poziciji Banke (sve ostale varijable nepromenjene) na dan 31. decembra 2016. godine bio zabeležen pad/rast lokalne valute (depresijacija/apresijacija RSD) za 5%/10% u odnosu na EUR, USD i CHF i ostale valute zbirno, efekat na bilans uspeha pre oporezivanja bio bi pozitivan/negativan za oko 9,6 odnosno 19,3 miliona RSD, uglavnom zbog obračunatih kursnih razlika po osnovu potraživanja i obaveza denominovanih u stranoj valuti.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva, Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

U skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS br. 46/2011, 6/2013, 51/2014 i 85/2016), Banka je dužna da pokazatelj deviznog rizika tj. odnos između aktive i pasive, održava tako da ukupna neto otvorena devizna pozicija Banke, uključujući i absolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu, na kraju svakog radnog dana, ne bude veća od 20% njenog kapitala.

U toku cele 2016. godine Banka je imala usklađen navedeni pokazatelj sa zahtevima Narodne banke Srbije. Na dan 31.12.2015. godine usled knjiženja obračunatih ispravki vrednosti, pokazatelj deviznog rizika je premašio propisani iznos, ali je Banka tokom 2016. godine svoje poslovanje uskladila sa zakonskim propisima i propisani pokazatelj je tokom celog perioda bio u okviru propisanog nivoa.

Efekat mogućih kretanja kurseva stranih valuta u odnosu na RSD (uz konstantno održavanje ostalih varijabli) na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala, dat je u sledećoj tabeli:

Promene u deviznom kursu 2016	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31.12.2016. nakon promene deviznog kursa 2016. (% kapitala)	Promene u deviznom kursu 2015	Pokazatelj deviznog rizika banke na dan 31.12. 2015. nakon promene deviznog kursa 2015. (% kapitala)
+5%	1,40	+5%	30,2
-5%	1,30	-5%	27,3
+10%	1,50	+10%	31,6
-10%	1,20	-10%	25,9

* U tabeli su prikazane promene u deviznom kursu od +5/+10% (depresijacija RSD) kao i -5%/-10% (apresijacija RSD) i njihov efekat na kapital kroz perspektivu pokazatelja deviznog rizika Banke koji se utvrđuje shodno Odluci o adekvatnosti kapitala.

Primjenjene prepostavke za obračun scenarija analize osetljivosti u 2016. godini u odnosu na bilans uspeha pre oporezivanja i kapital su iste kao i prepostavke primenjene u scenario analizama osetljivosti za 2015. godinu.

U cilju zaštite od rizika promene deviznih kurseva, Banka zaključuje derivatne ugovore i ugovara kredite i plasmane sa valutnom klauzulom.

6.3. Rizik kamatne stope

Kamatni rizik predstavlja rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene kamatnih stopa, a Banka je izložena ovom riziku po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi.

Banka posebno analizira i upravlja izloženosti po osnovu sledećih oblika kamatnog rizika:

- a) rizik vremenske neusklađenosti dospeća (za stavke sa fiksnom kamatnom stopom) i ponovnog određivanja cena (za stavke sa promenljivom kamatnom stopom) za pojedinačne stavke aktive i pasive, kao i za vanbilansne stavke banke (engl. repricing risk);

- b) rizik krive prinosa (engl. yield curve risk) kome je izložena usled promene oblika kao i nagiba krive prinosa;
- c) bazni rizik (engl. basis risk) - kome je izložena zbog različitih referentnih kamatnih stopa kod kamatno osetljivih pozicija sa sličnim karakteristikama što se tiče dospeća ili ponovnog određivanja cena;
- d) rizik opcija (engl. optionality risk) kome je izložena zbog ugovornih odredaba u vezi sa kamatno osetljivim pozicijama (krediti s mogućnošću prevremene otplate, depoziti sa mogućnošću prevremenog povlačenja i dr.).

Druge odgovornosti u vezi sa kamatnim rizikom se izvršavaju kroz sledeće odbore koje Banka uspostavlja, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja banke (Odbor za reviziju)
- Odbor za upravljanje aktivom i pasivom (engl. ALCO).

U skladu sa Odlukom NBS o upravljanju rizicima banke i u skladu sa metodologijom Addiko Grupe, Odeljenje kontrole rizika putem GAP analize primenjene na bilansne pozicije aktive (imovine) i pasive (obaveza) Banke, kao i kamatno osetljive vanbilansne stavke Banke iz Bankarske knjige (engl. Interest Sensitivity Gap Balance) na mesečnom nivou meri, odnosno vrši procenu negativnih efekata promene kamatne stope na finansijski rezultat (bilans uspeha), kao i ekonomsku vrednost Banke.

Izloženost riziku kamatne stope u Bankarskoj knjizi i procena efekata promene ove stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) utvrđuje se u skladu sa pristupom - Earning approach baziranim na Delta pristupu u smislu da rezultat prikazuje samo deltu (promenu) kamatnog prihoda obračunatu sa predefinisanim pomeranjem/promenom kamatne stope. Prilikom obračuna uzimaju se u obzir samo kamatno osetljive pozicije iz Bankarske knjige dok je bilans kamatnog GAP-a osnov obračuna. Takođe, nema dinamičkog pregleda (planirani novi poslovi nisu obuhvaćeni, aspekt isteka plasmana nije obuhvaćen, nema prelaska između kategorija rizika - fiksni, varijabilni i UFN).

U cilju sagledavanja mogućih posledica promene kamatne stope na neto kamatni prihod, sprovode se scenariji sa predefinisanim pretpostavkama pomeranja kamatne stope i to:

- tromešечно i šestomesечно pomeranje kamatnih stopa u kojima se uzima Forward 3m/6m kamatna kriva po valutama dostupna na Bloomberg-u;
- stres scenario paralelnog pomeranja kamatne stope za 200 bp*;
- tromeščna i šestomesčna lokalna prognoza pomeranja kamatnih stopa po valutama.

GAP analizu kamatne stope na mesečnom nivou sprovodi Odeljenje kontrole rizika i o rezultatima analize mesečno izveštava Odbor za upravljanje aktivom i pasivom i Izvršni odbor, a kvartalno Upravni odbor i Odbor za reviziju.

Tabela niže prikazuje senzitivnost bilansa uspeha Banke na gore pomenute moguće promene kamatnih stopa za period do godine dana od dana kreiranja izveštaja, uz konstantno održavanje ostalih varijabli.

Ukupan kamatni prihod (ind+ufn+fix)	Ukupno	EUR	USD	CHF	RSD	'000 RSD
FWD 6M	(26.385)	(18.942)	(8.077)	(199)	919	(86)
FWD 3M	(17.337)	(12.063)	(5.588)	(119)	492	(60)
Prognoza GBSMT 3M	(901)	399	(779)	5	(786)	260
Paralelno pomeranje + 200 bps	(91.330)	(124.121)	(23.698)	(2.050)	59.053	(515)
Prognoza GBSMT 6M	(1.921)	(511)	(736)	5	(941)	262

*1% = 100 baznih poena (bp)

6.4. Rizik promena cena

Banka je izložena i riziku promena cena hartija od vrednosti s obzirom da su ulaganja Banke klasifikovana u bilansu stanja kao raspoloživa za prodaju. Upravni odbor Banke na predlog Izvršnog odbora Banke usvaja odgovarajuće politike za upravljanje tržišnim rizicima. Izvršni odbor Banke, na predlog Odeljenja kontrole rizika (i Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom), usvaja i odgovarajuće prateće procedure i priručnike za identifikovanje, merenje/procenu, ublažavanje i praćenje tržišnih rizika. Ove politike, procedure i priručnici zasnivaju se na principima Banke i Addiko Grupe u vezi sa upravljanjem i kontrolom tržišnih rizika, i u skladu sa minimumom standarda i kriterijumima koje propisuje Narodna banka Srbije.

Za upravljanje cenovnim rizikom po dužničkim i vlasničkim HOV, kojima je Banka izložena, odgovoran je Izvršni odbor Banke. ALCO predlaže Izvršnom odboru mere koje imaju za cilj efikasno i uspešno upravljanje ostalim tržišnim rizicima. Radi praćenja i kontrole cenovnog i drugih tržišnih rizika koji proizilaze iz Bankarske knjige i Knjige trgovanja, Banka jedном godišnje utvrđuje set limita i to: limit volumena/pozicije (engl. volume/position limit), gubitka (engl. stop-loss limit p.a.) i VaR limit (1-dnevni, 99%). Limiti za Knjigu trgovanja i Bankarsku knjigu se utvrđuju najmanje jednom godišnje u saradnji sa Addiko Grupom, po zahtevu/predlogu Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom, koji sadrži i strategiju poslovanja Odeljenja sredstava i upravljanja bilansom u okviru svake od knjiga poslovanja. Zahtev sadrži i procenu, odnosno komentare Odeljenja kontrole rizika u vezi sa predloženim pozicijama i limitima, polazeći od nivoa kapitala i drugih parametara i

pokazatelja poslovanja. Zahtev za limite poslovanja u Bankarskoj i Knjizi trgovanja odobrava Izvršni odbor Banke koji se dalje dostavlja Addiko Grupi. Prema standardu matične Banke, na isti način, definiju se pozicije i limiti tzv. Knjige za upravljanje tržišnim rizicima (engl. Market Risk Steering Book) koja u slučaju Banke, sadrži sledeće: portfolio kamatnog rizika i FX portfolio, čije pozicije i limiti služe za strateško poslovanje.

Unutar Knjige za upravljanje tržišnim rizicima (engl. Market Risk Steering Book) Banka je u 2016. godini poslovala i imala utvrđene limite za Portfolio kamatnog rizika i FX portfolio.

U 2016. godini, u skladu sa grupnom i lokalnom strategijom, procedurama i odobrenim limitima, Banka nije imala učešća u drugim pravnim licima po osnovu trgovanja akcijama na Beogradskoj berzi (direktno), ali je od početka i tokom cele 2016. godine imala jedinice investicionih fondova koje su se vodile u Bankarskoj knjizi.

Banka je i u 2016. godini nastavila da u procesu trgovanja finansijskim derivatima sa Addiko Grupom primenjuje elemente dodatne kreditne zaštite kroz međusobno obezbeđivanje (pružanje) kolaterala između Banke i Addiko Grupe, a saglasno međusobno zaključenim ugovorima „Master Agreement for Financial Derivatives Transactions“ i „Collateral Addendum to the above-mentioned Master Agreement for Financial Derivatives Transactions“ koji su uskladjeni sa standardima ISDA (engl. International Swaps and Derivatives Association). S tim u vezi, Banka je nastavila da primenjuje isti interni proces koji je uspostavljen u 2014. godini zajedno sa odgovarajućim aktima kojima se taj proces bliže reguliše, a koji su isto tako doneti tokom 2014. godine

6.5. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

Banka upravlja likvidnošću na način da kroz obezbeđivanje dovoljnih sredstava za izmirenje dospelih obaveza uz minimalne troškove osigura svoje redovno i nesmetano poslovanje. To podrazumeva i obavezu Banke da u redovnom poslovanju obezbedi i održava rezervu likvidnosti za slučaj vanrednih i nepredviđenih okolnosti.

S tim u vezi, Banka je domen kontrole i upravljanja rizikom likvidnosti uredila setom internih akata (strategija, politika, procedura, itd.) koji su uskladjeni sa zakonskim i podzakonskim aktima Narodne banke Srbije koji regulišu upravljanje likvidnošću, sa drugim politikama i relevantnim aktima Banke, kao i sa standardima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Cilj Strategije za rizik likvidnosti je da uspostavi opšte parametre za promišljeno i stalno upravljanje rizikom likvidnosti inherentnim za poslovni model Banke.

Ovom Strategijom se definiše:

- Adekvatna identifikacija, definisanje, analiza, merenje, monitoring, izveštavanje i ograničavanje celokupnog apetita za rizik likvidnosti Banke, kako bi se obezbedio održivi razvoj poslovanja Banke;
- Obezbeđivanje da se struktura rizika likvidnosti kreira u skladu sa raspoloživim kapitalom i likvidnošću, čime se podržava njegova zaštita i očuvanje vrednosti za akcionare Banke;
- Organizacioni okvir za dnevno upravljanje i odlučivanje u vezi sa rizikom likvidnosti;
- Efikasno upravljanje likvidnošću (uključujući kvalitet podataka) i pristup „posmatranja unapred“ (engl. forward looking approach) koji poštuje definisane signale ranog upozoravanja čiji je cilj uskladivanje adekvatnosti likvidnosti na dugoročnom horizontu.

U skladu sa odgovornostima i nadležnostima definisanim propisima i aktima Narodne banke Srbije, Upravni odbor Banke definiše strategiju i ciljeve Banke u skladu sa kriterijumima za rizike i rezultat, dok Izvršni odbor ima sveukupnu nadležnost za poslovanje Banke i sprovodenje strategije i politika za upravljanje rizicima i strategije upravljanja kapitalom.

Druge odgovornosti u vezi sa rizikom likvidnosti se izvršavaju kroz sledeće odbore, u skladu sa zakonom, propisima i aktima Narodne banke Srbije:

- Odbor za praćenje poslovanja banke (Audit Committee)
- Odbor za upravljanje aktivnom i pasivom (ALCO).

Osnovni instrumenti i pokazatelji za praćenje i merenje kratkoročne i dugoročne likvidnosti su:

- priprema i izvršenje plana novčanih tokova u određenom vremenskom razdoblju (najmanje za jedan mesec);
- dnevno kretanje pokazatelja likvidnosti koji propisuje Narodna banka Srbije (a obračunava i dostavlja Odeljenje računovodstva i izveštavanja);
- kretanje racija likvidnosti (uključujući i racija za stres scenarija) koji su definisani interno od strane Odeljenja kontrole rizika i Grupe;

- analiza kretanja i projekcija usklađenosti novčanih tokova u pojedinim vremenskim intervalima (GAP analiza);
- analiza, praćenje i limitiranje negativnih neto novčanih tokova u odnosu na raspoloživu rezervu likvidnosti u normalnim uslovima poslovanja i uslovima stresa.

Radi sveobuhvatne procene stanja rizika likvidnosti, sprovodi se nekoliko stres scenarija. Osetljivosti na stres koriste se za izračunavanje efekata stresa na novčane tokove, kao i rezervu likvidnosti. Stres analiza se obavlja za različite vremenske periode i nivoe nepredviđenih događaja.

Za potrebe sagledavanja efekata potencijalno mogućih (negativnih) pomeranja u poziciji likvidnosti, odnosno sačinjavanja nekoliko stres scenarija likvidnosti, Odeljenje kontrole rizika u saradnji sa Odeljenjem sredstava i upravljanja bilansom koji obezbeđuje minimalne informacije o raspoloživosti i vremenskom zaostajanju likvidnosnog potencijala i finansijskim kontrolingom koji na nedeljnem nivou definišu/ažuriraju planirane novčane tokove za vremenski period do godinu dana, utvrđuje stepen osetljivosti tokova likvidnosti na poremećaje predviđene odgovarajućim scenarijima. Metodologija stres scenarija se razvija u saradnji sa Addiko Grupom. Odeljenje kontrole rizika za kvantitativno i kvalitativno merenje, praćenje, kontrolu i izveštavanje o dugoročnoj likvidnosti, ukupno i po značajnim valutama pojedinačno, primenjuje metodologije definisane internu i/ili u saradnji sa Addiko Grupom i njenim standardima.

U skladu sa Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima, Banka je dužna da održava propisane nivoe likvidnosti. Odnos zbira likvidnih potraživanja prvog reda i likvidnih potraživanja drugog reda, s jedne strane, i zbira obaveza Banke po viđenju bez ugovorenog roka dospeća i obaveza sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane, Banka mora da održava tako da on iznosi:

- a) najmanje 1,0 kada je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu;
- b) da ne bude manji od 0,9 duže od tri uzastopna radna dana;
- c) da iznosi najmanje 0,8 kada je obračunat za jedan radni dan.

U skladu sa istom Odlukom, počevši od 24. decembra 2012. godine, Banka prati i uži pokazatelj likvidnosti banke koji predstavlja odnos likvidnih potraživanja banke prvog reda, s jedne strane, i zbira obaveza banke po viđenju ili bez ugovorenog roka dospeća i obaveza banke sa ugovorenim rokom dospeća u narednih mesec dana od dana vršenja obračuna pokazatelja likvidnosti, s druge strane. Banka mora da održava nivo užeg pokazatelja likvidnosti tako da:

- a) iznosi najmanje 0,7 kad je obračunat kao prosek pokazatelja likvidnosti za sve radne dane u mesecu,
- b) ne bude manji od 0,6 duže od tri uzastopna radna dana,
- c) iznosi najmanje 0,5 kad je obračunat za jedan radni dan.

Kritično nizak nivo likvidnosti Banke predstavlja nivo likvidnosti čiji je pokazatelj niži od navedenih pokazatelja. Ukoliko Banka utvrdi kritično nizak nivo likvidnosti, u obavezi je da najkasnije narednog dana o tome obavesti Narodnu banku Srbije.

Banka u toku 2016. godine i 2015. godine nije imala kritično niske nivoe likvidnosti. Banka je pokazatelje likvidnosti uskladila sa zahtevima Narodne banke Srbije.

Racio likvidnosti

	2016.	2015.
na dan 31. decembar	2,30	1,93
prosek za decembar	1,97	1,63
maksimalan racio u toku godine	2,74	2,82
minimalan racio u toku godine	1,31	1,25

Uporedni pregled užeg pokazatelja likvidnosti za 2016. i 2015. godinu dat je u narednoj tabeli:

Uži pokazatelj likvidnosti

	2016,	2015,
na dan 31. decembar	1,95	1,61
prosek za decembar	1,63	1,42
maksimalan racio u toku godine	2,51	2,52
minimalan racio u toku godine	1,12	1,05

6.6. Ostali rizici

- Rizik usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja nastaje usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i podzakonskim aktima, internim aktima, procedurama za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, kao i uobičajenim pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom Banke. Tri osnovna rizika usklađenosti poslovanja su:

- a) rizik od sankcija regulatornog tela - rizik koji proističe iz nepravilnosti u poslovanju koje mogu dovesti do toga da regulatorno državno telo preduzme mere prema Banci pod uslovima i na način predviđen zakonom;
- b) rizik od finansijskih gubitaka - rizik koji nastaje kao posledica svih rizika kojima je Banka izložena, a naročito usled nepoštovanja zakona i internih akata i neodgovarajuće primene strategija i politika, odnosno zbog upravljanja Bankom koje dovodi do finansijskog gubitka po bilo kom osnovu, i
- c) reputacioni rizik - rizik koji nastaje ako se ne postupa u skladu sa zakonom i internim aktima čime se narušava poslovni ugled i poverenje klijenata.

- Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja.

Banka primenjuje dva pristupa za identifikaciju i evaluaciju operativnog rizika: „reaktivni pristup“ procene rizika na osnovu nastalog događaja i „proaktivni pristup“ putem scenario analize „SA“ (engl. Scenario Analysis) i procene rizika - „RA“ (engl. Risk Assessment) kao instrumenata kvalitativne procene.

Cilj upravljanja operativnim rizikom u Banci jeste postizanje „proaktivnog pristupa“ (upravljanje rizikom) umesto „reaktivnog pristupa“ (upravljanje gubicima).

Banka meri, odnosno procenjuje izloženost operativnom riziku uzimajući u obzir mogućnost, odnosno učestalost nastanka tog rizika, kao i njegov potencijalni uticaj na Banku, s posebnim osvrtom na događaje za koje je malo verovatno da će nastati, ali mogu izazvati velike materijalne gubitke.

Banka primenjuje sledeće metode i instrumente u cilju podrške upravljanju operativnim rizikom:

- Baza podataka o gubicima za sistematsko prikupljanje podataka o gubicima po osnovu operativnog rizika kroz celokupnu organizaciju;
- Kvalitativne procene (scenarija i procene rizika) za identifikaciju i procenu rizika koji se javljaju u okviru poslovnih procesa;
- Redovno izveštavanje o operativnom riziku.

Svi zaposleni Banke su dužni da aktivno učestvuju u identifikovanju i izveštavanju o gubicima povezanim sa operativnim rizikom.

Identifikacija operativnih rizika se obavlja i procenjuje tako da se mogu definisati adekvatne mere za izbegavanje, smanjenje, prenos ili prihvatanje rizika uključujući i prioritete za implementaciju zaštite.

Cilj jeste smanjenje gubitaka u najvećoj mogućoj meri, u skladu sa dodeljenim resursima i budžetom. Banka će predložiti mere za smanjenje operativnog rizika na minimum ako smatra da korist od preduzetih mera neće preći troškove sprovođenja istih, kao i da će doprineti većoj efikasnosti aktivnosti Banke.

7. Upravljanje kapitalom

Strateški ciljevi Banke u pogledu upravljanja kapitalom su:

- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za usklađenost sa minimalnim regulatornim zahtevima za kapitalom u skladu sa propisima Narodne banke Srbije;
- obezbeđenje dovoljnog nivoa kapitala za podršku sklonosti Banke za preuzimanje rizika i zadovoljenje potreba za internim kapitalom;
- obezbeđenje mogućnosti kontinuiranog nastavka poslovanja, uz obezbeđenje prinosa akcionarima i koristi drugim zainteresovanim stranama;
- obezbeđenje jake kapitalne osnove, kao podrške daljem, dugoročno održivom, razvoju poslovanja Banke;
- alokacija kapitala u skladu sa strateškim ciljevima Banke, uključujući optimizaciju prinosa na interni i regulatorni kapital.

Upravljanje kapitalom Banke je usklađeno sa važećom relevantnom regulativom i propisima Narodne banke Srbije u vezi sa bankarskim poslovanjem. Pored prethodnog, upravljanje kapitalom je usklađeno i zahtevima Addiko Grupe, čija je Banka članica.

Upravni odbor Banke utvrđuje i odobrava Strategiju upravljanja kapitalom i ona predstavlja osnovni dokument Banke za upravljanje kapitalom.

Izvršni odbor Banke je formirao radno telo: Savetodavno telo za kontrolu rizika. Savetodavno telo za kontrolu rizika prati, analizira i sprovodi simulacije i stres testove vezane za promene kapitala Banke u narednom periodu, kao što su promene regulatornog kapitala, adekvatnosti kapitala i internog kapitala (izračunatog na osnovu procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke - ICAAP). Savetodavno telo za kontrolu rizika, predlaže Izvršnom odboru Banke, mere za upravljanje kapitalom Banke.

Radi održavanja odgovarajućeg nivoa i strukture raspoloživog internog kapitala koji može da podrži očekivani rast plasmana, budućih izvora sredstava i njihovog korišćenja, rizike kojima je banka izložena i kojima se очekuje da može biti izložena u narednom periodu, kao i sve promene minimalnog iznosa kapitala propisanog Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, banka uspostavlja plan upravljanja kapitalom. Uvažavajući sve prethodno navedene elemente, kao i smernice iz Odluke o upravljanju rizicima banke, Banka sprovodi kvantifikovanje planiranja kapitala.

Plan upravljanja kapitalom sadrži:

- strateške ciljeve i vremenski period za njihovo ostvarenje, uzimajući u obzir uticaj makroekonomskog okruženja i faze privrednog ciklusa;
- način organizacije procesa upravljanja raspoloživim internim kapitalom;
- postupak i procedure planiranja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala;
- način dostizanja i održavanja adekvatnog nivoa raspoloživog internog kapitala i
- plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos raspoloživog internog kapitala.

Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. glasnik RS 46/2011, 6/2013, 51/2014 i 85/2016), godine (u daljem tekstu: Odluka), Banka je dužna da u svom poslovanju obezbedi da visina kapitala nikad ne bude manja od dinarske protivvrednosti iznosa EUR 10.000.000, prema zvaničnom srednjem kursu NBS. Banka je dužna da pokazatelj adekvatnosti kapitala održava na nivou koji nije niži od 12%.

Banka je dužna da u svakom trenutku održava kapital na nivou potrebnom za pokriće svih rizika kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju, a najmanje u visini zbiru sledećih kapitalnih zahteva:

- kapitalnog zahteva za kreditni rizik i za rizik druge ugovorne strane za sve poslovne aktivnosti i kapitalnog zahteva za rizik izmirenja/isporuke za aktivnosti iz knjige trgovanja (u daljem tekstu: kapitalni zahtev za kreditne rizike);
- kapitalnog zahteva za cenovni rizik za aktivnosti iz knjige trgovanja;
- kapitalnog zahteva za devizni rizik i za robni rizik za sve poslovne aktivnosti banke;
- kapitalnog zahteva za operativni rizik za sve poslovne aktivnosti banke.

Banka čiji je pokazatelj adekvatnosti kapitala veći, ili bi zbog raspodele dobiti bio veći od 12% za manje od 2,5 procentnih poena, može vršiti raspodelu dobiti samo u elemente osnovnog kapitala.

Na dan 31. decembra 2016. godine, koeficijent adekvatnosti kapitala Banke, izračunat u skladu sa propisanim pravilima Narodne banke Srbije, iznosi 23,03% i veći je od propisanog minimuma od 12%.

Zakonom o bankama propisano je da je banka dužna da u svom poslovanju obezbedi da kapital banke uvek bude u visini koja nije manja od dinarske protivvrednosti 10 miliona evra prema zvaničnom srednjem kursu.

Obračunati kapital Banke na dan 31.12.2016. godine iznosi RSD 14,300,059 hiljada, odnosno protivvrednost EUR 115,8 miliona i veći je od propisanog cenzusa od EUR 10 miliona.

Na kraju 2015. godine jedini akcionar Addiko Bank a.d. Beograd je bila Hypo Group Alpe Adria AG, koja je dana 08.07.2016. godine rešenjem Trgovinskog suda u Beču br FN 350921k promenila poslovno ime u Addiko Bank AG, sa sedištem u Wipplingerstrasse 34/4 Beč, Austrija.

U toku 2016. godine Banka nije povećavala akcionarski kapital, tako da ukupan broj izdatih i uplaćenih akcija iznosi 8,758,742 nominalne vrednosti za jednu akciju od RSD 2,000.

Struktura akcionara Banke i broj akcija na dan 31. decembra 2016. godine i na dan 31.decembra 2015. godine prikazani su u sledećoj tabeli:

Banka nije otkupljivala sopstvene akcije i nema upisanog, a neuplaćenog kapitala.

31. decembar 2016. godine

Naziv akcionara	Broj akcija	% učešća	Iznos u '000 RSD
Addiko Bank AG	8.758.742	100%	17.517.484
Ukupno	8.758.742	100%	17.517.484

31. decembar 2015. godine

Naziv akcionara	Broj akcija	% učešća	Iznos u '000 RSD
Hypo Group Alpe Adria AG	8.758.742	100%	17.517.484
Ukupno	8.758.742	100%	17.517.484

8 Događaji nakon datuma izveštajnog perioda

Nisu postojali značajni događaji nakon datuma izveštajnog perioda koji bi zahtevali obelodanjivanje u napomenama uz priložene finansijske izveštaje Banke za 2016. godinu.

9 Organizaciona struktura banke

Upravni odbor Banke utvrđuje unutrašnju organizaciju, odnosno organizacionu strukturu Banke koja obezbeđuje podelu dužnosti, nadležnosti i odgovornosti zaposlenih na način kojim se sprečava sukob interesa i obezbeđuje transparentan i dokumentovani proces donošenja i sprovođenja odluka.

Kadrovska pitanja

Na dan 31. decembra 2016. godine Banka je imala 639 zaposlenih (31. decembra 2015. godine: 753). Kvalifikaciona struktura zaposlenih u Banci bila je sledeća:

Stepen stručne spreme

	2016.	2015.
Visoka stručna spremna	299	332
Viša stručna spremna	48	46
Srednja stručna spremna	292	374
NKV	1	
Ukupno	639	753

Organizacija Banke obuhvata:

- oblike organizovanja poslova Banke kao funkcionalne celine u kojima se obavlja jedan ili više poslova iz delokruga rada Banke;
- organizacionu strukturu, na odgovarajućem nivou organizovanja Banke, kao i po vertikali do najnižeg organizacionog dela i njihovu međusobnu funkcionalnu povezanost;
- delokrug rada (opis poslova) organizacionih delova Banke.

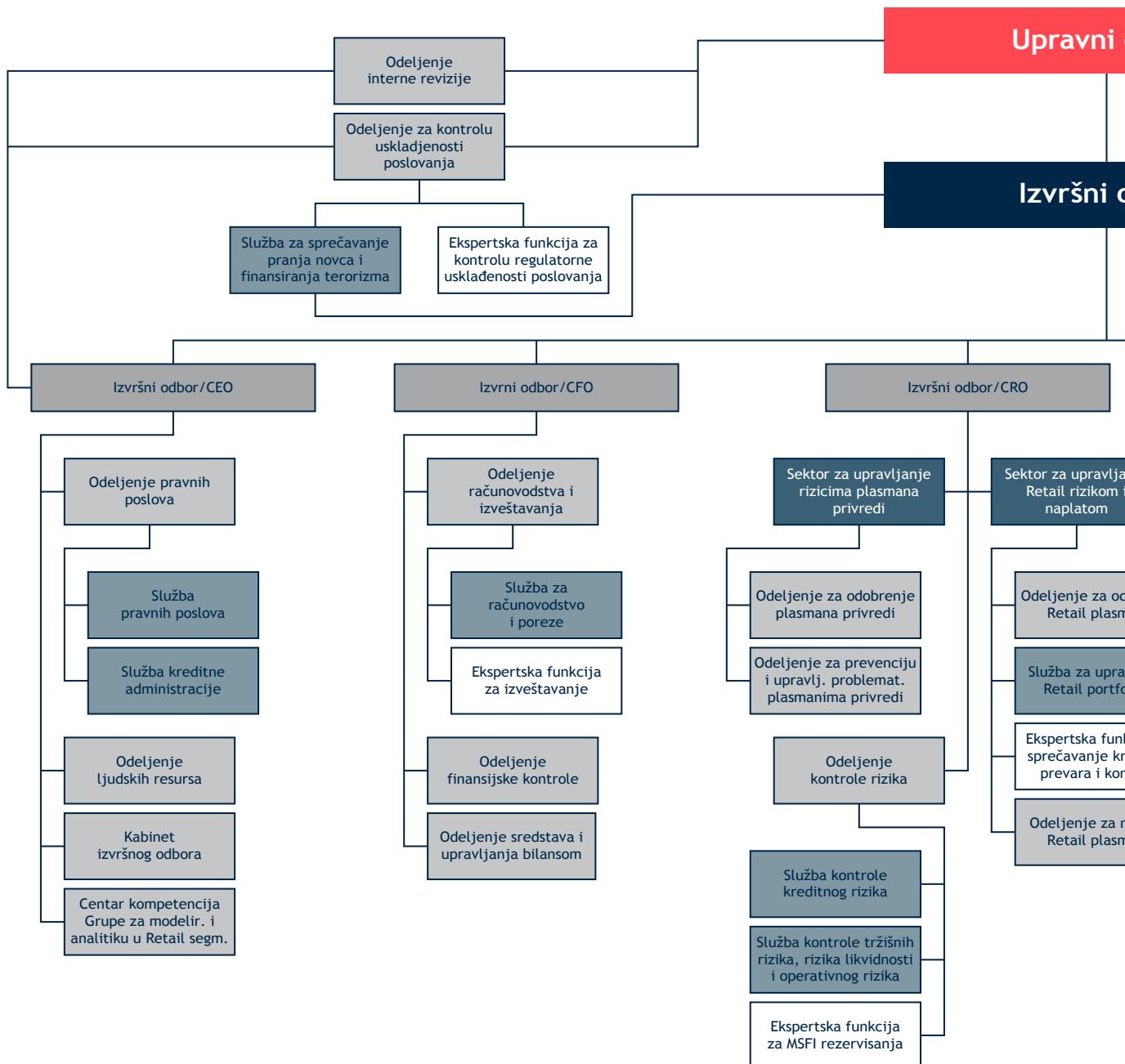
Postojeća organizacija Banke omogućila je odgovarajući uspešan razvoj Banke u periodu specifičnih tržišnih uslova za rad privrede i banaka.

Banka raspolaže svim tehničkim uređajima vezanim za korišćenje kompjuterske i birotehničke opreme. Šalterska računarska oprema je u vlasništvu Banke.

Posmatrano u celini, Banka je kadrovska i tehnički opremljena po svim predviđenim standardima za banke.

Organizaciona šema

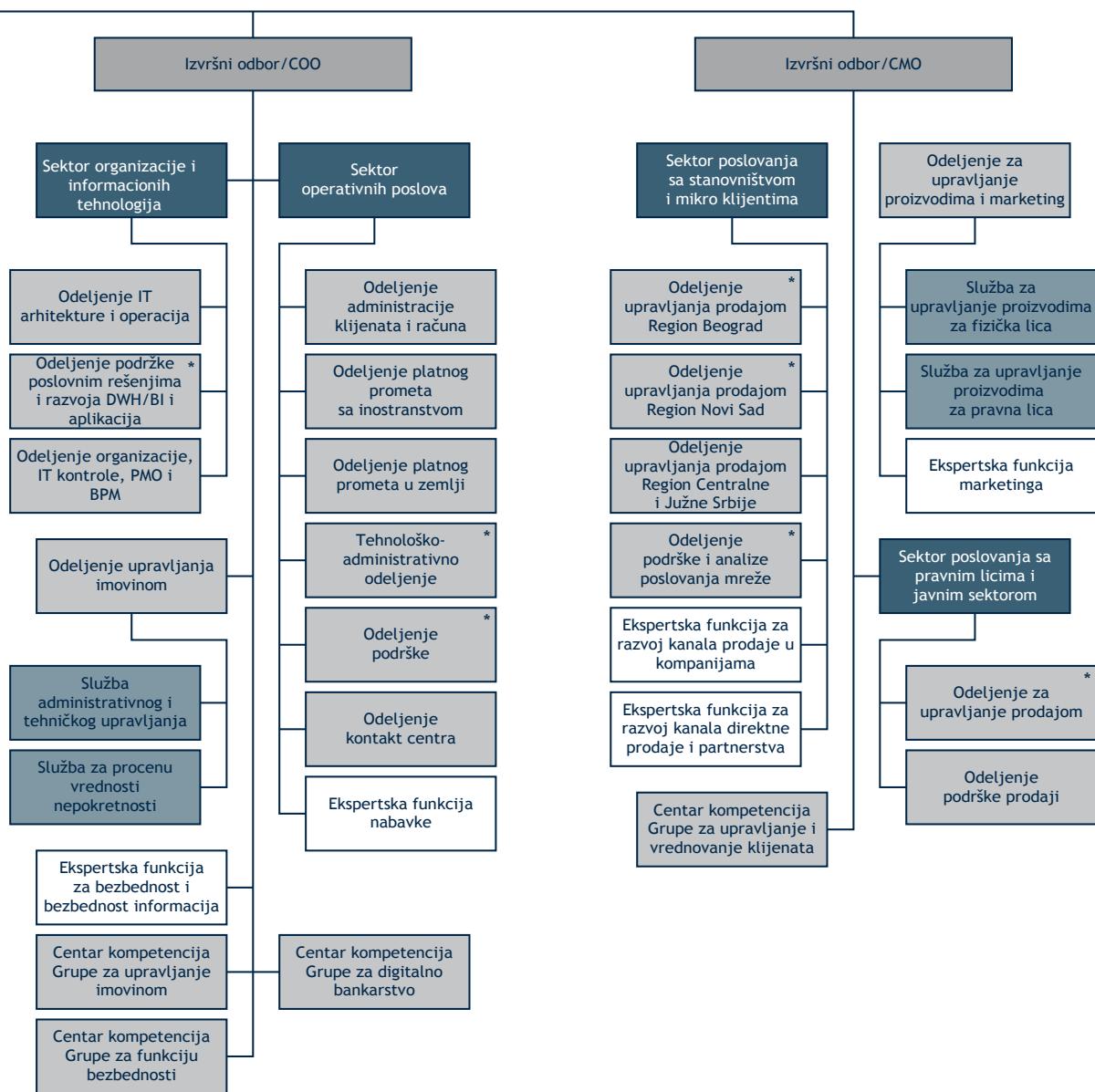
Organizaciona šema Banke na dan 31.12.2016. godine prikazana je sledećim dijagramom:

* u organizacionim jedinicama postoji B3 nivo organizacije

odbor

odbor

10. Ogranci banke

Banka svoje poslovanje obavlja preko sedišta koje se nalazi u Beogradu i četrdeset jedne ekspoziture.

Delovi Banke nemaju svojstvo pravnog lica, nemaju samostalni račun već posluju preko računa Banke, i imaju pravo da u pravnom prometu zaključuju ugovore i preduzimaju druge pravne poslove i radnje u okviru svog predmeta poslovanja i u okviru ovlašćenja koja su im data aktima Banke.

U ekspozitarama Banke obavljaju se sledeći poslovi: prikupljanje depozita; poslovi platnog prometa; poslovi sa menicama i drugim hartijama od vrednosti; finansijsko-operativni poslovi; prikupljanje sredstava građana putem devizne štednje, tekućih i žiro računa i menjачki poslovi, kao i poslovi kreditiranja građana.

Spisak poslovnih jedinica Banke, na dan 31. decembra 2016. godine, dat je u sledećem pregledu:

Redni broj	Grad	Adresa	Površina/m ²
1	Ekspozitura Užice	Bulevar Mihajla Pupina 6, Novi Beograd	4.056,92
2	Ekspozitura Novi Sad	Bulevar oslobođenja 18, Novi Sad	348,56
3	Ekspozitura Pančevo	Generala Petra Aračića 5, Pančevo	185,00
4	Ekspozitura Bečej	Trg oslobođenja 4, Bečej	591,50
5	Ekspozitura Zrenjanin	Svetozara Markovića 2, Zrenjanin	389,67
6	Ekspozitura Bačka Palanka	Kralja Petra I br. 33, Bačka Palanka	347,66
7	Ekspozitura Subotica	Korzo br. 15, Subotica	406,00
8	Ekspozitura Vršac	Dvorska br. 1, Vršac	300,00
9	Ekspozitura Kikinda	Kralja Petra I br. 41, Kikinda	200,00
10	Ekspozitura Sombor	Kralja Petra I br. 24, Sombor	279,23
11	Ekspozitura Sremska Mitrovica	Kralja Petra I br. 46 ,Sremska Mitrovica	141,88
12	Ekspozitura Šabac	Pop Lukina br. 2 , Šabac	289,00
13	Ekspozitura Čačak	Pivarska br. 2, Gradsko šetalište bb, Čačak	166,00
14	Ekspozitura Kruševac	Trg Kosovskih junaka 1, Kruševac	170,75
15	Ekspozitura Kragujevac	Dr Zorana Đindjića 11b, Kragujevac	143,10
16	Ekspozitura Jagodina	Kneginje Milice 15, Jagodina	196,00
17	Ekspozitura Leskovac	Bulevar Oslobođenja 53, Leskovac	141,00
18	Ekspozitura Užice	Dimitrija Tucovića 38, Užice	204,00
19	Ekspozitura Terazije	Terazije br. 45, Beograd	343,00
20	Ekspozitura Plaza	Bulevar Zorana Đindjića br. 8a, Novi Beograd,	420,34
21	Ekspozitura Vasina	Vase Čarapića 16-18, Beograd	419,00
22	Ekspozitura Hill	Trgovačka br. 2, Beograd, Žarkovo	556,00
23	Ekspozitura Niš Dušanova	Cara Dušana bb, Niš	292,83
24	Ekspozitura Požarevac	Trg Radomira Vujovića 12, Požarevac	276,25
25	Ekspozitura Kraljevo	Omladinska 6, Kraljevo	113,51
26	Ekspozitura Vranje	Lenjinova br.12, Vranje	90,00
27	Ekspozitura Vojvode Stepe	Vojvode Stepe 114-116, Beograd	210,00
28	Ekspozitura Resavska	Resavska br. 26, Beograd	124,00
29	Ekspozitura Zemun	Gospodska br. 11, Beograd-Zemun	127,00
30	Ekspozitura Immo centar	Gandijeva br. 21, Novi Beograd,	152,09
31	Ekspozitura Bulevar I	Bulevar kralja Aleksandra br. 100-104, Beograd	264,79
32	Ekspozitura Bežanijska kosa	Partizanske avijacije 14, Novi Beograd	324,80
33	Ekspozitura Zorana Đindjića	Bulevar Zorana Đindjića 25, Niš	107,00
34	Ekspozitura Gornji Milanovac	Karađorđeva 8-10, Gornji Milanovac	183,00
35	Ekspozitura NIS Naftagas	Narodnog fronta br. 12, Novi Sad	205,00
36	Ekspozitura Despota Stefana	Despota Stefana 95, Beograd	169,00
37	Ekspozitura Lazarevac,	Karađorđeva 45, Lazarevac	97,62
38	Ekspozitura Vidikovac	Patrijarha Joanikija 28b, Beograd	96,03
39	Ekspozitura Obrenovac	Miloša Obrenovića 129, Obrenovac	327,24
40	Ekspozitura Zaplanjska	TC Stadion, Zaplanjska 32, Beograd	164,46
41	Ekspozitura Paraćin	Kralja Petra I br.30,Paraćin	70,00
Ukupna površina			13.689,23

Banka poseduje građevinske objekte za obavljanje svoje delatnosti na 7 lokacija: ekspozitura Bežanijska kosa, ekspozitura Hill Beograd, ekspozitura Stepa Stepanović Beograd, filijala Bečeј, filijala Bačka Palanka, filijala Subotica i filijala Kruševac. Svi ostali poslovni prostori su zakupljeni.

Đorđe Lazović
Direktor odeljenja računovodstva i
izveštavanja
(Imenovan od 1. marta 2017. godine)

Rade Vojnović
Član Izvršnog odbora

Ivan Radojčić
Predsednik Izvršnog odbora